NOAH GORDON

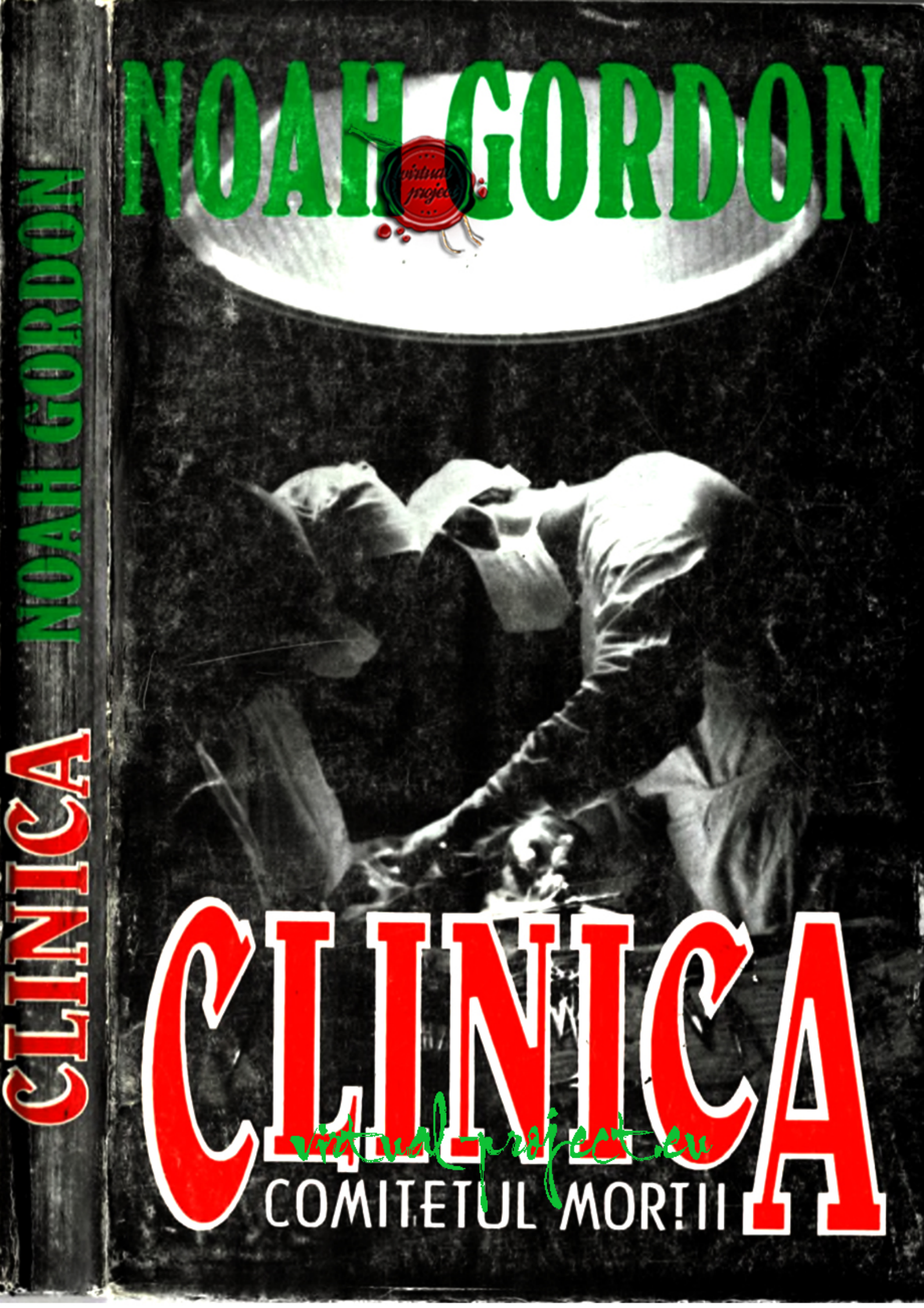

CLINICA

COMITETUL MORȚII

virtual-project.eu

CLINICA NOAH GORDON

Coperta: THEODOR PETROȘANU

THE DEATH COMMITTEE
by Noah Gordon – 1969
Editura VIVALDI – 1997

Tehnoredactare computerizată:
Tiparul executat sub comanda nr. 70367
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria „CORESI” București

NOAH GORDON

CLINICA
COMITETUL MORȚII

Traducerea: IOANA RUXANDRA FRUNTELATĂ

Editura VIVALDI
București, 1997

Din nou, pentru Lorraine:
fata cu care m-am însurat
şi femeia de astăzi

„Un om
îi dă bani
doctorului.
Poate că
se va vindeca.
Poate că
nu se va vindeca.”
Talmudul
Tratatul Kethubot: 105

„Un rezident intră
în tunel
la un capăt al acestuia;
înăuntru
se întâmplă ceva
și treptat,
după încă
șase sau șapte ani,
iese pe la celălalt capăt
și e chirurg.”
revista *Medical World News*
16 iunie, 1967

În loc de prefață

Foarte mulți oameni mi-au arătat amabilitate în timpul scrierii acestei cărți. Medicii care mi-au suportat întrebările și m-au încurajat nu trebuie considerați responsabili pentru ideile mele sau pentru eventualele erori științifice care s-au strecurat în text. Întotdeauna i-am respectat; acum le datorez recunoștință.

Doresc să le adresez mulțumiri lui Andrew P. Sackett și V. Sacchetti, medici împuterniciți ai Departamentului Sănătății și Spitalelor din Boston, care mi-au permis să mă instruiesc și să capăt experiență ca asistent voluntar de chirurgie la Spitalul Orășenesc Boston. De asemenea, mulțumesc domnișoarei Mary Lawless, supervizorul sălii de operație, care m-a învățat cum să mă port într-o asemenea sală, și domnului Samuel Slattery, infirmier al sălii de operație, datorită căruia munca mea de cercetare a cunoscut clipe memorabile.

Răspunzând anticipat la întrebările care mi se vor adresa inevitabil, voi spune că Spitalul Suffolk County General *este produsul imaginației mele, fără nici un model real și că școala medicală la care fac referiri este de asemenea imaginară.*

Îi sunt recunoscător doctorului Lawrence T. Geoghegan, fostul șef al rezidenților de chirurgie de la Spitalul Orășenesc Boston, pentru că mi-a permis să merg cu medicii din echipa lui în vizitele de după-amiază. Pentru aceeași favoare îi datorez mulțumiri și doctorului Mayer Katz, care a devenit șeful rezidenților când dr. Geoghegan a plecat în Vietnam.

Pentru că mi-au permis să asist la ședințele asupra mortalității, doresc să le mulțumesc următorilor: dr. Paul Russell, directorul secției de transplanturi chirurgicale de la Massachusetts General Hospital; dr. Samuel Proger, medic primar la New England Medical Center Hospitals; și dr. Ralph A. Deterling Jr., medic primar la New England Medical Center Hospitals și director al serviciului de chirurgie la Spitalul Orășenesc Boston.

Foarte mulți au fost generoși cu mine și de aceea doresc să le cer scuze pentru memoria mea imperfectă

persoanelor ale căror nume ar trebui să apară pe aceste pagini şi lipsesc. Le mulţumesc pentru ajutor şi colaborare lui Paul Dudley White, Robert Kastenbaum, Lester F. Williams, Anthony Monaco, Don R. Lipsitt, Carol Bearse, Miriam Schweber, Blaise Alfano, Robert M. Schlesinger, Benjamin E. Etsten, Richard A. Morelli, medici; rabinului Hilel Rudavsky, domnului Patrick R. Carroll şi lui Charles J. Dunn.

Dr. Richard Ford, anatomopatolog în Suffolk County, care, cu mult timp în urmă, l-a primit pe un tânăr reporter la o autopsie, comportându-se cu tact şi înţelegere, mi-a permis să stau din nou alături de el, dovedindu-mi că anii nu i-au alterat răbdarea şi calităţile de profesor versat.

Le datorez mulţumiri speciale doctorilor Jack Matloff şi John Merrill, care, împreună cu dr. Susan Rako, mi-au acordat din timpul lor, împărtăşindu-mi cunoştinţele preţioase şi, în plus, au avut amabilitatea de a-mi citi manuscrisul.

Pentru ajutorul dat la ordonarea manuscrisului, îi sunt recunoscător d-nei Ernest Lamb, Jr.; pentru secretariat, d-rei Lise Ann Gordon; pentru asistenţă şi politeţe, personalului de la Framingham Public Libraries, Framingham State College Library, Boston Medical Library şi Francis A. Countway Library.

Pentru sprijinul lor permanent şi judecata de nepreţuit, le mulţumesc agentei mele literare, dra Patricia Schartle, şi editorului meu, dl. William Goyen. Alături de Lorraine Gordon, ei au făcut posibilă apariţia acestei cărţi.

N. Gordon
1966-1968

Prolog

*S*purgeon Robinson făcea de trei săptămâni de serviciu pe salvare, în ture de treizeci și șase cu treizeci și șase de ore, și timpul acesta fusese suficient pentru ca șoferul ambulanței, Meyerson, să ajungă să-l calce pe nervi. Era atât de zguduit de dramele și suferințele pe care le văzuse și dărâmat de oboseală, încât meseria nu-i mai plăcea nici un pic. Descoperise că uneori putea scăpa de neplăceri refugiindu-se în imaginație și încercă să-și închipuie că nu era într-o ambulanță, ci într-o afurisită de navă cosmică. Nu era medic stagiar, ci primul negru cosmonaut. Șuieratul sirenei deveni zgomotul reactoarelor.

Dar târâtura de Maish Meyerson refuză să coopereze și să se poarte ca un pilot:

— *Wehr fahrbrent,* mârâi el în germană la conducătorul unui Chrysler decapotabil, hurducând ambulanța ca să-l depășească.

Într-un oraș ca New York-ul, le-ar fi fost poate greu să găsească trustul de construcții, dar în Boston nu erau decât câteva clădiri cu adevărat înalte. Din cauza vopselei roșii, structura metalică se desena pe cerul cenușiu, cu barele de oțel întinse ca un deget însângerat.

Ajunseră imediat la locul accidentului. Spurgeon trânti ușa exact în clipa în care sirena amuțea și grupul de curioși strânși în jurul celui căzut se desfăcu.

Se lăsă pe vine. Judecând după partea nevăzută a capului, era un om tânăr. Ținea ochii închiși. Din lobul unei urechi îi picura un firișor de lichid.

„Cineva a scăpat o cheie de la etajul trei," spuse un om cu caschetă, probabil șeful de echipă, răspunzând la o întrebare nerostită.

Spurgeon pipăi părul îmbibat de sânge, simțind sub degete cum se deplasau fragmentele de os, ca bucățile de coajă ale unui ou spart. Probabil că din ureche îi curgea lichid cerebrospinal, se gândi. Nu avea sens să încerce să-l ajute pe loc, așa că luă un pansament steril și-l puse pe rană, unde acesta se înroși imediat.

Omul avea șlițul pantalonilor desfăcut și penisul la vedere. Șeful de echipă văzu privirea lui Spurgeon.

Se ușura și el, spuse, și Spurgeon îl văzu parcă pe om golindu-și vezica și dobândind o satisfacție săracă prin acest botez pe dos al clădirii pe care o construia, în timp ce de sus, unealta de fier cădea cu o precizie implacabilă, ca o pedeapsă divină pentru murdăria actelor omenești.

Șeful de echipă își morfoli trabucul stins, uitându-se la rănit:

— Îl cheamă Paul Connors. Le-am tot spus ticăloșilor să poarte căștile. O să moară?

— Deocamdată nu se poate spune, zise Spurgeon.

Ridică o pleoapă și văzu că pupilele omului erau dilatate. Pulsul era foarte slab.

Șeful de echipă îl privi suspicios.

— Ești doctor? *Eşti doctor, negrule*?

— Da.

— Îi dai ceva ca să nu-l doară?

— Nu simte nici o durere.

Îl ajută pe Maish să scoată targa și-l puseră pe Paul Connors în ambulanță.

— Hei! strigă șeful de echipă când voia să închidă ușa. Vin și eu cu voi.

— E împotriva regulilor, îl minți.

— Dar am mai mers, replică omul nesigur. De la ce spital sunteți?

— County General.

Trânti ușa și Meyerson porni motorul. Ambulanța se mișcă din loc. Pacientul respira scurt și gâfâit. Îi fixă tubul de cauciuc negru, apăsându-i limba și dădu drumul la respirator. Îi puse masca de oxigen și se auzi imediat gâlgâitul aerului în ea, ca gunguritul unui bebeluș. Sirena scârțâi o dată, ca pentru a-și face curaj, apoi începu să șuiere, trimițând pe străzi vibrațiile ei electronice. Frânele ambulanței scrâșneau pe asfalt. Începu să se gândească la o piesă muzicală care să orchestreze toate sunetele acestea. Tobe, corn, fluiere. Puteai să le folosești pe toate.

— *Aproape* pe toate, se corectă el, ajustând volumul de oxigen.

De viori nu era nevoie.

Moțăind cu capul pe biroul tare din camera șefului rezidenților, Adam Silverstone visa că era întins pe un pat

de frunze uscate, adunate de-a lungul mai multor toamne, în pădurice unde stătuse în copilărie, privind ochiul liniștit al unui lac. Asta se întâmplase într-o primăvară târzie. Avea paisprezece ani și erau vremuri grele pentru el; tatăl lui începuse să răspundă la blestemele italiene indignate ale bunicii cu înjurături evreiești de beţivan și, ca să scape de Myron Silberstein și de *vecchia*[1] lui, o luase pur și simplu la picior pe autostradă, călătorind cu autostopul, cât mai departe de fumul și de apăsarea din Pittsburgh, până când un motociclist îl lăsase pe cărarea din pădure. Mai târziu, căutase locul acela, dar nu-l mai regăsise; poate că uitase drumul, sau un buldozer violase pădurea, pentru a face loc fermelor. Nu era cine știe ce: copacii erau rari și strâmbi, cu apa din izvor nu s-ar fi săturat nici un cal, iar lacul era mai mult o băltoacă. Dar apa lui era rece și irizată de soare. Se întinsese pe burtă, trăgând în piept mirosul umed și afânat al pădurii, înfometat și știind că va trebui să înceapă să facă autostopul înapoi, dar nepăsându-i, cu ochii la vacile-Domnului care mergeau pe apă. Oare ce i se întâmplase în jumătatea aceea de oră – până când răcoarea îl pătrunsese, obligându-l să se ridice înfrigurat – încât tot restul vieții avea să viseze la micul lac?

Acolo își găsise pacea, se gândise el, mulți ani mai târziu.

Acum, pacea îi fu tulburată de sunetul telefonului, pe care îl ridică, încă adormit.

— Adam? Aici Spurgeon.

— Haa, spuse el, căscând.

— S-ar putea să avem un donator de rinichi, bătrâne.

Somnul începu să i se risipească:

— Zău?

— Tocmai am adus un pacient. Fractură de craniu înfundată, creierul zob. Acum îl operează Harold Poole la neurochirurgie și Meomartino îl asistă. Mi-a zis să-ți spun că pe EEG[2] nu se vede nici o activitate electrică.

Se trezi de-a binelea:

— Ce grupă de sânge are pacientul? întreabă.

— AB.

— AB e Susan Garland. Asta înseamnă că rinichiul ăsta merge la Susan Garland.

— A, Meomartino zice să-ți spun că mama pacientului e în sala de așteptare. O cheamă Connors.

— Fir-ar să fie.

Îndatorirea de a obține aprobarea legală pentru un transplant îi revenea șefului rezidenților sau chirurgului. Și observase că, invariabil, Meomartino, chirurgul, era foarte ocupat cu treburi presante atunci când trebuia să stea de vorbă cu ruda cea mai apropiată.

— Cobor imediat, spuse el.

Doamna Connors stătea cu pastorul, complet nepregătită pentru faptul că fiului ei i se dăduse ultima împărtășanie. Era o femeie uzată de viață, cu o fire bănuitoare.

— A, să nu-mi spuneți mie așa ceva, spuse ea cu ochii umezi și cu un zâmbet tremurător, de parcă ar fi putut să-l convingă de contrariul faptelor. Nu e, insistă ea. Nu e pe moarte. Nu Paulie al meu.

Din punct de vedere tehnic, era corect, se gândi Adam. Pentru că la ora aceea, băiatul ei era deja mort. Compania Boston Edison îl făcea să respire mai departe, dar, dacă butonul respiratorului ar fi fost oprit, viața s-ar fi stins complet în mai puțin de douăzeci de minute.

Nu le putea spune niciodată că îi pare rău; suna complet nepotrivit.

Ea începu să plângă sfâșietor.

Așteptă mult timp, până când o văzu că-și vine puțin în fire, apoi îi explică situația lui Susan Garland, cu toată blândețea de care era capabil.

— Înțelegeți? Fetița va muri și ea dacă nu-i mai dăm încă un rinichi.

— Biata mielușică, spuse ea.

— Asta înseamnă că semnați hârtia?

A fost destul de sfâșiat. Dar dacă va fi salvat copilul altei mame…

— Sperăm că va fi, spuse Adam.

Odată permisiunea semnată, îi mulțumi și plecă.

— Domnul nostru și-a dat tot trupul pentru mine și pentru dumneata, îl auzi pe preot, spunându-i femeii. Și pentru Paul și l-a dat.

— Dar eu nu vreau să fiu ca Fecioara Maria, părinte, spuse femeia.

Deprimat, se gândi că i-ar face bine să vadă și reversul monedei.

În salonul 308, Bonita Garland, mama lui Susan, stătea ca de obicei într-un fotoliu și tricota. Ca întotdeauna, când îl văzu din pat, fata își trase până la gât cearșaful peste sânii înmuguriți sub cămașa de noapte și el avu grijă să se uite în altă parte, ca să nu-i remarce gestul. Citea revista *Mad*[3] proptită pe două perne. Oricum, era mai bine decât ca în noaptea lungă de acum câteva săptămâni, când, în timpul dializei care-i curăța sângele de toxine în locul rinichilor nefuncționali, o zărise răsfoind *Șaptesprezece* și o tachinase că citea o asemenea revistă, când ea nu împlinise nici paisprezece ani.

— Voiam să fiu sigură că mai apuc, spusese ea, întorcând pagina.

Acum, doldora de vești bune, se opri la picioarele patului.

— Bună, scumpo, îi spuse.

Ea trecea printr-o perioadă de adorație ferventă a unor formații muzicale englezești, iar el se prefăcea fără rușine că împărtășește infatuarea ei.

— Știu o fată care zice că semăn cu personajul de pe coperta revistei tale. Cum spuneai că-l cheamă?

— Alfred E. Neumann?

— Aha.

— Arătați mult mai bine decât el.

Își lăsă capul într-o parte ca să-l privească și el îi văzu cercurile întunecate de sub ochi și fața subțiată, cu riduri de durere de-o parte și de alta a nasului. Când o văzuse prima oară, fața aceasta era radioasă și zglobie. Acum, cu toate că pistruii începuseră să răsară pe pielea îngălbenită, chipul ei încă promitea să devină foarte atrăgător la maturitate.

— Mulțumesc, spuse el. Ar trebui să fii mai atentă cu toate complimentele astea. S-ar putea să vină Howard după mine.

Howard era prietenul ei. Părinții ei le interziseseră să se vadă tot timpul, dar ei nu-i ascultau, îi mărturisise ea într-o noapte lui Adam. Uneori, îi citea și fragmente din scrisorile lui Howard.

El știa că încerca să-l facă gelos pe Howard și se simțea înduioșat și măgulit.

— Vine pe la mine în week-end-ul ăsta.

— De ce nu-l rogi să vină în week-end-ul viitor?

Ea îl fixă cu privirea, alarmată de complexul de temeri al bolnavului cronic.

— De ce?

— O să-i dai veşti bune. Avem un rinichi pentru tine.

— O, Doamne! se luminară ochii Bonitei Garland.

Ea puse jos andrelele, privindu-şi fiica.

— Nu-l vreau, spuse Susan.

Degetele ei subţiri îndoiau coperta revistei.

— De ce? o întrebă Adam.

— Nu ştii ce vorbeşti, Susan, spuse mama ei. Aşteptăm asta de-atâta vreme…

— M-am obişnuit cu lucrurile aşa cum sunt acum. Ştiu la ce să mă aştept.

— Nu, nu ştii, spuse el cu blândeţe.

Îi luă degetele de pe revistă şi le închise în mâna lui:

— Dacă nu te operăm, lucrurile se vor înrăutăţi. Foarte tare. După ce te operăm, va fi mai bine. Fără dureri de cap. Fără nopţi în care stai agăţată de afurisita de maşinărie. Peste puţin timp, te vei putea întoarce la şcoală. Şi vei putea merge la dans, cu Howard.

Ea închise ochii:

— Îmi promiţi că n-o să se întâmple nimic rău?

Iisuse. O văzu pe mama fetei dând din cap şi zâmbindu-i cu o înţelegere dureroasă.

— Sigur, spuse el.

Bonita Garland îşi luă fiica în braţe.

— Draga mea, totul o să fie bine. Ai să vezi.

— Mămico.

Bonita îi apăsă capul pe pieptul ei şi începu s-o legene:

— Suzănico, spuse ea. Slavă Domnului, am avut noroc.

— Mămico, mi-e aşa de frică.

— Nu fi prostuţă. Nu l-ai auzit pe doctorul Silverstone dându-şi cuvântul?

Ieşi din cameră şi coborî scările. Nu-l întrebaseră de unde era rinichiul. Ştia că le va fi ruşine din cauza asta când vor da din nou ochii cu el.

Traficul începuse să se descongestioneze în faţa spitalului. Aerul era plin de mirosuri, cele mai multe urâte şi vântul sufla dinspre mare. Avea chef să înoate douăzeci de ture rapide în piscină sau să facă dragoste îndelung, pentru ca activitatea fizică frenetică să-l elibereze de

povara gândurilor. Dacă n-ar fi fost fiul unui bețivan, s-ar fi dus la un bar. În loc de asta, intră în restaurantul Mazie's, de peste drum, și comandă conservă de carne și două cești de cafea neagră. Carnea era oribilă, iar cafeaua semăna cu primul sărut al unei fete urâte, reconfortant, dar fără mare însemnătate.

Chirurgul-șef, Meomartino, stabilise liniile de comunicare între sălile de operație și ruda cea mai apropiată a donatorului. Ce-i al lui e al lui, se pricepe la organizare, gândea Adam Silverstone cu pică, frecându-se pe unghiile de la mână.

Spurgeon Robinson aștepta la ușa Sălii 3.

La etajul întâi, în biroul chirurgilor, un alt intern, pe nume Jack Moylan, aștepta cu doamna Connors. În buzunarul lui Moylan era autorizația de autopsiere. Stătea cu receptorul telefonului la ureche, așteptând. La capătul celălalt al firului se afla un rezident din anul întâi, Mike Schneider, așezat la pupitrul de la coridorul din fața sălii de operație.

La zece metri distanță de locul unde aștepta Spurgeon, Paul Connors zăcea pe o masă de operație. Trecuseră mai mult de douăzeci și patru de ore de când fusese adus în spital, dar respiratorul încă mai funcționa pentru el. Meomartino îl pregătise deja și trăsese o perdea sterilă de plastic în dreptul regiunii abdominale.

Lângă el, doctorul Kender, chirurgul-șef adjunct, discuta încet cu doctorul Arthur Williamson.

În același timp, în Sala 4, aflată alături, Adam Silverstone, în filtru chirurgical, se apropie de masa de operație pe care era întinsă Susan Garland. Sub efectul sedativelor, fata îl privi somnoroasă și nu-l recunoscu din cauza măștii chirurgicale.

— Bună, scumpo, îi spuse.

— A, dumneata.

— Ce faci?

— Toți sunteți în halate. Arătați așa ciudat! zâmbi ea, apoi închise ochii.

La ora 7:55, doctorii Kender și Williamson plasară pe craniul lui Paul Connors electrozi pentru encefalogramă.

Ca și în seara precedentă, vârful aparatului trasă pe hârtie o linie dreaptă, confirmându-le faptul că mintea nu mai era vie. Absența activității electrice în creierul

pacientului fusese înregistrată de două ori într-o perioadă de douăzeci și patru de ore. Avea pupilele larg dilatate și nu-i găsiră nici un reflex periferic.

La ora 7:59, doctorul Kender opri respiratorul. Paul Connors încetă aproape imediat să mai respire.

La ora 8:16, doctorul Williamson îi controlă pulsul, apoi îl declară decedat.

Imediat, Spurgeon Robinson deschise ușa către coridor:

— Acum, îi spuse el lui Mike Schneider.

— Gata, spuse Schneider la telefon.

Așteptară tăcuți. Peste puțin timp, Schneider închise telefonul:

— A semnat-o, spuse el.

Spurgeon reintră în Sala 3 și-i făcu semn cu capul lui Meomartino. Sub privirea doctorului Kender, chirurgul-șef luă un bisturiu și făcu incizia transversală care-i permitea să scoată rinichiul din cadavru.

Meomartino lucra cu multă grijă, știind că nefrectomia decurgea curat, datorită tăcerii aprobatoare a doctorului Kender. Era obișnuit să opereze asistat de chirurgi mai vârstnici și mai experimentați și nu-l deranja deloc lucrul acesta.

Totuși, încrederea lui se clătină timp de o fracțiune de secundă, când ridică ochii și-l văzu în rândul privitorilor pe doctorul Longwood.

Erau numai umbrele? Sau deja semnele negre de sub ochi dovedeau gradul de intoxicare uremică a organismului Bătrânului?

Doctorul Kender își drese vocea și Meomartino se aplecă din nou deasupra cadavrului.

Nu avu nevoie decât de șaisprezece minute pentru a scoate rinichiul, care părea bun, cu o singură arteră bine conturată. În timp ce pipăia abdomenul ca să fie sigur că nu adăpostea vreo tumoare ascunsă, o echipă de asistenți racordară rinichiul la un perfuzor, scăldând organul în lichide reci.

Sub ochii lor, bucata de carne roșie, în formă de bob de fasole, se albi când fu spălat sângele din ea, apoi se încreți din cauza temperaturii scăzute a lichidelor.

Duseră rinichiul la Sala 4 și Adam Silverstone asistă la transplantul făcut de doctorul Kender, început prin înlăturarea rinichilor fetei, două grămăjoare de celule care

nu mai funcționau de mult. Când îi lăsă să cadă din forceps, Adam fu conștient să singura legătură cu viața lui Susan Garland devenise artera care avea să introducă sângele ei în rinichiul lui Paul Connors. Organul transplantat începu imediat să se înroșească, dând semne de sănătate.

La mai puțin de jumătate de oră de la începerea transplantului, Adam închise operația. Îi ajută pe brancardieri s-o ducă pe Susan Garland în camera sterilă și ajunse ultimul în biroul chirurgilor. Robinson și Scheider își schimbaseră deja filtrele verzi cu halate albe și plecaseră la saloane. Meomartino tocmai se îmbrăca.

— Cred că am punctat, spuse Meomartino. Adam ridică degetele încrucișate.

— L-ai văzut pe Longwood?

— Nu. Bătrânul a fost aici?

Meomartino dădu din cap.

Adam deschise dulapul metalic unde-și ținea halatele și începu să-și tragă cizmele negre de chirurgie.

— Nu știu de ce a vrut să asiste, spuse Meomartino.

— O să primească și el unul, curând, dacă avem noroc să dăm peste un donator cu B-negativ.

— N-o să fie ușor. Combinația asta e rară. Adam ridică din umeri.

— Presupun că următorul transplant i-l vom face doamnei Bergstrom, admise el.

— Nu fi așa de sigur.

Unul dintre aspectele enervante ale relației dintre chirurgul-șef și șeful rezidenților era acela că, dacă unul dintre ei obținea o informație proaspătă înaintea celuilalt, nu putea rezista tentației de a se purta de parcă ar fi avut linie directă cu Dumnezeu.

Adam mototoli filtrul apretat și-l vârî în coșul de rufe murdare din colțul camerei.

— Ce naiba vrea să-nsemne asta? Doar Bergstrom primește un rinichi de la geamăna ei, nu?

— Sora ei nu e sigură dacă vrea să renunțe la unul.

— Iisuse.

Își scoase pantalonii albi din dulap, observând că a doua zi trebuia să-i dea și pe ei la spălat.

Meomartino plecă, iar el rămase să-și încheie șireturile la pantofi. Ar fi vrut să fumeze o țigară, dar micul monstru din buzunarul de la piept chicoti ușor și,

când dădu telefon, află că tatăl lui Susan Garland voia să-l vadă, așa că plecă imediat.

Arthur Garland părea abia trecut de patruzeci de ani, dar se îngrășa, ochii albaștri aveau o nuanță incertă și părul blond-închis începuse să i se rărească. Adam își aminti că lucra ca distribuitor de obiecte din piele.

— Nu voiam să plec fără să vă văd.

— Eu nu sunt decât medic internist. Poate ar trebui să vorbiți cu doctorul Kender.

— Tocmai am vorbit cu el. Mi-a spus că totul a decurs cât se poate de bine.

Adam dădu din cap.

— Bonnie, soția mea, a insistat să vorbesc și cu dumneavoastră. Mi-a spus că ați fost înțelegător. Voiam să vă mulțumesc.

— Nu e nevoie. Cum se simte doamna Garland?

— Am trimis-o acasă. I-a fost foarte greu și doctorul Kender a spus că n-o vom putea vedea pe Susan vreo două zile.

— Cu cât are mai puține contacte, chiar cu cei apropiați, cu atât e mai ferită de infecții. Medicamentele pe care i le dăm ca să nu respingă rinichiul îi slăbesc rezistența.

— Înțeleg, spuse Garland. Doctore Silverstone, totul e în regulă?

Era sigur că Garland îl întrebase același lucru și pe doctorul Kender. Văzând nevoia omului de a primi o asigurare în plus, vreun semn magic care să-i dea certitudinea dorită, deveni brusc foarte conștient de neputința lor.

— Operația a decurs bine, spuse el. A fost un rinichi bun. Avem multe date în favoarea noastră.

— Acum ce veți face?

— O vom supraveghea.

Garland scoase un portofel din buzunar:

— O mică atenție. E piele de aligator. Le comercializează compania mea.

Adam era stânjenit.

— I-am dat unul și doctorului Kender. Să nu cumva să-mi mulțumiți, când mi-ați dat înapoi fetița.

Ochii albaștri se umplură de lacrimi, care se prelinseră pe obraji. Stânjenit, omul își feri fața, întorcând-o spre peretele gol.

— Domnule Garland, ești extrem de obosit. De ce nu mă lași să-ți prescriu un sedativ, iar apoi să te duci acasă?

— Da, vă rog, își suflă el nasul. Aveți copii?

Adam clătină din cap.

— N-ar trebui să ratați experiența. Noi am adoptat-o, știați?

— Da, știam.

— Am avut multe discuții cu Bonnie. Cinci ani de zile. Mi-era rușine. Dar până la urmă am luat-o. Avea șase săptămâni…

Garland își luă rețeta, vru să mai spună ceva, apoi clătină din cap și se îndepărtă.

Transplantul fusese executat într-o vineri. Miercuri, Adam avu sentimentul că scăpaseră de griji.

Tensiunea lui Susan Garland era ridicată, dar rinichiul funcționa normal.

— N-aș fi crezut niciodată că o să-mi bată inima mai tare când o s-o aud cerând plosca, îi spuse Bonita Garland.

Totuși, avea să mai dureze un timp până când pacienta avea să se simtă bine. Operația o deranja și era slăbită de medicamentele care i se dădeau pentru a împiedica organismul să respingă rinichiul. Era deprimată. Se răstea la toți cei care-i vorbeau și nopțile, plângea. Joi se lumină când primi o vizită de la Howard, care se dovedi a fi un băiat slab și chinuit de timiditate.

Văzând ce efect avusese vizita lui Howard, lui Adam îi veni o idee:

— Cine e disc-jokey-ul ei favorit de la radio?

— Cred că J.J. Johnson, spuse mama ei.

— De ce nu-l sunați să-l rugați să-i dedice niște melodii sâmbătă seara? Îl putem invita pe Howard să vină și el. Nu va putea să danseze și nici măcar să se ridice din pat, dar, în condițiile date, poate fi un substitut acceptabil de bal.

— Ar trebui să fiți psihiatru, spuse doamna Garland.

— Petrecerea mea *personală*? întrebă Susan, când îi spuseră. Trebuie să mă spăl pe cap. Mi s-a îmbâcsit părul.

Dispoziția i se schimbă atât de spectaculos încât Adam, târât de valul de entuziasm, își cheltui banii puși

deoparte pentru alte nevoi pe un buchet de trandafiri roșii, la care puse un bilețel:

Dă un bal, scumpo.

Vineri, moralul ei fu bun, dar scăzu odată cu venirea serii. Când Adam făcu turul prin saloane, află că li se plânsese de mai multe ori surorilor.

— Ce s-a întâmplat, Susie?

— Mă doare!

— Unde?

— Peste tot. Stomacul.

— Trebuie să te aștepți la un pic de durere. La urma urmei, ai suportat o operație majoră.

Știa că nu trebuie să renunțe la suspiciuni. Îi verifică tăietura de la operație, care se vindeca. Avea pulsul cam rapid, dar când privi acul tensiometrului, zâmbi ușurat:

— Tensiune normală. Pentru prima dată. Cum îți plac merele?

— Bune, zâmbi ea palidă.

— Acum culcă-te, ca să te simți bine mâine seară, la petrecere.

Ea dădu din cap și el își continuă turul prin saloane.

Peste șase ore, sora de servici descoperi că, în somn, fata făcuse o hemoragie internă puternică și murise fără să se mai trezească.

— Doctorul Longwood vrea ca următoarea întrunire a Comitetului Morții să se ocupe de cazul Garland, spuse Meomartino a doua zi, la prânz.

— Nu cred că e drept, spuse Adam.

Stăteau, împreună cu Spurgeon Robinson, la o masă de lângă perete. Se chinuia cu friptura oribilă care se servea la spital în fiecare sâmbătă. Spurgeon și-o mânca apatic pe-a lui, în timp ce Meomartino o înfuleca de-a dreptul. Cum de nu-i adevărat clișeul idiot care spune că bogații au stomacul sensibil? se gândi Adam.

— De ce nu?

— Transplantul de rinichi e o operație abia ieșită din stadiul experimental. De ce să încercăm să stabilim răspunderea morții într-un domeniu pe care îl controlăm al dracului de puțin?

— Aici e buba, spuse calm Meomartino, ștergându-se la gură. *A ieşit* din stadiul experimental. Spitalele din toată țara au chirurgi care execută cu succes operația asta.

Dacă o folosim în clinică, trebuie să ne asumăm responsabilitatea.

Îi dădea mâna să vorbească așa, se gândi Adam; singurul lui rol fusese acela de a scoate rinichiul din cadavru.

— Arăta în regulă când ai văzut-o aseară? întrebă Spurgeon Robinson.

Adam dădu din cap, aruncându-i internistului o privire tăioasă. Apoi încercă să se destindă; spre deosebire de Meomartino, Spurgeon n-avea nici un interes să-i macine nervii.

— Nu cred că dr. Longwood ar putea să mai conducă ședința, spuse Robinson. Nu se simte bine. Se poartă de parcă întrunirile astea de mortalitate ar fi un tribunal al Inchiziției, iar el ar fi Torquemada.

Meomartino rânji:

— Sănătatea lui n-are nici în clin, nici în mânecă cu asta. Bătrânul ticălos a fost întotdeauna așa la ședințele morții.

Într-o astfel de ședință, puteau face fărâme viitorul unui om, se gândi Adam. Lăsă furculița și-și împinse scaunul în spate.

— Ia spune-mi, i se adresă el lui Meomartino, simțind nevoia să fie răutăcios, tu ești singurul din clinica asta care nu-i spune lui Longwood „Bătrânul”. Ți se pare lipsit de respect?

Meomartino zâmbi:

— Dimpotrivă. Pur și simplu, mie mi se pare că numele ăsta exprimă afecțiune, spuse el liniștit.

Și continuă să mănânce netulburat.

Chiar înainte de a ieși din tură își aminti de buchetul de trandafiri.

— Da, au venit florile, domnule doctor, îi spuse asistenta de la biroul de registratură. Le-am trimis acasă la familia Garland. Așa facem totdeauna.

Dă un bal, scumpo…

Măcar de asta aș fi putut să-i scutesc, se gândi.

— Am făcut bine, nu-i așa?

— Sigur.

Se urcă în cămăruța de la etajul șase, se așeză și fumă patru țigări una după alta, fără nici o plăcere, apoi se pomeni rozându-și unghiile, obicei la care credea că renunțase de mult.

Se gândi la tatăl lui, de la care nu mai avea vești, se întrebă dacă să-i telefoneze în Pittsburgh apoi decise, cu ușurare, că nu era cazul.

În cele din urmă, părăsi camera, coborî scările și ieși pe strada pustie. La Mazie's era închis, vitrina era neagră. Felinarele proiectau pe stradă benzi de lumină, ca dârele unor trasoare, întrerupte într-un loc unde probabil copiii spărseseră becul cu praștia.

Începu să pășească din ce în ce mai repede, apoi să alerge. Către capătul străzii, simți asfaltul tare sub tălpi.

Dădu colțul și ieși pe bulevard, mărind viteza.

În apropiere, o mașină frână, se auzi claxonul, apoi țipetele unei femei. Simțea în piept o mică senzație de sufocare și alergă mai repede, ignorând-o la fel ca pe înțepăturile din partea dreaptă a abdomenului.

Alt colț, apoi curtea salvărilor, goală. Sirenele galbene, aruncând umbre mișcătoare pe vopseaua verde, dansând parcă în ritmul alergării lui.

Trecu pe lângă platforma de încărcare, unde un vagabond – văzut în treacăt ca o formă, o umbră, tatăl lui – scurse ultima picătură dintr-o sticlă de bere apoi o aruncă după el. Acum alerga cu greutate, cu furnicături în tălpi și zgomotul sticlei sfărâmate în urechi.

Alt colț și luna apuse. Ochii orbi ai ferestrelor se închiseseră și casele dormeau adânc. Trecu de o mașină parcată, în care siluetele încolăcite nu-și întrerupseră ritmul, dar capul fetei apăru pe după umărul iubitului ei și ea-l urmări cu privirea pe cel ce galopa singuratic prin întuneric.

O alee, unde pașii lui speriară o viețuitoare a nopții, căci auzi încleștarea unor gheruțe pe pământul tare, în timp ce gonea mai departe.

Iarăși un colț. Din nou felinarele. Cu plămânii în flăcări, incapabil să mai respire, își dădu capul pe spate și cu un strigăt, deși nu era nici o mulțime care să-l aclame, sprintă spre punctul de sosire, localul lui Maxie. Acolo se împletici și se opri.

Înghiți lacom aerul, sigur că o să i se facă rău, dar nu se întâmplă nimic. Era transpirat, cu fața udă. Un prost. Gâfâind, se rezemă de vitrina de la Maxie's, iar geamul scârțâi amenințător până când își mută greutatea, sprijinind-o pe ramura subțire de lemn vopsit în roșu.

Ramura se îndoi sub el. Ce conta, oricum se murdărise și pe pantalonii albi.

Își azvârli capul pe spate și privi lung cerul lipsit de stele.

De ce mi s-au rugat mie? se gândi. N-aveau dreptul. De ce-mi cer să le promit?

Își coborî puțin ochii către clădirea înaltă, din cărămidă roșie întunecată de fum și de praful orașului din jur, și simți răbdarea stupidă a fațadei coșcovite.

Își aminti clipa când văzuse spitalul prima oară, acum câteva luni. Luni cât o mie de ani.

Cartea Întâi
Vara

Capitolul 1

Adam Silverstone

Stelele se înșurubaseră încetul cu încetul în cer, până ce dispăruseră, lăsându-l cenușiu. Camionul cu motor astmatic trecu de bariera Massachusetts și intră în oraș, iar șirul de felinare de pe străzile periferiei clipi de două ori, apoi lumina se stinse. Urma o zi de arșiță, dar întreruperea iluminației artificiale creă pentru moment senzația unor zori răcoroase.

Privea Bostonul prin parbrizul prăfuit, gândindu-se că acesta era orașul unde tatăl lui se formase, apoi fusese lovit și învins de viață.

Mie n-o să-mi faci una ca asta, le spuse el în gând, pe rând, clădirilor, cerului, râului.

— Nu pare un oraș prea dur, spuse el.

Șoferul camionului îl privi mirat. Conversația de până atunci sfârșise într-o tăcere obosită după ce, cu optzeci de kilometri înainte, între localitățile Harford și Worcester, nu se puseseră de acord asupra unei probleme ecologice. Acum, șoferul bombăni niște cuvinte care se pierdură în duduitul motorului.

Adam clătină din cap.

— Îmi pare rău, n-am auzit ce ai spus.

— Da, ce, ești surd?

— Un pic, de urechea stângă.

Omul se încruntă, bănuind că era luat peste picior.

— Te-am întrebat dacă ai vreo slujbă aici în oraș.

Adam încuviință din cap.

— Ce slujbă?

— Sunt chirurg.

Șoferul îl privi dezgustat, sigur acum că avusese motive să fie suspicios.

— Păi, da, hippie punkist ce ești. Și eu sunt astronaut.

Deschise gura să-i explice situația lui; dă-l dracului, gândi apoi și, fără să mai spună nimic, se uită pe geam. În obscuritatea de pe malul celălalt al râului Charles, vedea niște turnuri albe; Harvard-ul, fără îndoială. Pe acolo era și Colegiul Radcliffe și în el, Gaby Pender dormind ca o

pisicuță, se gândi el, întrebându-se cât avea să mai reziste să stea fără să-i dea telefon. Oare își amintea de el? Fără voia lui, îi veni în minte un citat despre cât de des simte un bărbat nevoia să vadă o femeie – o dată ar fi suficient, dar de două ori, ar însemna o asigurare. Micul computer din mintea lui îi dezvălui cine era autorul citatului. Ca de obicei, capacitatea de a-și aminti o informație non-medicală îl umplu de amărăciune, în loc să-l facă să se simtă mândru. Ce risipitor de cuvinte! auzea vocea tatălui lui. Adamo Roberto Silverstone, ticălos de nimic, își spuse în gând, mai bine ai vedea cum stai cu memoria când te lupți să cuprinzi *Anatomia* lui Thorek sau *Obstrucția intestinală* a lui Wangensteen.

Șoferul smuci volanul și camionul coborî pe o stradă cu depozite cu ferestre luminate, alte camioane, mașini și oameni. Un cartier comercial. Cotiră pe un drum cu macadam, oprindu-se lângă o clădire cu firma BENI. MORETTI & SONS PRODUCE. La sunetul claxonului, un om ieși și-i privi scrutător, de pe platforma de încărcare. Solid și aproape chel, în halatul alb boțit, arăta cam la fel ca unul din medicii de la spitalul din Georgia, unde Adam își făcuse primul an de rezidență.

Eh, paisan.

— Ce ai?

Șoferul râgâi:

— Pepeni persani.

Omul în alb dădu din cap și dispăru.

— Cap de linie, puștiule.

Șoferul deschise ușa cabinei și coborî greoi din camion.

Adam își căută sacoșa uzată din spatele scaunului, o luă și se dădu jos.

— Pot să te ajut să descarci?

Șoferul se încruntă bănuitor la el:

— O fac *ei,* spuse, smucind din cap către depozit. Dacă vrei de lucru, cere-le lor.

Se oferise ca să-i mulțumească, dar acum, Adam vedea ușurat că nu era nevoie de el.

— Mulțumesc pentru drum, spuse el.

— Mda.

Își cără cu greutate sacoșa către localul din josul străzii. Era un bărbat mic de statură, cu picioarele strâmbe, prea mare pentru a fi jocheu, dar prea pipernicit pentru orice alt sport în afară de săritura de la trambulină,

de care se lăsase în urmă cu cinci ani. În momente ca acestea, regreta cel mai mult că nu seamănă cu unul dintre unchii voinici din partea mamei. Îi displăcea să fie la cheremul oricui și al oricărui obiect, chiar și la al unui bagaj greu. Înăuntru erau mirosuri ademenitoare și zgomote vesele: tigăi zăngănind pe ferestruica dinspre bucătărie, căni de cafea ciocnindu-se de tejgheaua de marmură, bucăți de carne, sfârâind pe grătar. Prea scump, se hotărî el.

— O cafea neagră.

— Toarnă una, spuse fata cu părul ca paiul. Era înfloritoare, cu pielea albă și lăptoasă, dar avea să aibă probleme cu greutatea înainte de a împlini treizeci de ani. Sub sânul stâng, acoperit de halatul alb, se vedeau două buline gemene de dulceață roșie, ca niște stigmate. Îi împinse cafeaua care se vărsă puțin peste marginea ceștii, luă banii posomorâtă și plecă repede, cu șoldurile balansându-se provocator.

Ce vacă!

Bău cu înghițituri mici cafeaua fierbinte, îndrăznind din când în când să ia în gură o cantitate mai mare de lichid și simțindu-se victorios când nu-și ardea gâtlejul. Peretele din spatele tejghelei era îmbrăcat în oglinzi. De acolo îl privea chipul unui tip soios, cu părul vâlvoi, purtând o cămașă albastră ponosită. După ce termină cafeaua, își cără sacoșa la toaletă. Încercă robinetele: atât apa caldă cât și cea rece erau la fel de reci, lucru care nu-l surprinse prea tare. Se întoarse în local și-o rugă pe fată să-i dea o ceașcă de apă foarte fierbinte.

— Pentru supă sau pentru ceai?

— Doar pentru apă.

Cu un aer de dispreț răbdător, ea nu-l mai băgă în seamă. Până la urmă, el cedă și comandă ceai. Îl plăti și lăsă pliculețul pe tejghea, luând doar cana cu apă fierbinte la toaletă. Pe podea erau dâre de murdărie și, judecând după miros, urină uscată. Puse ceașca pe marginea chiuvetei murdare și ridică geamantanul pe calorifer, ca să-și caute obiectele de toaletă. Luă în pumn apă rece, turnă fierbinte peste ea și reuși să-și săpunească favoriții și să-și înmoaie barba. După ce termină cu bărbieritul, din oglindă îl privea un chip cu aspect mai civilizat decât înainte. Doctorul Silverstone. Ochi căprui. Nas mare, pe care prefera să-l considere roman. De fapt, dimensiunea lui nu era exagerată, dar era scoasă în evidență de statura

lui mică. Avea o gură cu buze lungi, ca o tăietură cinică pe fața îngustă. Pigmentul pielii era alb, în ciuda bronzului de acum și părul castaniu îi stătea ciufulit. Un castaniu mohorât. Ca zațul de cafea. Scoase o perie din geamantan și-și netezi părul. Întotdeauna se simțise puțin vinovat din cauza culorii tenului. *Un copil ar trebui să aibă pielea măslinie,* nu ca lămâia sau brânza, o auzise odată pe mama lui. El era ca brânza, o combinație între tatăl blond și mama italiancă.

Mama lui fusese brunetă, cu ochi nemaivăzuți, negru cu pleoape grele, ca ai unei sfinte coborâte pe pământ. Nu-și mai amintea decât cu greu trăsăturile ei, dar era suficient să închidă ochii pentru a-i apărea în gând ochii mamei. În nopțile când tatăl lui venea acasă afumat – Myron Silberstein, apostatul, înecându-se în viața pe care o alesese și țipând cu duhoare de anason, insultele italienești adoptate pentru a demonstra cât de democratică îi era căsnicia: *O putana nera*! *O troia scura*! *O donna*! – băiețelul tremura treaz în întuneric, auzind cum pumnul tatălui lovea înfundat carnea mamei și palma ei îi pleznea obrazul și adeseori sunetele se schimbau, deveneau fierbinți și frenetice, clipoceli și gâfâituri care-l făceau pe copil să stea împietrit, urând noaptea.

În primii ani de liceu, când descoperise teoria genetică a lui Gregor Johann Mendel, se apucase să-și întocmească și el un tablou genealogic, sperând că părul și ochii căprui erau o imposibilitate, că, dacă nu moștenise ereditatea blondă a tatălui, însemna că era bastard, rodul dragostei dintre frumoasa lui mamă, moartă de patru ani, și un bărbat necunoscut, înzestrat cu toate calitățile care-i lipseau celui pe care-l numea tată.

Dar cărțile de biologie îi dezvăluiră că din blond și negru rezulta castaniu.

Asta era.

Oricum, între timp era legat de Myron Silberstein cu fire de dragoste și de mânie.

Și ca s-o dovedești, prostănacule, îi spuse el chipului din oglindă, aduni cu greu două sute de dolari și pe urmă-l lași să te ducă cu vorba și să ți-i jumulească aproape pe toți. Oare ce strălucise în ochii tatălui când mâinile acelea de violonist sau temnicer evreu, cu încheieturile impregnate de praf de cărbune, apucaseră bancnotele?

Iubire? Mândrie? Promisiunea celei mai minunate surprize a vieții, o beție neplanificată? Oare bătrânul mai

alerga încă după femei? Îndoielnic. Impotența la vârsta de mijloc era un lucru comun la alcoolici. Mai devreme sau mai târziu, toți sunt înlănțuiți într-un anume fel, chiar și Myron Silberstein.

Numai o singură persoană, bunica lui, *vecchia* lui, îl pusese întotdeauna la punct pe tată. Rosella Brombetti fusese o femeie micuță din sudul Italiei, cu părul alb strâns în coc, singura culoare diferită în mijlocul veșmintelor negre: ciorapi, pantofi, rochie, basma. Adeseori și starea de spirit îi părea neagră, de parcă ar fi fost în doliu după toată lumea. Avea semne pe fața măslinie, rămase de la vârsta de patru ani, când temuta variolă se abătuse asupra satului Petruro din Avellino și-i atacase pe toți cei opt copii ai familiei.

Boala nu omorâse pe nimeni, dar îi lăsase cu semne pe șase dintre copii, iar pe al șaptelea, Muzi, pe atunci în vârstă de opt ani, febra îl consumase pe dinăuntru, făcându-l neom. Acum era un bătrânel chel, locuia în orașul Pittsburgh din Pennsylvania și se juca toată ziua cu linguriță și dopuri de sticle, purtând un pulover ponosit chiar și când arșița lunii iulie ridica aburi din bulevardul Larimer.

Odată o întrebase pe bunica lui de ce moșul era așa.

— *L'Arlecchino,* spusese ea.

Învățase că arlechinul era spaima interioară care plana asupra vieții bunicii lui, răul universal, o moștenire din Europa mileniului trecut. Moare un copil pe neașteptate? A fost luat de arlechin, care pândește copiii. Înnebunește o femeie? Arlechinul-zburător, zvelt și diabolic de frumos, a sedus-o și i-a luat sufletul. Ți se usucă o mână sau te topește oftica? Arlechinul îți suge vigoarea, savurând-o ca pe o delicatesă.

Tot încercând să se păzească de el, bunica îl transformase într-un membru al familiei. Când verișoarele lui Adam crescură și înfloriră și începură să experimenteze accesorii femeiești, ca rujul și sutienele îndrăznețe, bătrâna vociferă că voiau să atragă Arlechinul, care le sucește capul fetelor mari. Tot ascultându-și *vecchia* de-a lungul anilor, Adam începu, încetul cu încetul, să învețe detalii. Arlechinul purta un costum din petece multicolore și era invizibil, cu excepția nopților cu lună plină, când razele astrului îi aprindeau mantia, făcând-o să scânteieze. Nu vorbea, dar își anunța prezența prin clinchetul clopoțeilor de la tichia de măscărici. Purta

o sabie de lemn, ca o nuielușă, pe care o folosea ca pe o baghetă magică.

Uneori, băiatului i se părea că trebuia să fie nemaipomenit să fii Arlechinul, atât de puternic și fermecător de rău. La unsprezece ani, după ce avu primele vise erotice în legătură cu neteda Lucy Sangano, o fetiță de treisprezece ani, se hotărî să întruchipeze, la carnavalul de Halloween, duhul cel rău. În vreme ce copiii ceilalți alergau de la o ușă la alta, făcând năzdrăvănii și așteptând daruri, el înainta agale pe întuneric, imaginându-și că atinge cu sabia de țiplă fesele fragede ale lui Lucy Sangano și-i poruncește fără să vorbească: *Arată-mi tot.*

Rosella se păzea împotriva Necuratului prin tot felul de mijloace, dintre care numai două, stropitul cu apă sfințită și participarea la slujbă, i se păreau lui Adam cele mai blânde. Obiceiul ei de a unge clanțele cu usturoi îl deranja, fiindcă se lipea și mirosul îl stânjenea la școală, deși noaptea îi plăcea să simtă ultimele rămășițe ale lui în palma transpirată.

Cea mai sigură protecție era dată de următorul gest: îți vârai cele două degete din mijloc sub cel mare, întindeai arătătorul și degetul mic ca să semene cu coarnele diavolului și scuipai uscat printre ele, rostind: să crape ochiul rău, *scutta mal occhio,* ptiu, ptiu, ptiu. Rosella făcea gestul acesta de mai multe ori pe zi, stânjenindu-l pe Adam, ai cărui tovarăși de joacă foloseau semnul pentru altceva și se hlizeau văzând-o pe bătrâna bunică a lui Damo Silverstone întinzând degetele ca ei. Din cauza asta se bătu prima oară și se alese cu nasul însângerat și cu multă amărăciune.

Sufletul lui tânăr era ancorat de superstițiile bunicii pioase, dar oscila și către tatăl lui, care rămânea treaz de sărbătoarea Yom Kippur, ca să se ducă la pescuit, dintr-un motiv nelămurit. Superstițiile și religia ei îl atrăgeau, dar prea multe din cele spuse de bunică dovedeau o anumită prostie vădită. Era mai mult de partea tatălui, deși n-o spunea. Poate că asta se întâmpla și pentru că își dorea foarte mult să găsească ceva de admirat la el.

Totuși, când bunica avea optzeci de ani și se îmbolnăvi, el, atunci în vârstă de cincisprezece ani, suferi pentru ea. Când *Packard*-ul lung și negru al doctorului Calabrese începu să se oprească regulat în fața casei, se rugă pentru ea. Când într-o dimineață muri, cu un mic

zâmbet cochet pe buze, plânse și înțelese în sfârșit care era adevărata identitate a Arlechinului. Nu mai voia să fie în pielea acestui amorez-măscărici, semn al morții; în schimb, se hotărî să conducă într-o zi o mașină nouă ca a doctorului Calabrese și să lupte cu Arlechinul din toate puterile.

Își luă rămas bun de la bătrână după înmormântarea somptuoasă oferită de asigurarea la „Fiii Italiei", dar ea nu-l părăsi niciodată cu totul. Ani de zile după aceea, când ajunsese doctor și văzuse atâtea lucruri pe care nici nu și le-ar fi imaginat în Petruro, prima lui reacție în fața nenorocirii era să caute inconștient urma Arlechinului. Dacă avea o mână în buzunar, degetele i se întindeau involuntar în gestul știut. Tatăl și bunica lui îi plantaseră în minte un conflict pe care omul de știință din el îl minimaliza disprețuitor, în timp ce băiețelul șoptea: *scutta mal occhio,* ptiu, ptiu, ptiu.

În toaleta localului, își puse trusa de bărbierit în valiză și apoi, ca o pasăre de apă, ridică un picior din mizeria de pe jos, apoi pe celălalt, debarasându-se de blugi și de cămașa albastră de muncitor. Scoase din geamantan un costum și o cămașă cam boțite, dar prezentabile. Cravata nu mai arăta atât de bine ca în urmă cu optsprezece luni, când o cumpărase aproape nouă de la un student de anul trei, cu mână proastă la poker. Pantofii negri cu care-și înlocui adidașii mai aveau un pic de lustru.

Când ieși, vaca din spatele tejghelei își răsuci coada, încercând să se lămurească dacă-l mai văzuse undeva.

Afară se mai luminase. Un taxi claxonă cu o melodie mecanică, iar șoferul luă o curbă visând eternul vis legat de aparatul de taxat. Adam îl întrebă dacă Spitalul Orășenesc Suffolk era destul de aproape ca să ajungă pe jos.

— Spitalul orășenesc? Da, e aproape.

— Cum ajung acolo?

Taximetristul își permise un zâmbet:

— Traversați orașul pe drumul cel mai lung. E prea devreme pentru autobuz, metroul nu trece pe acolo…

Și întinse mâna spre aparatul de taxat, încrezător că obținuse o cursă.

Oare cât avea în portofel? Mai puțin de zece dolari, era sigur. Opt-nouă. Și o lună până la leafă.

— Mă iei pentru un dolar?

I se răspunse cu o privire dezgustată.

Își luă geamantanul și porni în josul străzii. Când ajunsese la firma MORETTI & SONS, taxiul îl depășise și opri.

— Urcă în spate, spuse șoferul. Fac tot drumul și dacă apare un client, te dai jos. Și-mi plătești un dolar.

Intră recunoscător în mașină și privi pe geam orașul, imaginându-și spre ce fel de spital se îndreptau. Străzile erau vechi și triste, cu pensiuni cu scări știrbite și burlane care curgeau, cartiere de săraci, îngrămădiți laolaltă în aceeași mizerie. Probabil că pe băncile spitalului se adunau în fiecare dimineață bolnavii și schilozii prinși de bunăvoie în capcana societății în care trăiau.

Aveți o viață grea, le spuse el în gând victimelor adormite dincolo de ferestrele întunecate pe lângă care trecea. Dar mie-mi prinde bine să lucrez la un spital unde voi putea învăța ceva chirurgie.

Complexul spitalicesc se înălța ca un monolit în lumina zorilor, cu felinarele din spațiul de parcare strălucind încă în jurul pătratului pustiu destinat ambulanțelor.

Intrarea în clădire era sumbră și de modă veche. La intrare, în spatele unui mic birou, stătea un bătrân cu obraji scofâlciți și un păr neverosimil de negru. Adam se uită pe scrisoarea primită de la administrator în urmă cu o lună și întrebă de doctorul chirurg Meomartino. Ah, italienii ăștia sunt peste tot.

Omul consultă un tabel:

— Aripa patru de chirurgie. Poate că doarme, adăugă el șovăitor. Să-i dau un telefon?

— Doamne ferește.

Mulțumi și ieși afară. Hoinărind, văzu lumina aprinsă la intrarea unei cafenele. Înăuntru, un bărbat scund și smead turna apă în vasul de cafea, dar ușa era închisă și, deși bătu, omul nu-și ridică privirea. Intră din nou în spital și-l întrebă pe portarul cu părul vopsit cum se ajungea pe aripa patru de chirurgie.

— Pe hol, treceți de camera de gardă și urcați pe scări un etaj. Ajungeți chiar acolo.

Apropiindu-se de camera de gardă, se gândi o clipă să-și ofere serviciile. Din fericire, impulsul trecu înainte de a ajunge la sala de așteptare, care era goală. Un intern citea încovoiat pe un scaun. O infirmieră stătea în colțul

sălii, moțăind deasupra unui tricotaj. Pe un coș de gunoi, un om de servici dormea ca un urs, cu gura întredeschisă.

Urcă scările și nu se întâlni pe coridoarele tăcute decât cu un internist blond și slab, al cărui guler de la halat atârna ca un steag într-o zi fără vânt.

Salonul era întunecat, cu excepția luminilor de veghe. Pacienții erau înșirați în paturi, unii inerți, alții agitați și chinuiți în somn de durere.

O, Somn, ai fost chemat, tu, prieten al iubirii, dar cei fericiți te-au chemat. Computerul din creier îi afișă că era un citat din Southey.

Dintr-un pat se auzi geamătul unei femei. Se opri.

— Ce e? o întrebă cu blândețe.

— Mi-e groaznic de frică.

Fața nu i se vedea.

— Nu trebuie, spuse el.

Ieși naibii de aici, continuă în gând. Știi prea bine că are toate motivele să-i fie frică.

— Cine ești? întrebă bolnava.

— Sunt doctor.

— Și Iisus era.

Nu mai scoase nici un cuvânt și se îndepărtă.

În camera asistentelor, găsi o femeie mai în vârstă, obișnuită cu doctorii noi. Ea îi dădu cafea și chifle cu unt, proaspete și pe săturate.

— Știu eu, domnule doctor, că vă era foame. Eu sunt Rhoda Novak.

Și deodată râse:

— Aveți noroc că n-a fost Helen Fultz de gardă. Nu v-ar fi dat nici o coajă de pâine.

Plecă înainte ca el să-și termine chiflele. Adam mâncă mai departe, recunoscător. Un bărbat masiv, în filtru verde de chirurgie, veni și semnă niște fișe, găsind în același timp cu spatele un scaun. De sub bonetă îi ieșeau șuvițe de păr roșcat și, în ciuda staturii lui, avea un chip cu trăsături nelămurite, ca al unui băiețandru. Îl salută din cap pe Adam și se întinse după ibricul de cafea, dar tocmai atunci micul emițător de pe uniforma lui începu să bâzâie.

— Oh, spuse el.

Se duse la telefonul de pe perete și schimbă câteva replici scurte, apoi plecă grăbit.

Adam își lăsă ceașca goală și se grăbi și el să se țină după omul în verde de-a lungul labirintului de coridoare

care duceau în aripa de chirurgie.

În spitalul din Georgia, sala de operații era spațioasă, aerisită și bine iluminată și strălucea de curățenie. Lumina de aici era difuză, dacă voiai s-o califici optimist. Coridoarele erau ticsite de piese de mobilier suplimentare, arbori de perfuzie, rafturi de cărți și diverse ustensile desperecheate; probabil că tot aici se înghesuiau și pacienții în zilele de vârf, când erau duși sau aduși de la operații. Marginile ușilor batante către sălile de operații erau roase adânc de marginile paturilor mobile izbite de ele și lemnul lăsa să se vadă strat după strat lăcuit, modelul semănând cu cercurile dintr-un trunchi de copac și amintind scurgerea vremii.

Văzu niște scări și urcă în galeria studenților unde se auzeau respirații stranii, șuierătoare. Zgomotul provenea de la pacient; microfonul era deschis și potrivit la o intensitate prea mare. Nu putu găsi comutatorul și bâjbâi până găsi un loc în primul rând de scaune. Dincolo de peretele de sticlă îl vedea pe omul de pe masă, cu părul rărit, încolțit și suferind evident, în timp ce asistenta alegea instrumentele. Avea ochii încețoșați; probabil că primise un sedativ înainte de a intra, scopolamină, desigur.

După câteva minute, băiatul voinic care nu mai apucase să-și bea cafeaua intră pregătit de operație. Dădu din cap fără interes și începu anestezia. Degetele lui groase ca niște cârnăciori găsiră parcă în joacă vena pe brațul stâng și introduseră fără greutate cateterul. Înfășură tensiometrul pe celălalt braț și începu să citească.

— La ăsta nu ne așteptam, spuse asistenta.

— Pe naiba, nu m-aș fi supărat dacă lipsea de aici, spuse băiatul cel voinic.

Introduse relaxantul muscular și somniferul, apoi intubă pacientul, transferând unui ventilator funcția respirației.

Intră și internistul, cel înalt și sfrijit pe care-l văzuse Adam în salon. Nimeni nu părea să-i fi observat prezența. Chirurgul începu să frecționeze abdomenul cu antiseptice. Adam îl urmărea cu interes, vrând să afle cum se făceau lucrurile aici. Se părea că foloseau o singură soluție. În Georgia acopereau câmpul operator cu eter, apoi cu alcool și a treia oară cu Betadină.

— Cred că ați observat ce frumos e bărbierit dl. Peterson, spuse internistul. În comparație cu el, fundul

unui sugar e o adevărată pădure.

— Ce mai, Richard, ești un bărbier bun, zise băiatul voinic.

Înconjură câmpul operator cu fețe sterile, lăsând descoperit doar un pătrat de piele. Intră și un alt chirurg și nimeni nu-l salută, dar, cu toate acestea, Adam presupuse că era șeful, Meomartino. Era un bărbat înalt, cu un nas acvilin și o cicatrice aproape invizibilă pe obraz.

Visam așa de frumos, spuse el căscând și întinzându-se. Ce face ulcerul nostru perforat? Sângerează?

— Nu cred, Rafe, spuse băiatul voinic. Are pulsul de 96 bătăi. Respirația are rata 30.

— Ce tensiune are?

— 11 cu 6.

— Hai să intrăm. Cred că are o gaură cu diametrul unei țigări acolo.

Adam îl văzu luând bisturiul și făcând incizia paramediană dreaptă, împărțind pielea până atunci întinsă în două fâșii. Meomartino secționă pielea și țesutul gras de dedesubt, iar Adam observa cu interes că internul învățase să oprească sângerarea cu un burete în loc de cleme, folosind presiunea buretelui pentru a lărgi marginile tăieturii, dezvelind strălucirea cenușie a fibrelor musculare. Ce eficient, gândi el. În Georgia nici nu le trecuse prin cap să facă așa. Pentru prima oară, simți un val de bucurie, avea ce învăța aici.

Meomartino incizase cu prudență, dar mușchii îi tăie repede și curat. Adam știa că numai o experiență îndelungată oferea o asemenea siguranță. Pentru o clipă, se trezi invidiindu-l ca un prost pe chirurgul-șef pentru măiestria lui. Se ridică pe jumătate ca să vadă mai bine, dar internistul cel sfrijit se așeză cu umerii chiar în dreptul lui, așa că nu mai putu zări nimic.

Se lăsă pe spate și închise ochii în întuneric, recapitulând în minte ce trebuia să facă acum chirurgul: ridica masa musculară și o desprindea de piele, apoi o tasa cu marginea rotunjită a bisturiului, pentru a expune restul. Apoi pătrundea prin peritoneu, în burtă. În burtă. Pentru cineva cu intenția de a se specializa în chirurgie generală, unde cele mai multe cazuri sunt abdominale, acesta este numele jocului.

— Hai, Richard. Uite aici, spuse chirurgul cu voce gravă.

Adam se gândi că engleza lui era puțin prea precisă, de parcă ar fi fost a doua limbă învățată.

— Drept prin peretele anterior al duodenului. Și acum ce facem?

— Copcă?

— Și pe urmă?

— Vagotomie?

— Măi, Richard, cum de ai ajuns tu așa sclipitor de tânăr și cum de ai dreptate doar pe jumătate? Vagotomie și drenaj, ca să se vindece frumos. Să rămână în analele medicinei.

După asta, lucrară în tăcere și Adam zâmbi în întuneric, simțind durerea tânărului, aceeași pe care o încercase și el de atâtea ori. Era cald acolo ca într-un pântec. Ațipi și avu un coșmar, că lucra din nou la alimentarea a două furnale. Făcuse slujba asta în ultimul an de liceu și ajunsese că urască cele două guri căscate și portocalii, lacome de mult mai mult cărbune decât putea el să aducă.

Gemu în somn, apoi se trezi nefericit și amorțit, fără să-și dea seama de ce i se schimbase atât de brusc dispoziția. Apoi își aminti, își linse buzele și surâse; iar coșmarul ăla afurisit. Nu-l mai avusese de multă vreme, poate că se datora situației noi și nefamiliare.

În sală, echipa de chirurgie opera mai departe.

— Ajută-mă să-l închid, Richard, spuse rezidentul-șef. Eu suturez, tu tai. Vreau să iasă strâns și frumos.

— O să fie strâns ca iubita ta din copilărie, spuse Richard, privind-o pe asistentă, care nici nu păruse să-l audă.

— Vreau să fie mult mai strâns, doctore, ripostă Meomartino.

Când dădu din cap, satisfăcut și plecă de lângă masă, Adam coborî tocmai la timp ca să-l prindă la ieșirea din sală.

— Domnule doctor Meomartino.

Chirurgul-șef se opri. Era mai scund decât i se păruse la început. Grăbindu-se către el, Adam se gândi deodată că așa ar fi trebuit să arate copilul mamei lui. Totuși, nu era italian, mai degrabă spaniol. Măsliniu, ochi întunecați, piele la fel, în ciuda palorii obișnuite de spital, părul negru, aproape complet încărunțit.

— Sunt Adam Silverstone, spuse el, gâfâind ușor, conștient că celălalt era mai în vârstă. Noul rezident-șef.

Ochii celuilalt îl măsurară de sus, până jos în timp ce-și strângeau mâinile.

— Ai venit cu o zi mai devreme. Îmi dau seama că o să-mi faci concurență, zâmbi Meomartino.

— Am făcut autostopul. Mi-am luat o zi de rezervă, dar nu mi-a mai trebuit.

— Aha! Ai unde să stai?

— Aici. În scrisoare se spunea că spitalul asigură o cameră.

— De obicei, rezidentul-șef o folosește numai când e de gardă. Eu prefer să stau în altă parte. Dacă aș sta aici, aș fi căutat tot timpul.

— Eu o să fiu căutat și găsit aici. Sunt falit. Meomartino dădu din cap fără surprindere:

— N-am autoritatea să-ți eliberez eu camera. Dar pot să-ți găsesc un loc unde să aterizezi cât a mai rămas din noapte.

Liftul vechi mergea încet. *În caz de urgență, apăsați de trei ori,* avertiza un bilet sub buton. Adam se gândi că va trebui să aștepte un secol monstrul acesta scârțâitor.

Până la urmă, ajunseră la etajul șase. Coridorul era extrem de îngust și întunecat. Camera avea numărul 6-13 și se gândi că nu putea să fie semn de ghinion. Tavanul era înclinat; camera era chiar sub streașină. Obloanele erau trase și, în lumina slabă, văzu o crăpătură îngrozitoare în peretele de culoarea excrementelor. Sub crăpătură, în fața celor două paturi, era un scaun de lemn, alături de un birou galben murdar. Unul din paturi era ocupat de un om în halat, cu revista *New England Journal of Medicine* pe piept, abandonată în favoarea somnului.

— Harvey Miller, îl indică Meomartino, fără să-și coboare vocea. E în rotație, de la clinica aia fandosită din capătul orașului. Nu e rău, pentru un *hombre* venit de acolo.

Tonul lui excludea orice străin. Căscând, îi făcu semn cu mâna și ieși pe ușă.

Aerul din cameră era stătut. Adam ridică puțin fereastra. Imediat, jaluzeaua începu să se zbată; o ridică și zbaterea se opri. Bărbatul din pat se mișcă, dar nu se trezi.

Ridică ziarul *New England Journal* de pe Harvey Miller și se întinse și el. Încercă să-și amintească trăsăturile lui Gaby Pender, dar nu-i veneau în minte decât fragmente vagi; era sigur doar de bronzul puternic

și de o aluniță minunată și de faptul că fata aceea îi plăcuse foarte mult. Salteaua era subțire și cu ghemotoace, probabil că fusese respinsă de la saloane. Prin fereastra deschisă veni de undeva de la un etaj de jos un geamăt înăbușit de durere. Harvey Miller își duse prin somn mâna sub burtă, fără să știe că nu mai era singur.

— Alice, spuse el distinct.

Adam întoarse paginile ziarului până la mica publicitate, fantazând în legătură cu un viitor când avea să-și cumpere tot felul de lucruri și mâna întinsă a lui Myron Silberstein nu avea să-i mai amenințe bunăstarea.

Peste anumite anunțuri sărea sau le citea disprețuitor: invitațiile la cereri de burse post-doctorale, cu cheltuielile plătite și nimic în plus; ofertele de cercetare, pentru 7000 de dolari pe an; funcțiile de preparatori la universitate, cu salariu mare, de zece mii pe an; descrierile atrăgătoare ale unor posturi de agenți de asigurări medicale în centre din Boston, New York, Philadelphia sau Chicago, orașe unde asistența medicală era asigurată din plin, iar începătorilor nu le mai rămânea decât să devină agenți, plătiți cu șase dolari la oră.

Totuși, câte un anunț îi atrăgea atenția și-l citea de mai multe ori:

> CLINICĂ MULTISPECIALIZATĂ CU ZECE OAMENI, societate, caută chirurg general. Zona de la nord de Michigan, centrul regiunii de vânătoare și pescuit. Nouă clinică în construcție, se vând acțiuni. Salariu de început, 20.000 dolari. După doi ani, participare la proprietate. Venit în urma proprietății între 30.000 și 50.000 dolari.
>
> Adresa: F-213, *Nero Eng.J.Med* 13-2t

Știa că după un an va trebui să caute un loc aflat departe de aroganța atmosferei din spitalele universitare, departe de concurența de la vârf.

Situația ideală ar fi fost aceea de asistent al unui medic dintr-o localitate îndepărtată, dornic, datorită vârstei sau bolii, să-și transmită cunoștințele și clientela unui asociat mai tânăr. O astfel de slujbă i-ar fi asigurat de la început treizeci și cinci de mii de dolari pe an și n-ar fi fost imposibil să ajungă chiar la șaptezeci și cinci de mii.

În rarele ocazii când avusese răgaz să-și analizeze sentimentele față de medicină, știuse că dorea să fie și vindecător și capitalist, creștin și bogat în același timp. Și

de ce nu? Și cei care-și plătesc impozitele se îmbolnăvesc de aceleași boli ca săracii plini de datorii. Nimeni nu-i ceruse să facă vreun jurământ de sărăcie. Iar viața de până acum îi făcuse destulă parte de ea, chiar și fără jurăminte.

Capitolul 2

Spurgeon Robinson

*M*icuțule! șopti mama lui Spurgeon, cu vocea ca o adiere. Spurgeon, scumpule, rosti ea apoi, puțin mai tare, și vocea îi flutură în încăpere ca zbaterea unor aripi de pasăre.

Avea ochii închiși, dar o vedea. Stătea aplecată deasupra patului cu trupul ei moale și rotund ca un fruct, în cămașa de noapte din flanel și cu picioarele goale. Îi era rușine că mama venise astfel la el, pentru că avusese un vis care-l înfierbântase și rezultatul s-ar fi putut vedea sub pătura subțire. Se gândi că, dacă se prefăcea că doarme, poate ea avea să plece, dar lucrul deveni imposibil datorită zbârnâitului metalic al ceasului deșteptător. Era zgomotul familiar, aproape reconfortant, care-l trezea de ani de zile și deschizând ochii imediat, îi fu greu în primul moment să-și amintească de faptul că era adult și era cineva.

Doctorul Robinson, era el.

La un prăpădit de spital, tocmai la Boston. Era prima lui zi de internist.

La capătul holului, în toaletă, în fața oglinzii pătate, un bărbat stătea pe vârfuri și încerca să-și radă barba.

— `Mneața. Eu sunt Spurgeon Robinson.

Albul se șterse cu grijă, apoi îi întinse mâna de chirurg, nu prea mare, dar puternică și i-o strânse pe a lui ușor și ferm.

— Adam Silverstone, spuse el. Mai am puțin și termin cu bărbieritul.

— Nu-i nici o grabă, îl liniști Spurgeon, deși amândoi știau că nu era adevărat.

Baia avea parchet pe jos și vopseaua de pe pereți se cojea. Pe ușa uneia din cele două cabine, cineva scrijelise o inscripție suculentă despre infirmiera Rita Leary. Era singurul text din cameră și Spurgeon îl citi repede, aruncând din reflex o privire să vadă dacă albul îl observa.

— Cum e șeful rezidenților? întrebă el cu detașare.

Lama se opri la o jumătate de centimetru de obraz.

— Uneori îmi place de el, alteori nu-mi place deloc, spuse Adam Silverstone.

Spurgeon dădu din cap, hotărându-se să-l lase pe celălalt să se bărbierească. Cu toate că așteptarea i-ar fi putut cauza o întârziere chiar din prima zi, se gândi. Își agăță halatul în cui și intră sub duș, fără să se abandoneze plăcerii de a întârzia sub șuvoiul de apă, deși era tentat, deoarece căldura nopții de miez de vară le încinsese camera.

Când ieși, Silverstone plecase.

Spurgeon se bărbieri grijuliu și repede, aplecat ca o nuia încordată și neagră peste chiuveta veche și mică; era prima lui zi într-un spital nou și trebuia să facă impresie. Și mai ales să nu ajungă ultimul în biroul șefului rezidenților.

Se îmbrăcă în costumul alb care pârâia de scrobit ce era, își puse ciorapi albi curați și pantofii pe care și-i lustruise de cu seară. Nu mai avea decât câteva minute. Fără mic dejun, se gândi cu regret. Liftul mergea încet; avea să mai treacă ceva timp până să se deprindă cu mersul de moluscă al anticei mașinării, care le sfida orarul încărcat. Biroul șefului rezidenților, de la etajul 2, era plin de tineri în alb stând pe scaune sau în picioare, unii încercând să arate plictisiți și chiar reușind.

Șeful rezidenților stătea la birou, citind revista *Chirurgia.* Era chiar Silverstone, văzu el stânjenit. Un comediant sau un filosof, se gândi, supărat pe el însuși că făcuse gafa de a cere părerea unui necunoscut despre un șef pe care nu-l cunoștea. Cercetă în treacăt cu privirea toate chipurile din încăpere. Doamne, ajută-mă să nu mă fac de râs, se rugă în tăcere, așa cum făcea înainte de fiecare examen.

Rămase în picioare, foindu-se neliniștit. Până la urmă sosi și ultimul întârziat, un rezident transferat de anul întâi, care sosi cu șase minute după ora reglementară.

— Cum te cheamă? întrebă Silverstone.

— Potter, domnule doctor. Stanley Potter.

Silverstone îl privi fix, fără să clipească. Nou-veniții căutau să-i citească pe chip reacția.

— Doctore Potter, ne-ai făcut să așteptăm. Și noi le facem pe asistente și pe pacienți să ne aștepte.

Rezidentul dădu din cap, zâmbind stânjenit.

— Înțelegi ce spun?

— Da.

— Asta e o obligație clinică, nu un spectacol pentru amuzamentul dumitale de adolescent, la care să vii cu întârziere sau pe sărite. Dacă intenționezi să rămâi aici, mișcă-te, gândește și acționează ca un chirurg.

Potter zâmbi nefericit.

— Înțelegi ce spun?

— Da.

— Bun.

Și Silverstone își roti încet ochii prin încăpere:

— Înțelege toată lumea?

Mai mulți dintre cei nou-veniți dădură din cap cu putere, schimbând priviri semnificative unii cu alții. Se edificaseră asupra șefului. Un ticălos, își spuneau ei din ochi.

Silverstone porni la vizită, urmat de un șir lung de rezidenți și interni. Se opri numai la anumite paturi, discutând puțin istoria cazurilor, schimbând o vorbă cu pacienții, punând una sau două întrebări cu voce somnoroasă, aproape plictisită. Grupul ajunse încet să facă turul salonului spațios.

Într-unul din paturi, o femeie de culoare, cu părul vopsit roșu, își ridică privirea spre doctorul care se oprise în fața ei, înconjurat de un zid de tineri tăcuți, în halate albe.

— Bună, spuse Silverstone.

Semăna foarte bine cu o mulțime de prostituate din vechiul lui cartier, se gândi Spurgeon.

Aceasta este, privi Silverstone fișa, dra Gertrude Soames. Gertrude a mai fost în spital cu o serie de simptome care pot fi atribuite unei ciroze hepatice, din cauze ușor de ghicit. Se pare că se poate palpa ceva aici.

Dădu la o parte pătura, ridică rochia de bumbac ieftin și dezveli coapsele subțiri și pântecul cu două cicatrice vechi. Îi sondă abdomenul cu vârfurile degetelor de la o mână, apoi de la amândouă, iar ea își ațintи privirea asupra lui. Lui Spurgeon îi veni în minte un câine care vrea să muște, dar nu îndrăznește.

— Uite aici, spuse Silverstone, luând mâna lui Spurgeon și ghidând-o.

Gertrude Soames se uită la el.

— Ești la fel ca mine, spuneau ochii ei. Și tu ești negru, ajută-mă.

El își feri ochii; n-o putea ajuta.

— Simți? întrebă Silverstone.

Spurgeon dădu din cap.

— Gertrude, trebuie să-ți facem o analiză care se numește biopsie de ficat, spuse cu vioiciune șeful rezidenților.

Ea clătină din cap.

— Ba da.

— Nu, refuză ea.

— Dacă nu vrei, nu putem s-o facem. Trebuie să semnezi o hârtie. Dar ai ceva la ficat, n-o să te putem ajuta dacă nu facem analiza asta.

Ea tăcea.

— E un ac. Băgăm un ac și-l scoatem cu o fărâmă din ficat, puțin de tot, cât să ne-ajungă pentru analiză.

— Doare?

— Numai un pic, dar n-ai de ales. Trebuie s-o facem.

— Eu nu sunt un nenorocit de cobai.

— Nu vrem un cobai. Vrem să te ajutăm. Înțelegi ce se poate întâmpla dacă nu ne lași? întrebă el blând.

— Dacă ziceți așa, înțeleg.

Fața bolnavei era împietrită, dar ochii îi scânteiară deodată și din colțul lor îi alunecară lacrimi. Silverstone luă un șervet de pe noptieră și vru s-o șteargă pe obraji, dar ea își smuci capul.

El îi îndreptă cearșaful și o acoperi la loc, bătând-o ușor pe genunchi:

— Mai gândește-te, îi spuse și se îndepărtară.

În partea rezervată bărbaților, un om atât de gras încât părea să se reverse din pat îi privea cu precauție, rezemat de trei perne.

— Domnul Stratton e șofer de camion la o companie de îmbuteliere a răcoritoarelor, spuse Silverstone cu ochii pe fișă. Acum două săptămâni i-a căzut o ladă pe piciorul drept, sub genunchi.

Ridică pătura și arătă piciorul pacientului, butucănos, alb și cu aspect nesănătos, cu o ulcerație urâtă de dimensiuni mari.

— Simți piciorul rece, domnule Stratton?

— Tot timpul.

— Am încercat unguente și antibiotice, dar nu se vindecă bine și culoarea pielii e deschisă. Ce părere ai, dr. Potter? se întoarse Silverstone către medicul pe care-l dojenise pentru întârziere?

Potter zâmbi nefericit, dar nu spuse nimic.

— Dr. Robinson?

— E nevoie de o arteriogramă.

— Bine. Unde ai injecta colorantul?

— În artera femurală, răspunse Spurgeon.

— Cum, o să-mi faceți operație?

— Încă nu vorbim despre o operație, îl liniști Silverstone pe bolnav. Vă simțiți piciorul rece pentru că sângele nu circulă prin el cum ar trebui. E nevoie să investigăm de ce. Vă vom injecta un colorant într-o arteră de pe coapsă și o să facem niște poze.

— Nu suport așa ceva, se înroși domnul Stratton.

— Cum adică?

— De ce nu mă ungeți mai departe cu alifii, ca domnul doctor Perlman?

— Pentru că eforturile dânsului nu v-au fost de ajutor.

— Mai încercați.

Urmă o tăcere lungă.

— Unde e domnul doctor Perlman? întrebă omul. Vreau să vorbesc cu domnul doctor.

— Doctorul Perlman nu mai este șeful rezidenților, spuse Silverstone. Am aflat că acum e căpitan și e în drum spre Vietnam. Mă numesc Silverstone, eu sunt acum șeful rezidenților.

— Eu nu puteam suporta nici împușcăturile când eram în Marina Comercială, se plânse omul.

Cineva dintre cei aflați în jurul patului chicoti și Silverstone se întoarse cu o privire de gheață.

— Pare caraghios ca un tip de statura mea să se teamă de voi, spuse Stratton. Dar credeți-mă, nu e vesel. Pe primul care pune mâna pe mine, îl bat până-i sar măselele.

Silverstone își puse ușor, aproape absent, palma pe pieptul domnului Stratton și incredibil, în ochii acestuia sclipiră lacrimi. Cei doi se priveau.

Nu mai chicoti nimeni. Ce bine semăna expresia de teamă a pacientului cu cea a prostituatei din celălalt capăt al sălii, se minuna Spurgeon, parcă erau frați.

De data asta, Silverstone nu mai căută batiste.

— Ia ascultă, începu el ca un bărbat vorbindu-i unui copil împrăștiat. Fii atent. Nu-ți poți permite să pierzi timp. Dacă ne dai de furcă în legătură cu analiza, n-o să mai bați pe nimeni de-o să-i sară măselele. Nici pe fetița

cu chibriturile n-o să mai fii în stare s-o bați, amice, cu un singur picior sau mort. Ai priceput?

— Măcelarilor, șopti Stratton.

Silverstone se întoarse și plecă, urmat de paisprezece siluete ascultătoare, în halate albe.

Se reuniră în amfiteatrul chirurgical pentru Conferința mortalității.

— Ce dracu, e Conferința mortalității? șopti Jack Moylan, internistul de lângă Spurgeon, după ce aruncase o privire pe agenda primei zile.

Spurgeon știa. Ținuseră Conferințe de mortalitate și la New York, deși în studenție nu avea dreptul să asiste la ele.

— Un loc unde ți se pun greșelile pe tavă, explică el.

Moylan părea nedumerit.

— Până la urmă, o vei numi și tu Comitetul Morții, ca toată lumea. Tot personalul discută decesele survenite și hotărăște dacă puteau fi prevenite și dacă puteau, de ce nu au fost prevenite. E un mod de a continua educația și a controla calitatea muncii de medic. Un insectar de responsabilități, unde se țintuiesc vinovații.

— Iisuse! exclamă celălalt.

Stăteau pe un rând de scaune, bând cafea sau pepsi din pahare de carton. Una dintre surori trecu printre rânduri cu un platou de biscuiți. Silverstone și Meomartino stăteau la măsuța din față, încărcată de fișe. Medicii vechi ai spitalului erau împărțiți – din rațiuni educative și administrative – în două echipe, Roșii și Albaștrii. Cazurile roșilor intrau sub supravegherea lui Meomartino, în timp ce albaștrii erau conduși de Silverstone.

În primul rând luase loc directorul adjunct al serviciului de chirurgie, doctorul Bester Caesar Kender, fost colonel de aviație, morfolind un trabuc. Kender era renumit pentru inovațiile aduse de el în tehnica transplantului de rinichi. Acum îi povestea o întâmplare amuzantă doctorului Joel Sack, șeful laboratorului de anatomopatologie. Cei doi ofereau prilejul unor observații remarcabile pentru amatorii de contraste fizice: Kender era masiv, păros, cu vorba moale, în timp ce Sack era chel și agitat, semănând cu o maimuță zbârcită.

Cei doi chinezi din serviciul personal se așezaseră unul lângă altul, dr. Lewis Chin, originar din Boston și dr.

Harry Lee, cu fața ca o lună plină, rezident de anul trei din Formosa. Alături se grupaseră femeile, dr. Miriam Parkhurst, medic invitat, și dr. Helena Manning, o rezidentă de anul întâi, calmă și sigură pe ea.

Când directorul intră în încăpere se ridicară toți și Spurgeon își stropi cu Cola frumoșii pantaloni albi.

Dr. Longwood dădu din cap și cu toții se așezară.

— Domnilor, începu el, le urez bun venit noilor colegi la spitalul nostru. După cum știți, Suffolk e o instituție de stat, unde cu toții suntem împovărați de muncă și solicitați intens. Avem standarde ridicate. Ne așteptăm ca fiecare dintre dumneavoastră să satisfacă așteptările.

Întâlnirea care urmează este o Conferință de mortalitate. Este un eveniment foarte important, care contribuie săptămânal la dezvoltarea dvs. profesională. Odată ieșiți din sala de operații, lăsați în urmă actul chirurgical îndeplinit. La această întâlnire, greșelile noastre vor fi analizate atent de arbitri. Ceea ce se întâmplă la această întâlnire vă va ajuta să deveniți chirurgi, poate mai mult decât operațiile.

Își luă niște biscuiți, se instală în primul rând și-i făcu semn lui Meomartino:

— Puteți începe.

În vreme ce chirurgul citea fișa, fu evident că era un caz de rutină, un bărbat de 59 de ani care venise la spital prea târziu pentru a-și mai putea trata cancerul hepatic avansat.

— Previzibil sau inevitabil? întrebă dr. Longwood, mestecând.

Cu toții votară „inevitabil”.

— Mult prea târziu, fu de acord directorul. Trebuie să punem diagnostice în stadiile inițiale.

Al doilea caz era o femeie care murise de stop cardiac în timp ce era internată pentru leziuni gastrice. Nu avea nici o boală de inimă în antecedente și autopsia constatase că leziunile nu erau maligne. Din nou, arbitrii votară că moartea fusese inevitabilă.

— Sunt de acord, spuse dr. Longwood, dar trebuie să remarc faptul că am fi tratat-o greșit dacă n-ar fi survenit accidentul coronar. Ar fi trebuit deschisă pentru investigații. Am citit în *Lanțeta* acum două luni un articol interesant despre rata de supraviețuire până la cinci ani a bolnavilor cu tumori gastrice tratate medical – e zece la

sută. Când pacientului i se fac analize complexe, rata de supraviețuire pe cinci ani crește la cincizeci, șaptezeci la sută.

— E ca la cursuri, se gândi Spurgeon, începând să se relaxeze, ca o oră la școală.

Dr. Longwood îi prezentă pe doctorii Elizabeth Hawkins și Louis Solomon. Spurgeon simți o schimbare în atmosferă și-l văzu pe dr. Kender, cel cu transplanturile, aplecându-se și strângându-și nervos degetele grase.

— Ne bucurăm că dr. Hawkins și dr. Solomon ne-au acceptat invitația de a fi astăzi alături de noi, continuă dr. Longwood. Sunt rezidenți la pediatrie și tocmai își terminau stagiul la secția unde a survenit decesul pe care-l vom discuta.

Adam Silverstone citi fișa micuței Beth-Ann Meyer, care suferise arsuri pe treizeci la sută din suprafața corporală, datorită scăldării în apă fierbinte. După două grefe de piele, vomitase într-o noapte la ora trei și alimentele îi blocaseră traheea. Rezidentul anestezist reacționase abia după șaisprezece minute, când fetița era moartă.

— Nu există scuză pentru o asemenea întârziere, bineînțeles, spuse dr. Longwood. Dar spune-mi, – și ochii lui reci se mutară de la dr. Hawkins la dr. Solomon – de ce n-ați secționat traheea?

— S-a întâmplat atât de repede, spuse doctorița.

— Nu aveam trusă de traheotomie, spuse dr. Solomon.

Doctorul Kender întinse obiectul pe care-l frământase în palmă.

— Știți ce e ăsta?

— Un cuțitaș, își drese vocea dr. Solomon.

— Nu mă duc nicăieri fără el, spuse liniștit nefrologul. Aș putea secționa o trahee și în troleibuz.

Cei doi rezidenți de pediatrie nu mai spuseră nimic. Spurgeon nu-și putea lua ochii de la fața palidă a femeii. Ăștia le-o bagă pe gât, se gândi el. Le dau să înghită că ei, *ei* l-au omorât pe copilul ăla.

Dr. Longwood îi aruncă o privire lui Kender.

— Previzibil, spuse adjunctul, trăgând din trabuc.

— Previzibil, spuse și dr. Sack.

— Previzibil, rosti și dr. Paul Sullivan, chirurg invitat.

— Previzibil, încheie dr. Parkhurst.

Spurgeon nu se mai putea uita la cei doi rezidenți de pediatrie, în timp ce cuvântul se rostogolea prin încăpere ca un bolovan de piatră.

Dă, Doamne, să nu mi se întâmple niciodată una ca asta se rugă el în gând.

Fu repartizat cu Silverstone și se îndreptară amândoi spre salon. Era o oră aglomerată pentru infirmiere și asistente: curățenie, schimbatul bandajelor simple, termometre, ploști, pastile de distribuit și fișe de completat. Stătură pe coridor până când rezidentul-șef își revăzu niște notițe, iar Spurgeon se uită la niște infirmiere vesele care aranjau un pat. În fine, dr. Silverstone ridică ochii.

Și Domnul grăi, gândi Spurgeon, și spuse…

— Harold Krebs, operat de prostată, salonul 304, are nevoie de două unități de sânge integral. Pune-i o perfuzie lui Abraham Batson din 310. Și ia o trusă să-i plasăm un cateter venos lui Roger Cort, de la 308.

La înregistrări stătea o asistentă cu părul alb, ieșind în fuioare de sub bonetă. Spurgeon murmură câteva cuvinte și luă telefonul de lângă ea.

— Aveți numărul băncii de sânge? o întrebă.

Ea îi întinse cartea de telefon fără să-l privească. Sună și era ocupat.

O asistentă brunetă, foarte drăguță, cu un corp frumos, bine scos în evidență de uniforma de nylon, veni și scrise un mesaj pe tablă:

Dr. Levine, sunați la W. Ayland, 872-8694

Sună din nou la banca de sânge.

— La naiba!

— Pot să vă ajut, domnule doctor? întrebă asistenta cea tânără.

— Încerc să prind banca de sânge.

— E numărul cel mai solicitat din spital. Cei mai mulți rezidenți se duc jos și iau singuri sângele. Căutați-o pe Betty Callaway.

Îi mulțumi și ea ieși în grabă din cabinet. Se aplecă și puse la loc telefonul. Bătrână vrăjitoare albă, gândi, de ce nu mi-ai spus tu? Fir-ar să fie, nici măcar nu știa să ajungă la blestemata aia de bancă de sânge.

Se aplecă din nou să citească numele asistentei.

— Dra Fultz…

Ea continuă să scrie în fișe.

— Îmi puteți spune unde e banca de sânge?

— La subsol, răspunse ea, fără să ridice ochii.

O găsi după ce întrebă de trei ori și comandă sângele la Betty Callaway, așteptând impacientat ca ea să verifice grupa pacientului.

Urcând înapoi în liftul care abia se târa, se gândi că era un idiot; ar fi trebuit să colinde peste tot prin spital și să învețe locurile, nu să călătorească în cutia asta înțepenită.

După cum începuseră lucrurile, nu s-ar fi mirat ca pacientul din 304 să aibă vene invizibile, dar Harold Krebs se dovedi a fi un om cu un sistem venos foarte bine definit și puse transfuzia în funcțiune fără nici o greutate.

Și acum, perfuzia la 310. Dar unde era echipamentul? Doar n-o s-o întrebe pe dra Fultz, își zise, dar se răzgândi; de ce să se lase intimidat de bătrâna vrăjitoare?

— Dulapul de pe hol, spuse ea, tot fără să-l privească.

Ia uită-te la mine, cucoană, îi spuse el în gând. Am pielea neagră, dar nu face rău la ochi. Se duse la 310 și Abraham Batson se dovedi a fi un omuleț cu vene ca firele de păr și brațele înțepate, dovedind eșecul altor doctori de a-i pune perfuzia. Îl înțepă și el de opt ori, până reuși să-și facă treaba, pe fondul gemetelor pacientului.

Iisuse, trusa de catetere.

— Dra Fultz, spuse el.

De data asta, ea îl privi. Disprețul din ochii ei de un albastru spălăcit îl înfurie.

— Unde găsesc trusa de catetere?

— La a treia ușă pe stânga.

O găsi și se duse la Silverstone, care era în sectorul femeilor.

— Eram gata să dau alarma, îl întâmpină el.

— Am pierdut o groază de timp rătăcindu-mă.

— Și eu la fel.

Apoi se duseră la salonul 308. Roger Cort avea cancer al intestinului. Dacă te uitai bine la el, se gândi Spurgeon, îi vedeai deja îngerul morții pe umăr.

— Ai mai plasat vreodată un cateter?

— Nu.

— Urmărește atent. Data viitoare o să-l pui singur.

Îl privi pe Silverstone sterilizând glezna și injectând novocainã, apoi punându-și mănușile și incizând foarte puțin. Plasă două copci, deasupra și dedesubtul inciziei, potrivi cateterul și-l legă, asigurând fluxul de glucoză în sângele lui Roger Cort. Felul cum lucra Silverstone făcea procedura să pară simplă. O să reușesc și eu, își zise Spurgeon.

— Și acum ce mai dorești? întrebă.

— O cafea, răspunse Silverstone și se duseră să bea una, turnată de bruneta cea drăguță.

— Cum vi se pare salonul nostru? întrebă ea.

— Ce mâhnire ascunsă are sora-șefă? întrebă, la rândul lui, șeful rezidenților. N-a făcut altceva decât să mârâie toată dimineața.

— A, e o legendă în spital, râse fata. Nu vorbește decât cu doctorii care-i plac, și îi plac foarte puțini. Unii o cunosc de treizeci de ani și tot cu mârâituri se aleg.

— Ce mai bucurie, spuse cavernos Silverstone.

Cel puțin, se gândi Spurgeon, nu mă urăște pentru că sunt negru. Îi urăște pe toți. Într-un fel, gândul îl înveseli. Își termină cafeaua, se despărți de Silverstone și schimbă mai multe bandaje, fără să fie nevoit s-o întrebe nimic pe dra Fultz. Mai bine aș explora locul, își zise el, întrebându-se ce-ar face dacă un pacient ar avea un atac de cord subit. Nu știa unde era echipamentul de resuscitare.

— Îmi puteți spune unde e echipamentul Cod 99? întrebă el o soră care alerga pe coridor.

Ea se opri de parcă ar fi ajuns la un zid:

— Aveți un Cod 99?

— Nu.

— Așteptați o urgență, domnule doctor?

— Nu.

— Eu am o femeie care-și vomită mațele, spuse ea indignată și fugi mai departe.

— Am înțeles, zise el, dar sora nu-l mai auzi. Oftând, se apucă să bâjbâie, ca un explorator într-un ținut străin și ciudat.

La ora opt p.m., când trecuseră treizeci și șase de ore de la începerea stagiaturii lui, Spurgeon deschise ușa camerei de la etajul șase și fu izbit de valul de căldură.

— Ohoho, spuse el încetișor.

Mai dormise acolo câteva ore noaptea trecută; rezidenții fuseseră de gardă de linia întâi, urmând să-l deranjeze pe șef numai pentru chestiuni importante. De opt sau nouă ori fusese trezit doar pentru a prescrie pilule care să le asigure pacienților somnul la care el nu avea dreptul.

Puse jos sacoșa de hârtie și deschise larg geamul. Își aruncă pantofii fără să-și desfacă șireturile, se dezbrăcă de filtru și-și smulse de pe trup cămașa udă. Luă din sacoșă o cutie de bere, o desfăcu și sorbi o jumătate dintr-o singură înghițitură lungă. Apoi oftă și-și scoase chitara din dulap.

Se așeză pe pat, termină berea și începu să ciupească încet corzile, cântând pe vocea întâi un madrigal:

Am o floare-n grădină,
Un trandafir cu spini
Ce mă-nțeapă la mână
De multe săptămâni.

Îmi curge sânge, dar nu mă doare
Și vă rog, neapărat
Ștergeți-mi trandafirul
De sângele vărsat.

Fir-ar să fie, nu ăsta, se gândi trist, prea e mohorâtă atmosfera.

Firea lui avea nevoie de o puicuță mlădioasă care să-l privească admirativ, lipindu-și promițător genunchiul de al lui, să-i spună „Bravo, Spurgeon” și de un grup zgomotos care să-i cumpere băutură, aclamându-l ca pe Ellington și punându-l să cânte un cântec sau altul.

Își dădu seama că-i lipsea antrenul.

E vina ta, unchiule Calvin, se gândi. Unchiul Calvin fusese sigur că va sfârși cântând la pian în vreo speluncă din Harlem, luându-se la harță pentru nimicuri. Spurgeon zâmbi și desfăcu încă o cutie de bere, bând în sănătatea tatălui lui vitreg, ai cărui bani îl ajutaseră să devină doctor, cu toate că nu acceptase să învețe pentru a prelua afacerea pusă pe picioare de bătrân într-o viață întreagă. Și bău și în sănătatea lui, scăldat în sudoare sub acoperișul de tinichea, într-o cameră minusculă.

— Unchiule Calvin, recunoscu el cu glas tare, asta nu seamănă chiar leit cu ideea mea de succes.

Se duse la fereastră și privi cum luminile se aprindeau, străbătând întunericul. Trebuie să ies din cușca asta, se hotărî. Sigur putea găsi o cameră confortabilă și poate chiar și un pian la mâna a doua.

— Ticălosule! îi spuse el orașului.

Stătuse trei zile la hotel, sunând la apartamentele de închiriat anunțate în Herald și Globe. Agenții imobiliari îi răspunseră amabil doctorului Robinson, dar când se prezenta, i se spunea că apartamentul tocmai fusese închiriat.

— Ați auzit vreodată de Crispus Attucks? îl întrebase pe ultimul agent.

— Cum ați spus? zisese omul nervos.

— A fost un om de culoare, ca și mine. A fost primul american ucis în blestemata voastră de revoluție.

Omul dăduse repede din cap și zâmbise ușurat când văzuse că pleacă. Lui Spurgeon îi trecu prin minte că poate căutase locuri *prea* convenabile. Își putea permite așa ceva. Primea lunar câte un cec de la unchiul Calvin, deși îi explicase că devenise salariat al spitalului. Discutaseră aprins, dar apoi el înțelese că, atunci când semna cecul, unchiul Calvin dăruia de fapt două lucruri: bani, pe care-i prețuia pentru că fusese o vreme lipsit de ei, și dragoste, bunul cel mai miraculos al vieții.

Unchiulețule, îl alintă el în gând. De ce nu i-am putut spune „tată”?

Își amintea limpede, ca de un coșmar, de vremea când erau săraci, înainte ca mama lui să se mărite cu unchiul Calvin și să devină niște negri cu stare. El dormea într-un culcuș lângă patul mamei lui din camera sordidă de pe Strada 172. Pe un perete, spre tavan, erau lipite fâșii de tapet cafeniu îmbibate de apă, rămase de pe vremea când se spărsese o țeavă la vecinii de sus. I se părea mereu că petele de apă sunt lacrimi, pentru că mama lui îi spunea să nu mai plângă, fiindcă obrajii or să i se strice la fel ca tapetul. Își amintea un balansoar vechi, cu o pernă destrămată în carouri, boilerul mic și masa din placaj, pe care nu puteau lăsa nimic noaptea din cauza gândacilor.

Încerca mereu să uite de gândaci. Prefera să-și amintească de mama, când era tânără.

Pe atunci, mama îl lăsa în fiecare zi la doamna Simpson, care locuia cu un etaj mai jos, avea și ea trei copii și o alocație în loc de bărbat sau slujbă. Mama nu

avea nici o alocație. Lucra la câteva restaurante, servind clienții și munca grea îi îngroșase picioarele și-i îndurerase tălpile. Îl născuse când era o fetișcană și de atunci, trupul i se împlinise, dar rămăsese suplă și vânjoasă.

Uneori, mama plângea în somn și dezinfecta întotdeauna colacul WC-ului pe care-l împărțeau cu familiile Henderson și Catlett. Uneori, după ce-și făcea rugăciunea de seară, băiatul rostea numele ei în șoaptă, ca pe o poezie, până adormea. Roe-Ellen Robinson… Roe-Ellen Robinson…

Când era mic și ea îl auzea șoptindu-i astfel numele, îl lăsa să vină în patul ei. Îl lua în brațe și-l strângea și-l legăna, îl scărpina pe spate și-i cânta cântece…

Aleluia, râul e-adânc și e lat
Cu miere și lapte pe malul celălalt…

…și-i spunea ce viață bună vor avea ei când vor ajunge în țara laptelui și a mierii și el își așeza capul pe sânii ei mari și moi și adormea fericit, fericit.

Fusese dat la școala din apropiere, o clădire veche din cărămidă roșie, cu geamuri care se spărgeau mai repede decât le putea înlocui primăria, cu o curte de beton și o duhoare caracteristică în interior, compusă din mirosul cărbunilor și cel al trupurilor neobișnuite cu apă caldă curentă și băi regulate. Când începuse clasa întâi, mama lui îi spusese să învețe să citească bine, pentru că tatăl lui fusese un om care stătea tot timpul cu nasul în cărți. Așa că Spurgeon învățâ și ajunse să-i placă școala. În clasele superioare îi era mai greu să citească din cauza gălăgiei, dar aflase de bibliotecă și își lua multe cărți acasă.

Stătea mai ales cu doi băieți, Tommy Albu, care era foarte negru și Grasu McKenna, care avea o piele gălbuie și era costeliv și de aceea i se spunea Grasu. La început, îi plăcuseră numele lor, dar, după un timp, îi deveniră prieteni. Le plăcea la toți de aceeași fată, Fay Hartnett, care cânta și făcea din buze ca o trompetă aiurită. Cel mai mult hoinăreau în împrejurimile Străzii 172, jucându-se cu mingea, lăudând echipa Giants și criticându-i pe Yankei și pe prăpădiții lor de arbitri albi. Câteodată mai furau câte ceva, de obicei mâncare: doi atrăgeau atenția vânzătorului și al treilea punea mâna. În trei sâmbete

luară de la beţivi; Tommy şi Spurgeon îi ţineau de braţe şi Grasu, care se credea mare bandit, acţiona.

Cu toţii urmăreau atenţi schimbările pe care le suferea trupul lui Fay Hartnett şi într-o noapte, pe acoperişul blocului lui Grasu, ea le arătă cum se făcea un lucru pe care-l învăţase de la băieţii mai mari. Răspândiră zvonul peste tot şi, după două zile, fata le făcu din nou serviciul, lor şi unui grup mărişor de prieteni şi cunoştinţe. După două luni, ea se retrase de la şcoală şi rânjeau când o vedeau pe stradă, pentru că burta i se umflase de parcă ar fi înghiţit o minge de baschet. Spurgeon nu se simţea nici vinovat, nici responsabil; prima oară fusese al doilea şi a doua oară, al şaptelea sau al optulea – stătuse la coadă. Şi cine ştie de câte ori se mai întâmplase şi fără să fie el invitat! Cu toate astea, uneori îi lipseau cântecele ei vesele.

Nu şi-o putea imagina pe mama purtându-se aşa ca Fay, desfăcându-şi picioarele şi umezindu-se şi excitându-se aşa, dar în adâncul lui, ştia că probabil făcea şi ea aşa câteodată. Roe-Ellen cunoştea mulţi bărbaţi şi uneori o plătea pe doamna Simpson să-l lase să doarmă noaptea cu băieţii ei, Petey şi Ted. Mai ales un bărbat frumos şi voinic se întâlnea cu mama; îl chema Elroy Grant şi avea o curăţătorie pe Bulevardul Amsterdam. Duhnea a whisky şi nu-i dădea nici o atenţie lui Spurgeon, iar băiatul îl ura. Elroy Grant ieşea cu o mulţime de femei şi într-o zi, Spurgeon o găsi pe Roe-Ellen plângând pe marginea patului şi doamna Simpson îi spuse că Elroy se însurase cu o văduvă care avea un local şi se mutase în Brooklyn. Mama îl plânse săptămâni în şir, apoi se opri deodată şi-l anunţă pe Spurgeon că se înscrisese la un curs seral de secretariat şi urma să-şi petreacă patru seri pe săptămână la şcoala Patrick Henry de pe Broadway. În serile când stătea acasă, băiatul nu întârzia niciodată; erau sărbătorile lui.

Roe-Ellen urmă doi ani cursurile şi, la sfârşit, putea dactilografia 72 de cuvinte pe minut şi stenografia o sută de cuvinte pe minut în sistemul Gregg. Se aştepta să întâmpine greutăţi în găsirea unei slujbe, dar după două săptămâni de căutare, fu angajată la Compania de Asigurări Eagle. Serile, venea acasă cu ochii scânteietori, povestind minunăţii despre lifturile rapide, fetele grozave de la secretariat, scrisorile pe care le compunea, orele care zburau şi satisfacţia de a lucra stând pe scaun.

Într-o zi, veni acasă cam speriată:

— Scumpule, azi l-am văzut pe președinte.

— Pe Eisenhower?

— Nu, pe domnul Calvin J. Priest, președintele Companiei Americane de Asigurări Eagle. Spur, scumpule, e de culoare!

— Cred că te-ai înșelat, mamă. Probabil că e un alb foarte închis la piele.

— Ba e la fel de negru ca tine. Și dacă el a putut face un lucru atât de măreț, să devină președintele Companiei de Asigurări, de ce n-ai reușit și tu? Mititelul meu, îți promit, tot vom ajunge până la urmă în tărâmul laptelui și mierii!

— Te cred, mamă.

Vehiculul cu care ajunseră în tărâmul laptelui și al mierii, fu, bineînțeles, unchiul Calvin.

Când ajunse bărbat, Spurgeon îl știa pe Calvin Priest așa cum era și așa cum fusese înainte de a-l cunoaște el. Asta era posibil datorită firii comunicative a lui Calvin, care-și folosea vocea pentru a stabili contacte, întinzând către Roe-Ellen și fiul ei cuvinte ca niște mâini. Spurgeon îi ascultase de-a lungul timpului povestirile și amintirile, recompunând din fragmente o imagine completă a tatălui lui vitreg.

Se născuse într-o zi de furtună tropicală, pe 3 septembrie, 1907, în orașul Justin din Georgia, un loc înconjurat de livezi de piersici. Inițiala J. din numele lui amintea tocmai de comunitatea din Justin, unde bunica lui dinspre mamă fusese sclavă și fată în casă.

Ultimul supraviețuitor al familiei Justin, dl. Osborne Justin – avocat, funcționar la primărie, un măscărici bătrâior care moștenise o anumită partitură socială – îi oferise zece dolari lui Sarah pentru ca fiica ei să-și boteze copilul Judas, dar bătrâna era prea mândră și prea vicleană. Copilul fusese numit Justin, după familia albilor, cu toate că – sau tocmai din cauză că se spunea că relațiile lor le depășiseră cu mult pe cele dintre o sclavă și fiul stăpânilor.

Calvin fu crescut ca un țăran negru. Cât timp rămase în Georgia, era numit cu emfază Calvin *Justin* Priest, recunoscându-i-se astfel o apartenență nobilă. Poate de aceea i se permise și să-și continue educația. Era un copil pios, căruia-i plăcea să meargă la biserică și multă vreme

crezu că va deveni predicator. Avu o adolescență fericită, cu toate că amândoi părinții îi fură seceraţi de epidemia de gripă din 1919. După trei ani, Sarah, bunica lui, își dădu seama că viața ei lungă și bogată se apropia de sfârșit. Îi dictă lui Calvin o scrisoare, pe care acesta o transcrise și o trimise la Chicago, locul libertății și al tuturor posibilităților. Era adresată foștilor lor vecini, familia Haskins. Sarah le oferea 170 de dolari, banii ei de înmormântare, dacă-l primeau pe Calvin în casa lor. Era sigură că Osborne Justin avea să aibă grijă să fie înmormântată cum se cuvine; era ultima glumă pe care o făcea pe socoteala lui.

I se răspunse pe o carte poștală de un penny, mâzgălită cu creionul:

TRIMITE-ȚI BĂIATUL

Nu mai reveni în Georgia decât ca bărbat.

Moses Haskins se dovedi o brută, care-i bătea pe Calvin și pe progeniturile lui cu regularitate imparțială și fugi de la ei înainte de împlinirea unui an. Vându ziarul local, lustrui pantofi, apoi minți că era mai mare de ani și lucră într-un depozit de încărcare a vitelor pentru abator. Munca era extrem de grea – cine ar fi crezut că animalele moarte trag atâta la cântar? – și la început, crezu că n-avea să reziste, dar trupul i se întări și câștiga bine. Totuși, după doi ani, când i se oferi ocazia de a deveni trepăduș la un spectacol ambulant, pentru bani mai puțini, părăsi depozitul fără nici o șovăire. Călători cu actorii, îmbătându-se de aplauze, de locuri noi și deosebite, de mulțimea priveliștilor. Făcea toate treburile care cereau o spinare zdravănă: împacheta și despacheta, monta și demonta corturile, hrănea și adăpa animalele menajeriei. Printre ele era și un vultur cu aripile tăiate la vârfuri, cam jumulit, care muri în Chillicothe, Ohio.

Umbla de zece luni cu ambulanții când ajunseră la Atlanta și atunci Calvin îi spuse directorului că trebuia să lipsească vreo două zile și luă autobuzul de Justin.

Sarah murise de câțiva ani și o plânsese, dar voia să vadă unde era îngropată. Dar nu putu găsi mormântul bunicii lui. Îl căută pe preot și acesta veni obosit de la culesul piersicilor și bombănind, îl conduse pe Calvin la un mormânt mic și nescris, aflat în colțul săracilor, acolo unde Sarah nu merita să fie lăsată.

A doua zi, Calvin angajă un om. Lângă mormântul mamei lui nu era loc, dar găsiră în apropiere un spațiu și săpă o groapă. O mutară pe bunica lui. Sicriul era puțin crăpat, dar se păstrase surprinzător de bine după doi ani în pământul roșu și umed. Stătu în fața gropii într-o seară, ascultând rostogolirea frazelor biblice. Cerul se întuneca tot mai mult și undeva sus, sus, o pasăre plana falnică. Un vultur, decise el; dat total diferit de prizonierul jalnic al ambulanților. Acesta era stăpânul aerului, atât de liber încât privindu-l, îi veni să plângă. Își dădu seama că, îngropând-o pe bunica lui în colțul săracilor, Osborne Justin, măscăriciul bogat, fusese cel care râsese la urmă.

Îi lăsă bani preotului pentru mormânt și se întoarse la actori cu autobuzul. Nu-și mai rosti și nu-și mai scrise de atunci al doilea nume. Deveni Calvin J. Priest.

Când economia americană intră în criză, avea douăzeci și doi de ani. Își cunoștea țara, o străbătuse în lung și-n lat și văzuse marile aglomerări urbane și orășelele adormite și îndrăgise toate locurile pe unde trecuse. Știa că, în realitate, țara aceasta nu era a lui, dar ai lui erau cei o mie șapte sute de dolari strânși și puși deoparte.

Crahul bursei se produse când trupa își începea turneul de toamnă și, odată cu răspândirea crizei economice, spectatorii veniră tot mai puțini la numărul lor. În Memphis, Tennessee, nu avură decât unsprezece oameni la spectacol și dădură faliment.

Își închirie o cameră în oraș și-și petrecu toamna încercând să găsească un lucru nou de făcut. La început hoinări. Își luă un harpon și o vârșă și pescui așa cum îl învățase un vagabond din Missouri. Apele râurilor scăzuseră și răscolea nămolul de pe fund până ajungea la stratul bogat în ierburi unde peștii rotunzi așteptau să treacă ploile reci, sclipind ca niște bijuterii negre. Îi culegea ca pe cartofi și-i ducea la pensiune, o ajuta pe proprietăreasă să-i curețe și să-i spele, apoi ea frigea carnea albă și dulce și toți locatarii binecuvântau îndemânarea lui Calvin.

Seara, întins în pat, citea în ziar despre milionarii albi care ajunseseră să se arunce pe fereastră. Își atingea absent banii din buzunar, ca un om care-și atinge sexul, și încerca să se hotărască dacă să plece în nord sau nu.

Proprietăreasa avea o fiică uşuratică pe nume Lena, cu ochii adânci şi pielea cafenie şi părul întins şi gură fierbinte. Într-o noapte, încerca să facă dragoste cu ea pe salteaua sub care erau ascunşi banii, când se auziră nişte hohote sfâşietoare. O întrebă pe fată cine plângea şi ea-i răspunse că mama ei. Banca la care îşi depusese banii de înmormântare dăduse faliment şi mama ei plângea pentru slujba de care nu putea să mai aibă parte.

După plecarea fetei, îşi aminti de bunica Sarah şi de banii de înmormântare şi de groapa săracilor din Justin, Georgia.

A doua zi dimineaţa, hoinări prin Memphis. Apoi făcu autostopul prin împrejurimi şi, după cinci zile de căutare, se hotărî asupra locului. Erau două pogoane de pajişte, între un pâlc de pini şi malul unui râu. Îl costă şase sute de dolari şi mâinile îi tremurară când numără bancnotele, dar nu şovăi, pentru că se gândise bine şi ştia ce dorea să facă.

Mai cheltui douăzeci şi unu de dolari şi cincizeci de cenţi pe o inscripţie mare, negru pe alb, cu *Cimitirul Umbra Florilor.* Numele îi fusese inspirat de versetul din Cartea lui Iov, pe care Sarah îl citea adesea: *Se iveşte ca o floare şi e cosit; piere ca o umbră şi nu se mai ştie.*

Îşi găsi proprietăreasa în bucătărie, fierbând un cazan de rufe, cu ochii roşii lăcrimând în aburul de leşie. Se aşeză şi bău trei căni de lapte din carafa de pe masă, apoi le plăti şi începu să vorbească. Îi povesti despre Umbra Florilor, despre locurile mari, mai mari decât ale oricărui alb şi despre cântecul păsărilor şi foşnetul pinilor. Îi povesti chiar şi despre peştii din râu, de a căror existenţă era sigur, cu toate că nu-i văzuse.

— Nu ajută la nimic, băiete, spuse ea. Banii mei de îngropăciune s-au dus.

— Trebuie să ai nişte bani. Ai chiriaşi.

— N-am bani de cheltuit. Nici măcar pentru moarte.

— Ei, hai, spuse el, atingând monedele lăsate înainte pe masă. Ai asta.

— Un bănuţ şi o centimă? Îmi dai un loc de veci pentru un bănuţ şi o centimă?

— Ştii ce? propuse el. Dacă-mi dai un bănuţ şi o centimă pe săptămână, locul e al dumitale.

— Omule, ripostă ea, dar dacă mor peste trei săptămâni?

— O să fie o mare pierdere.

— Și dacă nu mor deloc?

— Atunci o să fim fericiți amândoi, mătușă, zâmbi el. Dar toți oamenii mor într-o bună zi. Ori nu-i așa?

— Ba cam așa, întări ea.

— El îi mai vându încă două locuri de veci, pentru cele două fiice ale ei.

— N-ai cunoștințe care și-au pierdut banii tot așa, din cauza băncii?

— Cum să nu? Un loc de veci pentru un bănuț și o centimă! Nici nu-mi vine să cred.

— Spune-mi cum îi cheamă și voi trece pe la ei, spuse Calvin.

Acesta fu începutul Companiei Eagle de Asigurări pe viață.

Spurgeon își amintea ziua când Calvin venise prima oară la ei. Tocmai își făcea lecțiile când auzi cheia scrâșnind în broască și știu că trebuia să fie mama. Se ridică s-o întâmpine și văzu un bărbat cu ea, de statură mijlocie, cu început de chelie, ochelari cu rame argintii și ochi iscoditori care-l priveau direct, cântărindu-l, judecându-l și probabil plăcându-l, pentru că omul zâmbi și-i strânse cu putere mâna lui Spurgeon.

— Eu sunt Calvin Priest.

— Președintele?

Ce? Aaa, râse el. Da.

Își roti încet ochii prin încăpere, observând petele de pe tavan, tapetul cojit și mobila șubredă.

— Nu trebuie să mai stai aici, îi spuse el mamei.

— Domnule Priest, spuse ea cu voce gâtuită, nu vă faceți idei greșite despre mine. Sunt doar o negresă obișnuită, comună. Aproape toată viața am fost chelneriță.

— Ești o doamnă, o contrazise el.

Mai târziu, când povestea a nu știu câta oară dialogul, Roe-Ellen susținea că el spusese de fapt: „Ești doamna *mea*", ca un cavaler medieval.

Și nici Spurgeon, nici Calvin, nu-i spulberaseră iluziile.

Peste o săptămână, se mutară într-un apartament confortabil. Probabil că ea îi povestise multe, pentru că găsiră în noua casă surprize, ca o șampanie la gheață și un borcan de miere Gristede.

— Asta înseamnă că am ajuns în tărâmul fericit, mamă? Am reușit? întrebă Spurgeon.

Roe-Ellen nu-i răspunse, dar Calvin îi ciufuli părul lânos:

— Ați trecut râul, fiule, spuse el.

După o săptămână, se căsătoriră și-și petrecură luna de miere în Insulele Virgine. Spurgeon rămase cu o grăsană voioasă, pe nume Bessie McCoy. Doica făcea rebusuri, îi gătea mese bune și-l lăsa în pace, cu excepția unor întrebări despre definiții întortocheate, a căror dezlegare n-o putea găsi.

Când noul cuplu reveni acasă, Calvin căută mai multe săptămâni o școală potrivită și alese Horace Mann, o instituție liberală, cu reputație bună și apropiată de apartamentul lor. După examenele de admitere și un interviu, Spurgeon fu acceptat, spre marea lui ușurare.

Avea o relație bună cu tatăl lui vitreg, dar odată îl întrebă de ce nu făcea mai multe pentru cei din rasa lor.

— Ce pot să fac, Spurgeon? se justifică el. Dacă mi-aș împărți toți banii locuitorilor unei singure străzi din Harlem, n-ar exista nici unul care să nu rămână, mai curând sau mai târziu, cu buzunarele goale. Ține minte un lucru de la mine: oamenii sunt toți la fel. Toți la fel. Oricare le-ar fi culoarea, se împart în leneși de pică și dornici de muncă.

— Doar nu crezi așa, ripostă Spurgeon dezgustat.

— Ba da, bineînțeles. Nimeni n-o să-i poată ajuta decât dacă se scutură și se ajută singuri.

— Fără educație și condiții, cum pot să se ridice?

— Ca mine.

— Tu! Tu ai fost unu la un milion. Noi, ceilalți, te considerăm un parvenit, nu-ți dai seama?

Cu stângăcia tinereții, nu dorise să-l jignească pe Calvin, dar luni de zile după aceea, în ciuda eforturilor lor, nu putură dărâma zidul invizibil dintre ei. În vara aceea – Spurgeon împlinise șaisprezece ani – fugi de acasă și se angajă pe un vapor, spunându-și că încerca să descopere cine fusese tatăl lui adevărat, marinarul, dar în realitate, verificând teoria tatălui lui vitreg în legătură cu independența la o vârstă fragedă. Când se întoarse, relațiile lui cu Calvin se îmbunătățiră. Căldura dintre ei nu mai fu de atunci amenințată de reluarea disputei rasiale. Până la urmă, băiatul ajunse să gândească despre foștii lui vecini așa cum gândea și despre albi. Erau „oamenii aceia”.

Totuși, schimbarea adusă de Calvin în viața lui îi provocă multe confuzii. În Riverdale, cu piele neagră și obiceiuri de alb, nu mai știa cine era și ce fel de om trebuia să devină. Acum era conștient de mândria pe care i-o dădea lui Calvin (nici Justinii din Georgia nu avuseseră vreodată un doctor în familie). Cu toate acestea, după ce plecă din Riverdale, Spur își amintea mereu bancul cu negrul bogat, care, aflând la o reuniune socială că printre ei se află o „cioară", se răsucește în toate părțile, strigând înspăimântat: „Unde e? Unde e?"

Cămăruța de la mansarda spitalului era insuportabil de încinsă și foarte departe atât de cea din Bulevardul Amsterdam, cât și de apartamentul din Riverdale. Se sculă și aruncă o privire pe geam; etajul șase era retras și acoperișul etajului cinci se întindea ca o platformă mai jos de fereastră. După o clipă, își luă o pernă și o pătură și le aruncă pe geam, apoi coborî și el, cu chitara și un carton de beri.

Se întinse mulțumit în adierea sărată, sprijinindu-și perna de zid. Dedesubt se vedeau luminile fantastice ale orașului și, la dreapta, întunericul Oceanului Atlantic, scos în evidență de luminița galbenă și jucăușă a unui far.

Îl auzi pe Adam Silverstone descuind ușa camerei de deasupra, intrând și apoi ieșind. Probabil lăsase ușa deschisă, pentru că se auzi zdrăngănitul monedei în telefonul de pe hol, apoi vocea lui Silverstone întrebând dacă putea să vorbească la telefon cu Gabrielle.

Nu trag cu urechea, își spuse el; ce-aș putea face, să sar de pe acoperiș?

— Bună, Gaby, aici Adam. Adam Silverstone. Mă mai ții minte, de la Atlanta?…

— Ți-am spus că te caut, râse el. Am o rezidență la Spitalul Orășenesc…

— A! Știi, eu nu prea le am cu scrisul. Zău. Nu scriu scrisori la nimeni…

— Și eu. A fost minunat. M-am gândit foarte mult la tine.

Părea foarte tânăr, se gândi Spurgeon, și lipsit de siguranța pe care o afișa ca doctor. Sorbi din cutia de bere, gândindu-se la viața pe care ar fi putut-o avea acest băiat alb. Evreu, avea un nume evreiesc. Probabil avusese părinți cicălitori, bicicletă nouă, luase ore de dans, mersese la sinagogă, locuise într-un conac, Adam, treci în

camera ta, nu vorbi urât, vino cu ea acasă, dragă, s-o cunoaștem și noi.

— Știi ce, aș vrea să ne vedem. Mâine seară?… O, adăugă el sec și Spurgeon zâmbi cu simpatie în întuneric.

— Nu, iar sunt de gardă, facem treizeci și șase de ore cu treizeci și șase. Și data viitoare când sunt liber am aranjamente să mai câștig niște bani… Lasă, că până la urmă tot ne vedem, spuse el. Sunt un tip răbdător. Te sun săptămâna viitoare. Să fii cuminte.

Se auzi zgomotul receptorului pus în furcă și pașii înceți ai celui care intra în cameră. Băiatul alb abia-și târa fundul. Șeful rezidenților a avut probabil parte de o gardă la fel de dură ca mine, își zise Spurgeon.

— Hei, strigă el.

Mai strigă o dată, apoi capul lui Silverstone apăru în geam.

Adam îl văzu pe Robinson stând în haine albe pe acoperiș, cu picioarele încrucișate ca un Buda negru și surâse.

— Vino'ncoa la bere.

Coborî și Spurgeon îi întinse o cutie brumată. Se lăsă pe vine, bău și oftă, închizând ochii.

— Ce mai inițiere am avut, zise Spurgeon.

— Iisuse, Doamne. Ne trebuie câteva zile bune ca să ne dăm seama unde sunt toate pe aici. Puteau cel puțin să ne organizeze un tur al spitalului.

— Am auzit că în spitale, mor mai mulți pacienți la începutul lui iulie, când vin rezidenții noi, decât în alte perioade.

— Ce dracu, nu-i deloc de mirare, zise Adam. Clătină din cap și bău din nou:

— Miss Fultz aia.

— Silverstone ăla.

— Cum e șeful rezidenților? întrebă neutru Silverstone.

— Uneori îmi place, alteori nu.

Deodată, se treziră amândoi râzând.

— Îmi place cum discuți cu pacienții, spuse Spurgeon. Te descurci bine singur.

— Mă descurc singur de multă vreme, îi zise Silverstone.

— Stratton ne-a lăsat să-i facem arteriograma.

— Fata aia de culoare, Gertrude Soames, a semnat azi că vrea să iasă din spital. E curată sinucidere, comentă

Adam.

— Poate n-are pentru ce trăi, băiatule, își zise Spurgeon în sinea lui. Mai rămăseseră două cutii de bere. Îi dădu una lui Adam și o păstră pe ultima pentru el.

— S-a cam încălzit, se scuză.

— E bună. Ultima bere pe care am băut-o era Bax.

— Nici n-am auzit de marca asta.

— Spumă de săpun și pișat. Mare vogă în Sud.

— Nu ai accent de sudist.

— Sunt din Pennsylvania. Am învățat la Jefferson Medical. Tu?

— Din New York. Școlile le-am făcut toate acolo. Unde ai completat stagiul?

— La spitalul general din Philadelphia. Prima parte a rezidențiatului mi-am făcut-o la chirurgie, în Atlanta.

— În clinica lui Hostvogel? întrebă Spurgeon, impresionat, deși nu voia s-o arate. Ai apucat să-l vezi pe omul cel mare?

— Am fost rezidentul lui Hostvogel.

Spurgeon șuieră surd:

— Și de ce-ai venit aici? Pentru programul de transplant renal?

— Nu, mă apuc de chirurgie generală. Chestia cu transplantul e doar stafida din cozonac, zâmbi Adam. N-a fost chiar așa de grozav să fiu rezidentul lui Hostvogel. Marele om e împătimit de operații. Secunzii lui apucă rareori să pună mâna pe cuțit.

— Extraordinar!

— A, nu, n-o face din meschinărie. Doar că nu poate lăsa nici o operație bună să-i scape. Poate de-asta s-a menținut în formă atâta vreme.

— Și chiar e măreț, așa cum se aude?

— E chiar măreț, răspunse Silverstone. E așa de mare, încât simte pulsuri pe care nu le mai simte nimeni altcineva, pentru că nu există. Și statisticile au fost inventate pentru el. Mi-aduc aminte că la o ședință a unei societăți medicale, a anunțat că, datorită tehnicii lui, numai trei din o mie de pacienți dezvoltă complicații după operația de prostată. Și un chirurg bătrân care era acolo a bombănit: „Mda, și ăia trei sunt pacienții mei”.

Adam rânji:

— Are o reputație colosală, dar e un profesor mizerabil. După ce mi-am petrecut atâta timp stând pe margine, am zis, ce dracu, și-am venit aici să-nvăț

chirurgie. Longwood nu se compară cu strălucitorul Hostvogel, dar e un profesor grozav.

— M-a speriat ca dracu, la Conferința mortalității.

— Să știi că nu e o mascaradă, din câte am auzit. Rezidentul chinez, Lee, mi-a zis că tradiția datează de ani de zile, de când predecesorul lui Longwood, Paul Harrelmann, concura cu Dorland la postul de director de secție. Și competiția se desfășura la conferința morții. Se provocau unul pe altul, polemizau, se înțepau, cereau explicații tehnice. Până la urmă, Harrelmann a câștigat și Dorland, așa cum știi, a plecat la Chicago și a devenit faimos. Dar ei doi au arătat că acest Comitet al Morții putea menține personalul clinicii la cel mai ridicat nivel calitativ. Nu sunt deloc amabili, clătină Silverstone din cap. Nu mă așteptam să fie chiar așa.

— Nu e unicul loc unde se practică, ridică Spurgeon din umeri. Chiar când nu-l au pe unul ca Longwood, în multe părți nu numai nou-veniții stau drepți în fața comitetului. Profesioniștii ăștia bătrâni știu cum să-și dea peste nas unul altuia. Mi se pare că pentru tine e ceva nou, îl privi el curios pe Silvestrone. N-aveți conferințe de mortalitate pe tărâmul sudic al piersicilor înfloriți?

— A, ba da. Făceau și câte o autopsie, cu scop didactic. Un tip, Sam Maers, al doilea după Hostvogel, se aduna cu doi-trei doctori și discutau despre băiatul lui cutare, care a intrat la facultate în Florida și despre ce ajutoare ar fi bine să ne vină de la Washington sau despre curbele vreunei asistente noi. Pe urmă căscau și cineva zicea: „Ce păcat pentru amărâtul ăla, moartea era inevitabilă, desigur” și dădeau toți din cap și se duceau acasă la neveste.

După un moment de tăcere, Spurgeon spuse:

— Îmi place mai mult cum e aici. Nu e deloc confortabil – de fapt, mă trec fiorii când mă gândesc – dar ne va menține alerți, ne va garanta că nu vom deveni ca doctorii ăia de care oamenii se feresc.

— Adică, ce fel de doctori?

— Știi tu – șoferi de Cadillac. Pisici grase. Filistini bogați.

— Și ce dacă? Dă-i încolo de oameni.

— E ușor de zis.

— Ce știu ei despre felul cum îți croiești drum în medicină? Eu am douăzeci și șase de ani. Am fost sărac lipit douăzeci și șase de ani. Personal, vreau să-mi iau cel

mai lung, mai frumos și mai luxos Cadillac pe care-l pot cumpăra cu bani. Și multe alte lucruri, *bunuri materiale*, pe care să mi le iau cu banii câștigați din chirurgie.

— La naiba, dacă vrei asta, de ce treci prin rezidențiatul ăsta? îl privi Spurgeon în ochi. Ai stagiul făcut. Mâine poți pleca să câștigi bani buni. Adam clătină zâmbind din cap:

— Aici greșești. Bani buni, dar nu mulți. În lume, calificarea se plătește cu bani adevărați. Asta se dobândește în timp. Așa că-i acord timp. Anul care urmează va fi pentru mine o auto-tortură plăcută, știind ce delicii mă așteaptă după aceea.

Spurgeon rânji:

— Lasă, după ce-o să ai de-a face de câteva ori cu ăia de la Comitetul Morții, o să vrei să te călugărești.

Băură, apoi Adam arătă chitara cu mâna în care ținea berea:

— Cânți la aia?

Spur o luă și atinse coardele: *„Aș vrea să fiu în țara bumbacului…”*

— Mincinosule, surâse Adam.

La câteva străzi mai încolo se înălță șuieratul unei sirene de ambulanță. Se ridică în aerul cald, apoi se stinse singuratic. Spurgeon chicoti:

— Azi vorbeam cu un șofer de salvare, un escroc drăguț cu burtă de focă, îl cheamă Meyerson. Morris Meyerson. Și cică: „Zi-mi Maish.” Luna trecută l-au trimis să-l ia pe un tip din Dorchester. Se pare că omul avea insomnie și într-o noapte nu putea să doarmă. Avea în bucătărie un robinet care picura și sunetul apei îl scotea din minți. Așa că s-a dat jos din pat să repare treaba. Fii atent. E unul din tipii ăia care dorm numai în bluză de pijama. Se duce în pivniță să ia o cheie, ceva, dar acolo-și țineau și motanul. Și ce crezi? Se întoarce în bucătărie, dar uită să-nchidă ușa la pivniță și stă în patru labe sub chiuvetă, oprește apa – n-are pantaloni, fii atent – și pisoiul vine tiptil după el, vede acolo ceva ciudat și – mâna lui Spurgeon se ridică în formă de gheară, mimând atacul.

Bun, omul sare-n sus și se dă tare cu capul de chiuvetă. Nevastă-sa se scoală, aleargă și-l găsește lat. E o contuzie ușoară și când vine salvarea, omul și-a revenit. Meyerson și doctorul îl scot din casă și Maish întreabă cum s-a-ntâmplat. Când aude, râde așa de tare, încât îi

scapă targa din mână și omul cade și-și rupe șoldul. Acum a dat în judecată municipalitatea.

Nu atât caracterul amuzant al povestirii, cât oboseala amândurora le provocă o criză de râs. Se zgâlțâiau și se sufocau chicotind, pe obraji le curgeau lacrimi și s-ar fi tăvălit de râs dacă n-ar fi fost atât de aproape de marginea acoperișului. Veselia neașteptată le risipea tensiunea adunată în cele treizeci și șase de ore de muncă. Adam dădu din picioare și doborî una din cutiile de bere, care căzu cu zgomot pe ciment. Amândurora li se tăie respirația.

— Stai să mă uit, șopti Adam.

— Lasă-mă pe mine, sunt camuflat natural.

Negrul se târî până la marginea acoperișului și scoase puțin capul afară.

— Vezi ceva.

— Nu-i nimic, a căzut și gata.

Spurgeon mai rămase un timp cu obrazul lipit de țiglele care mai păstrau încă soarele zilei. I se învârtea capul de oboseală, euforie și prea multă bere. S-ar putea să-mi fie bine în locul ăsta. Își spuse el.

Mai târziu, optimismul îi deveni mai temperat. Era zăpușeală, cerul întunecat era brăzdat de fulgere, dar nu ploua. Spur zăcea gol în pat și-i era dor de Manhattan. După ce se stinseră toate zgomotele de pe culoar și fu sigur că Silverstone adormise, luă chitara și începu să improvizeze încetișor, la început reținut, apoi din ce în ce mai captivat de melodia creată, pentru că ea îi exprima perfect sentimentele amestecate, de singurătate și speranță. Nu se opri decât după zece minute.

— Hei, zise Silverstone. Ce-ai cântat acolo?

Nu-i răspunse.

— Hei, Robinson, îl strigă Silverstone. Omule, a fost grozav. Nu vrei să mai cânți o dată?

Rămase tăcut. Chiar dacă ar fi vrut, nu mai putea repeta cântecul. Locul ăsta n-are intimitate, dar are în schimb acustică bună, gândi el. Fulgeră și se auzi un bubuit îndepărtat de tunet. Încă două sirene de ambulanță. Ce sunet grozav pentru o piesă muzicală, îi trecu lui prin minte. Aș orchestra cu un corn.

În cele din urmă, deși nu i se păruse posibil, reuși să adoarmă.

Capitolul 3

Harland Longwood

La începutul lui august, Harland Longwood îi telefona lui Gilbert Greene, directorul administrativ al spitalului și-l rugă să treacă pe la biroul lui pentru a revedea testamentul, al cărui executor îl numise pe Greene.

I se părea că fusese bine conceput. Avea un venit considerabil din acțiuni și știa că-i va prinde bine lui Kender în cercetare. Salariul lui Longwood era satisfăcător, deși acesta avea o aversiune britanică față de traiul numai din leafă.

Grosul averii lui n-avea să fie adăugat venitului decât după moartea sa, când o comisie de la facultate avea să administreze banii în folosul învățământului medical.

— Sper ca această comisie să se formeze cât mai târziu, spuse Greene, după ce citi hârtiile.

Era remarca cea mai apropiată de un enunț sentimental pe care o auzise ieșind vreodată din gura bancherului.

— Mulțumesc, Gilbert, zise el. Bei ceva?

— Un coniac mic.

Dr. Longwood deschise bărulețul portabil de sub biroul lui și turnă din sticla albastră un singur pahar.

Îi plăcea foarte mult bărulețul, un mic dulap din mahon, decorat cu argint vechi. Îl cumpărase într-o după amiază, la o licitație de antichități de pe strada Newbury, la două ore după ce votase intrarea lui Bester Kender în rândul personalului spitalului. Kender își făcuse deja un nume ca inovator în transplanturi, la Cleveland, și în ziua aceea, Harland Longwood era foarte conștient că trebuie să adune în jurul lui oameni tineri și sclipitori în profesie. Plătise mai mult decât valora bărulețul, dar o făcuse în parte pentru că știa că i-ar fi plăcut și lui Frances și în parte pentru a se consola că începea să fie marginalizat. Își spunea cu un umor amar că va putea încă să soarbă din băuturile preferate în zilele lungi și monotone când nimeni nu-l va mai căuta.

Trecuseră zece ani și era încă șeful secției de chirurgie, își aminti cu oarecare satisfacție. Kender mai atrăsese și alți tineri excepționali în personal, dar fiecare se concentrase asupra câte unui domeniu restrâns. Tot de un chirurg general încărunțit era nevoie pentru a păstra ordinea și a face secția să funcționeze așa cum se cuvenea.

Greene pufni, adulmecă, sorbi și plimbă băutura pe cerul gurii, apoi înghiți încet:

— Un coniac boieresc, Harland.

Longwood ridică din umeri. Erau amândoi la fel de devotați spitalului și facultății. Deși Greene nu era cadru medical, tatăl lui fusese medic primar și Gilbert fusese numit în consiliul administrativ de îndată ce poziția lui în lumea bancară se consolidase. Longwood știa că testamentul lui Greene conținea prevederi încă și mai valoroase pentru spital decât cele ale propriului lui testament.

— Ești sigur că devotamentul tău față de locul de muncă nu te-a făcut să-i neglijezi pe ceilalți beneficiari? întrebă Greene. Observ că ceilalți destinatari, doamna Marjorie Snyder și doamna Rafael Meomartino, primesc numai câte zece mii de dolari.

— Doamna Snyder e o prietenă veche, spuse dr. Longwood.

Greene, care îl cunoștea de o viață pe Harland și credea că-i știe toți prietenii, dădu din cap cu aerul unui om care citise multe testamente surprinzătoare la viața lui.

Are un venit confortabil și n-are nevoie și nici nu dorește ajutor financiar din partea mea. Doamna Meomartino e nepoata mea, Elizabeth. Fiica lui Florence, completă el, amintindu-și că pe vremuri, Gilbert fusese îndrăgostit de Florence.

— Și cu cine s-a măritat?

— Cu unul din chirurgi, bine situat. Cu avere din familie.

— Probabil că i-am cunoscut, spuse Greene rezervat.

Longwood observase că Gilbert detesta să nu fie în stare să-i recunoască pe membrii cei mai tineri ai personalului, ca pe vremea când erau o comunitate mult mai mică.

— Pe altcineva nu mai am, continuă dr. Longwood. De-asta vreau să-i asigur lui Kender tot echipamentul. Și-

așa e în întârziere.

— Sala de chirurgie Harland Mason Longwood, spuse Greene, gustând denumirea așa cum degustase și coniacul.

— Sala Frances Sears Longwood, rectifică dr. Longwood.

— Foarte bine, aprobă Greene. Lui Frances i-ar fi plăcut.

— Nu sunt sigur. Cred că ar fi stânjenit-o puțin. Să știi, Gilbert, că asta nu va micșora bugetul departamentului. Nu asta doresc. Dar fondurile salvate prin donația asta trebuie folosite la altceva.

— La ce? întrebă Greene, prevenitor.

— O dată, ca să plătim un curs de chirurgie. N-am reușit să ne formăm în facultate oameni pentru noi. Cred că e timpul s-o începem, cât mai curând.

— Mi se pare în regulă, încuviință Greene gânditor. Ai și un candidat pentru curs?

— Nu încă. Ar fi Meomartino, dar nu știu dacă-l interesează. Și mai e un tânăr, Silverstone, care a venit de curând la noi și pare grozav de bun. Nu-i nevoie să decidem acum. E treaba departamentului de chirurgie. Noi o să avem grijă ca oamenii din comitet să aleagă persoana cea mai potrivită pentru a începe cursul în iulie.

Greene se ridică să plece.

— Cum te mai simți, Harland? întrebă el când își strângeau mâinile.

— Bine. Te anunț eu dacă mi-e rău, răspunse acesta, conștient că Greene primea rapoarte despre starea sănătății lui.

Directorul administrativ dădu din cap și după o ezitare, mai spuse:

— Mă gândeam zilele trecute la sâmbetele pe care le petreceam la țară. Ce bine era, Harland! Splendid.

— Da, spuse uluit dr. Longwood.

— Probabil că arăt mult mai rău decât cred, își zise, dacă-i răscolesc atâta sentimentele lui Gilbert.

După plecarea lui Greene, se lăsă să cadă pe scaun și-și aminti după-amiezile de vară când, pe atunci tânăr chirurg invitat, conducea un convoi de trei mașini încărcate cu oameni din personal și vreun filantrop ocazional la ferma din Weston. Acolo se amuzau jucând fotbal cu o minge ușoară pe o pajiște în pantă, cu

ridicături, până la vremea mesei, compusă din iahnie și pâine de casă făcută de Frances.

Chiar după una dintre aceste sâmbete frumoase, ea se îmbolnăvise. El știuse că era apendicită și că avea destul timp s-o ducă la spitalul lui.

— Mă operezi tu? îl întrebase ea zâmbind, în ciuda stării de rău și greață, căci o amuza ideea de a fi unul din pacienții lui.

— Harrelmann, clătinase el din cap. Dar o să fiu și eu acolo, iubito.

Nu suporta ideea de a o opera el. Nici măcar de apendicită.

La spital, o dăduse în seama unui tânăr stagiar portorican, Samirez, ca s-o pregătească pentru operație.

— Soția mea e alergică la penicilină, spusese el, în caz că ea ar fi uitat să menționeze.

Îi mai repetase faptul încă o dată stagiarului înainte de a-și săruta soția și a se grăbi să-l caute pe Harrelmann. Mai târziu, descoperiseră că băiatul nu știa engleză aproape deloc. Nu-i scrisese nimic în fișă lui Frances, pentru că nu înțelegea ce-i spunea ea. Evident, singurul cuvânt pe care-l putuse distinge clar fusese „penicilină” și, îndatoritor, îi făcuse o injecție intramusculară cu o doză mare. Chiar înainte ca Harland să-l găsească pe doctorul Harrelmann, Frances intră în șoc anafilactic și muri.

Deși prietenii încercară să-l țină departe de conferința de mortalitate, el asistă și insistă să fie adus un traducător, astfel încât Samirez să înțeleagă fiecare cuvânt rostit. Sub privirea gânditoare și atentă a lui Harrelmann, îl tratase pe băiat cu multă considerație și stăpânire de sine. Dar fusese fără milă. La o lună după ce temutul comitet declară moartea previzibilă și Samirez își dădu demisia și se întoarse pe insula lui natală, dr. Harrelmann îl invită pe Harland la cină și-l convinse să conducă departamentul după ce el se va pensiona.

Fusese nevoit să-și abandoneze clientela particulară, dar n-o regretase niciodată. Se îndepărtase cât putuse de mult de tiparul vieții lui de dinainte. Vânduse ferma în toamna următoare, obținând un profit de cinci mii de dolari. Cumpărătorii păreau oameni cumsecade. Știa că lui Frances nu i-ar fi plăcut gândul lui, dar îi ura pe oamenii aceia străini care trăiau la ferma pe care ea o iubise.

Clătină din cap și lăsă din mână sticla de coniac, după o scurtă bătălie cu sine.

Nu fusese niciodată un băutor, dar în ultima vreme își făcuse o plăcere din câteva înghițituri de coniac, încurajat și de faptul că alcoolul în cantități mici este metabolizat complet de organism.

Când apăruseră primele simptome, suspectase că i se mărise prostata. Avea 61 de ani, exact vârsta la care apar astfel de neplăceri.

Îl supăra ideea de a se opera de prostată; i-ar fi consumat timp, tocmai când începuse un proiect pentru care se documenta de ani de zile, redactarea unei lucrări de chirurgie generală.

Dar în curând se dovedi că nu prostata era de vină.

— Ai avut dureri în gât recente? îl întrebase internistul Arthur Williamson când se dusese la consult.

Era exact întrebarea la care se aștepta și acest lucru îl irită.

— Da. Doar o zi. Acum vreo două săptămâni.

— Ți-ai făcut sumar de urină?

— Nu.

— Ai luat antibiotice?

— N-a fost streptococ.

— De unde știi? îl privi în ochi Williamson.

De fapt, amândoi credeau că fusese un streptococ și el se resemnă încă dinainte de a afla rezultatul analizelor cu ideea că infecția îi afectase rinichii. Williamson îl dădu imediat pe mâna lui Kender.

Îi conectaseră imediat aparatul de dializă. Fusese un pacient rău de la început, luptându-se cu efectele mașinii. În timpul procedurii de curățare a sângelui, care dură paisprezece ore, zăcu neliniștit, cu dureri violente de cap, încercând zadarnic să lucreze cu fișele pentru primul capitol al cărții.

Adesea, rinichii se încadrează în ritm și încep să funcționeze din nou după câteva ședințe de dializă, îi spuse Kender încurajator.

Dar timp de o lună, suferi de două ori pe săptămână conectarea la blestemata de mașină și se văzu că rinichii lui nu mai funcționau și că numai aparatul îl mai menținea în viață.

Îi dădură ore fixe, luni și joi seara, de la 8:30.

Se debarasă de toate responsabilitățile chirurgicale. Se gândi să se pensioneze, apoi hotărî, obiectiv – spera el – că era încă valoros ca administrator și profesor. Continuă să facă zilnic vizita în saloane.

Totuși, în joia celei de-a șaptea săptămâni de dializă, pur și simplu nu se duse și lăsă vorbă să introducă alt pacient în locul lui.

Credea că poate Kender va încerca să-l convingă să revină la mașină, dar a doua zi, urologul nu făcu nici o tentativă de a-l căuta.

După două zile, observă că avea gleznele umflate. Zăcu treaz aproape toată noaptea și dimineața, pentru prima oară după ani de zile, își sună secretara să-i spună că va lipsi. Câteva pastile îi permiseră să doarmă până la ora două. Se trezi nervos, își făcu o supă din conservă, apoi mai luă o pastilă și jumătate și se culcă la loc până la cinci și jumătate.

Apoi se bărbieri, făcu un duș și-și schimbă hainele. Apoi stătu în încăperea întunecoasă, fără să aprindă lumina. După un timp, se duse la dulapul din hol și luă de pe un raft din spate o sticlă de Chateau Mouton-Rothschild, 1955, pe care o primise în urmă cu trei ani de la un pacient recunoscător și o păstrase pentru o ocazie. Desfăcu dopul destul de ușor, își turnă un pahar, se întoarse în cameră și șezu în amurg, bând vinul negru și călduț.

Avea mintea foarte limpede. Pur și simplu, nu merita să continue așa. Nu atât din cauza durerii, cât a umilinței.

Somniferele erau slabe și ar fi trebuit să ia foarte multe, dar erau destule în sticluța lui.

Încercă să se gândească la situațiile de viață în care ar fi putut fi nevoie de el.

Liz îi avea pe Meomartino și pe băiețelul lor și Domnul îi era martor că nu fusese niciodată în stare s-o ajute cu problemele ei.

Marge Snyder avea să-i simtă lipsa, dar, de ani de zile, relațiile lor erau destul de reci. Ea își pierduse soțul chiar înainte de moartea lui Frances și fuseseră amanți într-o perioadă de suferință și lipsă pentru amândoi, dar se terminase cu mult timp în urmă. Ea avea să-i ducă dorul ca unui prieten vechi și n-avea să lase nici un gol în viața ei ordonată.

Poate că la spital absența lui va fi mai mult remarcată, dar, deși Kender ar fi preferat să rămână

specialist în transplanturi, știa că-și va asuma responsabilitatea de șef al chirurgiei și o va îndeplini strălucit.

Rămânea numai cartea.

Se duse în birou și se uită la cele două biblioteci cu geam burdușite de fișe medicale și la bibliografia îngrămădită pe masă. Oare chiar putea deveni o contribuție esențială, așa cum sperase?

Sau era doar ultima zvârcolire a unei vanități altădată clocotitoare, neliniștită și complăcându-se la ideea că studenții din viitor vor consulta și Longwood, alături de Mosely sau Dragstedt?

Își puse sticluța cu somnifere în buzunar.

Sfidător, mai bău un pahar de vin și ieși din casă. Conduse mașina către scuarul Harvard, pe când se întuneca și cerul se acoperea de nori; se gândi să se ducă la un film, dar rula unul prea vechi și depăși scuarul, gândindu-se că Frances nu apucase să vadă noua modă, bărboși desculți și fete cu picioarele dezvelite. Parcă în apropierea capelei Appleton. Fără să știe de ce, coborî și intră în biserică; înăuntru era liniște și pustiu. Așa fusese întotdeauna religia pentru el.

În curând, auzi pași:

— Vă pot ajuta cu ceva?

Longwood nu știa dacă tânărul politicos era preot sau nu, dar văzu că abia depășea vârsta unui stagiar.

— Nu cred, spuse el.

Ieși și se urcă din nou în mașină. De data asta, știa unde va merge. Conduse către Weston și ajungând la fermă, ieși de pe șosea, oprindu-se deasupra pajiștii unde se jucau pe vremuri cu mingea.

Nu distingea prea bine prin întuneric, dar locul i se păru neschimbat. La câțiva metri de mașină, un mare fag cu scoarța cenușie era încă acolo; fu bucuros că-l găsi acolo.

Nu-i veni să creadă când simți în vezică o presiune pe vremuri familiară.

Poate din cauza vinului, se gândi emoționat.

Coborî și se duse către copac. Cu fața la vechiul zid de piatră, își desfăcu fermoarul și se concentră.

După un timp, căzură două picături, ca cele dintr-un robinet închis.

Pe șosea apărură lumini și-și trase repede pantalonii, ca un băiețel surprins de o ușă deschisă. Mașina trecu și

el rămase tremurând ca un idiot. Ca un *idiot,* se gândi, încercând să facă pipi pe întuneric pe o brazdă de crini sălbatici pe care îi plantase acolo cu douăzeci și cinci de ani în urmă.

Un strop de ploaie îl sărută rece pe frunte.

Se întrebă dacă, atunci când va sosi timpul, Comitetul Morții va decide că moartea lui Harland Longwood a fost inevitabilă.

Dacă ar fi posibil, printr-un șiretlic al reîncarnării, să prezideze el însuși conferința, ar fi hotărât că responsabilitatea era numai a lui, dr. Longwood.

Pentru că luase atâtea decizii greșite.

Înmărmurit, văzu totul cu o limpezime desăvârșită.

Toată viața era o conferință a mortalității.

Fișa medicală începea odată cu primul moment al existenței conștiente.

Și, mai devreme sau mai târziu – la început, abia târându-se și căpătând cu timpul o iuțeală uimitoare – venea pentru fiecare om clipa când istoricul bolii se încheia. Și fiecare era confruntat cu rezultatul acțiunii lui imperfecte.

Și se dovedea vulnerabil, atât de teribil de vulnerabil.

— Domnilor, haideți să luăm în considerare cazul Longwood.

Previzibil sau inevitabil?

Când se întoarse în mașină, ploaia cădea de sus în șiroaie, de parcă ar fi fost rezultatul contractării mușchilor lui.

Ieși din parcare și observă că ferma fusese vândută de primii cumpărători altei familii. Spera că și aceștia erau oameni cumsecade.

După un timp, începu să râdă și fu nevoit să oprească din nou mașina, din cauza râsului.

O, Frances, îi spuse el în gând, cum de am putut, fără să știu, să mă transform într-un bătrân nevolnic?

Înăuntru, se simțea încă tânărul care îngenunchease gol în fața ei prima oară când făcuseră dragoste.

Și după ce o adorase toată viața pe ea și amintirea ei, nu putea acum să înceapă să creadă într-un Dumnezeu salvator doar pentru că avea nevoie să fie salvat.

Și nici nu putea, își dădu seama cu o claritate înspăimântătoare, să-și grăbească singur moartea, după ce toată viața luptase împotriva ei.

Când ajunse la spital, îl găsi pe Kender la laboratorul de urologie, examinând radiografii cu tânărul Silverstone.

— Aș vrea să reintru la dializă, spuse el.

Kender scruta un film:

— Noaptea e ocupată, răspunse el. Nu pot să te bag decât dimineața.

— La ce oră?

— Păi, pe la zece. Și după ce termini cu mașina, vreau să faci o transfuzie.

Era o afirmație, nu o rugăminte, își dădu seama că era tratat de Kender ca un pacient.

— Nu credem că dializa te va ajuta permanent, continuă Kender. O să încercăm să-ți dăm alt rinichi.

— Știu cât de dificil e să găsești donatori de rinichi, spuse dr. Longwood înțepat. Nu doresc nici o favoare specială.

— Nici n-ai să primești vreuna, zâmbi dr. Kender. Comitetul de Transplant a selectat cazul tău pentru merite în învățământ, dar ai o grupă rară de sânge și bineînțeles, s-ar putea să dureze mult până găsim un donator. Între timp, va trebui să te prezinți la dializă de două ori pe săptămână.

— Desigur. Noapte bună, încuviință dr. Longwood, plecând.

Pe coridor era liniște. Pe când ajunsese la lift, ușa laboratorului se deschise și auzi zgomotul unor pași grăbiți.

Se întoarse spre Silverstone.

— Ați lăsat asta pe biroul doctorului Kender, spuse Adam, întinzându-i sticluța cu somnifere.

Longwood căută semne de milă în ochii tânărului, dar nu citi în ei decât un interes meditativ. Bun, gândi el, ăsta ar putea să ajungă chirurg.

— Mulțumesc, spuse, luând sticluța. Am fost cam neglijent.

Capitolul 4

Adam Silverstone

Turele de treizeci și șase de ore făceau ca zilele și nopțile să se amestece curios unele cu altele, astfel încât, epuizat uneori, Adam nu-și mai dădea seama dacă e zi sau noapte și trebuia să se uite pe geam.

Descoperise că Spitalul Suffolk General era locul pe care-l căuta de mult, fără să știe.

Clădirea era veche și ponosită și i-ar fi plăcut să fie mai curată; sărăcia și mizeria pacienților îi zgândărea nervii; administrația avea un mod nesuferit de a mai ciupi ceva bani, de exemplu uitând să le ofere doctorilor suficiente filtre proaspăt spălate. Dar medicii practicau o chirurgie de înaltă ținută, fascinantă. De la început operase des și avusese cazuri mult mai interesante decât avusese în jumătate de an în Georgia.

Când aflase că Rafe Meomartino era însurat cu nepoata Bătrânului, simțise gustul amar al înfrângerii, dar trebuia să recunoască faptul că li se repartizau egal cazurile bune. Se lămuri că între Meomartino și Longwood persista o răceală inexplicabilă și își dădu seama că Rafe ar fi putut fi chiar dezavantajat de rudenia dintre ei.

Singurul segment incomod din existența lui era viața personală. Când ajungea la etajul șase, își amintea că transformase cămăruța, dintr-o scăpare stupidă, într-un loc singuratic și rece.

Și lucrul cel mai rău era că de fapt, chiar îi plăcea de Spurgeon Robinson.

Într-o dimineața, intrase în baie când tânărul stagiar de culoare se rădea și vorbiseră despre baseball, iar el se dezbrăcase și intrase sub duș.

— La naiba, bombănise el.

— Ce e?

— N-am nici o bucată de săpun.

— Ia-l pe al meu.

Adam se uitase la săpunul alb din mâna lui Robinson și clătinase din cap:

— Nu, mulțumesc.

Se relaxase sub șuvoiul cald de apă și după câteva minute, fără să gândească, luase o cojiță de săpun folosită de pe suportul din duș și se frecase cu ea.

Plecând, Robinson îi aruncase o privire.

— A, văd că ai găsit până la urmă, spusese el.

— Da, răspunsese Adam, deodată stânjenit.

— Cu bucata aia mi-am spălat ieri fundul meu negru, adăugase Spur pe un ton politicos.

Problema banilor nu mai era atât de apăsătoare. Începu să lucreze și suplimentar, prin bunăvoința rubicondului rezident de anestezie din secție, pe care surorile îl porecliseră Uriașul Scump, dar al cărui nume era Norman Pomerantz. Într-o zi, Pomerantz intră în camera medicilor și, sorbind dintr-o ceașcă de cafea, întrebă dacă era cineva interesat să facă gărzi de urgență la un spital din afara Bostonului.

— Ce dacă e în afară? spuse Adam, înainte ca ceilalți să apuce că vorbească. Dacă se plătește rezonabil, fac eu.

— E în Woodborough, râse Pomerantz. Te plătesc din fondul de asigurări al spitalului.

Așa că-și vânduse orele de somn și nu era deloc nemulțumit de afacere. În prima noapte când nu era de servici la Suffolk County General, luă trenul suspendat până la Park Square și un autobuz până la Woodborough. Acesta se dovedi a fi un sătuc de meșteșugari, cu clădiri împopoțonate stil Noua Anglie. Localitatea se transformase de curând într-o suburbie populată și prosperă a Bostonului, spitalul era mic, dar bun, munca nu prea interesantă: bube și umflături, tăieturi și lovituri. Cel mai complicat caz pe care-l avu fu o fractură de încheietură; dar câștiga bine și în dimineața următoare, stând în autobuzul de Boston, își dădu seama uluit că era solvabil. Bineînțeles, îi trecuse os prin os, era nedormit de șaizeci de ore – treizeci și șase la Suffolk și încă douăzeci și patru la Woodborough – dar sentimentul acela de abundență merita osteneala. Ajungând în camera lui, dormi opt ore și se sculă cu capul ușor, gura uscată și un curios sentiment de bogăție.

Ajunse să ia autobuzul spre Woodborough ori de câte ori termina tura. Pe măsură ce trupul îi obosea, se obișnui să fure câte un minut-două de somn – ațipea în camera medicilor, în stația de autobuz, odată chiar

rezemat de peretele coridorului – și savura aceste momente așa cum se delectează un copil cu o acadea.

Se simțea mai singur ca oricând. Într-o noapte, îl ascultă din pat pe Spurgeon Robinson cântând la chitară așa cum nu credea că era posibil. I se părea că află multe despre stagiar din muzica aceea. După puțin timp, se sculă și coborî la o gheretă din față, de unde luă șase cutii de bere. Robinson deschise ușa și-l privi un timp în tăcere.

— Ești ocupat? întrebă Adam.

— Nu. Intră.

— Mă gândeam să ieșim iar pe acoperiș să ne udăm gâtlejurile.

— Haios.

Ca o gazdă perfectă, negrul deschise geamul și-l lăsă pe Adam să treacă primul peste pervaz.

Băură și flecăriră până terminară subiectele și se simțiră stânjeniți, dar Adam izbucni, uitându-se la el:

— Fir-ar să fie! Îmi pare rău. Nu mai putem să ne învârtim așa unul pe lângă altul, ca doi băieți certați. Suntem profesioniști. Bolnavii depind de capacitatea noastră de comunicare.

— Eu mă înfurii și sar prea tare cu gura, spuse Spurgeon.

— Păi, ce să mai zic, ai avut dreptate. Nu-mi place să folosesc săpunul nimănui…

— Nici eu nu l-aș folosi pe-al tău, nici forțat, rânji Spurgeon.

…dar, cu cât mă gândesc mai mult la asta, cu atât îmi dau seama că din alt motiv te-am refuzat, continuă Adam încet.

Spurgeon se uită la el.

— N-am cunoscut niciodată prea bine un tip de culoare. Când eram copil, într-un cartier italian din Pittsburgh, veneau niște găști de copii negri să se bată cu noi. Până acum, acesta a fost singurul meu contact inter-rasial.

Spurgeon nu comentă și Silverstone își mai luă o bere:

— Tu ai cunoscut mulți albi?

— Omule, în ultimii doisprezece ani am fost înconjurat și copleșit de albi.

Amândoi se uitau la acoperișurile învechite. Robinson îi întinse ceva și el primi, crezând că era o bere;

dar descoperi că era mâna celuilalt. Și i-o strânse.

Din primul lui cec de la asigurări plăti avansul din salariu pe care îl luase în ziua sosirii lui la spital și din al doilea cec își deschise un cont la o bancă. Știa că bătrânul lui din Pittsburgh, deși deocamdată tăcea, avea să-i ceară în curând bani. Își jură să reziste: îți dau tot la nevoie, dar nici un cent pentru băutură. Nu-și retrase banii și începu să caute o mașină la mâna a doua, dar, pentru prima oară în viață, își dorea să poată cheltui nebunește. Își dorea să aibă o mașină în care să se poată îmbrățișa cu o fată, cu Gaby Pender.

Trecuseră șase săptămâni și tot nu se întâlniseră. Vorbise de mai multe ori cu ea la telefon, dar nu-i ceruse să se vadă, pentru că trebuia să meargă la Woodborough și să-și sporească mica avere.

Când vor ieși împreună, își spunea el, va trebui să-și permită să cheltuiască o sumă.

Dar, cu fiecare convorbire, ea era tot mai nedumerită și mai rece, așa că el se hotărî să-i spună ce făcea în timpul liber.

— Dar o să pici de oboseală, zise ea, îngrozită.

— Nu, acum o s-o las mai moale.

— Promite-mi că-ți iei liber în weekendul viitor.

— Îți promit, dacă ieși cu mine undeva duminică seara.

— Stai și dormi.

— După ce ne vedem.

— O.K., spuse ea după puțin timp.

El se gândi optimist că păruse dispusă să capituleze repede.

— Petrecem în oraș.

— Ascultă, spuse ea. Mi-a venit o idee, cum s-ar putea petrece o seară excelentă. Orchestra simfonică din Boston concertează azi la Tanglewood și se transmite la radio. Îmi iau radioul și punem o pătură pe esplanadă și ascultăm muzică.

— Încerci să-mi faci economie de bani. Îmi pot permite mai mult decât atât.

— Mai scump, dar nu mai mult. Te rog. O să avem și noi ocazia să vorbim.

Și fu de acord să se întâlnească la ora șase, ca să rămână mai mult timp împreună.

— Ești nebună, spuse el, încântat de ideea unei petreceri pe o pătură.

Duminică după-amiaza, abia aștepta seara. Era o zi liniștită. Își anticipase toate treburile de rutină, ca să nu fie întârziat de nimic în ultimul moment. Deasupra ușii asistentelor era un ceas mare, ale cărui limbi, arătând ora cinci fără douăzeci și cinci, semănau cu picioarele unui dansator de Charleston care rămăsese cu genunchii depărtați. Mai avea optzeci și cinci de minute lungi. O să facă duș și o să se schimbe și o să plece de la spital bărbierit, dat cu loțiune după ras, cu pantofii lustruiți și părul netezit și o să se întâlnească plin de speranță cu Gaby Pender.

Se lăsă pe spătarul scaunului și închise ochii. Clădirea semăna cu un câine adormit, gândi el; acum moțăia mulțumit, iar în secunda următoare…

Telefonul țârâi.

Gata, s-a sculat cățeaua, își spuse posomorât și răspunse: erau trei persoane cu arsuri, în urgență.

— Vin, anunță și coborî.

În lift, neliniștea i se mări și-și dori să nu fie ceva care să-l întârzie.

În hol, fu întâmpinat de miros de fum.

Erau un bărbat și două femei. Văzu că femeile nu erau arse prea grav și li se dăduseră deja sedative; îl felicită în minte pe rezidentul de la urgență, un puști pe nume Potter, care avea nevoie de puncte în carnetul lui profesional. Îi făcuse bărbatului traheotomie, probabil prima din cariera lui – (încă un punct pentru curaj și cinci scăzute, pentru că, în cazul acesta, trebuia să aștepte să ajungă în sala de operații) – și se agita cu mâinile tremurând, să aspire secrețiile cu un cateter.

— L-ați sunat pe Meomartino?

Potter clătină din cap și Adam îl sună pe chirurg.

— Ne-ar prinde bine o mână de ajutor, domnule doctor.

Meomartino ezită:

— Nu te descurci singur? întrebă, scorțos.

— Nu, răspunse el și lăsă receptorul să cadă în furcă.

— Doamne, ia te uită câtă mizerie îi trag afară din plămâni, spuse Potter.

Adam se uită și-l împinse cu umărul:

— Ăsta-i conținutul stomacului, nu vezi? spuse el scârbit, începând să taie hainele ca să le poată desprinde de pe carnea vie. Cum s-a întâmplat?

— Ofițerul de pompieri investighează; doctore, spuse Maish Meyerson din prag. Era într-un magazin de delicatese. Până acum, se crede că a explodat cuptorul electric. Aveau închis pentru reparații. După miros, în cuptor era ulei amestecat cu kerosen. Probabil s-a aprins și apoi a explodat.

— Noroc că nu era pizzerie. Nimic nu e mai rău ca o arsură de gradul trei cu sos picant și cașcaval, spuse Potter, încercând să-și recapete sângele rece.

Omul gemu și Adam, asigurându-se că nu fusese deja sedat, îi injectă 5 mg de morfină și-i ceru lui Potter să-i spele pe toți atât cât se putea. Focul făcea o mizerie îngrozitoare din trupul omului.

Meomartino apăru cu trăsăturile împietrite, dar se relaxă ușor când văzu că într-adevăr era nevoie de el și le luă sânge femeilor în timp ce Adam se ocupa de bărbat, apoi le administrară pacienților primele soluții hidratante, prin perfuzii. Pe când tot circul fusese transferat în Sala 3 de operații, o asistentă găsise în portofelul bărbatului un nume și o vârstă: Paul Grigio, 48 ani. Meomartino îl supraveghea pe Potter, iar Adam îi pusese sonda urinară domnului Grigio, apoi inciză cu grijă glezna omului și introduse acolo un cateter, pe care-l fixă cu fire de mătase.

Avea arsuri de diverse grade pe treizeci și cinci la sută din suprafața corpului – față (oare plămânii…?), piept, brațe, vintre, o mică porțiune din picioare și spate. Fusese musculos, dar acum era fleșcăit. Oare ce rezervă de energie mai exista în acest organism de vârstă mijlocie?

Adam își dădu deodată seama că Meomartino îl urmărea evaluând pacientul.

— N-are șanse. Mâine nu va mai fi printre noi, spuse chirurgul, scoțându-și mănușile.

— Ba eu cred că va fi, spuse Adam, împotriva voinței lui.

— De ce?

— E doar o presimțire, ridică el din umeri. Am văzut multe arsuri.

Fu imediat supărat pe el însuși pentru cuvintele acelea; cu greu se putea socoti un specialist în arsuri.

— La Atlanta?

— Nu, la Philadelphia. Am lucrat ca asistent la morgă când eram la facultate.

— Nu e chiar același lucru ca a lucra cu oameni vii, păru Meomartino șocat.

— Știu. Dar am sentimentul că tipul ăsta o să scape, susținu el cu încăpățânare.

— Sper, dar nu cred. E al tău.

Și Meomartino vru să plece, apoi se întoarse:

— Știi ce? Dacă scapă, îți plătesc o săptămână cafeaua.

Ce mai spirit sportiv, se gândi Adam, uitându-se după el.

Administră profilaxia de tetanos și duse pacientul la salon. Calculă după legea Evans cantitatea de fluid care trebuia furnizată unui mascul de optzeci de kilograme. O jumătate trebuia inoculată în venă în primele opt ore, cu doze masive de antibiotic pentru a înlătura posibilele infecții ale plăgilor extinse.

Împingând targa din lift la etajul doi, văzu cât e ceasul, cu o disperare subită.

6:15.

Ar fi trebuie să fie la Gaby. Și în loc de asta, aveau să mai dureze douăzeci de minute înainte de a putea pleca.

Camera 218 era goală și-l izolă acolo pe domnul Grigio, apoi se concentră pe tratamentul local al arsurilor, întrebându-se ce folosea Meomartino cu pacienta din salonul femeilor.

Dra Fultz stătea la postul asistentelor, completând inevitabilele ei registre cu un stilou negru, butucănos. Ca de obicei, nu fu băgat în seamă nici cât un țânțar. Obosit să aștepte să-l privească, își drese vocea:

— Unde pot găsi un lighean steril? Și mai am nevoie și de alte lucruri.

O soră proaspăt angajată tocmai trecea pe acolo.

— Dra Anderson, dă-i ce-ți cere, spuse sora-șefă liniștită, fără să se întrerupă din scris.

— La 218 e Joseph P. Grigio. Are nevoie de o asistentă specială cel puțin încă trei schimburi.

— N-avem oameni de rezervă.

— De ce dracu, nu? replică el, mai supărat de refuzul ei de a discuta decât de problema în sine.

— Din anumite motive, fetele nu se mai fac asistente medicale.

— Va trebui să-l mutăm la Terapie Intensivă.

— Terapia de la Terapie Intensivă nu e chiar așa de intensivă. Capacitatea de locuri a fost depășită de marțea trecută, spuse ea, rotind în aer stiloul, înainte de a-l așeza pe pagină ca să marcheze un punct.

— Dați o comandă de asistentă specială. Și vă rog, dați-mi de veste dacă aflați ceva.

Primi un lighean alb de la dra Anderson și-și amestecă leacurile acolo. Cuburi de gheață, pentru răcire, anesteziere și oprirea, pe cât posibil, a inflamației; apă cu săruri, pentru că apa obișnuită ar fi secat electroliții din corp; antiseptice pentru curățare. Amestecă bine totul în lighean; îi mai lipseau sânge de balaur și limbă de scorpie.

Se apucă să ia fețe dintr-un dulap, apoi observă șervețele sanitare de pe un raft de mai sus și luă trei cutii.

— Nu cumva poți să mă ajuți puțin cu pacientul ăsta?

— Nu, domnule doctor. Dra Fultz mi-a dat încă trei însărcinări, printre care și să am grijă de ploștile din tot salonul.

— El dădu din cap, oftând:

— Vrei să faci un lucru pentru mine? Să dai repede un telefon?

Scrise numele și numărul lui Gaby Pender pe o foaie de rețete și i-o dădu surorii:

— Spune-i că din păcate, s-ar putea să întârzii.

— Sigur. O să vă aștepte. Eu așa aș face.

Fata îi surâse și se îndepărtă, lăsându-l să contemple un moment coapsele ei zvelte de scandinavă. Dar luă aproape imediat ligheanul și-l cără cu grijă până la rezerva 218, reușind să împroaște doar un pic linoleumul spălat de pe coridor. Puse toate șervețelele în soluție, le stoarse ușor și începu să le aplice pe carnea arsă a pacientului, începând de la cap. După ce termină, reluă operațiunea, înlocuind tampoanele încălzite cu altele reci.

Domnul Grigio dormea, sub puterea narcoticului. Fără îndoială că în urmă cu zece ani avusese chipul frumos al unui spadasin italian, dar trăsăturile mediteraneene fuseseră alterate de un început de chelie și de accentuarea proeminenței mandibulei. Adam știa că în

dimineața următoare, fața aceea va fi grotescă și umflată ca un balon.

Pacientul se agită: *„Dove troviamo i soldi*?” gemu el.

Se întreba de unde să facă rost de bani. Adam știa că n-o să li-i dea compania de asigurări. Bietul domn Grigio. Cuptorul explodase din vina lor și ofițerul care investiga accidentul nu avea cum să ocolească evidența.

Omul se foi și murmură un nume, poate cel al unei femei, bântuit de vedenii sau, probabil, conștient de durerea care-l aștepta dacă supraviețuia. Adam înmuie șervetele în lighean, le stoarse și le aplică. Pe încheietura mâinii, ceasul anunța batjocoritor fuga secundelor.

După ce înlocuise conținutul celui de-al patrulea lighean, își dădu seama că dra Fultz stătea lângă el, cu o cană mare în mână.

Acceptă uluit ceaiul.

— Cred că am găsit o asistentă specială pentru noaptea asta, spuse dra Fultz. Trebuie să vină la unsprezece și până atunci sunt liberă. Nu mai e decât o oră. Duceți-vă.

— Aveam o întâlnire, se luptă el să-și recapete glasul.

10:05!

Formă numărul lui Gaby la cea mai apropiată cabină telefonică și-i răspunse o voce feminină, amuzată.

— Dr. Silverstone?

— Da.

— Aici Susan Haskell, colega de cameră a lui Gaby. V-a tot așteptat. Acum vreo oră mi-a zis că, dacă sunați, să vă spun că vă întâlniți pe faleză.

— S-a dus singură lângă râu, pe întuneric? întrebă el, gândindu-se la crime și violuri.

La capătul celălalt al firului fu o scurtă tăcere.

— N-o știi prea bine pe Gaby, nu-i așa? comentă vocea.

— *Unde* pe faleză?

— Lângă chioșcul în formă de scoică, îl știi?

Nu-l știa, dar îl știa șoferul de taxi.

— Nu e nici un concert în seara asta, se miră șoferul.

— Bine, bine.

Coborî din taxi și înaintă pe iarba moale. La început, crezu că nu era acolo, apoi o zări pe pătură, sub un felinar care semăna cu un copac.

Se așeză lângă ea și, întâmpinat de zâmbetul ei cald, uită de oboseală.

— Chiar se zguduia pământul, de era cât pe aci să mă abandonezi?

— Abia am reușit să scap. Eram sigur că n-o să mă aștepți. Nici n-am avut timp să mă schimb.

— Mă bucur că ai reușit totuși să vii. Ți-e foame?

— Sunt hămesit.

— Ți-am dat sandvișurile de pomană.

El o privi.

— Tu nu veneai și au trecut trei liceeni și nu m-au violat, nu mi-au făcut nimic. Unul era un drăguț și a lăsat să-i scape că nu au bani de masă. A mai rămas o prună.

El o acceptă și o mâncă, pentru că nu găsea nici o replică încântătoare. Fructul era jenant de zemos. Nu-i conveni; ar fi vrut s-o impresioneze pe fată, dar își dădu deodată seama că, deși tânjise s-o vadă, colega ei avusese dreptate, n-o cunoștea absolut deloc. De fapt, nu fuseseră împreună decât trei ore, dintre care una în mijlocul unei petreceri zgomotoase, la sora lui Jerb Shafer din Atlanta.

— Îmi pare rău că ai pierdut concertul, spuse ea. Ți se întâmplă des să lucrezi așa?

— Nu prea des, nu vru el s-o sperie.

Se lăsă pe spate pe pătură și discută cu ea despre muzică și despre examenele ei la psihologie, apoi închise ochii și când îi deschise, își dădu seama că dormise, dar nu știa cât timp. Ea stătea în capul oaselor și aștepta cu răbdare, uitându-se la râu. Se întrebă cum ar fi putut să-i uite chipul. Avea un profil aproape perfect, ochii căprui, acum liniștiți, dar foarte vioi. Poate gura îi era un pic cam mare, cu buza de sus subțire și cea de jos plină, generoasă. Părul blond închis, poleit de lumina felinarului, avea șuvițe decolorate de soare. Avea o aluniță chiar sub ochiul stâng, accentuându-i pomeții. Nu avea trăsături destul de regulate pentru a fi o fată cu adevărat frumoasă. Nu era prea înaltă, dar era foarte atrăgătoare. Un pic prea slabă, decise el.

— Cred că trăiești pe plajă, după cât de bronzată ești.

— Am o lampă cu ultraviolete. Trei minute pe zi, tot anul.

— Chiar și vara?

— Sigur. E mai intim în casă.

Probabil că n-avea nici o pată albă pe corp. El simți că i se înmoaie genunchii.

— Unul din colegi mi-a zis că sunt așa de ahtiată după căldură pentru că provin dintr-un cămin destrămat. Sunt nebună după zilele fierbinți.

— Vă analizați unul pe altul la orele de psihologie?

— După ore, zâmbi ea. O facem mereu.

— Se lăsă pe spate lângă el:

— Emani mirosuri tari, masculine, îi spuse. De parcă ai fi fost în foc.

— Aoleu, chiar așa rău e? Și eu plănuisem să vin la tine mirosind ca o floare.

— Cine vrea un bărbat care miroase ca o floare?

Aveau capetele foarte apropiate pe pătură și nu-i fu greu s-o sărute.

Îi sărută alunița.

Radioul ei portabil transmitea în surdină melodia *Niciodată duminica.*

— Te miști bine?

— Mi-ar plăcea să învăț, zise el lasciv.

— Mă gândeam la dansuri grecești.

— A, alea! Nu mă pricep.

Ea insistă și el se sculă cu regret și o lăsă să-i arate. Avea simțul ritmului bine dezvoltat și prinse ușor pașii. Ținându-se de mâini, dansară pe iarbă, Zorba și femeia lui pe esplanadă, din ce în ce mai pătimași pe măsură ce muzica își creștea intensitatea. Dar el făcu o greșeală și se prăbușiră, râzând și gâfâind. O sărută din nou și-i simți căldura în gură și în brațe.

Era plăcut. Stăteau acolo și tăceau, cu un sentiment minunat de intimitate, cu șoseaua în spate și râul în față. Era încă întuneric și pe apă se vedea vag pânza albă a unei corăbii.

Sub felinar, erau amândoi luminați din plin. Pânza corabiei aluneca prin aer.

— Mi-ar plăcea să ne plimbăm cu barca, spuse el.

— Sunt câteva bărci cu vâsle la clubul nautic, în spatele ghișeului scoică.

Îi întinse mâna și ea i-o luă și fugiră spre chei. Nu erau vâsle, dar el o ajută să se urce într-una din bărci.

— Hai să ne imaginăm, zise, simțindu-se încă grec. Eu sunt Ulisse. Tu ești o sirenă.

— Nu. Eu sunt doar Gabrielle Pender.

Stăteau cu fața către țărmul celălalt, pe care luminile uzinelor electrice și electronice nu-l lipseau de frumusețe. El o sărută din nou și când se opri, ea zise:

— Era însurat.

— Cine?

— Ulisse. Nu-ți amintești de biata Penelopa, așteptându-l în Ithaca?

— N-o mai văzuse de douăzeci de ani. Dar, bine, voi fi altcineva.

Își îngropă fața în părul ei. Doamne, ce frumos mirosea. Respirația abia perceptibilă i se acceleră când el îi sărută gâtul și pulsul ei îi ritma în buze. Barca se înălța și cobora pe vălurelele care se formau dinspre țărm.

— Ah, Adam, îi spuse ea printre sărutări. Adam Silverstone, cine ești tu acum? Cine ești de fapt?

— Află și spune-mi, răspunse el.

Țânțarii îi obligară să se ridice. El o ajută să chitească pătura și o puseră în mașina ei, un Plymouth albastru decapotabil, destul de vechi. Intrară la o cofetărie de pe strada Charles și stătură la o masă de lângă perete, să bea o cafea.

— Ce caz te-a reținut la spital?

El îi povesti despre Grigio. Era o ascultătoare bună; îi puse întrebări inteligente.

— Mie nu mi-e frică de arsuri sau înec, îi spuse.

— Asta înseamnă că ți-e frică de altceva.

— Am avut mult cancer în familie. De la ambii părinți. Tocmai mi-a murit bunica de asta.

— Îmi pare rău. Câți ani avea?

— Optzeci și unu.

— Mi-aș dori să trăiesc și eu atât.

— Sigur, și eu. Dar mătușa mea, Louisa, era o femeie tânără și frumoasă. Mi-e groază să mor înainte de a îmbătrâni, zise ea. La spital, vă mor mulți pacienți?

— În salonul nostru, câțiva pe lună. Dacă trece o lună fără pierderi într-un departament ca al nostru, șeful rezidenților sau chirurgul dau o petrecere.

— Dați multe petreceri?

— Nu.

— N-aș putea să fac ce faci tu, mărturisi ea. N-aș putea înfrunta tot timpul durerea și moartea.

— Sunt mai multe feluri de a muri. Nu înfrunți multă durere și în psihologie?

— Ba da, în spitale. De aceea, eu am ales să testez băieți drăgălași, ca să aflu de ce nu vor să iasă de sub pat.

El dădu din cap zâmbind.

— Cum e să vezi pe cineva murind?

— Prima oară, țin minte… eram student. Era un tip… Îl vedeam la vizită. Îi era bine, râdea și glumea. În timp ce-i puneam perfuzia, i s-a oprit inima. Am încercat tot ce învățasem ca să-l salvăm. Mi-aduc aminte că mă uitam la el și îmi spuneam: „Unde s-a dus? De ce a plecat? Ce l-a transformat dintr-o persoană în… asta?”

— Doamne, spuse ea. Am o umflătură, adăugă apoi.

— Ce? întrebă el.

Ea clătină din cap, dar el auzise.

— Unde? insistă.

— Prefer să nu-ți spun.

— Ce Dumnezeu! exclamă el. Sunt doctor, ai uitat?

Probabil la sân, se gândi. Ea își feri ochii:

— Te rog, lasă. Îmi pare rău că am zis, sunt sigură că nu e nimic. Eu sunt genul care-și face griji.

— Atunci de ce nu te duci la un consult?

— O să mă duc.

— Îmi promiți?

Ea dădu din cap, îi zâmbi și schimbă subiectul. Îi povesti despre ea. Părinții divorțaseră; tatăl se recăsătorise și conducea o agenție de turism în Berkshire, mama se măritase a doua oară cu un crescător de vite din Idaho. El îi spuse că mama lui era italiancă și murise și că tatăl lui era evreu, dar nu-i dezvălui nimic altceva despre el. Își dădu seama că ea îi observase rezerva, dar nu-l presă să-i spună mai mult.

După ce băură fiecare câte trei cafele, ea insistă să-l ducă la spital cu mașina. N-o sărută la despărțire, pe de o parte pentru că intrarea spitalului nu era deloc intimă și, pe de altă parte, pentru că era prea obosit pentru a mai fi Zorba sau Ulisse și voia să fie doar o formă inertă în patul de la ultimul etaj.

Cu toate astea, opri liftul la etajul doi și se îndreptă ca atras de un magnet spre rezerva 218. Mă uit puțin, își promise, și mă duc să mă culc.

Helen Fultz era aplecată deasupra lui Joseph Grigio.

— Ce faceți?

— Sora de la unsprezece și șapte nu s-a prezentat.

— Am venit eu, spuse el și sentimentul de vinovăție se manifestă în enervare. Vă rog, duceți-vă la culcare.

Se întrebă ce vârstă avea. Părea terminată; șuvițe subțiri de păr cărunt îi ieșeau din bonetă, încadrându-i fața cu buze subțiri.

— Nu mă duc nicăieri. A trecut multă vreme de când n-am mai îngrijit cu adevărat un bolnav. Hârțogăria ne transformă în funcționari.

Tonul ei interzicea orice contrazicere, dar el o contrazise. Până la urmă, ajunseră la un compromis. Era trecut de miezul nopții. Îi spuse că putea rămâne ea până la ora unu.

Stătu și el acolo și-și dădu seama că prezența unei a doua persoane marca o mare diferență. Bătrâna își menținea tăcerea nevrotică, dar făcea cafea mai fierbinte decât pielea lui Gaby și mai neagră decât a lui Robinson. Se schimbau unul pe altul, introducând pe rând mâinile în soluția înghețată și sărată.

Joseph Grigio respira încă. Teroarea asta, scorpia asta căruntă, femeia asta obosită îl ținuse în viață. Acum, cu ajutorul unui chirurg, se mai putea încă dovedi un măgar viu.

La ora două, o alungă din cameră, bravând. Singur îi fu mai greu. Îi cădeau pleoapele. Mușchii încordați ai spatelui îl dureau. Cracul stâng al pantalonului alb era umed și rece de la stropii sărați care curgeau din comprese.

Era liniște în tot spitalul.

Liniște.

Se auzeau doar mici zgomote, la intervale rare. Strigăte de durere, picuratul cu ecou al urinei într-o ploscă, tălpi de cauciuc pe linoleumul podelelor. Toate se amestecau în fundal ca țârâitul greierilor și ciripitul păsărilor de la țară, niște zgomote care făceau parte din aer, fără să se distingă.

Ațipi de două ori și se scutură ca să se trezească să schimbe compresele.

Îmi pare rău, domnule Grigio, îi spuse în gând formei din pat. Dacă n-aș fi fost atât de lacom de bani, acum aș fi fost mai odihnit, mai capabil să te îngrijesc. Dar am toate motivele să fiu lacom de bani și aveam nevoie cu adevărat de gărzile acelea de noapte. Chiar

aveam nevoie. Te rog, nu muri fiindcă eu adorm. Doamne, fă să nu mi se întâmple asta. Să nu i se întâmple asta.

Băgă mâinile în apa înghețată.

Stoarse cârpa rece.

Aplică atent tamponul.

Luă compresa încălzită de focul din carnea distrusă a bărbatului și o lăsă să cadă în lighean.

Repetă procedeul din nou și din nou, în timp ce Joseph Grigio suspina ușor, inconștient, bolborosind din când în când crâmpeie de vorbe neînțelese în italiană. Fața și corpul ars i se umflaseră acum vizibil.

Ascultă, îl admonestă Adam.

Dacă mori, am dat de dracu'. N-o să-mi mori tu mie, ticălos incendiator și amărât ce ești.

Să nu îndrăznești, îl amenință.

Odată, i se păru că-l aude pe arlechin intrând prin peretele camerei.

— Pleacă de-aici, zise cu glas tare.

Scutta mal occhio, ptiu-ptiu-ptiu.

Repetă litania, băgând mâinile în lichidul rece.

Pierdu noțiunea timpului, dar nu-i mai era greu să rămână treaz. Junghiurile de durere îi țineau simțurile alerte. Uneori, îi venea să plângă de durere când își muia mâinile în apa înghețată, pe care o schimbase deja de trei ori. Pielea i se încreți și se învineți, nu mai putea îndoi degetele, vârfurile lor îl usturau.

O clipă, în durerea lui, uită de pacient, îl abandonă. Se ridică, își frecă mâinile, își curbă spatele, mișcă degetele, clipi des din ochi, se duse la toaletă și se ușură, spălându-se apoi cu o apă caldă, minunată.

Când se întoarse în rezerva 218, compresele domnului Grigio erau mult prea calde. Le schimbă frenetic, lăsându-le pe cele folosite să cadă în lighean.

Domnul Giorgio gemu și-i răspunse și el cu un geamăt.

— Doar n-ai fost aici toată noaptea, se minună Meomartino.

El nu-i răspunse.

— Cristoase. E evident că ai face orice ca să-ți bei cafeaua gratis.

Îi auzea vocea ca la telefon, deși chirurgul stătea lângă el.

Își dădu seama că era dimineață.

Domnul Grigio respira încă.

— Du-te naibii odată și culcă-te.

— Vine o soră? întrebă el.

— Trimit pe cineva, domnule doctor, spuse dra Fultz.

— Nici n-o văzuse stând în ușă.

Se ridică în picioare.

— Să vă trimit micul dejun sau cafea sus? întrebă dra Fultz.

El clătină din cap.

— Hai, urc cu tine, spuse Meomartino.

Când intrau în lift, Helen Fultz i se adresă din nou:

— Aveți instrucțiuni speciale, dr. Silverstone?

El clătină din cap:

— Treziți-mă dacă se agravează, articulă cuvintele cu grijă.

— O să mă cheme pe mine, spuse dezgustat Rafe Meomartino.

— Desigur, dr. Silverstone. Somn ușor, domnule, spuse sora-șefă de parcă Meomartino nici n-ar fi fost acolo.

În timp ce liftul urca, Meomartino îl privi ciudat:

— De când ești aici, de șase-șapte săptămâni, nu? Și totuși vorbește cu tine. Mie mi-au trebuit doi ani. Iar alții sunt tratați cu tăcere orice ar face. Șase săptămâni e un timp record.

Adam deschise gura să spună ceva, dar nu reuși decât să caște.

Se scufundă în somn la șapte și un sfert și fu trezit după unsprezece treizeci de un răpăit la ușă. Meyerson, șoferul de ambulanță, îl privi cu un dispreț prietenesc.

— Ai un mesaj de la birou, doctore. N-ai răspuns la pager.

Îi zvâcneau tâmplele:

— Intră, șopti, masându-se. Ce vis afurisit.

Meyerson îl privi cu un interes proaspăt:

— Ce fel de vis?

El și Gaby Pender muriseră. Pur și simplu, încetaseră din viață, dar nu plecaseră nicăieri; nu era conștient de nici o schimbare, doar știa că muriseră.

Meyerson îl ascultă cu interes.

— N-ai visat numere?

Adam clătină din cap:

— Ce-ai cu numerele?

— Sunt un mistic.

— Un mistic?

— Ce se întâmplă cu sufletul după moarte, Maish?

— Cât de bine îți cunoști Talmudul?

— Vechiul Testament?

Meyerson îl privi chiorâș:

— Nu. Sfinte Doamne, la ce școală evreiască ai umblat?

— N-am umblat.

Șoferul de ambulanță oftă:

— Nu știu prea multe, dar ceva știu. Talmudul cartea veche a legilor. Spune că sufletele bune ajung sub tronul lui Iehova. Îmi închipui că trebuie să fie un tron al naibii de mare, sau că printre noi sunt puțini buni, rânji el. Ori una, ori alta.

— Și cei cu suflete rele? întrebă el, împotriva voinței lui.

— În capetele lumii stau doi îngeri care joacă volei cu tipii răi.

— Mă păcălești.

— Nu. Îi azvârl pe bieții păcătoși înainte și înapoi.

Deodată, Meyerson își aminti de ce venise:

— Auzi, ai primit o convorbire din Pittsburgh. Dacă vrei s-o accepți, cere… 284, își consultă el o hârtiuță.

Doamne.

— Mulțumesc. Hei! îl strigă el. Ai ceva schimbat?

— Numai suma de săltat pe văzute.

— Ce?

— Miza mea, banii de poker.

— Aha. Dă-mi și mie ceva.

Îi dădu două bancnote și primi monede.

— Numai tu și gagica în vis? Nici un număr? Adam clătină din cap.

— Asta înseamnă doi oameni. O să joc 222 pe negru. Vrei să mizez o juma’ de dolar pentru tine?

— Ce mai mistic.

— Nu.

— Nici 284, numărul de telefon?

— Nu.

Maish ridică din umeri și plecă. Pe Adam îl durea capul și gura i se uscase. Se duse la telefonul de pe hol.

Trebuia să vină până la urmă, se gândi el. Probabil că a căzut de pe un pod. Sau a sărit. Sau poate e într-un spital, ars ca domnul Grigio. Se întâmplă mereu; puștii le dau foc bețivilor.

Dar operatorul îi spuse că tatăl lui era cel care suna. Băgă o fisă.

— Adam? Tu ești, fiule?

— Ce s-a întâmplat, tată?

— Păi, am nevoie de vreo două sute. Voiam să-mi dai tu.

Ușurare și mânie, un ferăstrău al emoțiilor.

— Ți-am dat bani ultima oară când ne-am văzut. Din cauza asta am făcut drumul până aici ca un vagabond. A trebuit să împrumut și eu, să iau avans de la spital.

— Știu că n-ai nici tu. Am zis să-mi faci rost. Mai fă un împrumut.

— De ce ai nevoie?

— …Sunt bolnav copt.

Totul i se clarifică. Probabil era beat, altfel nu și-ar fi jucat cartea atât de prost. Când era treaz, era viclean și primejdios.

— Du-te la facultate și spune-i doctorului Maury Bernhardt că te-am trimis eu. El o să mă sune și o să-i spun să te îngrijească așa cum trebuie.

— Am nevoie de bani, de banii ăștia.

Erau vremuri, se gândi, când aș fi amanetat ceva ca să-ți fac rost.

— De la mine nu mai primești.

— Adam!

— Dacă ai băut două sute și așa mi se pare după voce, trezește-te și ia-ți o slujbă. O să-ți trimit opt dolari pentru mâncare.

— Adam, nu-mi face asta. Fii îndurător… Fiule…

Și suspinele se auziră la capătul firului. Era inteligent; putea plânge la comandă. Mai greu îi era să se prefacă vesel. Adam îl așteptă să se potolească puțin.

— Îți mai dau șapte. Cin'sprezece dolari; nu mai mult.

În Pittsburgh, tatăl lui își sufla nasul pe îndelete. Când vorbi din nou, aroganța de nobil printre scursuri îi revenise în voce:

— Am un citat pentru colecția ta, risipitorule de cuvinte.

— Tată…, dar se opri și așteptă istovit.

— „Păcat că ești mai înțelept
Și că te-ai înălțat…”

Te-ai prins?

Adam repetă versurile.

— Da, spuse Myron Silberstein și închise, ticălosul, îi plăceau ieșirile victorioase.

Rămase cu telefonul la ureche, neștiind dacă să râdă sau să plângă, strângând pleoapele ca să se apere de huruitul tot mai puternic de sub frunte. Agăță receptorul și după ce sună, îl ridică și ascultă operatorul cerându-i încă treizeci de cenți.

Se întoarse în pat, dar somnul îi pierise. Nu știa citatul. Până la urmă capitulă, se îmbrăcă și se duse în biblioteca spitalului, să consulte o enciclopedie. Era din Aline Kilmer, o poetă al cărei soț fusese ucis când era încă tânăr și, de presupus, încă demn de iubire. Următoarele versuri completau strofa:

„Păcat că ești mai înțelept
Și că te-ai înălțat,
Îmi păreai mult mai deștept
Mic și nevinovat.”

În ciuda lui însuși, îl duru aluzia, așa cum intenționase tatăl lui. Ar trebui să uit de el, își spuse, să-l șterg pur și simplu din viața mea.

Însă se așeză și-i scrise un bilet pe care-l puse împreună cu cei cincisprezece dolari într-un plic *par avion* furat de la postul surorilor, când Helen Fultz se prefăcuse că nu observă.

Gaby Pender.

Îl vrăjise cu totul, cu bronzul ei și cu pruna ei zemoasă. Se gândea mereu la ea, îi telefona prea des. O întrebase și ea-i spusese că fusese la policlinica studențească; umflătura nu era nimic, doar mușchi și imaginația ei. Fu recunoscător cerului și vorbiră despre altele. Voia s-o revadă, cât mai curând posibil.

Murind, Susan Garland se interpuse în relația lor. Faptul că salvă viața lui Joseph Grigio nu compensă pierderea Susanei Garland: descoperi că, în medicină, nu exista noțiunea de scor egalat.

Sufletul i se contamină de un dezgust de viață care-l înfricoșa, dar pe care-l putea alunga. Poate că, se gândi,

teama de moarte a lui Gaby îl sensibilizase mai mult decât trebuia. Indiferent de motiv, descoperi în el un abis de furie în fața neputinței de a salva minunate vieți omenești.

Făcându-și vizita prin saloane, simți, prima oară după terminarea facultății, cum îl asaltează îndoielile. Se trezi căutând confirmări ale opiniilor lui profesionale, ezitând să ia decizii independente, care nu l-ar fi tulburat deloc în urmă cu câteva săptămâni.

Își focaliză mânia în el, găsindu-i numai defecte persoanei numite Adam Silverstone.

De exemplu, corpul lui.

Zilele când sărea de la trambulină trecuseră, dar totuși era tânăr, își spunea, uitându-se dezgustat în oglindă și amintindu-și de râmele albe și moi pe care unchiul Frank le scotea cu sapa primăvara, din pământul unde planta roșii.

Dacă era în chiloți și se uita în jos, își vedea burta rotundă, ca a unei femei lăuze. Își luă adidași și un trening de la un magazin sportiv și începu să alerge regulat, șase lungimi de stradă înainte și înapoi, după ce ieșea din tură. Noaptea nu-l vedea nimeni, dar dimineața alerga de multe ori pe lângă grupuri gureșe de asistente.

Într-o dimineață, un băiețaș negru, măturător, își ridică ochii spre el și-l întrebă moale:

— Cine te aleargă așa, omule?

Prima oară, Adam nu-i răspunse, ca să-și păstreze suflul. Dar când întrebarea i se puse ori de câte ori trecea pe lângă micul negru, începu să-i azvârle răspunsuri:

— Susan Garland, sau:

— Myron Silberstein sau,…

— Spurgeon Robinson sau,…

— Gaby Pender.

Se simțea îmboldit să răspundă cinstit la întrebare. Așa că, atunci când se întoarse pentru ultima oară, cu brațele fluturând și gâfâind, îi strigă peste umăr copilului:

— Mă alerg singur!

În dimineața în care discutară cazul lui Susan Garland, descoperi ceva nou despre conferința mortalității.

Învăță că, atunci când tu erai persoana direct vizată de analiza unui caz, Comitetul Morții devenea o lighioană cu totul diferită.

Diferența dintre o pisică domestică și un leopard.

Dr. Meomartino prezentă fișa și dr. Sack citi raportul post-mortem, în timp ce el sorbea o cafea care-i dădu aciditate la stomac.

Autopsia descoperise că rinichiul transplantat nu avea nimic, ceea ce-l scoase imediat pe Meomartino din cauză.

Nici tehnica de transplantare a doctorului Kender nu avusese nici un punct negativ.

Asta însemna că rămânea un singur om responsabil, realiză Adam.

— Doctore Silverstone, când ați examinat-o ultima oară? întrebă dr. Longwood.

Simți ochii tuturor ațintiți asupra lui:

— La ora 9:00, p.m., răspunse.

Ochii Bătrânului parcă se lărgiseră, din cauză că slăbiciunea îi micșorase trăsăturile urâte ale feței. Își trecu gânditor mâna prin părul rar și alb:

— Nu prezenta nici un simptom de infecție?

— Absolut nici unul, domnule doctor.

Asistenta o găsise moartă la ora 2:42 a.m.

— Timpul nu e relevant, își drese dr. Sack vocea. De la hemoragie până la moarte nu putea trece mai mult de o oră, o oră și jumătate.

Dr. Kender își scutură trabucul:

— S-a plâns de ceva? întrebă el.

— Voia să se spele pe cap, se gândi Adam prostește.

— Rău general, spuse el. Durere abdominală.

— Ce semne clinice prezenta?

— Avea pulsul puțin accelerat. Avusese tensiune mare, dar era normală când i-am luat-o.

— Și cum ați interpretat?

— În momentul acela, mi s-a părut un simptom favorabil.

— Și acum, cum interpretați? insistă dr. Kender, nu fără blândețe.

Îl tratau cu mănuși, își dădu seama Adam. Poate că le făcuse impresie bună. Totuși, îi era greață:

— Probabil că avea deja o hemoragie internă când am examinat-o, de aceea îi scăzuse tensiunea.

Doctorul Kender dădu din cap:

— Totul e că nu văzusem destui pacienți cu transplant. Nu poți fi învinuit pentru asta, clătină el din cap. Totuși, doresc să fie clar că, pe viitor, ori de câte ori

aveți semnalmente inexplicabile la vreunul dintre pacienții mei, trebuie să luați legătura cu noi. Orice chirurg urolog ar fi știut imediat ce se petrece. I-am fi putut da sânge, să intrăm cascadoreşte să încercăm să reparăm artera, să-i plasăm un tub de dren sub rinichi și s-o saturăm de antibiotice. Chiar dacă rinichiul era ireparabil, îl puteam înlocui.

Și Susan Garland ar fi rămas în viață, gândi Adam. Își amintea ca prin vis că în seara aceea plecase cu ideea de a consulta un chirurg în subconștient. De aceea, în ultima vreme, ceruse consulturi și pentru cazuri de rutină.

Kender oftă:

— Afurisitul de proces de respingere încă ne joacă feste. Suntem chirurgi destul de buni pentru a transplanta orice – inimi, membre sau cozi de cățeluși. Dar pe urmă, anticorpii beneficiarului se pun pe treabă să respingă transplantul și, ca să-i împiedicăm, otrăvim organismul cu medicamente și-l expunem la infecții.

— Când transplantați rinichiul doamnei Bergstrom, intenționați să folosiți doze mai mici de medicamente? întrebă dr. Sack.

Doctorul Kender ridică din umeri:

— Va trebui să mai facem studii pe animale, apoi vom decide.

— Să revenim la cazul Garland, interveni calm dr. Longwood. Cum clasificați moartea?

— A, previzibilă, spuse dr. Parkhurst.

— Previzibilă, trase dr. Kender din trabuc.

— Absolut, aprobă dr. Sack.

Meomartino avu gentilețea de a da din cap în tăcere.

Bătrânul îl fixă pe Adam cu ochii lui enormi:

— Dr. Silverstone, în acest departament, orice pacient care moare dintr-o hemoragie este considerat un pacient a cărui moarte putea fi prevăzută și prevenită.

Adam dădu din cap; cuvintele nu și-ar fi avut rostul.

Dr. Longwood se ridică și întrunirea luă sfârșit.

Adam își împinse scaunul și ieși din blestematul de amfiteatru.

În seara aceea, când ieși din tură, trecu pe la laborator și-l găsi pe Kender aplicând un nou test cu medicamente pe câini.

Kender îl salută vioi:

— Trage-ți un scaun, fiule. Pari să fi supraviețuit focului.

— Nu fără urmări, zise Adam.

— Meritai să-ți prăjim fundul, dar toți am fi făcut greșeala asta dacă eram atât de inexperimentați în transplanturi. Te descurci bine. Mi s-a părut că aud că dr. Longwood are ochii pe tine.

Se trezi emoționat de ușurare și plăcere.

— Bineînțeles, dacă mai faci de multe ori subiectul conferinței de mortalitate, nu se mai știe, continuă Kender gânditor, trăgându-se de lobul urechii.

— N-o să-l mai fac.

— Nici eu nu cred. Bun, ce pot face pentru tine?

— Cred că mi-ar prinde bine să învăț câte ceva pe aici, spuse Adam. Vă pot ajuta la cercetări?

Kender îl privi cu interes:

— După ce vei fi la fel de bătrân ca mine, o să-nveți să nu refuzi niciodată munca voluntară.

Se duse la un dulap și scoase o tavă cu flacoane:

— Paisprezece medicamente noi, pentru bolnavii de cancer. Specialiștii din toată lumea se luptă să combată boala asta. Am descoperit că cei mai mulți agenți activi împotriva tumorilor anulează capacitatea corpului de a respinge țesuturi străine. Dacă te interesează, citește-le pe astea, și-i întinse două cărți lui Adam.

— Pe urmă, poți să mai treci pe aici.

După trei zile, Adam se întoarse la laborator, urmări un transplant de rinichi la un câine și primi o a treia carte. Următoarea vizită și-o amână datorită lăcomiei de a câștiga bani la Woodborough. Dar după o săptămână, când ieși din tură, merse la laborator și deschise ușa veche și scorojită. Kender îl salută fără surprindere, îi oferi cafea și-i povesti despre noile experimente pe care dorea să le inițieze.

— …ți se pare că înțelegi? îl întrebă în cele din urmă.

— Da.

— Bine și frumos, surâse doctorul, luându-și pălăria. Mă duc acasă să-mi șochez nevasta.

— Vreți să încep singur? se miră Adam.

— De ce nu? Un student la medicină, îl cheamă Kazandjian, vine peste o jumătate de oră. E tehnician aici și știe pe unde sunt lucrurile. Ia notițe serioase, îi întinse

el un caiet din dulap. Dacă te încurci, e aici toată povestea.

— Bine și frumos, îngână Adam.

Și se prăbuși pe un scaun, aducându-și aminte că a doua zi era de gardă la Woodborough.

Dar când apăru studentul, citise caietul și era bucuros că se afla acolo. Când îl ajută pe Kazandjian să pregătească o cățelușă pe nume Harriet, un fel de *Collie* cu ochi căprui strălucitori și respirația mirositoare, ea îl linse pe mână cu o limbă caldă și aspră. Îi veni să cumpere conserve și s-o ascundă în camera de la etajul șase, dar își aminti de Susan Garland, se întări și o adormi cu o doză mare de Pentothal. Se spălă și se pregăti întocmai ca pentru un pacient uman și în timp ce Kazandjian pregătea un ciobănesc german pe nume William, îi scoase un rinichi lui Harriet, i-l dădu studentului să-l perfuzeze și-i extrase și lui William un rinichi și în clipa aceea uită că erau câini. Venele erau vene, arterele, artere și știa că efectua primul lui transplant de rinichi. Lucră foarte grijuliu și curat și când Harriet avu un rinichi de-al lui William și William, unul de-al lui Harriet, era ora unu noaptea și simți respectul tăcut al lui Kazandjian, care-i făcu mai multă plăcere decât orice cuvânt de laudă.

Lui Harriet îi dădură o doză minimă de Imuran și lui William, una maximă; nu era un medicament nou, îl folosiseră și pentru Susan Garland, dar Kender voia să facă studii cu cele consacrate, pentru a se pregăti în vederea transplantului doamnei Bergstrom. Kazandjian îi puse câteva întrebări inteligente despre imunosupresie, apoi fierse apă de cafea, în timp ce Adam îi explica de ce anticorpii resping țesutul transplantat, ca pe o armată inamică și medicamentul imunosupresiv ajută organul să se încadreze în sistemul receptorului.

Ajunse în camera lui pe la ora două. Ar fi trebuit să cadă în pat și să adoarmă buștean, dar somnul îl trădă. Era încordat din cauza transplantului și obsedat să-i dea telefon lui Arthur Garland și să-i ceară iertare.

Când adormi în cele din urmă, era ora patru. Ceasul deșteptător al lui Spurgeon Robinson îl trezi la șapte. O visase pe Susan Garland.

Dă un bal, scumpo.

Pe la opt, se hotărî să se scoale, să alerge puțin și să facă un duș prelungit. Descoperise că era o combinație care substituia uneori somnul.

Își puse treningul și adidașii, coborî și o luă la goană. După colț, ajunse în teritoriul micului negru și-l văzu fugind prin prag. Fața băiatului se lumină când îl zări pe Adam înaintând obosit.

— Cine te aleargă, omule? șopti el.

— Comitetul morții, răspunse Adam.

Cartea a doua
Toamna și Iarna

Capitolul 5

Rafael Meomartino

Singurele zgomote care se auzeau în biroul lui Rafe Meomartino erau vocea femeii și bolborositul aerului comprimat în țevile care înconjurau mica încăpere. Sunetul acesta al aerului îl umplea de o euforie nostalgică, pe care nu și-o explicase până când, într-o dimineață, nu-și amintise de sentimentul similar încercat într-o altă lume, într-o altă viață. Stătea pe verandă la clubul *El Ganso Oro,* „Gâscă de Aur", una din descoperirile fratelui lui, Guillermino, țeapăn de băutură, și vântul fierbinte al Cubei făcea să murmure frunzele palmierilor, același sunet pe care-l auzea acum în țevile spitalului.

Arăta obosită, se gândi, dar nu numai oboseala marca diferența dintre trăsăturile celor două surori. Femeia din salonul 211 avea o gură moale, aproape veștedă, cu buze trădând slăbiciunea, dar și o mare fermitate. Gura sorei ei gemene era mai degrabă… de femelă, decât feminină, decise el. Nu avea nici o slăbiciune. Trăsăturile poleite de machiaj erau ferme, ca sculptate în piatră.

Observând-o, atinse ușor cu degetele îngerașii basoreliefați pe capacul de argint al ceasului de birou. Era o slăbiciune să se joace așa cu ceasul de buzunar, un tic nervos căruia-i cădea pradă numai când se afla sub tensiune; își dădu seama și se controlă.

— Unde v-au găsit? întrebă el.

— La Reno. Terminasem cele două săptămâni.

— Acum trei seri erați la New York, evoluați în spectacolul lui Sullivan.

Ea zâmbi pentru prima oară:

— Nu, bucata din spectacol era înregistrată de câteva săptămâni. Eu nici n-am văzut-o, eram la lucru.

— A fost foarte bună, spuse el cu sinceritate.

— Mulțumesc.

Zâmbetul i se lărgi automat, apoi dispăru:

— Cum se simte Melanie?

— Are nevoie de un rinichi (Și probabil că nu-l va primi de la dumneavoastră, după cum i-ați dat de înțeles doctorului Kender la telefon.) Plănuiți să rămâneți mai mult în Boston?

Ea recunoscu întrebarea reală:

— Nu sunt sigură. Dacă doriți să luați legătura cu mine, stau la Sheraton Plaza. M-am înregistrat pe numele Margaret Weldon, adăugă, după o scurtă pauză. N-aș dori să se afle deocamdată că Peggy Weld e aici.

— Înțeleg.

— De ce trebuie să fie de la mine? întrebă ea.

— Nu trebuie.

Ea îl privi, cu un început de ușurare.

— Putem să-i transplantăm doamnei Bergstrom un alt rinichi, dar nu va fi la fel de potrivit ca acela donat de o soră.

— Din cauză că suntem gemene?

— Dacă ați fi fost gemene perfecte, ați fi avut aceleași celule. Dar Melanie ne-a spus că nu sunteți monozigote. În cazul acesta, potrivirea nu va fi perfectă, dar țesutul va fi acceptat cu ușurință de organismul surorii dumneavoastră. Ar avea o șansă în plus, ridică el din umeri.

— O fată n-are decât doi rinichi, spuse ea.

— Nu toate fetele au doi.

Ea tăcu și-l privi cu ochii larg deschiși.

— N-aveți nevoie decât de un rinichi pentru a supraviețui. O mulțime de oameni s-au născut cu un singur rinichi și au trăit până la adânci bătrâneți.

— Și unii și-au donat un rinichi și pe urmă s-a întâmplat ceva cu celălalt. Și au murit, spuse ea liniștită. Mi-am făcut temele.

— Așa este, admise el.

Ea își scoase o țigară din geantă și o aprinse absentă, înainte ca el să se miște.

— Nu putem minimaliza riscurile. Nici măcar dacă suntem morali, nu vă putem îndemna s-o faceți. Este o decizie absolut personală.

— Sunt o mulțime de luat în calcul, spuse ea obosită. Tocmai trebuia să merg pe coasta de vest să fac un film despre marile grupuri muzicale din trecut. Aștept de ani de zile o ocazie ca asta.

El nu spuse nimic.

— Nu înțelegeți relația dintre anumite surori, continuă ea. M-am gândit o grămadă la asta aseară, în avion, zâmbi cu tristețe. Știați că eu sunt sora cea mare?

El zâmbi și clătină din cap.

— Cu zece minute. Dacă o ascultai pe mama, ai fi crezut că sunt zece ani. Melanie era păpușica familiei, cu nume frumos, iar Margaret era sora cea mare și de nădejde. Toată viața noastră, eu am fost cea care trebuia să aibă grijă de ea. De la șaisprezece ani cântam în spelunci unde ți-era frică să mergi la toaletă și eu trebuia să mă asigur că nu era prin culise cu vreun trompetist prăpădit. Asta a fost șase ani. Și după un sezon bun cu show-ul TV al lui Leonard Rathbone, am început să ieșim în față și să ne facem un nume și impresarul nostru i l-a prezentat pe vărul lui din Boston. Și gata cu surorile.

Se ridică și se apropie de fereastră, privind afară:

— Să știți, m-am bucurat pentru ea. Soțul ei e un băiat bun, dintr-o bucată. Absolvent de liceu, trăiește bine. Și o tratează ca pe o regină. Nu mi-a păsat că numărul se dusese de râpă. Am luat-o de la capăt, pe cont propriu.

— V-ați descurcat foarte bine, spuse Meomartino.

— Am muncit din greu pentru fiecare pas. Am luat-o de la capăt, de la aceleași spelunci sordide, tot timpul pe drum. În fiecare vară făceam turnee cu armata, prin Vietnam și Coreea și Germania, sperând să mă remarce cineva. Și asta însemna și alte lucruri, îl privi ea cu răceală. Sunteți doctor, nu e o noutate pentru dvs. că o femeie are nevoie de viață sexuală.

— Nu e mare noutate.

— Ei, asta însemna și tot felul de aventuri de-o noapte, pentru că nu rămâneam nicăieri destul pentru a putea avea o relație normală.

El dădu din cap, vulnerabil în fața onestității femeii.

— Până la urmă, am avut noroc și am făcut vreo două piese care s-au vândut. Dar cine știe ce fel de muzică o să se mai vândă la anul sau peste o lună? Impresarul meu le spune tuturor că am douăzeci și șase de ani, dar am treizeci și trei.

— Asta nu înseamnă bătrână.

— Ba da, pentru a juca în primul film. Și e vârsta la care nu mai poți debuta glorios la TV sau în cluburi. Succesul mi-ar fi folosit în urmă cu zece ani. Mi-e tot mai greu să-mi păstrez silueta și peste câțiva ani voi avea

riduri pe gât. Dacă nu trag tare acum, s-a terminat. Așa că nu-mi cereți să-i dau doar un rinichi, ci să-i dau mai mult decât aș vrea să-i mai dau vreodată.

— Eu nu vă cer să-i dați nimic, spuse Meomartino.

— Să nu-mi cereți, ripostă ea, aruncându-și țigara. Am viața mea de urmat.

— Ați dori s-o vedeți?

Ea dădu din cap.

Când intrară în salon, sora ei dormea.

— Mai bine să n-o trezim, spuse Meomartino.

— O să stau puțin.

Dar femeia deschise ochii:

— Peg, chemă ea.

— Bună, Mellie. Ce mai face Ted?

— Bine. Ce minunat, să mă trezesc și să te găsesc aici!

— Și blonduții tăi?

— Sunt grozavi. S-au uitat la spectacolul lui Sullivan. A fost foarte bun, ce mândră am fost.

Își ridică ochii spre sora ei și se ridică în capul oaselor:

— A, nu, Peg. Te rog.

O luă în brațe pe cealaltă, mângâind-o pe cap:

— Te rog, Peggy, draga mea, nu face asta…

Rafe se întoarse în biroul lui. Se așeză și încercă să mai rezolve din teancul de hârtii.

Nu știți cum e relația dintre anumite surori.

Dar știu cum e între anumiți frați, se gândi. Aerul comprimat continua să murmure în țevi. În ciuda voinței lui, mâna i se întinse spre ceasul de buzunar și degetele îi atinseră nervoase îngerașii de pe capacul de argint vechi. Îl deschise și văzu, dincolo de cifrele orelor, evenimente pe care ar fi vrut să le uite.

Soarta le fu hotărâtă când Rafael avea cinci ani și Guillermo, șapte.

Lee, omul la toate al familiei lui – un invalid mătăhălos și sălbatic, care-l iubea – încercă să-i spună într-o zi lui Rafael, când îl prinse gata să sară de la etajul doi cu aripi de hârtie legate de Guillermo:

— Ticălosul ăla de frate-tău o să te ruineze, să-mi fie cu iertare.

Și Leo scuipase prin geamul deschis:

— Ține minte ce-ți spun, nu-l asculta niciodată.

Dar era întotdeauna atât de interesat să-l asculte pe Guillermo! După câteva săptămâni, fratele lui îl anunță:

— Am ceva.

— Arată-mi.

— E un loc.

— Ia-mă și pe mine.

— E un loc pentru băieți mari. Tu tot mai faci în pantaloni.

— Nu, protestă înfierbântat Rafael, temându-se să nu izbucnească în plâns și amintindu-și că doar cu trei zile în urmă ajunsese prea târziu la baie.

— E un loc grozav. Dar nu cred că ești destul de mare ca să te iau acolo. Dacă faci în pantaloni acolo, bătrâna zgripțuroaică o să te înhațe. Poate să se prefacă în ce animal vrea ea. Și s-a zis cu tine.

— Mă păcălești.

— Nu. E un loc măreț.

— Ai văzut-o? întrebă Rafael după o lungă tăcere.

— Eu nu fac niciodată în pantaloni, îl fulgeră Guillermo cu privirea.

Se mai jucară și intrară în cameră la părinții lor. Guillermo se urcă în pat ca să ajungă la sertarul de sus al biroului și scoase cutia căptușită cu catifea roșie, unde tatăl lor punea ceasul în fiecare seară și de unde îl lua în fiecare dimineață.

O deschise și trânti capacul, repetând satisfăcut gestul, ca să audă zgomotul.

— O să te pedepsească, spuse Rafael.

Guillermo plescăi din buze.

— Pot să pun mâna pe ea fiindcă o să fie a mea.

Băieților li se explicase că fiul cel mare moștenea ceasul. Cu toate acestea, Guillermo puse cutia la loc și se întoarse spre camera copiilor, cu Rafael după el.

— Ia-mă și pe mine, Guillermo. Te rog.

— Ce-mi dai?

Rafael ridică din umeri. Fratele lui alese cele trei jucării pe care știa că micuțul le îndrăgea cel mai tare: un soldat, o carte cu poze despre un clovn trist și un urs de pluș pe nume Fabio, cocoșat din cauză că era strâns tare în brațe în fiecare noapte.

— Ursul nu ți-l dau.

Guillermo îi aruncă o privire de oțel, apoi cedă. În după-amiaza aceea, când trebuia să doarmă, Guillermo îl duse pe o potecă spre pădurea de pini din spatele casei. Urmând drumeagul șerpuitor, le trebuiră zece minute ca să ajungă în luminiș. Afumătoarea era o baracă mare, fără ferestre. Era construită din scânduri nevopsite, albite de sare și ploi.

Înăuntru era beznă.

— Hai, îl îndemnă Guillermo. Vin după tine.

Dar după ce intră, ușa din spatele lui se închise cu un tunet și se auzi scrâșnetul zăvorului tras.

— El țipă, dar peste câteva clipe se potoli.

— Guillermo, zise răzând, nu fi prost.

Fie că închidea, fie că deschidea ochii, intensitatea luminii rămânea aceeași. Pe lângă el se învârteau umbre purpurii, amenințătoare și nu voia să se gândească la sângele scroafei uriașe care atârnase aici. Tatăl lui îl luase de mai multe ori la tăiatul porcului. Își amintea mirosurile, sângele și zbieretele și rostogolirea fioroasă a ochilor muribunzi.

— Guillermo, strigă el, poți să-l iei pe Fabio!

Tăcerea era neagră.

Plângând, se aruncă înainte și se izbi de un zid aflat chiar în fața lui. Locul unde avusese nasul deveni o masă de durere. Genunchii îi cedară și un cui îi zgârie în cădere obrazul drept, foarte aproape de ochi. Pe față avea ceva ud și îl durea, îl durea tare, și avu un gust sărat în colțul gurii. Prăbușindu-se pe podeaua tare și murdară, simți în pantaloni o căldură strecurându-se și prelingându-i-se pe coapse. Într-un colț nevăzut, un animal făcu ceva să foșnească.

— O să fiu băiat mare, o să fiu băiat mare…, se tângui Rafael.

După cinci ore, în care căutătorii trecuseră de mai multe ori prin dreptul lui, strigându-l, Leo, omul la toate, deschisese ușa afumătoarei și se uitase înăuntru.

În noaptea aceea, îmbăiat și împăcat, cu nasul umflat și obrazul cusut, dormise în brațele mamei.

Leo relatase că găsise afumătoarea zăvorâtă pe dinafară. Fabio fu descoperit în patul lui Guillermo și agresorul mărturisi și mâncă o bătaie bună. În dimineața următoare, veni la fratele lui și-și prezentă scuzele pocăit și elocvent. Zece minute mai târziu, spre uluirea

părinților, cei doi băieți se jucau și Rafael râse pentru prima oară după douăzeci și patru de ore.

Dar avea un indice de inteligență foarte ridicat și chiar și la cinci ani era destul de deștept ca să învețe ceva din lecția primită.

Își făuri viața evitându-l pe fratele lui.

Cei din familia Meomartino studiau în străinătate; când Guillermo alese Sorbona, Rafael decise să plece peste un an la Harvard. Hălădui patru ani cu un băiat din Portland, statul Maine. Îl chema George Hamilton Currier, era un tip ciolănos și moștenea un imperiu de conserve de fasole, nelipsite din treizeci la sută din bucătăriile americane. „Fasole" Currier îi dădu prima și singura lui poreclă – Rafe – și-i ridică în slăvi cariera medicală. Guillermo se hotărâse să studieze dreptul la Universitatea din California – bărbații Meomartino învățau prin tradiție o profesie, deși după aceea își petreceau viața gospodărind afacerile cu zahăr ale familiei. Așa că, atunci când Rafe termină colegiul cu rezultate bune, decise să studieze medicina în Cuba. Tatăl lui murise de câțiva ani, în urma unui atac de cord. Universul mamei lui se clădise în jurul soțului ei și acum ea își revărsase afecțiunea asupra celui mai mic dintre copii. Era o femeie frumoasă, cu un zâmbet dulce, dar agasant, o doamnă cubaneză de modă veche, care știa să croșeteze dantelă cu degetele ei lungi și subțiri, dar era destul de modernă pentru a colecționa artă abstractă și pentru a se duce imediat la doctor când își descoperi umflătura din sânul drept. Cuvântul groaznic nu fu rostit deloc în prezența ei. Sânul fu extirpat cu menajamente și blândețe.

Anii lui Rafe la *Facultad de Medicina de la Universidad de la Habana* fură ani buni, ani din aceia care nu se mai întorc, când ești tânăr, nemuritor și crezi în tot ce faci. De la început, mirosul de spital îl ameți mai tare decât aroma grețos de dulce a trestiei de zahăr zdrobite. Era și o fată, o colegă de grupă pe nume Paula, mică, negricioasă și caldă, cu picioare nu prea frumoase, dar cu un tors oval ca o pară și cu un apartament lângă universitate și extrem de informată cu privire la controlul sarcinii. Când discuta politică, ea își pierdea interesul, așa că se învăță să ocolească subiectul. Uneori, când ajungea acasă la ea, găsea câte un mic grup de bărbați și femei

antrenați în dispute aprinse. Cu toții tăceau imediat la vederea lui, așa că se grăbea să zâmbească și să plece. Nu-i păsa de intrigile secrete pe care le țesea ea și care nu făceau decât să-i adauge un aer picant fetei. Întotdeauna se făcuseră întâlniri tăinuite în Cuba, cine se sinchisea de ele? Să visezi și să urzești comploturi irealizabile era parte din atmosferă, ca soarele, ca îndrăgostiții pe iarbă, dansatorii, luptele cu cocoșii sau ca misterioasele pete lăsate pe marmura din Prado când călcai pe dudele căzute din duzii ornamentali. Își vedea de treburile lui și nimeni nu-l invită la vreo ședință conspirativă, pentru că era din familia Meomartino, a cărei avuție contribuia la prosperitatea celor din guvern, indiferent de câte ori se schimbau aceștia.

Guillermo se întoarse acasă când Rafael era în ultimul an, anul de stagiatură la *El Hospital Universitario General Calixto Garcia.* Fratele lui își agăță diploma de jurist pe un perete al biroului din fabrica de zahăr și începu să-și piardă vremea, pretextând că desena o diagramă a relațiilor stabilite între trestia de zahăr, zahărul nerafinat și melasă. Adesea, stiloul îi aluneca din mână, datorită unei deosebite predilecții pentru băuturile alcoolice fine, autohtone sau din import. Rafael îl vedea rar, fiind ocupat cu stagiatura. Zilele i se evaporau în aburii muncii, erau prea mulți bolnavi și prea puțini pacienți.

La două zile după ce-și primi diploma de absolvire, unchiul lui, Erneido Pesca, îi făcu o vizită. Fratele mamei lui era un bătrân înalt, slab și milităros, cu mustață albă pe un chip boțit și ridat și mare amator de trabucuri Partagas și costume albe de in, bine călcate. Își scoase pălăria de Panama, descoperindu-și coama argintie, oftă, ceru de băut – asta însemna rom – și privi dezaprobator cum nepotul lui își turna un scotch.

— Când intri la firmă? întrebă el într-un târziu.

— Mă gândeam să mă ocup de medicină, răspunse Rafael.

Erneido suspină.

— Fratele tău, spuse el, e un prost și un slăbănog. Poate și mai rău.

— Știu.

— Atunci trebuie să intri la firmă. Eu n-o să trăiesc veșnic.

Se contraziseră cu aprindere, dar fără să întreacă măsura. Până la urmă, ajunseră la un compromis. Va avea biroul la fabrica de zahăr, lângă cel al lui Guillermo. Și va avea și un laborator la facultatea de medicină, o să aibă grijă Erneido de asta. Trei zile pe săptămână la fabrică, două la facultate. Asta era tot ce accepta Erneido, în calitate de cap al familiei și succesor al tatălui lui.

Rafe se resemnă; era mai mult decât sperase.

Decanul, un veteran al academiei, versat în procurarea fondurilor pentru instituție, îl introduse personal în laboratorul mare, dar neîngrijit, dotat cu suficient echipament pentru trei cercetători. Dar totul îi fu dat lui Rafe, împreună cu titlul de cercetător asociat.

Arătându-i laboratorul Paulei, era mândru ca un băiețel cu o jucărie nouă. Ea îl privi cu un amuzament nedumerit:

— Nu mi-ai pomenit nimic de cercetare, îi spuse. De unde interesul ăsta subit pentru cercetare?

Ea primise un post în programul guvernamental pentru sănătate și pleca într-un sat de munte din provincia orientală, în munții Sierra Maestra.

Pentru că sunt băgat în zahăr până la gât și nu vreau să mă înec în el, se gândise.

— E nevoie de cercetare, zice cu voce tare, complet neconvingător.

În laboratorul alăturat lucra un biochimist din Ohio, Rivkind, care venise acolo cu o bursă mică de la Fundația Anticancer. El recunoscu în fața lui Rafael că venise acolo pentru că era mai ieftin să trăiești în Havana decât în orașul lui. De câte ori deschidea gura, Rivkind n-o făcea decât ca să se plângă plin de amărăciune că Universitatea nu-i cumpăra și lui o nenorocită de centrifugă de două sute șaptezeci de dolari. Rafe avea una în laboratorul lui, dar îi era prea jenă să menționeze faptul. Nu se împrieteniră. De câte ori călca în cămăruța înghesuită a lui Rivkind, americanul avea treabă. În disperare de cauză, Rafe se hotărî să aibă și el treabă.

Deveni scriitor. Scrise o listă:

Leptospiroza, o gânganie supărătoare.
Lepra, un cerşetor zdrenţăros
Icterul, un ticălos gălbejit.
Malaria, te trec năduşelile.
Bolile febrile, probleme fierbinți.

Elefantiazis, o problemă mare.
Boli ca dizenteria, un morman de rahat
Tuberculoza, îi putem veni de hac?
Paraziții trăiesc pe spinarea altora.

Ținu lista în buzunar zile întregi, scoțând-o mereu s-o citească până când hârtia se terfeli.

Asupra cărei probleme trebuia să se concentreze mai întâi?

Deveni cititor. Luă teancuri de cărți de la bibliotecă și în fiecare săptămână, luni și marți, stătea în laboratorul lui înconjurat de stive de volume din care scotea fișe amănunțite. Reuși să păstreze câteva dintre ele. Miercurea, joia și vinerea se ducea la biroul de la fabrica de zahăr cu altfel de literatură, *Putrezirea rădăcinilor trestiei de zahăr, Geneza și prevenirea striațiilor clorotice,* rapoarte de piață, proiecte ale Departamentului pentru agricultură al S.U.A., tratate comerciale, note confidențiale, o întreagă bibliotecă a zahărului, strânsă cu drag de unchiul Erneido pentru el. Totuși, acestea din urmă nu-l interesau prea mult. În a treia săptămână nu-i mai păsa de literatura de specialitate și aducea la fabrică un volum de medicină, pe care-l scotea din servietă și-l citea ca un hoț, cu ușa încuiată.

Adesea, pe la sfârșitul după-amiezii, auzea un ciocănit nehotărât în ușă:

— Șșș! Hai să ieșim diseară în oraș, să ne schimbăm norocul, propunea Guillermo cu o voce deja răgușită de whisky.

Invitația repetată era refuzată de Rafe pe un ton care exprima – spera el – afecțiune frățească. Oare Pasteur ar fi fondat microbiologia, Semmelweis ar fi încolțit febra puerperală sau ar fi scris Hipocrate afurisitul de jurământ dacă ar fi fost tot timpul în cârciumi, s-o facă lată? Își petrecea serile în laborator, țuguindu-și buzele, exersând, spărgând retorte și preparând amestecuri, privindu-și genele la microscop.

Într-o după amiază, Paula veni la Havana din sătucul din Sierra Maestra unde practica medicina.

— La ce lucrezi? întrebă ea.

— Lepră, se hotărî el pe loc.

Ea îi zâmbi sceptică:

— N-o să mai revin multă vreme la Havana, îl anunță.

El înțelese că-i spunea adio.

— Ai atâția bolnavi care depind de tine?

Gândul îl umplea de invidie.

— Nu, e ceva personal.

Personal? Ce înseamnă personal? Discutau despre ciclul ei lunar ca despre rezultatele de la meciuri. Singurul sector personal din viața ei era politica. Undeva, în munții aceia, Fidel Castro se pregătea să pornească revolta.

— Nu intra în bucluc, îi spuse el, întinzând mâna să-i mângâie părul.

— Ți-ar păsa? ripostă ea, surprinzându-l cu lacrimile care-i apărură în ochi.

— Bineînțeles, o asigură el.

După două zile, ea dispăru din viața lui. Nu se mai gândi serios la ea până când nu-i mai auzi vocea, pentru ultima dată.

Pentru că-i spusese că studia lepra, își petrecu o grămadă din timp răsfoind *Index Medicus*, își concepu lungi liste bibliografice, se aprovizionă cu reviste noi și se așeză să citească.

Nu ajunse la nici un rezultat.

Pur și simplu stătea în laboratorul lui scump, urmărind cum jucau particulele de prag în razele de soare care pătrundeau prin geamul nu prea curat și încercând să se gândească la un program de cercetare.

Dacă ar fi fost în stare să se gândească la ceva prost, n-ar fi fost atât de speriat.

Dar nu putea inventa absolut nimic.

În cele din urmă, se eliberă de spaimă. Își privi critic și onest reflectarea în oglindă și recunoscu pentru prima oară că cel pe care-l vedea nu era un cercetător.

Aproape în goană, străbătu coridorul și etajele de dedesubt și de deasupra, dăruind totul, un Moș Crăciun cubanez al medicinei moderne, făcând cadou echipamentul portabil, facilitățile minunate și nefolosite. Luă centrifuga și o cără în micul laborator al lui Rivkind. Împachetă cu grijă microscopul și i-l trimise Paulei, în munții unde ea era un doctor adevărat. Apoi lăsă cheia și o scurtă scrisoare de demisie în cutia poștală a decanului și ieși din clădire, cu inima grea, lăsând în urmă o durere care i se părea materială.

Așa deci. Nu era un cercetător în domeniul medical.

Va asculta chemarea sângelui și se va implica în industria zahărului. Începu să se ducă zilnic la biroul din fabrică. Asista la ședințe la stânga unchiului Erneido (Guillermo stătea la dreapta) și urmărea vânzările, mersul producției, angajările, suspendările din funcție, planificările, stabilirea transporturilor.

Nu mai era un băiețel mare jucându-se de-a omul de știință. Acum era un băiețel jucându-se de-a omul de afaceri și o știa.

În fiecare seară, după ce pleca de la birou, se ducea la unul din cluburi și, conform angajamentului, Guillermo apărea în scurt timp cu femeile. Cele mai multe erau semi-profesioniste, dar unele, cele mai atrăgătoare, nu erau. Când se apropiau cu fratele lui, Rafe aștepta pe scaun și încerca să ghicească ce fel de femei erau și adesea se înșela. Odată, crezu că vedea două dame de companie și se dovedi că fetele erau învățătoare din Michigan, dornice să se simtă femei, chiar dacă sentimentul se asocia cu unul de vinovăție. Se duceau în locuri rău famate, cu droguri și circuri sexuale, clișeele pe care havanezii cunoscători le considerau capcanele cele mai potrivite pentru yancheii încrezuți aflați în căutarea senzațiilor din proza lui Hemingway.

Naviga spre un viitor încâlcit. Se și vedea peste zece ani, cu ochii opaci și nepăsător, sugând țâța de zahăr și trăind povești sordide cu Guillermino. Și totuși se simțea incapabil să se smulgă, de parcă ar fi fost o statuie dintr-o frescă orientală, condamnată să rămână în piatră și să-l blesteme pe sculptor.

Mai târziu, nu avu nici cea mai mică îndoială că fusese salvat de Fidel Castro.

Cu toții rămaseră în case vreo două zile. Avură loc distrugeri și jafuri îndreptățite la cazinoul Deauville de exemplu, unde Batista își împărțise câștigul cu jucătorii americani.

Oamenii lui Castro erau peste tot, îmbrăcați în uniforme murdare. Se distingeau prin brasardele roșu cu negru, puștile încărcate și bărbile care-i făceau pe unii să semene cu Christos, iar pe alții cu niște țapi. Execuțiile se țineau lanț în Palatul Sporturilor din Havana, în fiecare zi, ba uneori chiar și la matineu.

Într-o după-amiază, stând într-un Jockey Club aproape pustiu, Rafe primi un apel telefonic. Nu spusese la nimeni unde se duce. M-a urmărit cineva, se gândi.

— Alo?

Femeia de la capătul firului spuse că era „o prietenă”. Recunoscu imediat vocea Paulei.

— Săptămâna asta e bună pentru călătorii.

Ce copilării de melodramă, își zise, dar, împotriva voinței lui, simți atingerea de gheață a spaimei. Ce știa ea?

— Și familia?

— Da. Să fie o călătorie lungă.

— Cine-i acolo? întrebă stupid.

— Nu pune întrebări. Încă ceva, ai telefoanele de acasă și de la birou ascultate.

— Ai primit microscopul? întrebă el caritabil.

Ea plângea cu sughițuri, încercând să vorbească.

— Te iubesc, spuse el, urându-se.

— Mincinosule.

— Nu, minți el.

Telefonul amuți. Rămase cu receptorul în mână, amorțit și recunoscător, întrebându-se la ce renunțase când o exclusese atât de precaut din viața lui. Plecă de la club și se grăbi să-l caute pe unchiul lui.

Nu dormiră în noaptea aceea. Nu puteau lua cu ei pământul, clădirile, utilajele sau lungul șir de ani buni. Dar aveau asigurări negociabile, bijuterii, tablouri de valoare ale mamei lui. Pentru niște Meomartino, rămâneau săraci; dar pentru standardele altor familii, aveau asigurat confortul financiar.

Erneido procură vasul, o șalupă puternică, înzestrată cu două motoare diesel, o cabină de pasageri, un salon și o bucătărie; era un mijloc de transport rapid și comod, destinat celor bogați. Îi dădu mamei lui o doză mare de somnifer când părăsiră plaja la Matanzas, la miezul nopții. Ea dormi fără griji tot drumul.

El și mama lui rămaseră la Miami numai zece zile. Guillermo și unchiul Erneido își reținură două camere la Holiday Inn, punând la cale o campanie juridică prin care sperau să păstreze unele din proprietățile Meomartino *in absentia.* Amândoi priviră decizia lui Rafe de a pleca în nord ca pe o aberație temporară.

Mamei îi plăcu drumul cu trenul spre Boston. Se cazară la Ritz. Briza primăverii avea mireasmă de lămâie. Timp de mai multe săptămâni, vizitară toate obiectivele turistice, descoperind noua lume. Puterea mamei lui se

scurgea ca nisipul dintr-un sac găurit. Când începu să facă febră mică, îi găsi un oncolog faimos la Massachusetts General Hospital și o internă la el până la dispariția simptomelor. Apoi își reluă singur hoinăreala fără rost.

Era o lună martie rece și crudă. De-a lungul bulevardului Commonwealth, bobocii magnoliilor și ai liliacului erau tari, negri sau cafenii, dar lalelele din grădina publică înfloriseră și aruncau pete vii de culoare pe pământul înghețat.

Făcu o scurtă excursie până la Cambridge și trecu prin curtea universității, privind studenții cu obraji sănătoși, unii cu bărbi à la Castro, purtându-și cărțile în genți de pânză verde. Atmosfera academică nu-i dădu nici un sentiment de familiaritate.

Se întâlni și cu „Fasole" Currier, acum rezident de pediatrie în anul doi la Spitalul Ambulant pentru Sugari și Copii din Boston. Prin Fasole, cunoscu și alți doctori tineri, bău bere cu ei și le ascultă discuțiile. Într-o dimineață, realiză cu bucurie că medicina nu era un capitol încheiat din viața lui. Începu să studieze din nou domeniul, grijuliu și pe îndelete. Cercetă spitalele și secțiile de chirurgie. Își petrecea serile prin saloanele de la Massachusetts General, Carney sau altele. În clipa când văzu Spitalul Suffolk County General, avu o senzație neliniștitoare în stomac, de parcă ar fi întâlnit o fată pe care o dorea. Era o clădire veche și monstruos de mare, unde erau îngrămădiți cei săraci. N-ar fi internat-o pe mama lui acolo, dar știa că era locul unde putea învăța chirurgia din practică. Îl atrăgea, zgomotele și mirosurile îl înfierbântau.

Dr. Longwood, șeful chirurgiei, nu fu deloc amabil.

— Nu știu dacă pot da curs cererii dumneavoastră, spuse el.

— De ce nu, domnule?

— Ca să fiu sincer, domnule doctor, i se spuse cu un zâmbet rece, am atât rațiuni personale, cât și profesionale să mă feresc de medicii pregătiți în străinătate.

— Rațiunile personale nu mă privesc, ripostă Rafe precaut, dar vă deranjează să mi le dezvăluiți pe cele profesionale?

— Am avut necazuri cu străinii, așa cum au toate spitalele din țară.

— Ce fel de necazuri?

— I-am acceptat din pricina crizei de personal. Și am aflat că ei uneori nici nu știu să scrie o fișă. Și nici nu înțeleg destul limba engleză ca să reacționeze adecvat în cazurile de urgență.

— Cred că veți descoperi că eu știu să întocmesc o fișă. Am vorbit fluent engleza încă din copilărie, iar studiile mi le-am făcut la Harvard, adăugă el, observând pe peretele doctorului Longwood o diplomă tot de la Harvard.

— Școlile medicale din străinătate nu acoperă materia cu aceeași temeinicie ca cele americane.

— Nu știu ce cazuri pot apărea, dar școala urmată de mine a fost considerată întotdeauna valabilă și în această țară. Are o istorie merituoasă.

— Va trebui să repeți stagiatura.

— Este satisfăcător, acceptă Rafe liniștit.

— Și va trebui să dați testul Consiliului Educațional pentru absolvenți din străinătate. Aș preciza că și eu am fost responsabil de punerea la punct a testului.

— Desigur.

Dădu examenul în compania unui nigerian, a doi irlandezi și a unui grup de portoricani și sud-americani amărâți și transpirați. Era un test foarte simplu, din principii medicale de bază și o engleză elementară. Participarea la el fu aproape o insultă pentru un student excepțional ca Meomartino. Conformându-se regulamentului Asociației Medicale Americane, își depuse diploma de la Universitatea din Havana împreună cu o traducere legalizată. La 1 iulie, din nou stagiar, se prezentă la datorie. Descoperi că Longwood îl trata cum îi tratase el pe leproșii de pe țărmul Havanei, politicos, dar cu o toleranță forțată. Nu avea nici un laborator mare, nimănui nu i-ar fi trecut prin cap să-i cumpere o centrifugă sau altceva; realiză că tot se mai simțea bine cu bisturiul în mână și căpătă încredere în el însuși; mergea cu pași mari pe linoleumul maro al coridoarelor, cuprins de o fericire năvalnică.

Se întâmplă la Massachusetts General Hospital. Mama lui aștepta în sala de la etajul opt să-și facă analizele săptămânale și să mai primească o doză de steroizi, întârziind deznodământul bolii. El coborî în bufetul de la parter și ceru o cafea de la una din fetele voluntare, îmbrăcate în albastru și cu insigne roșii în

piept. Era o blondă, atrăgătoare într-un fel rafinat, cu pleoape grele, genul care nu-i plăcea de obicei, poate pentru că avea senzualitatea gustată de Guillermo.

Tocmai termina cafeaua când fata veni spre masa lui cu o tavă pe care erau un ceai, o revistă și niște pateuri daneze și-i ceru voie să se așeze.

— Desigur, spuse el.

Ea se întinse pe masa cea mică și desfăcând revista, fu gata să răstoarne farfuria lui.

— Îmi pare rău!

— Nici o problemă, nu s-a întâmplat nimic.

El bea cafeaua privind dincolo de peretele de sticlă, iar ea citea și sorbea ceai, ronțăindu-și gustarea. El deveni conștient de parfumul ei, subtil și scump, fără îndoială. Mosc și trandafiri, presupuse. Închise ochii și inspiră involuntar. Ea întoarse pagina. El riscă o privire furișă și fu prins – fata avea ochii cenușii, adânci, cu o privire directă, un pic ridați în colțuri – tristețe sau viciu? În loc să se uite în altă parte, cu toate că se simțea prost, el închise pur și simplu ochii.

Ea râse ca un copil.

Când deschise ochii, el văzu că-și scosese o țigară din geantă și căuta un chibrit. El îi aprinse unul, sigur că mâinile lui de chirurg nu vor tremura și degetele ei îl atinseră ușor, călăuzind flacăra. Avu șansa s-o privească din nou. Părul blond nu era natural, dar vopseaua era scumpă și bună. Avea pielea frumoasă, nasul puțin prea lung, cu nări pasionale, buzele poate prea pline.

Amândoi își dădură sama că se holba. Ea zâmbi și el se simți ca un aventurier.

— Sunteți cu un pacient?

— Da, răspunse el.

— E un spital foarte bun.

— Știu, confirmă el. Sunt doctor stagiar la spitalul Suffolk.

— Ce secție? își lăsă ea capul într-o parte.

— Chirurgie, și-i întinse mâna. Mă numesc Rafe Meomartino.

— Elizabeth Bookstein.

Din motive necunoscute, ea râdea și el găsi faptul supărător. Nu i se păruse o prostuță.

— Dr. Longwood e unchiul meu, îi spuse ea, strângându-i mâna.

Cristoase!

— Oh, exclamă stins.

— Da, întări ea.

Nu mai râdea, dar îl privea zâmbind:

— Nu pari să-l placi pe unchiul meu. Chiar deloc.

— Nu, îi întoarse el zâmbetul, reținându-i încă mâna.

Spre lauda ei, ea nu-i ceru explicații.

— Mi s-a zis că e un profesor bun, zise.

— Asta da, recunoscu Rafe.

Răspunsul păru s-o satisfacă, așa că o întrebă:

— Ce-i cu numele tău, Bookstein?

— Sunt divorțată.

— Și ești doamna divorțată a cuiva anume?

Ea își retrase mâna, dar nu și zâmbetul:

— Nu în mod special.

El își văzu mama intrând în sală, mai mică decât în ziua precedentă, mișcându-se mai greu decât era el obișnuit s-o știe.

— Mamă, o strigă, ridicându-se în picioare. Ea se apropie și el le făcu liniștit cunoștință. Apoi își luă politicos la revedere de la fată și plecă, potrivindu-și pasul după cel al mamei lui.

O mai căută când veniră la control, dar voluntarii lucrau după un program neregulat, adesea după bunul lor plac. Ar fi putut să-i găsească numărul de telefon, dar nici nu se obosi să-l caute, pentru că muncea din greu la spital și starea mamei lui se agrava, apăsând tot mai tare pe umerii lui. Pielea ei se subția strălucire, întinsă pe osatura delicată. Tenul ei avea o strălucire bolnăvicioasă, pe care avea s-o recunoască toată viața ca pe un semn al cancerului.

Vorbea des despre Cuba. Uneori, seara, o găsea stând la geam, cu lumina stinsă și privind forfota bulevardului Arlington.

Oare ce vedea? se întreba el. Râuri cubaneze? Păduri și câmpii cubaneze? Fețele dispărute ale unor oameni pe care el nu-i cunoscuse?

— *Mamacita,* o alintă el într-o seară, nemaiputând suporta tăcerea.

Îi sărută părul. Ar fi vrut s-o mângâie, s-o ia în brațe și s-o apere de toate relele, să-i fie pavăză în fața bolii care o cotropea. Dar îi fu frică să n-o sperie și nu mai făcu nici un gest.

După șapte săptămâni, o lăsă în camera cea cochetă de la Massachusetts General Hospital, unde niște asistente drăguțe îi făceau regulat injecții cu morfină.

La două zile după ce mama lui intră în comă, medicul specialist îi spuse blând, dar nepăsător, că mai puteau face o serie de lucruri pentru a-i prelungi agonia sau puteau întrerupe tratamentul, ceea ce ar fi dus la o moarte destul de rapidă.

— Nu e vorba de eutanasie, îi spuse doctorul. Discutăm despre decizia de a nu mai sprijini o viață fără speranță de vindecare, putem crea poate episoade intermitente de conștiență, teribil de dureroasă. Nu iau niciodată hotărâri singur când pot sta de vorbă cu o rudă. Gândiți-vă. E o problemă pe care o veți înfrunta adesea, ca medic.

Rafe nu chibzui prea mult:

— Lăsați-o să se ducă, vorbi el.

A doua zi de dimineață, intrând în rezerva mamei lui, văzu un preot aplecat deasupra patului, un om caraghios, cu fața pistruiată și părul de culoarea morcovilor.

Pacienta fusese deja împărtășită.

— …fie ca Domnul să-i ierte toate păcatele, intona preotul, făcând semnul crucii peste gura strânsă.

Ce păcate să fi făcut ea, tinere? gândi Rafe cu amărăciune.

— Prin această sfântă împărtășanie…, continuă vocea cu accent de Boston.

— Ah, Doamne, ai murit, așa cum se spune. Dacă ai exista, de ce ne chinuiești în halul ăsta? Te iubesc. Nu muri. Te iubesc. *Te rog.*

Dar nu spuse nimic cu voce tare. Se opri la picioarele patului, simțind brusc singurătatea, groaznica izolare, conștiința că era un grăunte neînsemnat pierdut într-o pustietate teribilă.

Aproape imediat, observă medical absența respirației. Se duse la ea, dându-l la o parte pe preot și o luă în brațe.

— Te iubesc. Te iubesc. Te rog.

Vocea îi răsună strident în liniștea încăperii.

Înmormântarea mamei lui fu fastuoasă, dar singuratică. Rafe se îngriji să fie flori din abundență.

Coșciugul arăta ca un Cadillac arămiu, căptușit cu catifea albastră. Plăti un recviem solemn la Sf. Cecilia, ultimul lucru pe care-l mai putea face pentru ea. Unchiul Erneido și Guillermo veniră cu avionul de la Miami. Proprietarul și camerista de la hotelul Ritz veniră și ei la slujbă. Un bețiv care tremura și îngenunchea în momente nepotrivite stătu în rândul patru. În afară de aceștia, biserica fu complet goală, iar atmosfera rece cu miros de ceară și tămâie sporea pustietatea.

La cimitir fură doar ei, înfrigurați de mâhnire și de vântul înghețat. Când se întoarseră la hotel, Erneido se scuză că-l doare capul și se duse să doarmă cu un somnifer. Rafe și Guillermo coborâră să bea un scotch. Fu la fel ca în timpurile rele, când bea în neștire, fără să asculte palavrele lui Guillermo. În cele din urmă, prin aburii alcoolului, pricepu că fratele lui îi spunea ceva important.

— …ne dau arme, avioane, tancuri. Ne antrenează. O să lupte cot la cot cu noi, sunt soldați extraordinari. Vom avea acoperire aeriană. Avem nevoie de toți oamenii, va trebui să iei legătura cu toate cunoștințele. Eu sunt căpitan. Bineînțeles, și tu o să fii tot căpitan.

Se concentră puternic și înțelese ce-i povestea fratele lui, apoi râse fără veselie:

— Nu, mulțumesc, zise.

Guillermo tăcu și se uită la el:

— Ce vrei să spui? întrebă el.

— Eu n-am nevoie de invazii. Intenționez să rămân aici. Am de gând să cer cetățenie.

Șaizeci la sută oroare, treizeci la sută ură, zece la sută dispreț, aprecie el, scrutând ochii voalați de Meomartino ai fratelui său.

— Nu crezi în Cuba?

— Să cred? râse Rafe. Îți voi spune adevărul, frățioare. Eu nu cred în *nimic*, în sensul pe care-l înțelegi tu. Cred că toate mișcările și organizațiile mari din lume sunt minciuni și surse de profit pentru unii. Eu cred, așa aș putea spune, doar că oamenii trebuie să-și facă unii altora cât mai puțin rău.

— Nobil. În realitate, vrei să spui că nu te țin balamalele.

Rafe în privi fix.

— Nu te-au ținut niciodată, își goli Guillermo paharul și ceru altul, pocnind din degete. Eu am vlagă

pentru tot neamul Meomartino. Și iubesc Cuba.

— Tu nu vorbești despre Cuba.

Vorbiseră până atunci în spaniolă, dar Rafe se trezi că trece brusc la engleză:

— Vorbești despre zahăr, orice altceva ai pretinde. Cu ce-o să-i ajute pe oamenii necăjiți care *sunt* cu adevărat Cuba, dacă noi o să-l lichidăm pe Fidel și o să ne luăm porțelanurile înapoi? sorbi el furios din scotch. Ăla pe care o să-l punem în locul lui o să trateze poporul altfel? Niciodată, își răspunse singur, descoperind cu ciudă că tremura.

Guillermo îl așteptă să termine, apoi spuse cu răceală, vorbindu-i ca unui copil:

— Foarte puțini din mișcarea noastră au interese în industria zahărului. Avem câțiva oameni foarte buni.

— Poate că toți sunt patrioți. Dar chiar dacă sunt, fără îndoială că și ei au motive la fel de greșite ca ale tale.

— Ce grozav e să le știi pe toate, fiu de cățea fără șira spinării ce ești.

Rafael ridică din umeri. În felul lui, Guillermo fusese un fiu iubitor. Rafe știa că insulta pripită îi fusese adresată lui, nu mamei lor. Se gândi, cu un ciudat sentiment de ușurare, că cel puțin acum își strigau în față nume pe care până atunci le ascunseseră în ei.

Totuși, Guillermo își regretă cuvintele:

— Mama, începu el.

— Ce-i cu ea?

— Crezi că va dormi liniștită sub un pământ pe care ninge? Am fi putut-o duce în Cuba.

— De ce nu te duci tu dracului? îl repezi Rafe.

Se sculă fără să-și mai golească paharului și plecă, lăsându-l singur pe fratele lui.

A doua zi, seara, Guillermo și unchiul Erneido îi strânseră mâna ca unui străin, la despărțire.

După patru zile, ultima răbufnire a iernii acoperi orașul cu un strat de zăpadă. Spre seară, Rafe luă un taxi până la cimitirul Holyhood. Viforul trecuse, dar vântul încă îi strecura fulgi pe sub gulerul paltonului. Mergând spre mormânt, îi intră zăpadă în pantofi. Movilița era ridicată și pe pământul înghețat, câteva brazde de zăpadă rezistaseră spulberării. Stătu mult acolo, până începu să-i curgă nasul și nu-și mai simți picioarele. Se întoarse în camera lui și se așeză la geam, în întuneric, așa cum obișnuia ea să stea, privind șuvoiul mașinilor de pe

bulevard. Probabil că și ea văzuse unele din mașinile acelea; automobilele mor mai încet decât oamenii.

Se mută de la Ritz într-o pensiune de piatră din apropierea spitalului. În camera de vizavi locuiau doi studenți mlădioși, bărbați, a căror relație putea fi dubioasă. La etaj stătea o fată sașie care i se părea prostituată, deși nu observase nici un semn care să-i confirme presupunerile.

Majoritatea orelor libere și le petrecea la spital, clădindu-și reputația unui doctor competent și deschis și asigurându-se că avea să fie primit ca rezident în anul viitor. Totuși, nu se mută la spital pentru că nu voia să recunoască nici față de el însuși că avea nevoie de un refugiu.

Primăvara veni pe neașteptate și-l găsi vulnerabil. Uita să se tundă; medita la viața de dincolo de moarte, hotărând cu înțelepciune că nu exista nimic; cocheta cu psihanaliza, dar descoperi un articol semnat de Anna Freud, în care se spunea că individul nu poate fi ajutat de psihiatru când e în doliu sau e îndrăgostit.

Invazia din Bay of Pigs îl scutură din letargie. Nu fu o trezire plăcută. Prima oară, auzi știrile la un radio portabil din salonul femeilor. Se relata că invazia în Cuba se bucurase de succes, dar nu se menționau alte fapte în afară de locul debarcării, Bay of Pigs.

Rafe își amintea bine zona de litoral cu stațiuni de vacanță, unde mersese de câteva ori în copilărie, cu părinții. Când ei dormeau, dimineața, el și Guillermo adunau comori de pe țărm, scoici care ajungeau să pută până seara și niște pietre albe, rotunde și netede ca niște ouă.

Fiecare buletin de știri adăuga amănunte.

Încercă să ia legătura cu Guillermo la Miami, dar nu reuși. Totuși, izbuti să-l prindă pe unchiul Erneido.

— Nu se poate ști unde e. Undeva pe acolo, cu ceilalți. Se pare că e foarte rău. Afurisiții ăștia de americani trebuiau să ne ajute…

Bătrânul se sufoca de indignare.

— Dă-mi de știre dacă afli ceva, îl rugă Rafe.

După numai câteva zile, fu posibil să recompună parțial tabloul teribil și să ghicească restul: enormitatea înfrângerii, lipsa totală de pregătire a ofensivei, inadecvarea echipamentului, absența sprijinului aerian,

aroganța CIA, stânjeneala evidentă a tânărului președinte american, marina Statelor Unite, invizibilă atunci când era atât de necesară.

Rafe încercă îndelung să-și închipuie cum fusese acolo, cu marea în spate și mlaștina în față și oamenii din miliția lui Fidel Castro peste tot. Morții, precaritatea dotării medicale…

Mergând încet spre spital, văzu limpede anumite lucruri, pentru prima dată.

Un defibrilator, un monitor.

Paturi calde pentru pacienți.

Sălile operatorii fantastice, echipele de specialiști.

Doamne, și banca de sânge. Familia Meomartino avea o grupă rară.

Nu ținuse niciodată secret faptul că era cubanez; câțiva membri ai personalului și pacienții murmurară câteva cuvinte de compasiune, dar cei mai mulți evitară subiectul. De mai multe ori, conversațiile încetară cu vinovăție când intra el în cameră.

Deodată descoperi că putea să doarmă, cum se băga în pat, cum se scufunda într-un somn care-i anestezia suferința.

Într-o zi de mai, ceasul din argint masiv cu îngeri pe capac îi sosi prin poștă, de la unchiul Erneido. Biletul care-l însoțea era scurt, dar comunica multe:

Nepoate,

Așa cum știi, acest ceas este parte din moștenirea familiei Meomartino. A fost păzit cu grijă de cei care ți i-au păstrat. Păstrează-l la rândul tău, cât mai bine. Fie să-l lași moștenire multor generații de Meomartino.

Nu știm cum a murit fratele tău, dar am aflat din surse autorizate că a pierit și că s-a achitat cu bine de datorie înainte de a fi doborât.

Voi încerca să aflu mai multe despre sfârșitul lui.

Nu mă aștept să ne revedem în viitorul apropiat. Sunt bătrân și voi încerca să-mi folosesc cu chibzuință energia care mi-a mai rămas. Sper că totul merge bine în cariera ta medicală. Nu cred că patria noastră, Cuba, va fi eliberată cât voi trăi eu. Nu există destui bărbați adevărați care să fie în stare să-i smulgă lui Fidel Castro ceea ce le aparține de drept.

Unchiul tău,
Erneido Pesca

Își puse ceasul în sertarul de la birou și plecă la spital. După patruzeci de ore, se întoarse acasă și-l găsi acolo. Îl contemplă, apoi închise sertarul, își puse haina și ieși în stradă. Vremea oscila între primăvară și vară, pe cer se adunau nori de ploaie. Porni pe trotuarele din Boston, parcurgând stradă după stradă în căldura după-amiezii.

Pe strada Washington îl lovi foamea ca o surpriză și intră într-un local de lângă sediul publicației *Herald-Traveler.* Era o cârciumă bună, plină de ziariști obișnuiți să ia cina acolo. Unii tipografi aveau coifuri din ziare, ca să-și ferească părul de grăsime și cerneală.

Se așeză într-un loc ferit și comandă cotlet de vițel cu parmezan. Deasupra oglinzii era așezat un televizor la care se transmiteau ultimele știri despre catastrofa din Bay of Pigs.

Foarte puțini invadatori fuseseră evacuați.

Cei mai mulți fuseseră uciși.

De fapt, toți virtualii supraviețuitori căzuseră prizonieri.

Îi sosi comanda și ceru și un whisky dublu.

Bău un pahar și încă unul și începu să se simtă mai bine, apoi îl bău și pe al treilea și se simți foarte rău. Avea nevoie de aer; lăsă o bancnotă pe bar și ieși obosit.

Cerul nopții era coborât și negru și vântul îl izbea în rafale, ca niște prosoape umede. Căuta un adăpost și lângă el opri un taxi.

— Du-mă la un bar bun. Și așteaptă-mă acolo.

Fu dus la un loc din Park Square, un bar numit The Sands. Lumina era slabă, dar whisky-ul era curat. Când ieși, taxiul îl aștepta, cu taxatorul mergând. Porniră spre altă cârciumă din nordul orașului și, ajunși acolo, Rafe îndesă recunoscător o bancnotă în mâna șoferului. Acesta o luă și demară imediat, părăsindu-l acolo.

Când ieși și din al treilea bar, vedea totul ca prin ceață. Vântul era aspru și umed. Ploaia răpăia și șuiera în jurul lui. Hainele și părul i se îmbibară, apoi începură să picure cu tot ce era în jur. Apa rece și ostilă îi lovea fața, provocându-i greață.

Trecu de dispensarul Massachusetts și de conturul spitalului Massachusetts General. Nu fu sigur exact de punctul la care umezeala de afară se întâlni cu cea dinăuntrul lui, dar deodată se pomeni plângând din adâncul sufletului.

Pentru el. Pentru fratele pe care-l urâse atât și pe care n-avea să-l mai vadă niciodată. Pentru mama lui moartă. Pentru tatăl de care abia-și mai amintea. Pentru unchiul îndepărtat. Pentru zilele și locurile copilăriei. Pentru lumea mizerabilă.

Ajunsese lângă un bazin luminat, cu evantaie de apă țâșnind în ploaie, în fața unui hotel.

— Șterge-o, îl amenință portarul în *sotto voce.*

Se dădu la o parte să lase să treacă două femei care miroseau a trandafiri striviți. Una din fete intră într-un taxi, cealaltă se întoarse și întinse mâinile spre el:

— Domnule doctor? îl chemă neîncrezătoare.

Amintindu-și de ea de undeva, încercă să vorbească.

— Domnule doctor, continuă ea, nu-mi aduc aminte cum vă cheamă. Ne-am cunoscut la bufet la General. Vă simțiți bine?

— Sunt un laș, spuse el în gând, dar nu scoase nici o vorbă.

— Elizabeth? strigă cealaltă fată din taxi.

— Vă pot ajuta cu ceva? întrebă ea.

Cealaltă coborî din mașină.

— Deja am întârziat, zise ea.

— Nu plângeți, îl rugă Elizabeth.

— Elizabeth, insistă cealaltă fată, ce faci? Cât crezi că or să ne aștepte oamenii ăia?

Liz Bookstein îl luă de talie și începu să-l îndrume pe covorul de culoarea sângelui, către intrarea în hotel.

— Spune-le că-mi pare rău, zise ea, fără să mai privească înapoi.

Când se trezi prima dată, o văzu dormind pe un scaun de lângă pat, îmbrăcată, dar cu ciorapii, pantofii și cordonul pe podea și picioarele goale băgate sub ea, de parcă i-ar fi fost frig. A doua oară, cerul începuse să se lumineze și ea era trează și se uita la el cu ochii aceia pe care acum și-i amintea perfect. Nu-i zâmbi și nu-i vorbi, doar îl privea și, fără să vrea, el adormi din nou. Când se sculă de-a binelea, lumina soarelui se revărsa prin ferestre și ea stătea pe același scaun, cu rochia pe ea, cu capul într-o parte, ciudat de neajutorată și foarte frumoasă în somn.

El nu-și amintea să se fi dezbrăcat, dar, dându-se jos din pat, văzu că era gol. Spre jena lui, avusese o erecție și

se grăbi să intre în baie. Era un beţiv lamentabil, reflectă întristat, în timp ce se spăla.

Ea bătu la uşă:

— E o periuţă nouă de dinţi pe dulăpiorul medical.

— Mulţumesc, îşi drese el vocea.

O descoperi lângă un aparat de ras, care îl şocă, dar apoi se gândi că-l folosea ea, pentru picioare. Săpunul de la duş era impregnat cu parfumul de trandafiri striviţi, dar ridică din umeri şi-l folosi. Îşi permise să se radă apoi se înfăşură în prosop şi crăpă puţin uşa:

— Poţi să-mi dai hainele?

— Erau murdare. Le-am dat la spălat, au rămas doar pantofii. O să fie gata repede.

Îşi înnodă prosopul ud în jurul mijlocului şi ieşi.

— Arăţi mai bine.

— Îmi pare rău că ţi-am ocupat patul, spuse el. Aseară, când m-ai găsit…

— Lasă, îl întrerupse ea.

El se aşeză pe scaun şi ea veni spre el desculţă.

— Nu te scuza pentru că eşti un bărbat care poate să plângă, îi zise.

El îşi aminti totul într-un iureş al memoriei şi închise ochii. Mâinile ei îi atinseră capul şi el se ridică şi o luă strâns în braţe, simţindu-i palmele calde şi degetele pe spatele gol. Ştia că ea se lipea de el prin prosop, dar nu se îndepărtă.

— N-am vrut decât să te iau din ploaie.

— Nu cred că numai atât.

— Deja mă cunoşti. Cred că tu eşti cel pe care-l caut de atâta vreme.

— Chiar aşa? întrebă el cu tristeţe.

— Eşti latino-american? spuse ea după câteva secunde.

— Cubanez.

— De ce mă amestec eu aşa de tare în problema minorităţilor? se alintă la pieptul lui.

— Poate pentru că unchiul tău e un ticălos în privinţa asta.

— Da, dar nu fi răutăcios. N-aş suporta să descopăr că eşti aşa.

Îşi ridică faţa şi el se aplecă şi-i sărută gura moale şi fremătătoare. Îi căută nasturele de la gât ca să-i desfacă rochia şifonată. Nu reuşi şi trebui să se desprindă şi prosopul îi căzu pe carpeta albastră, urmat curând de

rochia și lenjeria ei. Avea sâni mici, dar maturi, cu sfârcuri ca vârfurile unor degete. Purta ciorapi fini pe picioarele netede și musculoase – poate juca tenis? – cu coapse pline și îmbietoare.

Totuși, spre groaza lui, descoperi după câteva momente că era exact ca în seara precedentă, când era înfometat, dar nu fusese în stare să mănânce cina comandată.

— Nu fi supărat, îi spuse ea după un timp, împingându-l cu blândețe până rămase cu fața în sus pe saltea și ridicându-se.

Era foarte pricepută.

Când deschise ochii, văzu fața ei acoperindu-i orizontul; avea o expresie serioasă, ca cea a unei fetițe concentrate asupra unei probleme. La baza nărilor îi apăruseră câțiva stropi de transpirație; ochii cenușii erau imenși, cu irisuri ca niște flori și pupile fierbinți, atotcuprinzătoare. Ochii aceia îi priviră pe ai lui intens, adânc, până când o putu primi, cu o tandrețe ciudată și nouă.

După luni de zile, când fură pentru prima dată în stare să discute despre dimineața aceea, – cu mult înainte ca neliniștea ei să revină și el să-i simtă dragostea scurgându-i-se ca nisipul printre degete – ea îi spuse că se rușinase de îndemânarea ei, de faptul că nu-i putuse oferi darul inocenței.

— Dar cine poate? o întrebase el.

Bolboroseala aerului în țevi începu să semene cu un fluierat. Scârbit, Meomartino renunță să mai lucreze la birou și își împinse scaunul în spate.

În prag apăru Peggy Weld, cu ochii roșii și fără machiaj. Probabil că i-a curs rimelul, se gândi el.

— Când îmi scoateți rinichiul?

— Nu știu exact. Se fac multe analize și teste preliminare.

— E nevoie să mă internez?

— În final da, dar nu acum. Vă anunțăm noi când.

Ea dădu din cap:

— Nu mai luați în seamă adresa de la hotel pe care v-am dat-o. Voi sta la Lexington, cu cumnatul meu și copiii.

Era infinit mai atrăgătoare fără machiaj, constată Meomartino.

— Pornim la treabă, spuse el.

Capitolul 6

Spurgeon Robinson

Spur se confrunta cu o situație familiară, pe care o întâlnea oriunde se ducea. Unii pacienți păreau să-i fie recunoscători, dar alții nu-și puteau lua ochii de la mâinile lui negre așezate pe pielea lor albă. O poloneză bătrână îi dădu degetele la o parte de trei ori înainte de a-l lăsa să-i palpeze abdomenul.

— Ești doctor?

— Da, doamnă.

— De-adevăratelea? Ai făcut școala, tot?

— Da.

— Păi… știu și eu…

Cu pacienții de culoare îi era de obicei mai ușor, deși unii dintre ei îl priveau automat ca pe un troglodit. Dacă eu sunt sărac și stau aici și sunt chinuit și lovit din toate părțile, ce cauți *tu* acolo, în costum alb și în viața cea bună?

Nu se simțea niciodată în largul lui, înconjurat de atâția colegi albi și nici nu se putea acomoda ca doctorii asiatici, care porneau totdeauna de la presupunerea că sunt acceptați fără rezerve. Într-o zi, îi văzu în sala de operații pe doctorii Chin și Lee, gata să-l asiste pe dr. Kender. Alice Takayawa, una din surorile-anesteziste, stătea pe un taburet la căpătâiul pacientului. Văzându-l, fața doctorului Chin luă o expresie jovială:

— Domnule, cunoașteți Echipa Roșie și Echipa Albastră?

Dr. Kender se uită la el.

— Aveți acum în față Echipa Galbenă.

Toată lumea râse, gluma fu repetată și doctorii chinezi deveniră și mai populari în spital. Spur n-ar fi făcut niciodată acest gen de aluzii la culoarea pielii lui în fața unui superior. În afară de prietenia cu Adam Silverstone, nu reușise să-și dea seama care era atitudinea personalului față de el.

Într-o noapte, pe la ora 03:00, se ducea să bea o cafea când văzu doi stagiari, Lew Holtz și Ron Preminger, oprindu-l pe al treilea, Jack Moylan, în hol.

Cu toții șușotiră, foindu-se și strecurând priviri în direcția Urgenței. La început, Moylan se strâmbă, dar apoi rânji și intră la Urgențe.

Holtz și Preminger își continuară drumul zâmbind și amândoi îl salutară. Holtz păru că vrea să se oprească să-i spună ceva, dar Preminger îl trase de mânecă, îndemnându-l să meargă mai departe.

Spurgeon mai avea zece minute din pauză și se duse și el la urgențe.

Pe banca din sala de așteptare, slab luminată, stătea un băiat negru de vreo șaisprezece ani.

— Ești specialist? îl privi el pe Spurgeon.

— Nu. Doar stagiar.

— De câți doctori e nevoie? Sper s-o facă bine.

— Sunt sigur că au grijă de ea, spuse el cu prudență. Eu am venit doar să beau o cafea. Vrei?

Băiatul clătină din cap.

Puse monedele în aparat, își luă ceașca plină și se așeză lângă băiat.

— Accident?

— Nu… ăăă, e ceva personal. I-am explicat la doctor, înăuntru.

— Aha, încuviință Spurgeon.

Își sorbi încet cafeaua. Cineva uitase pe bancă ziarul *Daily Record.* Nu era decât puțin șifonat, așa că îl luă și citi cronicile sportive.

Jack Moylan ieși de la urgență și lui Spurgeon i se păru că-l aude râzând pe când se îndepărta de ei. Fu sigur că-l văzuse scuturând din cap.

— Adu-ți aminte că sunt doctor, începu din nou Spurgeon. Dacă-mi spui ce s-a-ntâmplat, te-aș putea ajuta.

— Au mulți doctori de culoare aici?

— Nu.

— Păi, știi, eram parcați, se decise băiatul să-i acorde încredere.

— Aha.

— Și o făceam. Înțelegi?

Spurgeon dădu din cap.

— Pentru ea era prima dată. Pentru mine, nu. Și… ăăă, chestia aia mi-a căzut și a rămas în ea.

Spurgeon dădu din nou din cap și sorbi din cafea, cu ochii pe ceașcă. Începu să-i explice cum se fac spălăturile, dar băiatul îl opri:

— Nu înțelegi. Am citit și eu. Dar nici măcar n-am putut s-o scoatem. Și ea a devenit, aoleu, isterică. Nu puteam să ne ducem la frate-meu sau la mama ei. Ne-ar fi omorât. Așa că am venit direct aici. Doctorul dinăuntru cheamă specialiști de o oră.

Spurgeon își sorbi ultima înghițitură de cafea și așeză grijuliu ceașca pe ziar. Se ridică și intră la urgențe.

Erau în sala de examinare, cu perdelele trase. Fata avea ochii închiși. Fața ei, întoarsă spre perete, părea un pumn ciocolatiu, încleștat. Era pe masă în poziție de consult, cu picioarele ridicate și depărtate. Potter, cu o oglindă de ORL-ist la un ochi, folosea o lanternă mică și-i ținea o conferință savantă unui intern care stătea la capul fetei. Internul era de la anestezie și se pregătea de râs, pe tăcute.

Spurgeon nu-i știa numele.

Când perdelele se dădură la o parte, Potter păru înfricoșat, dar, recunoscându-l pe Spurgeon, îi surâse:

— A, doctore Robinson, mă bucur că ai fost liber. Te-a trimis dr. Moylan?

Spurgeon luă un forceps și fără să se uite la cei doi, găsi obiectul umilitor, îl scoase și-l aruncă la coșul de gunoi.

— Prietenul tău așteaptă să te ducă acasă, spuse el.

Ea plecă foarte repede.

Anestezistul se oprise din râs. Potter se uita la el cu oglinda aceea stupidă pe frunte:

— N-am avut gânduri rele, Robinson. A fost doar o poantă.

— Gunoi nenorocit!

Așteptă o clipă să fie agresat, dar nu se întâmplă nimic și ieși de la urgențe, tremurând ușor.

Dacă ar fi fost obligat să-și facă un dușman în personal, pe Potter l-ar fi ales. Era un neisprăvit. Doctorul Lew Chin îl învățase cum să dezvelească o venă cu varice, apoi fusese chemat în sala alăturată, să ajute la un stop cardiac. Potter continuase procedura greșit, dezvelind artera femurală în loc de venă.

Dr. Chin, amuțit de supărare, încercase să înlocuiască artera vitală cu o grefă de nylon. Dar nu reușise și femeia, care intrase în sala de operații pentru o procedură de rutină, ieși de acolo amputată. Discutând complicațiile săptămânii, dr. Longwood vorbise în special de cazul acela. Dar la nici o săptămână, Potter, operând o

hernie dintre cele mai banale, tăiase cordonul spermatic. Alimentarea zonei cu sânge fusese compromisă și, după câteva zile, omul își pierduse funcția unui testicul. De data aceasta, Bătrânul comentase mai acid, reamintindu-le că medicii nu au la dispoziție piese de rezervă.

Lui Spurgeon îi păruse rău de Potter, dar prostia arogantă a rezidentului făcea compasiunea imposibilă. Acum se ignorau unul pe altul când se întâlneau pe coridoare. Incidentul din sala de urgențe îl făcu pe Jack Moylan să se poarte excesiv de prietenește cu el, o mită pe care o disprețuia.

În afară de puținii doctori părtași la gluma nefericită, relațiile lui cu personalul nu se modificară. El și Silverstone se acomodaseră la etajul șase. Dar adesea i se părea că trăiește singur pe o insulă și uneori chiar prefera să fie așa.

Pe la jumătatea lui septembrie veni un val de căldură, dar simțea din amestecul de ozon dinspre mare cu smog că vara indiană nu avea să dureze. În prima lui zi liberă, o duminică, își puse slipul, luă o pătură și-și conduse Volks-ul vechi la plaja Revere. Era mai frumoasă decât plaja Coney, dar nu atât de grozavă ca Jones. Ajunse acolo pe la zece și jumătate. Nu erau mulți oameni, dar veniră după prânz, eveniment marcat de el cu un hot dog și-o sticlă de bere.

Își luă pătura și porni pe marginea apei, până ieși de pe teritoriul plajei municipale. Existau și aici facilități, dar nu erau întreținute. Nisipul era cenușiu și aspru, din loc în loc se ridicau colțuri pietroase, dar erau oameni mai puțini. Văzu patru culturiști care pozau, arătându-și mușchii și mândria. Un bărbat gras, cu burta albă, zăcea în nisip ca o ciupercă, acoperit pe față cu prosopul; doi copii făceau salturi printre valurile de la mal, țipând; și o negresă tânără se bronza.

Trecu de fată ca s-o poată privi, apoi se întoarse și se opri la vreo cinci metri de ea. Stătea pe spate, cu ochii închiși. Își întinse pătura acolo, deși erau pietre și în alte părți era nisip fin.

Avea pielea mai deschisă la culoare decât el, un fel de cafea cu lapte. Purta un costum de baie dintr-o bucată, alb, a cărui modestie era contrazisă de formele statuare. Avea părul negru, tuns atât de scurt, încât părea o cască

prețioasă pe capul frumos. Nici o fată albă n-ar fi putut arăta așa.

După un timp, trei culturiști se plictisiră să-și mai arate mușchii și săriră în Atlantic. Cel de-al patrulea veni nepăsător către pătura domnișoarei. Era atletic din cap până-n picioare, ar fi putut să-l joace pe Tarzan: vorbi de vreme, de flux, se oferi să-i cumpere o Coca-Cola. Până la urmă, se recunoscu înfrânt și se retrase sumbru să-și etaleze bicepșii ca niște sâni în faza post-natală.

Spurgeon se mulțumea s-o privească, avertizat că nu era o femeie ușor abordabilă.

După un timp nedefinit, ea își luă casca, se ridică și intră în apă. Spre mirarea și interesul lui, își dădu seama că îl durea s-o privească. Porni spre mașina lui, forțându-se să nu fugă. Chitara era unde o lăsase, sub bancheta din spate. O aduse pe pătură, arzându-și tălpile pe pietrele fierbinți. Era sigur că n-o s-o mai găsească acolo, dar o văzu pe pătura ei. Înotase probabil mult și se udase pe păr, cu toate că avusese cască. Stătea în capul oaselor, sprijinindu-se în brațe. Din când în când, își scutura capul, ca să se usuce.

El se așeză și începu să mângâie corzile. Pe la petreceri și chefuri cântase de multe ori, încercând să cucerească vreo fată sau alta, fără cuvinte, doar cu note. Uneori îi mersese, alteori nu. Bănuia că, de cele mai multe ori când nu-i reușise, ar fi izbutit cu orice altceva, ocheade, gesturi, o abordare directă.

Totuși, fiecare cu armele lui.

Chitara vorbea sfios, cu o lipsă de sinceritate asexuată.

Vreau să-ți fiu prieten, domnișoară fără nume.

Vreau să-ți fiu ca un frate.

Crede-mă.

Fata se uita spre ocean.

Vreau să-ți vorbesc despre erorile lui Schopenhauer.

Vreau să discutăm despre filmele de artă.

Vreau să ne uităm amândoi la televizor într-o după-amiază ploioasă și să-ți dau jumătate din fursecurile mele.

Ea îi aruncă o privire iute, vădit nedumerită.

Vreau să chicotesc la glumele tale, chiar dacă sunt slabe.

Vreau să mă bucur cu tine, chiar dacă nu te înțeleg.

Degetele lui zburau, alergau și stârneau hohote muzicale și ea întoarse capul și… ah… zâmbi!

Vreau să sărut gura asta amuzată.

Chitară perfidă.

Ești o minune neagră pe care am descoperit-o singur pe plaja asta cenușiu-murdară.

Muzica nu mai era acum asexuată. Îi șoptea, o mângâia.

Zâmbetul pieri și ea își întoarse fața.

Trebuie să-mi îngrop fața în abdomenul tău brun.
Visez să dansez gol cu tine și să te țin de spate în palmă.

Fata se ridică. Își luă pătura și plecă, încercând să se grăbească, dar nereușind să-și ascundă mersul de regină.

Fir-ar să fie de chitară înfierbântată. Se opri din cântat și văzu prima oară pădurea de genunchi urâți. Culturiștii, bărbatul gras, cei doi copii și alții stăteau încremeniți lângă pătura lui.

— Măiculiță! șopti el, uitându-se după fată.

Cele treizeci și șase de ore care urmară fură rele. În seara aceea, pregăti patru persoane pentru operație, un lucru foarte neplăcut; să razi pântecul unui om, cu alunițe și cicatrice pe care nu le observi decât prea târziu, e cu totul altceva decât să-ți bărbierești propriul obraz familiar. Luni dimineața îl asistă credincios pe Silverstone la o apendicectomie și drept răsplată, fu lăsat să smulgă niște amigdale infectate.

Ieși din tură marți la ora opt și fu pe plajă la zece și jumătate. Dimineața era înnorată și rece și nu erau mulți oameni când ajunse. Se uită la pescărușii și învățăt despre delicatețea aerodinamicii. Pe la 11:30, soarele răzbi printre nori și nu mai fu atât de frig, ba după prânz începură să sosească și oamenii. Totuși, briza se mențînu tăioasă și fata nu apăru.

Cutreieră plaja, căutând perechea de picioare senzuale și cafenii, dar nu o găsi, așa că-și practică mișcările de înot și ațipi de câteva ori, trezindu-se ca să se uite pe plajă. Până la urmă, agăță o fetiță de șase ani, Sonia Cohen, și construiră amândoi Ierusalimul din nisip.

Edificiul fu spulberat de un val vrăjmaș la 4 și 7 minute. Fetița se așeză pe țărm și plânse.

Se întoarse la spital în ultimul moment, reuși doar să facă un duș și se prezentă la datorie cu părul încă îmbâcsit de nisip.

Tura fu plicticoasă, dar suportabilă. Acceptase deja faptul că n-o va mai vedea niciodată pe fată și se convinsese singur că ea nu putea fi atât de magnifică precum și-o amintea. Joi seara, cretinul de Potter se autodiagnostică și-și prescrise repaus la pat, datorat unui virus pe care probabil nu-l avea. Adam schimbă turele și Spurgeon se trezi cu patru ore de stat în camera de gardă.

Ajungând acolo, îl găsi pe Meyerson trântit pe o bancă și citind un ziar.

— Ce trebuie să știu, Maish?

— Foarte puțin, doctore, răspunse șoferul ambulanței. Ține minte doar că dacă vine cineva pe cale să dea în primire, trebuie să-l internezi *repede* la o secție. E lege veche, nescrisă.

— De ce?

— În orele de vârf, camera e ticsită. Unii pacienți așteaptă mult. Și dacă ies vorbesc că cineva s-a curățat în sala de așteptare, primul lucru la care se gândesc oamenii e că oricine poate să moară aici înainte să fie îngrijit.

Se oțeli ca să reziste, dar fură patru ore liniștite și nici vorbă de activitatea frenetică la care se așteptase. Citi de trei ori însemnarea din registru:

> CĂTRE: Tot personalul profesional
>
> DE LA: Emmanuel Brodsky, B.N., Ph. B., Farmacist-Șef
>
> SUBIECT: Lipsa rețetelor
>
> Departamentul farmaceutic a fost sesizat că un număr de carnete de rețete a dispărut din mai multe clinici în ultimele două săptămâni. De asemenea, în vara aceasta s-a descoperit lipsa unor cantități de barbiturice și amfetamine. Din cauza problemei drogurilor, departamentul farmaceutic sugerează ca nici medicamente, nici rețete necompletate să nu fie lăsate în locuri unde ar putea cădea în mâini iresponsabile.

La începutul serii, Maish aduse o femeie, alcoolică; aceasta le spuse neconvingător că urmele de lovituri de pe corpul ei se datorau căderii de pe scări. Era clar că cineva – soțul, amantul? – o bătuse. Radiografiile fură bune, dar nu-i putu da drumul imediat, pentru că intra în

politica spitalului ca numai medicii permanenți să facă ieșiri în cazuri de accidente. Adam era liber și plecase la Woodborough. Până la urmă, veni Meomartino și-o trimise acasă pe femeie, să facă băi fierbinți. Așa ar fi făcut și el, cu douăzeci de minute mai devreme, își zise Spurgeon și-i fu ciudă pe regulament.

Un cuplu de culoare veni la ora 10 seara cu un copil de patru ani, țipând și sângerând, cu o rană în palmă. Făcu vreo șase puncte de sutură după ce scoase cioburile; băiețelul căzuse în baie cu o sticluță în mână.

— Ce era în sticluță?

— Ceva vechi, clipi femeia. Nu mai știu, ceva roșiatic. O aveam de mult.

— Aveți noroc. Dacă înghițea conținutul, ar fi putut fi mort acum.

Ei clătinară din capete de parcă n-ar fi putut să vorbească. Oamenii ăștia.

Nu putu decât să le dea o doză mică de vomitiv, în eventualitatea că băiatul înghițise ceva toxic, îi puteau da să bea până la venirea doctorului.

Dacă vor chema doctorul, se gândi.

După miezul nopții, o patrulă de-a poliției o aduse pe doamna Therese Donnelly, slăbită și furioasă.

Doamna Donnelly avea șaptezeci și unu de ani. Intrase cu mașina într-un copac. Se lovise la cap, dar insista că se simte bine. Și accentua că era doar al treilea accident pe care-l avea în cei treizeci și opt de ani de șoferie.

— Celelalte două au fost *mărunțele*, înțelegeți, și la niciunul nu a fost vina mea. Prostănacii ăștia de oameni își dau arama pe față când îi pui la volan.

Lui Spurgeon i se păru că indignarea ei putea proveni din aburii alcoolului. Sau era senilă? Părea destul de alertă și protestă când fu consultată. Totuși, examinarea fizică nu se dovedi remarcabilă. Ceru radiografii craniene și se uita la ele când veni fiul ei. Arthur Donnelly avea o expresie bovină și era vizibil îngrijorat:

— Se simte bine?

Pe film nu se vedea nici o fractură de craniu.

— Pare bine. Dar la vârsta ei, nu e înțelept s-o lăsați să conducă mașina.

— Știu, știu, dar e una din plăcerile ei. De când s-a prăpădit tata, nu se mai distrează decât vizitându-și

prietenele de vârsta ei. Joacă bridge și poate beau și un păhăruț.

Sau două, se gândi Spurgeon.

— Pare bine, spuse el, dar, ținând seama de faptul că are șaptezeci și unu de ani, poate ar fi bine s-o ținem o noapte sub observație.

Doamna Donnelly deveni rigidă:

— Numai un prost n-ar înțelege că vreau să dorm în patul meu după toate prin câte am trecut, remarcă ea.

— Ascultați, începu fiul ei, îl știți pe fratele meu, Vincent X. Donnelly, deputatul?

— Nu, răspunse Spurgeon.

Donnelly păru iritat.

— Păi, e susținător al spitalului și știu că ar vrea ca mama să plece acasă.

— Îi putem acorda aici toată îngrijirea necesară, domnule Donnelly, spuse Spurgeon.

— Las-o baltă. Noi știm locul ăsta. Nu stați pe roze. Aveți destulă omenire pe cap și fără să vă mai ocupați de bătrânica noastră. Fii băiat bun și lasă-mă s-o duc în casa ei. O să-l chemăm pe dr. Francis Delahanty, care i-a fost medic treizeci de ani. O să angajăm și infirmiere să vină acasă, cât e nevoie.

Îi telefonă lui Meomartino, care ascultă nerăbdător descrierea cazului.

— Aici am un stop cardiac, printre altele, zise el. N-am închis un ochi până acum. Chiar vrei să cobor la tine?

Era un fel de vot de încredere tacit, de care el profită:

— Mă descurc eu, spuse.

Și-i făcu bătrânei ieșirea, începând să se simtă ca un doctor adevărat.

Restul nopții fu liniște. Își făcu vizita specială, prescrise niște medicamente, schimbă câteva bandaje, dormi chiar trei ore, fără întreruperi, înainte de a-și termina tura și a se culca din nou.

Se sculă la prânz și porni spre cantina medicilor, dar se răzgândi pe drum și fără să-și mai pună costumul de baie, se urcă la volan și porni spre plaja Revere.

N-o revăzu pe micuța Sonia Cohen, dar fata stătea în același loc în care o văzuse prima oară, privindu-l cum venea către ea în pantofii lui cafenii.

I se păru că zărește ceva – o licărire de bucurie nedeghizată – înainte ca ea să-l privească de parcă nu-l

mai văzuse niciodată.

— Pot să stau cu tine?

— Nu, zise ea.

Se îndreptă cu pantofii plini de nisip la locul pietros pe care-l ocupase înainte. Se așeză pe pătură și pietrele îi înțepară carnea. Rămase acolo ca un prost, privind-o. Soarele ardea puternic.

Fata încercă să se poarte de parcă era singură pe plajă, făcând din când în când drumul spre apă, cu o grație involuntară, înotând cu o grație care părea neafectată și apoi revenind la pătura veche, militărească, întinsă la soare.

Vremea de toamnă timpurie se transformase în Noua Anglie direct de la tropice, așa cum se întâmpla uneori. Stătu în soare până când hainele i se lipiră de corp și simți sudoarea scurgându-i-se prin părul tuns scurt și de-a lungul obrajilor.

Nu mâncase de prânz și pe la ora trei își simțea capul ușor și gol, un fum de cenușă în puterea uriașă a soarelui. Ochii îl usturau de la sudoare. Acum nu mai vedea una, ci trei fete care se mișcau la unison, ca un trio grațios de balet. Strabism periodic, își spuse, gândindu-se cât de minunat de eficienți sunt de obicei mușchii globilor oculari.

La scurt timp după trei și jumătate, ea își luă zborul, așa cum făcuse și prima dată. Dar acum o urmă și el.

O așteptă la dușuri și o văzu ieșind într-o rochie galbenă de bumbac, cu lucrurile de plajă pe braț. Se duse spre ea.

— Ia ascultă, începu fata.

Văzu că-i era frică.

— Te rog, spuse el. Nu sunt pervers, escroc sau altceva de felul ăsta. Mă cheamă Spurgeon Robinson. Sunt culmea respectabilității – chiar politicos – da nu îndrăznesc să te las să pleci fără să știu dacă te voi mai vedea. Nu e nimeni pe aici care să ne prezinte.

Ea se îndepărtă.

— O să vii și mâine? o întrebă el, luându-se după ea.

Ea nu-i răspunse.

— Cel puțin, spune-mi cum te cheamă.

— Nu sunt ceea ce cauți, zise ea.

Se opri și se uită la el și îi plăcu dârzenia din privirile ei:

— Tu vrei o fetișcană care să anime o zi la plajă. Eu n-am ce animație să-ți ofer, domnule. Ce-ar fi să încerci în altă parte?

Nu se mai uită înapoi decât după ce terminase de urcat scările spre șosea.

— Spune-mi doar cum te cheamă, o rugă el liniștit.

— Dorothy Williams.

Să stea și să se holbeze după ea nu era un lucru prea respectabil, dar nu-și putu desprinde ochii decât când îi dispăru din vedere.

Abia atunci plecă.

Soarele strălucea, dar căldura pierise. Oricum, avea slipul de baie și într-un fel, nu fu surprins s-o găsească acolo când ajunsese. Se salutară timid și ea nu obiectă când își așeză pătura lângă a ei, unde nisipul era fin.

Apoi stătură de vorbă.

— Toată săptămâna m-am uitat după tine.

— Am fost la școală. Ieri a fost prima zi liberă.

— Ești studentă?

— Profesoară la liceul de artă, clasele a opta și a noua. Ești muzician?

El dădu din cap, pentru că nu era o minciună și nu voia să vorbească despre el, ci să afle despre ea:

— Pictezi, sculptezi, modelezi?

Ea încuviință.

— Ce anume? întrebă el. Care-i specialitatea ta?

— Sunt pricepută la toate, bună nu sunt la niciuna. Din cauza asta predau. Dacă aș avea cu adevărat talent – adică, dacă aș lucra așa cum cânți tu – n-aș face decât asta.

El zâmbi și clătină din cap:

— Asta-i vorbă de amator. „Creați voi, cei talentați, iar noi o să vă privim cum străluciți.”

— N-ai nici un drept să mă faci ipocrită, zise ea. Nemulțumirea ei îi plăcu:

— Nici nu te fac. Dar prima mea impresie e că nu ești o fată care-și asumă riscuri.

— Genul mătușa-fată.

— La naiba, n-am zis așa.

— Sunt un fel de fată bătrână, acceptă ea.

— Cât de bătrână?

— Douăzeci și patru de ani în noiembrie trecut. Îl surprinse; nu era decât cu un an mai tânără decât el.

— Adică vrei să spui că ești prea bătrână pentru chestia cu măritatul?

— A, n-are nici o legătură cu măritișul. Vorbesc despre un tipar mental. Încep să devin foarte conservatoare.

— Un copil de culoare n-are dreptul să fie conservator.

— Te afectează mult chestiunile astea politice?

— Sunt negru, Dorothy, spuse el.

Era prima oară când îi rostea numele; ei păru să-i placă, faptul acesta sau răspunsul lui, nu era sigur.

Se apucă să ridice castele de nisip și fata îngenunche lângă el și făcu o groapă, ca să ia nisip ud, apoi începu și ea să construiască ceva. Degetele ei lungi și delicate mângâiau nisipul într-un fel care-l topea de tot. Își dădu seama că avusese dreptate cu privire la talentul ei; chipul modelat nu prea semăna cu al lui.

Până la urmă, când erau amândoi mânjiți de nisip, ea se ridică brusc și țâșni spre apă, iar el o urmă prin briza rece, descoperind ușurat că apa era ca o mătase caldă în comparație cu răcoarea aerului. Ea se îndreptă spre larg și el plescăi vitejește, ca să-i rămână alături. Chiar când era pe cale să abandoneze, ea se întoarse și începură să bată apa, apropiați, dar fără să se atingă.

— Înoți ca nebuna, gâfâi el, cu un junghi în piept.

— Locuim lângă un lac și stau mult în apă.

— Eu am învățat să înot abia pe la șaișpe ani, pe Riviera. Zău, nu te mint, întări el, văzând că ea părea neîncrezătoare.

— Ce făceai acolo?

— Nu l-am cunoscut pe tata. Făcea negustorie pe apă. Când aveam doișpe ani, mama s-a remăritat cu un om minunat, unchiul Calvin. Când îi întrebam despre tatăl meu adevărat, îmi spuneau doar că murise. Așa că, în vara când am împlinit șaișpe ani, m-am hotărât să încerc să privesc lumea așa cum o privise el. Acum pare o prostie, dar atunci mi se părea că în felul ăsta îl voi regăsi. Sau cel puțin îl voi înțelege.

Ea bătea apa cu mișcări foarte line și umerii netezi și cafenii care-i ieșeau din apă arătau goi și încântători.

— Nu pare o prostie, zise ea.

Pe buza de sus avea o dâră mică de sare de la apa de mare. Ar fi vrut să i-o șteargă cu limba, dar îi trecu cu blândețe degetul mare peste buză.

— Sare, îi explică, văzând-o cum se trage înapoi. Din fericire, nu m-au angajat pe nici un petrolier. Dar le-am zis că am optsprezece ani și am fost luat ca pianist pe vasul Ile de France.. Prima noapte în portul Le Havre era o ceață groasă și am hoinărit și eu pe străzi. Căscam gura la toate și le spuneam „nu" târfelor, încercând să-mi imaginez că sunt matur și tare și am o nevastă și un copil mic în State, dar bineînțeles că închipuirile nu mi-au fost de nici un folos. N-am reușit să înțeleg ce însemna viața pentru tata.

— Doamne, e cel mai trist lucru pe care l-am auzit.

El se hotărî să profite de tristețea ei și, cu mișcări stângace, îi căută gura. Ea se îndepărtă, apoi se răzgândi, își puse mâinile pe umerii lui și-și lipi o clipă buzele de-ale lui; fu un sărut cu gust de apă de mare; lipsit de pasiune, dar afectuos.

— Țin minte lucruri și mai triste, spuse el, întinzându-se după ea, dar ea își arătă dinții frumoși și-și puse picioarele pe pieptul lui, împingându-l. Nu-l lovi tare, dar fu suficient ca să se scufunde și să înghită apă și când își reveni din tușit, amândoi fură de acord că era timpul să iasă din apă.

Înotară spre țărm și ieșiră tremurând și cu pielea de găină și el se oferi s-o șteargă cu prosopul, dar ea refuză și o luă la fugă pe plajă. El o urmă și descoperi că era și mai plăcut s-o privească așa decât atunci când mergea. Ea se opri prea repede după gustul lui și reveniră la pături, unde fata deschise o sacoșă pe care el o crezuse trusă de tricotat și împărți cu el un prânz foarte bun.

— Dar tot nu mi-ai explicat cum ai învățat să înoți, zise ea.

— A, înghiți el sandvișul cu pâine de secară și salată de ton. Toată vara am făcut traseul Manhattan – Southampton – Le Havre, cu escale de două zile înainte de retur. Era un vas de croazieră și puneam bani deoparte, dar nu vedeam decât apă. Eram prea speriat și ca să iau cursa de noapte până la Paris. Și iată că, era cam pe vremea asta, vasul a ancorat o săptămână în Le Havre, pentru revizie. Aveam un ajutor de contabil, un tip, Dusseault. Nevasta lui ținea un butic pentru fraieri în Cannes și mi-a oferit un drum, dacă-l mai schimb la volanul Peugeot-ului. Călătoria a durat treizeci de ore. În timp ce el stătea cu nevastă-sa, eu mergeam la plajă și mă uitam la fetele în bikini. O gașcă de adolescenți francezi

m-a adoptat și era o fetiță care m-a învățat să înot în trei zile.

— Ai făcut dragoste cu ea? întrebă fata, după o ezitare.

— Era o albă. Pe vremea aceea, mai degrabă mi-aș fi tăiat singur gâtul decât să o fac cu o albă.

— Și acum?

— Acum?

Ani de zile, micuța franțuzoaică fusese un personaj principal în fanteziile lui sexuale și sociale. Se întrebase de multe ori ce-ar fi fost dacă ar fi rămas, ar fi cunoscut-o cu adevărat, s-ar fi însurat, ar fi devenit european. Uneori, visul îl făcea să tânjească de regret; dar totuși, cel mai adesea își spunea că rezultatul ar fi fost un dezastru. Tânăra învățătoare s-ar fi transformat probabil într-o femeie cicălitoare, cu timpul, oamenii nu s-ar mai fi prefăcut că nu-i observă culoarea pielii și șarpele și-ar fi croit drum prin Edenul lor.

— Acum…, legă el firul discuției, mi se pare că pui al naibii de multe întrebări.

O rugă să cineze cu el și ea refuză:

— Mă așteaptă părinții.

— Te conduc cu mașina.

— E prea departe, zise ea, dar el insistă.

Văzându-i hardughia de mașină, râse:

— Nu ești muzician. Ești responsabil cu livrări de marfă.

— Un șef de formație are nevoie de mașină mare. Transporți un basist, doi suflători, un interpret la talgere și un set complet de tobe.

Ea tăcea.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic, îi spuse.

— Parcă ți-e frică.

— De unde știu cine ești? izbucni ea. Ești un bărbat pe care l-am lăsat să mă agațe la plajă. Poți să fii un plasator de carne vie sau și mai rău.

El începu să râdă în hohote:

— Sunt un locuitor al plajei, îi spuse. O să te duc pe o insulă pustie și-o să-ți împletesc orhidee în păr.

Fu pe cale să-i spună atunci că era medic, dar se distra prea bine și veselia lui spontană o reconfortă pe fată; deveni și ea volubilă și lipsită de griji. Se simțea grozav cu ea și înainte să-și dea seama, ieși de pe șoseaua

Massachusetts și o luă spre un loc numit Natick. Casa era la distanță de câteva minute de șosea. Era o construcție sărăcăcioasă, dar îngrijită, dintr-un cartier de albi. Mama era subțire, cu trăsături distinse, amintind de un îndepărtat strămoș alb. Tatăl avea pielea cafenie, era liniștit și părea genul de om care grădinărește toată ziua, aranjează arbuști și plantează flori, aruncând priviri neliniștite către gazonul vecinilor anglo-saxoni sau semiți.

Părinții îi strânseră mâna cu șovăială, dar le făcu plăcere că fata adusese pe cineva acasă. Cu ei era și o fetiță de trei ani, Marion, cu păr negru sârmos și piele de culoarea laptelui cu cacao. Se pomeni cercetându-le involuntar fețele și observând asemănările.

Copilul ei, gândi. Dar doamna Williams avea un instinct precis:

— Îi spunem Midge, explică ea. Din cauză că e așa de mică. E fiica mezinei noastre, Janet.

Îl invitaseră în grădina bogată în arbori de grape, dar plină de țânțari. Spurgeon îi prindea de zor, în timp ce domnul Williams turna o bere la a cărei fabricație participase.

— Mă ocup de controlul calității. Iau mostre și fac teste chimice și biologice după fiecare etapă de fermentație.

Începuse ca măturător, lucrase șase ani la încărcare și-i povesti cariera lui în timp ce soția și fiica ascultau cu o răbdare ce părea exersată. Dăduse mai multe runde de teste pentru a obține slujba. Apoi urmă bomba:

— În fața a trei concurenți albi!

— Minunat, spuse Spurgeon.

— Minunată e *educația*, rosti apăsat dl. Williams. Din cauza asta mă bucur s-o văd pe Dorothy profesoară, ajutându-i pe cei tineri.

Apoi, își lăsă capul într-o parte:

— Și tu cam ce lucrezi, fiule?

Vorbi în același timp cu fata:

— E muzician.

— Sunt doctor.

— Părinții ei fură nedumeriți.

— Sunt doctor, repetă el. Stagiar de chirurgie la spitalul Suffolk County General.

Toți îi priviră, părinții uluiți, fața dușmănoasă.

— Îți place plăcinta cu pui? își netezi doamna Williams șorțul.

Îi plăcu felul cum se servi, aburind, cu coaja crocantă și bucățele mari de carne, alături de napi și cartofi mici, culeși probabil din grădina de legume din spatele casei. La desert mâncară rubarbă cu sos de mere și băură ceai rece cu lămâie multă. În timp ce femeile spălau vasele, dl. Williams puse discuri vechi cu Caruso, zgâriate, dar frumoase.

— Tremurau geamurile de glasul lui, spuse dl. Williams. Înainte de a lucra aici mai scoteam câte un ban în weekend. Într-o sâmbătă dimineața, făceam curățenie în fața unui garaj din centrul Framingham și doamna asta scorțoasă a venit și a pus la gunoi un vraf mare de discuri cu Caruso.

„Doamnă”, i-am spus eu „dați la gunoi o parte din cultură”.

S-a uitat cu răutate la mine și a plecat, așa că am pus discurile în mașina mea.

Ascultară cum se înălța vocea celebră a tenorului; fetița stătea ușoară ca un fulg pe genunchii lui Spurgeon, iar dinspre bucătărie se auzea zgomot de spălat vase. După Caruso, Spurgeon căută prin discuri alt gen de muzică, dar nu găsi nimic bun. Aveau și un pian vechi, uzat și revopsit, dar bine acordat.

— Cine cântă?

— Dorothy a luat câteva lecții.

Femeile tocmai reveniseră:

— Am luat exact opt lecții. Știu să cânt trei cântece pentru copii și vreo cinci fragmente. Spurgeon cântă ca un profesionist, le spuse ea cu ciudă părinților.

— A, cântă-ne niște imnuri, îl rugă mama.

Ce naiba, hai să cânt, își spuse el. Se așeză pe taburet și cântă: „Coboară Moise”, „Piatra vremurilor”, „Vechea cruce din rugi” și „Doamne, ce dimineață”.

Niciunul din ei nu avea vreun pic de voce și oricine spune că toți negrii se nasc cu ritmul în sânge ar fi trebuit să-l audă pe bătrân. Dar el o asculta pe fată, nu cum ar fi ascultat o cântăreață, ci ca o persoană ascultând-o pe alta. Și auzind vocea ei subțire, tremurătoare și încărcată de emoție, cântând astfel cu părinții ei se simți ca un pește care s-a jucat cu momeala și-și dă seama deodată că i s-a înfipt în gât.

Îi lăudară talentul la pian și el le spuse câteva ipocrizii despre felul cum cântaseră și părinții plecară să

culce fetița și să facă o cafea. De îndată ce rămaseră singuri, ea îl tratã de parcă ar fi fost un gunoi.

— De ce trebuia să minți?

— N-am mințit.

— Le-ai zis că ești doctor.

— Sunt.

— Mie mi-ai spus că ești muzician.

— Sunt. Am fost muzician înainte de a deveni doctor, dar acum sunt doctor.

— Nu te cred.

— Pierderea ta.

Tatăl și mama ei se întoarseră cu cafeaua și cu pâine de banane. Văzând că e întuneric, el se ridică să plece.

— Te duci la biserică? întrebă mama ei.

— Nu, doamnă. Cred că am fost de cinci ori în ultimii cinci ani.

— Te admir că spui adevărul, conchise ea, după o clipă de tăcere. La ce biserică te duci, din când în când?

— Mama e metodistă, zise el.

— Noi suntem unitarieni. Dacă ai vrea să vii mâine cu noi, ne-ar face plăcere.

— Undeva am auzit că un unitarian e o persoană care crede în Dumnezeu tatăl, oamenii frați și Bostonul vecin.

Henry Williams râse fără plăcere, dar Spurgeon văzu buzele strânse ale doamnei Williams și-și dădu seama că se purtase prostește.

— În următoarele două duminici sunt de serviciu la spital, zise el. Mi-ar plăcea mult să stau lângă Dorothy în biserică de mâine în trei săptămâni, dacă invitația mai e valabilă.

Părinții se uitară la fată.

— Eu nu merg la biserică, spuse ea limpede. Merg la Templul Unsprezece din Boston.

— Ești musulmană?

— Nu e, zise repede mama. E doar foarte interesată de mișcarea lor.

— Unele lucruri din religia asta sunt înțelepte, adăugă stânjenit Henry Williams. Fără îndoială.

Le mulțumi și-și luă la revedere și fata îl conduse la ușă.

— Îmi place de ai tăi, spuse.

Ea se rezemă de ușa de la intrare și închise ochii:

— Ai mei sunt doi bătrânei provinciali. Și tu, deschise ochi și-l privi drept, i-ai făcut să-ți mănânce din palmă, ca un șarlatan ce ești. Mie-mi spui ceva despre tine și lor le spui altceva.

— Vino cu mine la plajă sâmbăta viitoare.

— Nu, refuză ea.

— Ești o fată foarte frumoasă, dar n-o să mă rog de tine. Mulțumesc că m-ai lăsat să te conduc acasă.

Ajunse la poartă și abia acolo îi auzi vocea:

— Spurgeon.

Se întoarse și-i văzu ochii strălucind sub bolta de viță-de-vie de deasupra ușii.

— Nici eu nu mă rog, dar vino de dimineață și ia-ți un pulover. O să ne plimbăm, promise ea, apoi zâmbi: Mi-a înghețat fundul așteptându-te pe plaja aia mizerabilă.

La spital, îl aștepta același miros greu de sărăcie și boală. Urcă încet cu liftul care gemea și scârțâia. Coborî dintr-un impuls de moment la etajul patru să se uite în salonul lui. Era lipsă de personal, câteva asistente sufereau și ele de boala care-l doborâse pe Potter.

— Vă rog, auzi o voce.

Dincolo de o perdea, bătrâna poloneză, cu membrele ca niște bețe acoperite de răni supurânde, murea încet în duhoarea propriilor ei secreții. O curăță, o spălă cu grijă, îi dădu sedative, îi potrivi sonda urinară, îi mări viteza perfuziei și o lăsă să moară mai frumos decât murea înainte.

Când trecu pe lângă biroul lui Silverstone, se deschise ușa.

— Spurgeon.

— Salutare, șefule.

— Vrei să intri puțin?

Se simțea din nou bine, o uitase pe bătrâna care murea și-și amintea de tânăra a cărei viață înflorea:

— Care-i treaba, puiule?

— Ai avut aseară la gardă o pacientă cu numele de Therese Donnelly?

Doamna pe care o externase. Simți o greutate în piept:

— Da, sigur. Îmi amintesc cazul.

— A venit înapoi la spital acum șase ore.

Greutatea se accentuă:

— Vrei să mă duc s-o examinez?

Adam îl privi fără să clipească:

— Ar fi bine să ne uităm amândoi mâine dimineață, când se face autopsia.

Capitolul 7

Adam Silverstone

În forul lui interior, Adam Silverstone îi respecta pe anatomopatologi, dar nu-i invidia. Le făcuse de multe ori munca și-și dăduse seama că necesită pregătirea unui savant și abilitatea unui detectiv: dar nu înțelegea la nivel emoțional oamenii care-și alegeau această specialitate, renunțând la medicina adevărată.

Și după atâta timp, tot îl mai impresionau neplăcut autopsiile.

Un chirurg cunoaște corpul ca pe o mașină minunată învelită într-un strat epidermic complex. Totul pulsează de activitate. Secrețiile și fibrele, subtilitatea uluitoare a substanțelor vitale, toate sunt pline de viață și se schimbă continuu. Celulele se înlocuiesc unele pe altele, enzimele stimulează reacții, mușchii acționează pârghii și membrele sunt fixate pe articulații rotunde; pompe, valve, filtre, camere de combustie, rețele neurale mai complexe decât circuitele electronice ale unui super-computer – toate funcționează în timp ce doctorul încearcă să anticipeze nevoile întregului organism.

Prin contrast, anatomopatologul lucrează cu corpuri în descompunere, în care nu mai funcționează nimic.

Dr. Sack intră, însetat de cafeaua lui de dimineață.

— Ce te aduce pe aici? îl întrebă pe Adam. Dorul de știință? Nu era pacienta ta, nu-i așa?

Își prepară cafeaua într-o cană mare și ciobită pe care scria MAMA.

— Nu, dar a fost tratată în departamentul meu.

Dr. Sack mormăi. După ce-și bău cafeaua, îl însoțiră amândoi în sala de autopsii, cu faianță albă pe pereți. Corpul doamnei Donnelly era pe masă. Instrumentele erau pregătite.

Adam privi aprobator în jur.

— Se vede că ai un ajutor bun, spuse el.

— Așa e, întări dr. Sack. E la mine de unsprezece ani. Știi mai multe despre munca asta?

— Am lucrat ca laborant în Pittsburgh, când eram student, pentru profesorul meu.

— Pentru Jerry Lobsenz? Dumnezeu să-l odihnească, a fost un prieten bun.

— Și pentru mine, zise Adam.

Dr. Sack nu prea se grăbea să înceapă. Se așeză pe singurul scaun din sală, citind pe îndelete fișa pacientei.

Într-un târziu, se ridică și porni spre cadavru, luă capul în mâini și-l mișcă dintr-o parte în alta.

— Doctore Robinson, spuse el după o clipă, vrei să vii aici?

Spurgeon se apropie, urmat de Adam. Dr. Sack mișcă din nou capul. Bătrâna moartă părea că neagă ceva cu încăpățânare.

— Auzi?

— Da, zise Spurgeon.

De lângă el, Adam percepu și el micul scrâșnet.

— Ce este?

— Aflăm curând, spuse dr. Sack. Ajutați-mă s-o întorc. Cred că vom găsi o fractură de odontoid. Mai pe scurt, biata bătrână și-a rupt gâtul când s-a lovit la cap în accidentul de automobil.

— Dar n-avea nici o durere când am examinat-o, se îndoi Spurgeon. Absolut nici o durere.

Dr. Sack ridică din umeri.

— Nu era obligatoriu s-o doară. Avea oase bătrâne și fragile, care se rup ușor. Odontoidul e doar o proeminență osoasă a celei de-a doua vertebre cervicale. Fiul ei ne-a relatat că aseară se simțea bine și a mâncat cu poftă, chiar cu o oră înainte să moară. Au pus-o să stea în pat cu trei perne la spate. Ea s-a cam trântit pe perne când s-a culcat. Bănuiala mea e că zgâlțâitura și poate o mișcare a gâtului i-au înfipt fragmentul desprins în coloana vertebrală și moartea a survenit instantaneu.

Tăie pielea de la ceafă pentru a dezgoli vertebrele cervicale, secționând expert mușchii și ligamentele albe:

— Observi învelișul, doctore Robinson?

Spurgeon dădu din cap.

— Seamănă perfect cu membrana care învelește creierul.

Cu vârful degetului înmănușat, lărgi incizia astfel încât să se poată vedea aria hemoragică și porțiunea străpunsă de fragmentul de os ucigaș.

— Uite-l, spuse el voios. N-ai cerut radiografie, doctore Robinson?

— Nu.

Dr. Sack zâmbi cu buzele strânse:

— Presimt că data viitoare ai s-o faci.

— Da, domnule, zise Spurgeon.

— Întoarceți-o la loc, spuse dr. Sack, apoi se uită la Silverstone: Hai să vedem ce te-a învățat bătrânul Jerry. Termină tu.

Adam luă bisturiul fără ezitare și făcu incizia largă, în formă de „Y", deasupra sternului.

După câteva minute, ridică ochii și văzu că dr. Sack era satisfăcut. Dar îi aruncă o privire și lui Spurgeon și, deși acesta se uita la cuțit, îi citi nefericirea după rigiditatea trăsăturilor.

Era clar că nu vedea ceea ce se întâmpla cu adevărat pe masa de autopsie.

Adam îl compătimea pe Spurgeon. Dar conștiința îngrozitoare a faptului că era singurul responsabil de moartea unei persoane îi apărea în față oricărui doctor, ca o Gorgonă, mai devreme sau mai târziu. Știa din instinct că trebuia să-l lase pe stagiar să-și rezolve problema în felul lui.

Avea și el necazurile lui în laboratorul cu animale-cobai.

Ciobănescul german căruia-i administrase primul o doză mare de Imuran dezvoltase o complicație a bolii asemănătoare cu cea care o ucisese pe Susan Garland. Câinele murise după trei zile, în urma unei infecții.

Cățelușa pe nume Harriet, căreia-i dăduse o doză mică de imunosupresiv, făcu reacție de respingere la transplant chiar mai devreme cu o zi.

Operă multe exemplare canine, unii bătrâni și urâți, dar alții niște cățeluși atât de drăguți, încât trebui să-și oțelească inima ca să nu-și amintească sloganurile asociațiilor de protecția animalelor, care preferau să sacrifice mai degrabă copii decât câini. Pe măsură ce lucra, nota dozele cele mai eficiente, micșora și adăuga, înscriind cu grijă rezultatele în caietul pătat de cafea al lui Kender.

Trei dintre câinii care primiseră doze mari muriră în urma unor infecții.

Patru dintre cei tratați cu doze mici respinseră rinichiul transplantat.

Restrângând cantitățile de selecție, își dădu seama că marja de siguranță era foarte mică: de o parte și de alta a

cantității eficiente de medicament pândeau respingerea transplantului sau infecția.

Testase și alte medicamente și completase studiile pe animale pentru nouă factori de risc când Peggy Weld se internă în spital pentru analizele pre-operatorii.

Kender studie caietul de laborator cu atenție. Calculară împreună proporțiile, ținând seama de greutatea umană.

— Ce imunosupresiv vei folosi pentru doamna Bergstrom? întrebă Adam.

Kender își trosni încheieturile fără să vorbească apoi își întoarse urechea:

— Tu pe care l-ai folosi?

Adam ridică din umeri:

— Nu există nici un panaceu printre medicamentele pe care le-am testat până acum. Vreo patru-cinci sunt satisfăcătoare. Vreo două, aș zice că sunt la fel de eficiente ca Imuranul.

— Dar nu mai bune?

— Nu cred.

— Sunt de acord. Studiul tău e cam al douăzecilea care se face aici. Vreo zece-douăsprezece le-am făcut numai eu. Cel puțin, echipa noastră de transplant e familiarizată cu el, așa că rămânem la Imuran.

Adam dădu din cap.

Programară transplantul pe lista operațiilor pentru joi dimineața, cu doamna Bergstrom în sala 3 și dra Weld în sala 4.

Avea bani și lucra mai puțin noaptea, dar tot nu dormea destul, acum din cauza lui Gaby Pender. Mergeau prin muzee, la Filarmonică și se duseră și la vreo două petreceri. Într-o seară, în cameră la ea, se apropiară unul de altul și mergea minunat, dar veni colega ei. În zilele când nu se puteau vedea, vorbeau la telefon.

Apoi, pe la începutul lui noiembrie, ea îi spuse că pleca pentru patru zile în statul Vermont și-l întrebă firesc dacă nu voia să vină cu ea. El cântări implicațiile și apoi observă că ea spusese că „trebuia” să plece.

— Cum adică „trebuie” să pleci?

— Trebuie să-l văd pe tata.

— Aha.

— De ce nu, se gândi. Era în echipa de transplant, dar puteau pleca joi seara.

Nu era liber decât treizeci și șase de ore, dar negocie cu Meomartino încă o zi și jumătate, în schimbul unei ture duble în viitor.

Miriam Parkhurst și Lewis Chin, cei doi chirurgi specialiști, avură o urgență în sala 3 în zorii zilei de joi, un caz murdar, așa că trebui ca toată sala să fie spălată înainte de a o aduce pe doamna Bergstrom. Adam așteptă afară cu Meomartino, lângă paturile pe rotile pe care stăteau gemenele, sedate, dar conștiente.

— Peg? îngăimă Melanie Bergstrom.

Peggy Weld se ridică într-un cot și-și privi sora.

— Aș vrea să fi făcut o repetiție.

— Asta trebuie să fie în priză directă.

— Peg?

— Hmm?

— Nu ți-am spus nici măcar o dată mulțumesc.

— Nu începe acum, n-aș suporta, spuse sec Peggy Weld. Apoi surâse: Ții minte cum te luam la toaletă când eram mici? Într-un fel, și acum tot asta fac, te duc la toaletă.

Cu tot sedativul, începură amândouă să chicotească, apoi rămaseră tăcute.

— Dacă mi se întâmplă ceva, să ai grijă de Ted și de fete, spuse Melanie Bergstrom.

Sora ei nu-i răspunse.

— Îmi promiți, Peg? insistă Melanie.

— Mai taci din gură, prostuțo.

Ușile sălii 3 se deschiseră și doi infirmieri ieșiră cu gălețile în mâini.

— E liber, domnule doctor, spuse unul din ei.

Adam dădu din cap și porniră cu doamna Bergstrom.

— Peg? reîncepu ea.

— Te iubesc, Mellie, zise Peggy Weld.

Când Adam îi împinse targa spre sala 4, plângea. Fără să i se spună, Meomartino îi mai făcu o doză de sedativ înainte de a o pune pe masă.

Adam intră să se spele. Când se întoarse, anestezistul stătea deja la capul ei. Rafe Meomartino, care era desemnat în echipa din sala cealaltă, stătea aplecat deasupra lui Peggy Weld, ștergându-i cu blândețe lacrimile cu o bucățică de tifon steril.

Operația fu fără cusur. Peggy Weld avea rinichi foarte sănătoși și Adam îl asistă pe Lew Chin care îi scoase unul, apoi perfuză organul și se duse în cealaltă sală să-i urmărească pe Kender și pe Meomartino efectuând transplantul.

După asta, ziua fu monotonă și fu foarte fericit s-o vadă pe Gaby, care veni seara să-l ia cu mașina.

Vorbiră foarte puțin pe drum. Peisajul de toamnă pură era foarte frumos, dar, peste puțin timp, se făcu întuneric și nu mai vedeau afară decât umbre mișcătoare; în mașină, aplecată peste bord, ea era o siluetă cu trăsături care se modificau încântător cu fiecare manevră de șofer pe care o făcea. Conducea prea repede; goneau ca nebunii prin noapte.

Îl văzu privind-o și zâmbi.

— Uită-te la drum, zise el.

Pe măsură ce pătrundeau în zona de deal, temperatura cobora. Deschise geamul mașinii și trase în piept mirosul toamnei care se răspândea din dealurile vineții, până când Gaby îi spuse să-l închidă, ca să nu răcească.

Stațiunea tatălui ei se numea Vântul de Nord. Era o moșie mare de țară, care apucase probabil și zile mai bune. Ea scoase mașina de pe șosea și intră pe aleea străjuită de două statui din piatră, reprezentând animale fantastice. Conduse pe drumul pietruit până la un conac în stil victorian, incredibil de mare, cu luminile aprinse numai în porțiunea centrală a parterului.

Când se dădură jos din mașină se auzi țipătul sfâșietor al unui animal, sau poate era o pasăre de noapte, repetându-și bocetul întristat.

— Doamne, zise el, ce-a fost asta?

— Nu știu.

Tatăl ei ieși să-i întâmpine când Adam scotea sacoșele din mașină. Era un bărbat înalt, zvelt și în formă, cu pantaloni de lucru și o cămașă albastră. Era cărunt, dar avea păr bogat și ondulat. Avea tipul acela de trăsături precis conturate care trebuie să fi fost impresionante când era mai tânăr și chiar și la vârsta de acum îl făceau atrăgător.

Dar Adam văzu că se temea să-și sărute fiica.

— Bun, zise el. Ai reușit să vii și cu un prieten. Mă bucur că ai adus pe cineva cu tine.

Ea făcu prezentările și bărbații își strânseră mâinile. Ochii domnului Pender străluceau cu duritate:

— Spune-mi Bruce, comandă el. Lasă bagajele. Se ocupă altcineva de ele.

Îi conduse pe o cărare care trecea pe lângă un teren înverzit, luminat cu felinare în jurul cărora zburau fluturi de noapte și se opri lângă un bazin lucitor:

— Pe ăsta nu l-ai văzut, nu-i așa?

— Nu, spuse ea.

— Are dimensiuni olimpice. Poate să înoate aici și o armată, se pot face concursuri. Trebuia să-l fi văzut astă vară, colcăind tot weekend-ul de trupuri încinse. M-a costat ceva, dar a meritat.

— E foarte reușit, spuse ea, pe un ton ciudat de formal.

El le arătă intrarea laterală. Coborâră niște scări, trecură printr-un coridor și ajunseră în barul de la subsol. Era o încăpere menită să adăpostească vreo două sute de persoane. În fața unui cămin primitor, în care ardeau trei bușteni, o femeie și două fetițe își uscau unghiile proaspăt vopsite ale degetelor de la picioare, întinzând spre foc trei perechi identice de glezne subțiri.

— A adus un prieten, zise tatăl ei.

Pauline, mama vitregă a lui Gaby, era o roșcată bine întreținută, cu forme generoase, încă tânără, dar nu atât de tânără pentru a i se potrivi culoarea părului. Fetele, Susan și Buntie, erau fiicele ei dintr-o căsătorie anterioară, adolescente de nouă și unsprezece ani, la vârsta ingrată. Mama lor vorbea puțin și părea că-și gândise dinainte fiecare replică.

Bruce Pender mai puse un lemn pe foc, deși după gustul lui Adam era deja prea cald.

— Ați mâncat?

Mâncaseră cu mult timp în urmă și lui Adam îi era foame, dar dădură amândoi din cap. Domnul Pender le turnă băuturi cu o mână greoaie.

— Ce mai știi de mama? o întrebă pe Gaby.

— E bine.

— E măritată tot cu…?

— Din câte știu, da.

— Bine. De treabă femeie. Ce păcat că e așa cum e…

— Cred că voi, copii, ar trebuie să mergeți la culcare, spuse Pauline.

Fetele protestară, dar se supuseră, își puseră pantofii și le urară noapte-bună. Adam observă că Gaby le sărută cu o căldură pe care nu le-o arăta nici mamei vitrege, nici tatălui ei.

— Pauline se întoarce, zise Bruce, după plecarea lor. Casa e puțin mai jos, pe șosea.

— A, nu stați în hotel?

Pender zâmbi și clătină din cap:

— Toată vara și în weekend-uri în sezonul de schi, locul ăsta e o casă de nebuni. Muzică tot timpul, peste o mie de turiști, cei mai mulți celibatari care vin să-și facă de cap și să aibă un orgasm.

— După cum vezi, tata e foarte delicat, spuse Gaby.

Pender ridică din umeri:

— Ce este, este. Câștig bani conducând un tractir legal. Avantaje economice și nici un risc. Vin aici de la New York, au bani, bani frumoși.

Se lăsă tăcerea.

— Silverstone, zise el gânditor, privindu-l pe Adam. Ești evreu?

— Tata e evreu. Mama era italiancă.

— Aha.

Își mai turnă de băut, le puse și lor, umplu și paharul Paulinei. Adam își puse mâna deasupra paharului.

— Vara trecută, pe la două noaptea, povesti Pender, era cât pe ce să avem un înecat. Fiți atenți, nu în bazin. În *fântână.* Doi liceeni, beți turtă.

Gaby sorbi tăcută din pahar.

— Unele fete sunt niște bomboane, dar Pauline mă ține din scurt, continuă el visător. Ăsta e locul ei, adică e pe numele ei. Mama lui Gaby m-a curățat. Am plătit până la ultimul bănuț.

— Dragă tată, avea motive.

— Motive pe dracu, bău el.

— Țin și eu minte scene din copilărie, tată. Tu și Pauline a ta le oferiți lui Suzy și Buntie aceeași atmosferă plăcută?

Pender își privi fiica fără expresie:

— Mă gândeam că o să fii și tu rezonabilă dacă avem un oaspete, spuse el.

Țipătul sfredelitor de afară se auzi din nou.

— Ce e asta? întrebă Adam.

Pender păru bucuros să schimbe subiectul.

— Hai să-ți arăt, îl chemă el.

Pe drum, aprinse lumina deasupra unei zone cu gazon din spatele piscinei. Într-o cușcă de sârmă, un raton mare pășea ca un leu, cu ochii roșii ieșind în evidență pe desenul negru ca o mască al blănii capului.

— De unde l-ai luat? întrebă Adam.

— Un puștan l-a dat jos din pom cu o prăjină și a pus o ladă de pâine peste el.

— Și-l ții aici ca… atracție pentru turiști?

— A, nu, sunt periculoși. O femelă de raton ca asta omoară un câine.

Luă o mătură și înțepă animalul cu coada în coaste. Ratonul se întoarse; labele lui fine apucară bățul și-și înfipse dinții, smulgând așchii din el.

— Acum e în călduri. O țin aici ca să atragă masculi. Alea sunt capcane, arată el două cutii mici la marginile cercului de lumină.

— Și dacă-i prinzi, ce faci cu ei?

— Prăjiți și cu cartofi dulci sunt o delicatesă.

Gaby se întoarse și intră înăuntru și ei o urmară. Tocmai se așezau cu paharul în jurul focului când veni Pauline.

— Brr, se plânse ea de frig.

Se ghemui lângă soțul ei și o întrebă pe Gaby de școală. Bruce o cuprinse cu brațul și o ciupi ca un proprietar de sânul rotund. Adam se uită în altă parte. Femeile continuară să vorbească, fără să pară că au observat.

Conversația lâncezea și uneori făceau eforturi disperate ca s-o reia. Discutau despre teatru, baseball, politică. Domnul Pender îi invidia pe californieni că-l au în frunte pe Ronald Reagan, afirma că bogătașii preiau controlul țării și spunea că americanii ar trebui să-i bombardeze pe chinezii comuniști cu proiectile atomice și să termine cu ei. Adam, deja fascinat de repulsia pe care o simțea pentru omul acesta, nu era într-o dispoziție serioasă și nu se certă cu el.

Pe deasupra, îi era foarte somn. Până la urmă, după ce căscase de trei ori, Pender puse la loc sticla de whisky aproape goală, ceea ce însemna că seara se încheiase.

— De obicei, Gabrielle doarme la noi, dar acum vă dăm două camere alăturate la etajul trei, ca să aveți loc de joacă.

Îi spuseră noapte-bună Paulinei, care-și scărpina gânditoare palma îngustă cu unghii sângerii, la fel ca cele

de la picioare și Pender îi duse sus.

— Dacă vreți ceva, trebuie să vă luați. Gabrielle știe pe unde sunt toate. O să aveți toată clădirea pe mână.

Cum o putea un om să rânjească astfel când fata căreia i se adresează e propria lui fiică? se minună Adam.

— Noapte bună, zise el.

Pender îi făcu semn cu mâna și se îndepărtă.

— Iisuse.

Se întinse îmbrăcat pe pat. Îl auzi pe Pender râzând cu soția lui, apoi zgomotele la plecarea celor doi din hotel. În clădirea veche domni o liniște deplină, apoi percepu dincolo de perete mișcări. Probabil Gaby se pregătea de culcare.

Camerele erau separate de o baie. O străbătu și ciocăni la ușa închisă.

— Ce e?

— Vrei să vorbim?

— Nu.

— Bine. Atunci, noapte bună.

— Noapte bună.

Închise cele două uși ale băii, își puse pijamaua, stinse lumina și se culcă. Dincolo de fereastra deschisă, greierii cântau o serenadă, presimțind poate căderea primei brume. Ratonul jeli cu același sunet sfredelitor. Gaby Pender intră în baie și auzi cum se trage apa. În ciuda experienței lui medicale, ascultă rigid, urându-l pe tatăl ei.

Se sculă și aprinse lumina. În noptieră era o mapă de corespondență. Scrise repede pe hârtia cu antetul stațiunii:

Către Comisarul pentru Vânătoare și Pescuit
Montpellier, Vermont

Dragă domnule,

Un raton femelă de dimensiuni mari, capturat ilegal, e ținut în stațiune pentru a atrage în capcană ratoni masculi. Am fost martor că animalul este rău tratat și pot depune mărturie pentru aceasta. Mă puteți găsi la Departamentul chirurgical de la spitalul Suffolk County General din Boston. Vă solicit o anchetă urgentă, deoarece ratonii sunt destinați consumului alimentar.

Cu sinceritate,
Adam R. Silverstone, M.D.[4]

Puse scrisoarea într-un plic, îl lipi cu grijă și scoase un timbru din portofel, pecetluind-o, apoi o băgă în sacoșă și se culcă la loc. Vreun sfert de oră se foi în pat, sigur că nu va putea dormi, cu toate că era frânt de oboseală. Hotelul scârțâia de parcă o armată de fantome se destrăbălau în paturile goale. Greierii își țârâiau cântecul de lebădă. Ratonul plângea și gemea. O dată, i se păru că o aude și pe Gaby plângând, dar se convinse că greșea. Și adormi.

I se păru că fu trezit imediat de mâna ei.

— Ce e? întrebă, crezând la început că e la spital.

— Adam, du-mă de aici.

— Sigur, spuse el prostește, între somn și trezie.

Apoi închise ochii, fiindcă ea aprinse brusc lumina. O văzu îmbrăcată în pantaloni și-n pulover.

— Acum?

— Chiar acum.

Avea ochii înroșiți de plâns. Un val de tandrețe îi umflă pieptul și-i fu milă de ea. Dar epuizarea îi trase capul înapoi pe pernă.

— Ce-o să creadă? zise el. Nu mi se pare că trebuie să dispărem pur și simplu în noapte.

— Le las un bilet. Le spun că ai fost chemat la spital.

El închise ochii.

— Dacă nu vii, plec singură.

— Du-te și scrie biletul; eu mă îmbrac.

Fură nevoiți să coboare scara pe bâjbâite, în întuneric. Luna era gata să apună, dar văzură la lumina ei drumul până la mașină. Greierii nu mai cântau, dar ratonul încă mai striga.

— Stai, spuse ea.

Aprinse farurile și îngenunche că caute o piatră mare, El vru s-o urmeze, dar îl opri:

— Vreau s-o fac singură.

El rămase pe bancheta îmbrăcată în piele gălbuie, umedă de rouă, tremurând. Ea zdrobi încuietoarea cuștii și el se întrebă dacă ar fi pus cu adevărat la poștă scrisoarea în care-i denunța tatăl. O auzi fugind înapoi, apoi un zgomot surd și un blestem.

Ajunse la mașină râzând și suspinând, lingându-și o zgârietură de pe palmă.

— Mi-a fost frică să nu mă muște, explică ea, și am căzut pe o capcană când am fugit. Era cât pe ce să cad în afurisita de piscină.

Începu și el să râdă și râseră până ieșiră pe șosea, trecând de cele două statui de piatră. Când se opri din râs, văzu că ea plângea. Îi trecu prin minte să-i ia volanul ca să fie în siguranță, dar era atât de obosit, încât nu prea îi mai păsa.

Ea plângea fără zgomot; el se gândi că oferea o imagine mult mai sfâșietoare decât femeile care se dădeau în spectacol.

— Ascultă, zise el în cele din urmă, cu vocea încheiată de oboseală. Nu ai doar tu parte de părinți oribili. Cu tatăl tău e sexul, cu al meu e sticla.

Îi povesti pe scurt despre Myron Silberstein, omițând foarte puține lucruri. Vorbea sec și fără emoție despre muzicianul ambulant din Dorchester care a trecut din slujbă în slujbă până când, într-o seară, la teatrul Davis din Pittsburgh, a întâlnit o micuță italiancă lipsită de experiență și mult mai tânără decât el.

— Sunt sigur că a luat-o de nevastă din cauza mea, spuse el. Bea de când îl știu și nici azi nu s-a lăsat.

Mașina străbătea noaptea în direcția din care veniseră și ea îi atinse brațul.

— Poate noi vom începe generații noi.

El dădu din cap și zâmbi. Apoi adormi.

Când se trezi, traversau podul Sagamore.

— Unde naiba suntem?

— Aveam învoire de la treabă, spuse ea. Era păcat să ne întoarcem acasă și să ne irosim vacanța.

— Dar unde mergem?

— Într-un loc pe care-l știu eu.

Tăcu și o lăsă să conducă. După patruzeci și cinci de minute erau la Truro, dacă se lua după panoul luminos. Ea întoarse mașina pe șoseaua către Cape Cod, cu două benzi mărginite de iarbă. Urcară o colină mică și la dreapta zăriră îngemănarea cerului negru cu marea. Deodată auziră și freamătul apei, de parcă cineva apăsase pe un buton.

Ea încetinise mult și găsi ceea ce căuta, căci întoarse deodată mașina. El nu vedea nimic în beznă, dar, când coborâră, văzu o pată mai întunecată în fața lor. Era o clădire mică, o cabană sau o baracă.

— Ai cheie?

— Nu există, zise ea. E zăvorâtă pe dinăuntru. Intrăm pe ușa secretă.

Ea îl duse în spatele căsuței, zgâriindu-se pe drum în conifere pitice. El văzu că ferestrele aveau obloanele trase.

— Trage puțin de obloane, îl îndemnă ea.

Se desfăcură foarte ușor, ca și cum ar mai fi fost bruscate de multe ori. Ea ridică fereastra și se strecură pe pervaz:

— Ai grijă la cap, îi spuse.

Cu toate acestea, se lovi de tocul de sus. Camera era cât o debara; pe lângă ea, locuința lui de la spital părea spațioasă. Mai erau încă două camere, identice cu cea prin care intraseră; o baie minusculă cu duș și o cameră universală cu ustensile de bucătărie, un balansoar de trestie și o canapea cu câlți ieșiți afară, mâncată de molii. Decorul marin era clasic: scrumiere din scoici, stele de mare, o planșă de surfing proptită într-un colț și în alt colț o sobă cu gaz pe care ea o aprinse cu ușurință.

El rămase în picioare, buimac.

— Eu ce pot să fac? o întrebă.

Ea îl privi pentru prima oară și-și dădu seama cât de obosit era.

— Doamne, Adam. Îmi pare rău, zău.

Îl așeză pe un prag, îi scoase pantofii, apoi îl ajută să se culce, îl acoperi cu o pătură de lână care-l gâdila, îi sărută pleoapele și-l lăsă singur să adoarmă în zgomotul mării.

Se sculă în zgomot și miros de prăjeală, cu sentimentul că se afla la bordul unei nave mici. Geamul era aburit.

— Speram c-o să dormi mai mult, zise ea. Dar îmi era așa de foame, că a trebuit să mă duc la magazinul din camping să iau mâncare.

— A cui e baraca asta? întrebă el, speriat de încălcarea proprietății.

— A mea. Mi-a fost lăsată prin testament de bunica. N-avea grijă, ne încadrăm în lege.

— Iisuse, ești o moștenitoare.

— Ai apă fierbinte din belșug. E un cazan bun, îl invită ea cu mândrie. Pasta de dinți e în dulăpior.

Dușul îi restabili entuziasmul, dar conținutul dulăpiorului îl coborî puțin. Găsi acolo medicamente de toate felurile și picături, flacoane fără etichete și calmante, tot soiul de vitamine; trusa medicală a unei ipohondre.

— Știi ce, spuse el prudent când ieși, îmi faci un serviciu?

— Ce?

— Scapă de… prostiile alea din dulăpior.

— Da, doctore, spuse ea, prea lingușitoare.

Mâncară piersici, ouă cu șuncă și cornuri pe care le prăjise prea tare.

— Faci cafea mai bună decât oricine, îi zise, ceva mai bine dispus.

— Cunosc bine ibricul. Am stat aici singură un an.

— Un an întreg? Și iarna?

— Mai ales iarna. În asemenea condiții, o ceașcă bună de cafea îți salvează viața.

— De ce ai vrut să te ascunzi?

— Păi, îți spun. Am fost înșelată.

— Chiar așa?

— Chiar așa.

— Ce idiot!

— Mulțumesc, Adam, zise ea. Ești foarte drăguț.

— Eram sincer.

— Oricum. După situația mea familială imperfectă, chestia asta m-a adus într-un impas emoțional și m-am gândit să mă claustrez undeva. Mi-am luat cărțile și am venit aici. Să mă gândesc, să încerc să aflu cine eram de fapt.

— Și ai aflat?

— Cred că da, răspunse ea, după o ușoară ezitare.

— Ai noroc.

O ajută să spele vasele.

— Parcă suntem învăluiți în ceață, îi spuse, când aranjau vesela la loc.

— A, nu. Ia-ți o haină. Vreau să-ți arăt ceva.

Ieșiră afară și ea îl conduse pe o potecă aproape îngropată în ierburi dese. Recunoscu pe margini dafini și, ici colo, câte un prun de nisip. Ceața era densă și nu vedea în față decât curbele ei armonioase, în blugii mulați.

— Știi unde mergi?

— Aș merge acolo și cu ochii închiși. Acum fii atent. De aici încolo înaintăm încet. Aproape am ajuns.

Era o tăietură abruptă în faleză. Ajunseră pe marginea unei stânci, cu ceața ca un zid în fața lor și dedesubt apa. Lui i se păru o replică macabră a trambulinei de unde sărise pe vremuri pentru bani.

— E abruptă.

— Foarte abruptă și înaltă. Oamenii se sperie când o văd pentru prima oară. Eu alunec până jos pe un plastic și nu pățesc nimic.

Se așeză pe marginea stâncii, balansându-și picioarele în gol și adulmecând ceața cu ochii închiși.

— Mori de plăcere, o acuză el.

— Țărmul se schimbă mereu și totuși rămâne la fel ca atunci când bunicul a construit căsuța pentru bunica. În Provincetown e un agent care s-a oferit să mi-o cumpere la un preț tentant, dar vreau ca și copiii mei s-o vadă așa. Coasta face parte din rezervația John F. Kennedy, așa că nu se mai poate construi nimic aici și oceanul mănâncă în fiecare an câțiva centimetri din țărm. Cam în cincizeci de ani va trebui să mut și casa, ca să n-o ia apa.

Lui i se părea că sunt suspendați în ceață. Curentul țărmului șuiera undeva dedesubt. El ascultă și clătină din cap.

— Ce e? întrebă ea.

— Ceața asta. E o atmosferă stranie.

— Pe mal, nu e chiar așa. În apă e complet altfel, e aproape ca o experiență mistică, zise ea. Când stăteam aici, uneori nici nu-mi mai puneam costumul de baie și înaintam prin ceață. Nu se poate descrie, e ca și cum ai deveni o parte din mare.

— Nu e și periculos?

— Te trage curentul, chiar și din larg. Îți spune unde-i țărmul. De vreo două ori…

Ea tărăgănă cuvintele, nesigură, apoi se hotărî să continue:

— De vreo două ori am înotat până departe, dar n-am avut curajul să merg înainte.

— Gaby! De ce să mergi înainte?

Un cormoran țipă în ceața din spatele lor.

— Bărbatul care te-a părăsit însemna chiar atât de mult pentru tine?

— Nu, era un băiat, nu un bărbat. Dar eu… credeam că voi muri.

— De ce?

— Mă chinuiau niște dureri. Accese de amorțeală, o oboseală copleșitoare. Aceleași simptome le-a avut și bunica mea când era pe moarte.

Deodată, colecția din dulăpiorul de medicamente căpătă o semnificație jalnică în narațiune.

— Seamănă cu descrierea clasică a unui caz de isterie, spuse el cu blândețe.

— Bineînțeles, aprobă ea, lăsând un pumn de nisip să i se scurgă printre degete. Știu că sunt o ipohondră. Dar atunci eram convinsă că voi muri de o boală oribilă. Să fii convins că suferi de o boală e la fel de rău ca atunci când o ai de-adevăratelea. Crede-mă, doctore.

— Știu.

— Cred că înotul era un fel de a mă îndepărta de spaimă, de a o depăși.

— Iisuse, dar de ce ai venit aici și nu te-ai dus la un doctor?

— Fusesem la o mulțime de doctori, zâmbi ea. Și pur și simplu nu-i credeam.

— Acum îi crezi când îți spun că n-ai nimic?

— De cele mai multe ori, da, zâmbi ea din nou.

— Mă bucur, zise el, simțind totuși că îl mințise.

Ceața din jur păru să se mai risipească și câteva raze de lumină pătrunseră în pâclă.

— Și părinții tăi ce-au zis când au aflat că locuiești singură aici?

— Mama tocmai se remăritase. Era… preocupată de altele. Mi-a trimis o scrisoare. Tata nu mi-a trimis nici măcar o carte poștală, clătină ea din cap. E cu adevărat un ticălos, Adam.

— Gaby…, își căută el cuvintele. Nu-mi place de el, dar toți suntem slabi, fiecare în felul lui. Aș fi un ipocrit să-l condamn. Sunt sigur că am făcut multe din lucrurile care te dezgustă la el.

— Nu.

— Am fost pe picioarele mele mult timp. Am cunoscut multe femei.

— Nu înțelegi. Nu mi-a dat niciodată nimic, nimic din el. Mi-a plătit taxele școlare și pe urmă a așteptat să-i fiu recunoscătoare.

Văzându-l că tace, adăugă:

— Am impresia că tu ai muncit ca să poți merge la colegiu.

— Am mers datorită unchiului meu, Vito. Am avut trei unchi, Joe, Frank și Vito. Frank și Joe erau solizi ca taurii, lucrau la oțelărie. Vito era înalt, dar fragil. A murit când aveam cincisprezece ani.

— Ți-a lăsat bani?

— Nu, n-avea bani, râse el. Lucra la vestiar la piscină, dădea prosoapele. Și în fiecare zi, după ce terminam școala și vindeam ziare, mă duceam la unchiul Vito și el mă lăsa să intru în apă. Când s-au prins că nu plătisem niciodată, erau deja obișnuiți cu mine și mi s-a acordat o bursă a clubului de tineret. Un antrenor mare, Jack Adams, a lucrat cu mine și pe la doisprezece ani eram un săritor bunicel. Am sărit atâta, încât am făcut o infecție la ureche și din cauza asta acum am unele probleme cu auzul.

— N-am observat. Ești surd de o ureche?

— Nu, foarte puțin, la stânga. Suficient cât să mă reformeze din armată.

— Bietul Adam, îi atinse ea urechea. Nu te-a deranjat când creșteai?

— Nu prea. Toți anii de colegiu i-am făcut cu o bursă sportivă, pentru că-mi reprezentam școala și clubul ca săritor de la trambulină. N-aveam treabă cu banii. Și pe urmă, la medicină, în primul an, m-am trezit din nou sărac. Ca să-mi plătesc patul și masa făceam livrări la spălătorie de la toate dormitoarele. Și seara distribuiam sandwich-uri în camere.

— Aș vrea să te fi cunoscut atunci, zise ea.

— N-aș fi avut timp să stau de vorbă cu tine. După un timp, a trebuit să renunț la serviciile astea, din cauză că școala mă solicita prea mult. Două trimestre am lucrat într-un birt pentru masă și am împrumutat de la universitate banii de cazare. În prima vară, am făcut pe chelnerul la un hotel. Am avut o aventură cu o turistă, o grecoaică bogată măritată cu unul care nu voia să divorțeze și era președintele unui lanț de magazine. Stătea în Drexel Hill, aproape de facultatea mea din Philadelphia. M-am văzut cu ea aproape un an, foarte des.

Ea îl asculta.

— Nu numai că aveam o legătură. Uneori îmi dădea bani. Nu mai trebuia să muncesc. Mă chema la telefon și mă duceam la ea acasă și după aceea, de multe ori, îmi băga un teanc de bancnote în buzunar.

— Oprește-te, zise ea, întorcând capul ca să nu-l mai vadă.

— Până la urmă, nu ne-am mai întâlnit. Nu mă mai puteam suporta. Mi-am luat o slujbă la încărcat de cărbuni, ca să asud bine și să ispășesc.

Din depărtare, un alt cormoran îi răspunse primului. Ea se uită la el:

— De ce-mi spui?

Pentru că sunt un prost, se minună el în gând:

— Nu știu. N-am mai spus la nimeni până acum.

Ea se întinse și-i atinse din nou fața:

— Îmi pare bine. Pot să te întreb ceva?

— Sigur.

— Să faci dragoste cu femeia aia… o aventură întâmplătoare… era la fel ca atunci când iubeai?

— Nu știu, spuse el. Nu le-am iubit pe nici una.

— Asta e… animalic.

— Suntem animale. Nu e nimic rău dacă ne purtăm ca atare.

— Dar ar trebui să fim mai mult.

— Nu e posibil întotdeauna.

Ceața se risipea. Sus, soarele, ca un reflector enorm, dezvăluia întinderea nesfârșită a oceanului. Plaja era lată și albă, cu mici dune și câteva crengi la margini, cu nisipul fărâmițat fin și strălucitor.

— Voiam să vezi locul ăsta, mărturisi ea. Stăteam aici și-mi spuneam că poți să-ți arunci toate rănile urâte pe țărm, să le spele mareea.

Se gândea la cuvintele ei, când, spre groaza lui, ea strigă vesel și se aruncă de sus pe panta înclinată la cel puțin o sută de grade. Fesele ei lăsară o dâră dreaptă în nisipul roșiatic. O văzu râzând de jos și nu mai avu ce face. Se așeză pe margine, închise ochii și alunecă. Avea nisip în pantofi și panta era aspră. Fata râdea în hohote. Deschizând ochii, realiză că era extrem de drăguță când era fericită, de fapt, era fata cea mai frumoasă pe care o văzuse vreodată.

Căutară pe plajă, dar nu găsiră nici o comoară, în afară de câțiva bureți mirositori; priviră un pește ondulându-se într-un mic golf cristalin; dezlipiră pământ galben de pe o stâncă și modelară o oală care crăpă uscându-se la soare.

Când înghețară, încercară fără succes să-și scuture nisipul de pe picioare și se cățărară pe scara șubredă de lemn până la faleză, intrând apoi în căldura cabanei. Soarele scălda în lumină canapeaua uzată. Ea se întinse cât aprinse el focul și-i făcu loc să vină lângă ea după ce flăcările se înălțară în vatră. Amândoi închiseră ochii, lăsându-l pe zeul soare să le transforme lumea de dincolo de pleoape într-un uriaș glob roșu.

După un timp îndelungat, el deschise ochii, se întoarse și o sărută blând și o atinse și mai blând cu vârfurile degetelor. Buzele ei erau calde, uscate și sărate. Era liniște, nu se auzeau decât marea și țipetele pescărușilor, iar înăuntru, trosnetul focului și respirațiile lor. Îi atingea sânii prin tricou, amândoi conștienți că tatăl ei transformase ceva mai devreme același gest într-o pecete trivială de proprietar.

Asta e altceva, îi spuse el în gând. Înțelege, te rog, înțelege asta. Simțea în ea un tremur, mai mult frică decât dorință și, cu toate femeile din viața lui, frica i se transmise și tremură și el.

Totuși, micșoră distanța dintre ei până când tresăririle li se contopiră. Îl sărută și ea, la început timid și apoi cu un avânt devorator, lăsându-l zdruncinat. Apoi, prin acord mut, se despărțiră ca să se dezbrace repede, ajutându-se unul pe altul. Era așa cum se așteptase; nu avea pete albe, nici o urmă de bretea pe corp, o zări în licăriri care-i muiară picioarele.

— Ai burtă, observă ea.

— Alerg, se apără el. Tu ești foarte tare.

— Nu tot timpul, recunoscu ea.

Apoi se apropiară din nou perfect. Ce dulce era totul în căldura soarelui! Ea îi săruta urechea vătămată și plângea și el își dădu seama, cu un sentiment nou, că nu voia nimic, voia doar să-i dea, să-i dea cu tandrețe tot ce avea pe lume și toată ființa lui Adam Silverstone.

În cele din urmă li se făcu foame.

— Mâine, spuse ea, ne sculăm devreme să prindem fluxul și o să-ți pescuiesc niște plătici mici și grase și tu o să le cureți ca un chirurg, iar eu o să le prăjesc pe cărbuni și o să le mâncăm cu unt și lămâie.

— Mmmm…, aprobă el, apoi: Dar azi?

— Azi… mai avem niște ouă.

— Nu prea am chef de ouă.

— Supă portugheză?

— Ce e asta?

— Specialitatea regiunii. Tăieței și legume, mai ales varză și roșii, cu carne de porc. E un local bun în Provincetown. Se servește cu pâine caldă. Și dacă vrei, și cu bere bună.

— Asta e.

Se priviră cu ochii scânteind și surâseră.

Se îmbrăcară fără jenă, adunându-și lucrurile risipite prin cameră, apoi luară mașina și urmară drumul până la Provincetown. Mâncară supa, fierbinte și afumată, plină de bucățele delicioase și apoi ajunseră la debarcader tocmai când acosta un vas de pescuit. Gaby se târgui cu nerușinare și cumpără cu treizeci și cinci de cenți un calcan frumos, ca să aibă ce mânca a doua zi, dacă nu prindeau nimic sau nu se sculau.

Când ajunseră acasă, ea puse peștele în frigider și veni la el și-i luă fața în palme.

— Îți miros mâinile a calcan, se plânse el, apoi o sărută mult și când o privi, știură amândoi că vor face dragoste, fără ca ea să se mai poată spăla.

— Adam, spuse ea cu voce tremurătoare. Vreau să-ți dăruiesc șase copii. Cel puțin șase. Și să fim căsătoriți șaptezeci și cinci de ani.

Căsătoriți, se gândi el. Copii? Ce nebunie!

— Uite, Gaby… începu neliniștit.

Ea se trase înapoi și el vru s-o ia din nou în brațe cât îi vorbea, dar ea nu vru, îl privea țintă.

— Dumnezeule, spuse ea.

— Uite…

— Nu, spuse ea. Nu vreau să mă uit. Nu sunt prea deșteaptă și nu mă surprinde, o știu de mult. Dar tu… Doamne, se miră ea. Săracul Adam. Ești un *nimic.*

Fugi în baie și încuie ușa. Nu auzi plânsete, dar peste puțin timp auzi sunetul frânt al vomei, apa de la toaletă. Ciocăni la ușă, simțindu-se teribil de vinovat.

— Gaby, te simți bine?

— Du-te dracului, suflă ea plângând.

După un timp, o auzi spălându-se și apoi ieși:

— Vreau să plec.

El scoase sacoșele afară, ea opri soba și ieși pe geam, lăsându-l să potrivească obloanele la locurile lor. Când vru să se urce la volan, ea îl repezi.

Conduse ca o sinucigașă pe drumul de întoarcere, alegându-se până la urmă cu o amendă pentru exces de viteză, din partea unui polițist sarcastic.

După aceea, conduse mai prudent, dar începu să tușească din adâncul pieptului, zguduindu-se toată și aplecându-se peste volan.

El îndură un timp, apoi o îndemnă să oprească la o farmacie.

— O să-ți fac o rețetă de efedrină.

Ea continuă să conducă. Se înserа când opri în fața spitalului. Nu se opriseră să mănânce și Adam era din nou epuizat, flămând și secătuit emoțional.

Își puse sacoșa pe trotuar. O auzea tușind când apăsă pe acceleratorul Plymouth-ului și țâșni în fața unui taxi, al cărui șofer o claxonă tare.

Adam stătea pe trotuar și-și aminti deodată că nu luaseră peștele din frigider. Data viitoare, Gaby o să mai aibă un motiv să-i fie scârbă de vacanța lor întreruptă. Era sfâșiat de emoții opuse, îngrijorătoare, vinovăție și regret. Îi turnase în urechi tot felul de confesiuni degradante, apoi…

Ce naiba, se gândi, am promis ceva?

Am semnat un contract?

Dar, cu un dezgust de sine subit, știu că-i tratase trupul cu blândețe și-i sfâșiase sufletul ca o bestie. Își dădu capul pe spate și se uită la clădirea veche și mătăhăloasă.

M-am întors, îi zise spitalului. Acesta îl privea prin ochii luminilor aprinse. Se gândi la furnicarul dinăuntru, la toți pacienții care aveau să fie operați în săptămâna următoare.

Ca ființă umană sunt un zăpăcit și un prost, își spuse, dar funcționez bine în calitate de chirurg și asta înseamnă ceva. *Înțelepciunea e a celor dăruiți de Dumnezeu; iar proștii să-și folosească talentele lor*. Shakespeare.

Își luă sacoșa. Ușa de la intrare se deschise ca o gaură și clădirea îl înghiți.

După ce se schimbă, veni să ia o cafea și avu un motiv în plus să-și regrete întoarcerea.

Helen Fultz îi spuse că doamna Bergstrom fusese bine, dar în după-amiaza aceea avusese simptome de respingere a rinichiului. Avea temperatură și se plângea de rău general și de durere în zona operației.

— Urinează? întrebă.

Dra Fultz clătină din cap:

— Până acum, foarte bine, dar azi a scăzut mult.

Se uită în fișă și văzu că dr. Kender încerca să oprească respingerea prin administrarea de Predinson și Imuran.

Asta mai lipsea, își spuse. Îi trecu prin minte să se ducă să lucreze în laboratorul experimental, dar nu avu putere. Îi ajungeau operațiile, femeile și câinii, se săturase. Urcă scările să doarmă ca și când ar fi urmat o cură de vindecare, delectându-se la ideea de a nu mai fi conștient de nimic.

Capitolul 8

Spurgeon Robinson

O mare parte a timpului, Spurgeon Robinson își făcea griji.

Dacă situația lui era pusă pe tapet la conferința mortalității, măcar să fi mers toate bine prin spital. Acum, când pacienta cu rinichi transplantat respingea organul și Bătrânul arăta ca dracu, membrii comisiei aveau o dispoziție numai bună ca să-l sfâșie în bucăți.

Începu să se întrebe ce va face dacă-l vor da afară.

În loc să doarmă, se gândea la replicile doamnei Donnelly. Într-o noapte, visă din nou incidentul din camera de gardă, numai că, de data aceasta, marea lui intuiție de doctor dibuise imediat că era vorba de o fractură de odontoid. Se sculă fericit și, încercând să-și dea seama de ce se simțea așa de bine, își aminti că în vis o salvase pe doamna Donnelly. Până la urmă, își dădu seama că se înșela și că în realitate o omorâse. Zăcu în pat, incapabil să se ridice.

Era medic cu diplomă. Asta nu-i puteau lua.

Dacă-l scoteau din stagiatură, se putea angaja la o instituție. Unchiul Calvin ar fi fost încântat să-l ia la compania de asigurări, cu avansarea garantată. Și unii producători de medicamente angajau doctori negri. Dar știa că dacă-l dădeau afară și nu-l lăsau să practice medicina așa cum dorea, se va întoarce de unde plecase, adică la muzică.

Începu să găsească pretexte să intre în camera lui Peggy Weld și s-o atragă în discuții despre muzică.

La început, ea îl consideră un tânăr care știa să cânte puțin și se credea muzician, dar apoi descoperiră că aveau o cunoștință comună.

— Zici că ai cântat la Dino's, pe strada 52? În Manhattan?

— Cu formația. Mai erau trei tipi, eu cântam la pian.

— Cine e director? îl testă ea.

— Vin Scarlotti.

— Chiar așa. Am cântat și eu acolo de două ori. Probabil că ești bun, Vin e greu de mulțumit.

Dar nu mai avu pretexte să intre la ea și o văzu preocupată de sora ei, așa că n-o mai sâcâi.

Ieșind din tură după treizeci și șase de ore, își luă chitara și se forță să nu adoarmă, exersând așa cum nu mai făcuse de ani de zile.

Avea nevoie de un pian.

În după-amiaza aceea, după ce dormi puțin, luă autobuzul până la stația Dudley, unde coborâră mulți negri și merse pe strada Washington până găsi ceea ce căuta: o speluncă luminată de o firmă cu cărți de joc, cu ferestrele vopsite în roșu și negru și numele clubului scris cu negru într-un tub de sticlă – *Ace High.* Club de noapte era o descriere prea pretențioasă, era o cârciumă ieftină pentru negri, dar avea estradă într-un colț.

Comandă un whisky pe care nu-l dorea și se duse la pian. Baldwin-ul zgâriat era dezacordat, dar când îl meșteri, suna ca un balsam. Uită cuvintele unchiului Calvin când îl auzea plângându-se că nu se descurcă la fel de bine ca albii. Uită chiar și obsesia bătrânei moarte.

După un timp, barmanul veni la el.

— Pot să-ți ofer ceva, prietene? întrebă el, aruncând o privire la băutura aproape neatinsă de pe pian.

— Mda, mai iau unul.

— Cânți bine, dar avem deja un pianist. Îi zice Privighetoarea.

— N-am venit să dau probă.

I se aduse a doua băutură și Spur plăti un dolar optzeci, apoi barmanul îl lăsă. Spre seară, se ridică de la pian, se așeză la bar și mai ceru o băutură.

Ochii barmanului priviră spre cele două pahare, dintre care numai unul era gol.

— Nu trebuie să comanzi doar ca să vorbești cu mine. Vrei să mă rogi ceva?

— Sunt doctor la spitalul orășenesc. Nu pot să țin un pian în cameră. Aș vrea să vin aici de două ori pe săptămână și să cânt ca acum.

— După mine, n-ai decât, puțin îmi pasă, ridică omul din umeri.

Dar se dovedi că-i păsa. Îl plăcea mai ales Debussy, pe care-l aprecia cu whisky diluat, în loc de aplauze. Spurgeon vru să-i plătească la început, dar renunță repede; un profesionist nu insultă niciodată un meloman.

După câteva zile, când veni din nou la club, un negru suplu, cu mustață subțire, discuta cu barmanul.

Spurgeon dădu din cap și se duse drept la pian. Tot drumul auzise muzică în cap și acum se așeză și o cântă. Bach. *Clavirul bine temperat.* Și apoi, fragmente din *Suite franceze* și *Fugi* și *Fantezie cromatică.*

În curând, negrul cel suplu veni la el cu două băuturi.

— Cânți muzică grea, îi întinse el paharul.

— Mulțumesc, zâmbi Spurgeon, luându-l.

— Nu știi și ceva mai relaxant?

Sorbi puțin, apoi puse jos paharul și cântă.

Bărbatul își trase un scaun spre basul claviaturii și începu să armonizeze, iar Spur improviză în acute, din ce în ce mai furtunos, pe măsură ce basul creștea ritmul. Barmanul nu mai șterse paharele, ci stătu să asculte. La început domina unul, apoi celălalt. Se luptară până când fețele le luciră de transpirație și când se opriră, amândoi odată, Spur se simțea de parcă alergase un stadion prin ploaie.

Întinse mâna:

— Spurgeon Robinson.

— Privighetoarea.

— A, cutia asta cu muzică e a ta.

— Pe naiba. E a localului. Eu sunt doar mână de lucru. Mersi că l-ai acordat. N-a mai sunat de mult așa de bine.

Se mutară la o masă și Spurgeon plăti un rând.

— Avem o gașcă, ne adunăm și tapăm ca lumea, muzică adevărată. E pe bulevardul Columbus, clădirea 11, apartamentul 4-D. Hai și tu.

— Grozav, zise el și-și notă adresa. O să vin.

— Mda. Cântăm un pic, ardem ceva. Dacă vrei să iei foc, se aduce marfă bună.

— Eu nu folosesc.

— *Deloc*?

Clătină din cap.

— Vino oricum, conchise Privighetoarea. Suntem democrați.

— O.K.

— În ultimul timp, marfa bună e mai greu de găsit ca o orchestră în orașul ăsta.

— Zău?

— Mda. Aud că ești doctor.

— Cine ți-a zis?

Barmanul își lustruia preocupat tejgheaua. Spur aștepta să audă cuvintele și nu se înșelă:

— Adu niște marfă când vii la întâlnire, o să fie un gest foarte apreciat.

— Păi de unde s-o iau, omule?

— Ce naiba, toată lumea știe că sunt tot felul de chestii prin spitale. Dacă iei un pic, n-o să plângă nimeni, nu-i așa, doctore?

Spurgeon se ridică și puse o bancnotă pe masă.

— Știi ceva, reluă Privighetoarea. Să lăsăm asta. Semnează-mi doar niște rețete în alb. Fac eu rost de marfă, adevărată.

— La revedere, zise el.

— Marfă bună.

Când trecu pe lângă bar, melomanul nici măcar nu ridică ochii de la tejgheaua pe care o lustruia.

Muzica îl eliberă și-l destinse, îi ascuți reflexele de chirurg. Descoperi că nu era chiar rău. În vinerea aceea, fu desemnat să-i asiste la operație pe dr. Parkhurst și Stanley Potter. Era inevitabil să lucreze cu rezidentul, dar de fiecare dată experiența era neplăcută și timpul părea că trece de două ori mai greu.

În dimineața aceea lucrară cu Joseph Grigio, arsul, îi făcură grefă de piele de pe coapse pe piept. Apoi, operară de apendicită un obez pe nume Macmillan, sergent în poliția metropolitană. Grăsimea omului îi forță să taie un strat enorm din abdomen, apoi dr. Parkhurst scoase segmentul și-i lăsă pe ei să taie și să coase.

Spurgeon reteza, Potter ținea și lega. I se păru că rezidentul înfășură prea tare firul de catgut în jurul intestinului. Când sutura începu să dispară în țesut, nu se mai abținu:

— L-ai cusut prea strâns.

— Așa am făcut totdeauna, cu mult succes, îi aruncă Potter o privire rece.

— Sutura poate să taie membrana după cum arată.

— O să fie în regulă.

— Dar…

Potter ținea sutura, privindu-l sardonic și așteptându-l să taie.

Spurgeon clătină din cap și cedă. Tipul ăsta e rezident, eu sunt doar stagiar, se gândi. Și tăie ca un băiețel cuminte.

Nu se mai întoarse la *Ace High*. În loc de asta, o rugă pe doamna Williams să-l lase să exerseze din când în când la pianul lor. Instrumentul era prost și Natickul era mult mai departe decât strada Washington, dar doamnei Williams îi plăcea muzica și el avea șansa de a o vedea pe Dorothy.

Marți seara, când căzu prima zăpadă, sporovăiau în sufragerie; mama, tatăl și nepoțica ei dormeau alături, dincolo de ușa întredeschisă și ea îi spuse că știe că-l frământă ceva.

El îi povesti în șoaptă despre bătrâna care murise din cauza lui și despre Comitetul Morții și o asigură că-și putea câștiga oricând existența din muzică.

— Vai, Spurgeon.

Îi trase capul înspre ea și el stătu ca în poala mamei, când era copil. Dorothy se aplecă și-i sărută ochii închiși și el simți radiind din ea simpatia și iubirea, dorința ca lucrurile să se îndrepte.

Se mișcă și el, dar se alese cu buza mușcată și înțelese că ea se conducea totuși după percepte musulmane. Cu toate că-l durea buza, îi zâmbi:

— O bucată de carne, subțire și fragilă. Ce-are a face cu intimitatea? Deja suntem intimi.

— Cunoști casa și curtea asta? Sunt doar cherestea, iarbă, câțiva copaci, niște tufișuri. Știi ce înseamnă ele pentru tata?

— Respectabilitate de clasă mijlocie?

— Exact.

— Doamne, ce analogie, șuieră el. Vrei atât de mult să te conformezi, încât până la urmă ești non-conformistă. Pe strada asta nu e nici o locuință la fel de bine îngrijită ca a tatălui tău. Și pun pariu că un examen ginecologic n-ar descoperi prea multe virgine de douăzeci și patru de ani prin împrejurimi. Credeți că trebuie să fiți mai exigenți decât albii ca să vă câștigați locul în lumea lor?

— Nu încercăm să ne conformăm. Noi credem că mulți albi pierd ceva ce au avut odată și era foarte valoros. Noi încercăm să câștigăm asta, spuse ea, căutându-i țigările în buzunar.

El îi aprinse un chibrit. În întuneric, lumina care-i dezvălui fața frumoasă îl făcu să tremure și chibritul se stinse, dar ea trase fumul în piept și vârful țigării luă foc.

— Credeai că Midge e fata mea, nu-i așa? întrebă ea. Erai pe drumul cel bun. E a sorei mele nemăritate, Janet.

— Mi-a spus mama ta. Nu știam că nu are soț.

— Nu are. Sora mea arăta grozav… un copil fericit și sălbatic.

— De ce n-am întâlnit-o?

— Vine pe acasă din când în când. Se joacă și ea cu Midge ca o fată mai mare, nu ca o mamă. Trăiește în Boston cu o adunătură de hippie albi.

— Îmi pare rău.

Ea ridică din umeri:

— Janet spune că între ei nu contează culoarea pielii. Nu se mai învață minte. Tatăl lui Midge a fost un jucător de baseball din Minneapolis, transferat temporar.

— Nu e prima fată care face greșeala asta, spuse el cu blândețe.

— Ar fi trebuit să știe că sportivii albi nu se întâlnesc cu negrese ca să promoveze democrația americană.

Își strivi țigara:

— Ar fi renunțat bucuroasă la copil, dar tata e un om ciudat. A luat copilul, i-a dat numele lui și nu i-a pretins nimic jucătorului de baseball. Și-a privit toți vecinii în ochi și, din câte știu, nimeni nu i-a zis nimic. Dar în sufletul lui…

El o luă în brațe.

— A fost totdeauna favorita lui, șopti ea. Neagă, dar eu știu că e adevărat.

— Scumpo, nu poți să-i oferi compensație tatălui tău trăind ca o călugăriță, zise el încet.

— Spur, nu mă îndoiesc că asta o să te facă s-o ștergi de aici cât ai zice pește, dar n-am să o fac. Tot timpul calcă grijuliu, gândindu-se că între noi e ceva serios, că s-ar putea să mă ceri de nevastă. Un ginere negru și doctor, Dumnezeule.

El își plimbă palma pe spatele ei:

— Nu cred c-o să mă facă s-o șterg.

De data asta, ea îi răspunse la sărut:

— Poate ar trebui, continuă cu răsuflarea tăiată. Vreau să-mi promiți ceva.

— Ce?

— Dacă vreodată… îmi pierd controlul… vreau să juri…

O clipă fu exasperat, apoi se strădui din răsputeri să nu zâmbească.

— Soțul tău o să te ia cu tot cu sigiliu, îi spuse solemn.

Apoi își dădu capul pe spate și râse cu zgomot, trezindu-i părinții. Domnul Williams ieși în halat și în papuci și Spurgeon văzu că dormea în indispensabili lungi. Mama ieși bombănind și clipind, fără proteză. Observă că doamna Williams începea să-l accepte ca pe un om al casei. Înainte de a se culca, îi dădu o ceașcă de cacao fierbinte, dar zgomotul o trezise pe Midge și Dorothy îl cicăli fără sfială fiindcă se purta atât de nesăbuit.

Se întoarse la spital după ora două noaptea. Urcând în cameră, se mai opri pe la câțiva pacienți, printre care și Macmillan. Mătăhălosul ofițer gemea și era febril. Avea temperatură mare și puls rapid.

— Dr. Potter l-a văzut în seara asta? o întrebă pe asistentă.

— Da. Se plânge de disconfort și durere. Dr. Potter a spus că are un prag foarte scăzut la durere și i-a prescris 100 de miligrame de Demerol, zise ea, arătându-i fișa.

Încă un motiv de îngrijorare, își spuse, pe când aștepta liftul.

Poate că, dacă-l dădeau afară, unii dintre foștii lui profesori l-ar putea ajuta să intre la un spital din New York.

Dar ar însemna s-o părăsească pe Dorothy. Încă nu-și putea permite s-o ia de nevastă; nu voia să fie întreținuți de unchiul Calvin.

Nu mai era decât o săptămână până la discutarea cazului Donnelly în conferința de mortalitate…

Fu ultimul gând înainte de a adormi. Se trezi devreme, leoarcă de transpirație, în ciuda frigului din cameră.

Nu-și amintea decât că-și visase și iubita, și Comitetul Morții.

Sâmbătă văzu că Macmillan se simțea și mai rău. Era roșu la față, cu buzele crăpate. Gemea de durere și avea abdomenul rigid.

Potter plecase într-o mult-slăvită excursie la New York. Sper să-ți placă, mizerabilule, gândi Spurgeon, să ai

parte de toate. Îl sună pe dr. Chin, care era de gardă:

— Avem aici un pacient cu simptome clasice de septicemie, zise el. Sunt aproape sigur că e peritonită.

Și descrise cazul.

— Sună la sala de operații și programează-l imediat, spuse dr. Chin.

Când îl deschiseră, văzură că sutura apendicelui se umflase. Țesutul acoperise catgutul.

— Cine a cusut în halul ăsta?

— Dr. Potter, răspunse Spurgeon.

— Iarăși ăla, clătină chirurgul din cap. Țesutul e îmbibat de apă și prea friabil ca să te joci cu el. Dacă-l atingem cu forcepsul, se face praf. Trebuie să tragem cecumul la peretele abdominal și să facem cecotomie.

Sub îndrumările răbdătoare ale superiorului, Spurgeon îndreptă greșeala lui Potter.

Luni dimineața se făcu o rotație de personal și se trezi cu perspectiva a cinci săptămâni de lucru la urgență. Era încordat, fiindcă ratase deja; acolo lucrurile se întâmplau repede și deciziile trebuiau luate și mai repede. Știa că ar fi fost suficientă o repetare a cazului Donnelly ca să…

Încercă să nu se mai gândească.

Fu de servici pe salvare cu Maish Meyerson și acesta îl servi cu un curs practic de urgențe, o recapitulare a ultimelor știri externe și un seminar de filosofie. Șoferul avea păreri preconcepute și adesea enervante și, pe la prânz, Spurgeon era sătul de el.

— Ia, de exemplu, situația rasială, zise Meyerson.

— O.K., am luat-o.

Maish îl privi suspicios:

— Nu zâmbi, cu două armate, una albă, una neagră, țara va fi un foc de artificii.

— De ce?

— Crezi că toți albii au vederi liberale?

— Nu.

— Cred și eu că nu. Pentru mulți dintre noi, un om de culoare e o amenințare.

— Eu sunt o amenințare pentru tine?

— Tu? zise disprețuitor Meyerson. Nu, tu ești un educat, un doctor. Un alb negru. Eu sunt mai negru decât tine, sunt un negru alb. Pe mine mă amenință negrii negri

și ăștia sunt o mulțime. Așa că trebuie să mă ajut pe mine. Caritatea începe de acasă.

Spurgeon nu comentă și Meyerson îl privi cu coada ochiului.

— Asta înseamnă că sunt un tip rău, nu?

— Exact.

— Tu ești mai bun?

— Da, spuse Spurgeon, mai puțin apăsat.

— Numai un porc ar vedea așa. Te-ai auzit vreodată cum vorbești cu un pacient de culoare? Parcă i-ai face bietului amărât o favoare, dar din marea ta bunătate.

— Fă-mi *tu* mie o favoare. Taci din gură, zise Spurgeon.

Triumfător, Meyerson claxonă cu violență o mașină decapotabilă condusă de o femeie, deși ambulanța era goală și se întorceau la spital.

Reușise să facă orele să treacă.

În seara aceea, îi păru rău de Stanley Potter.

— Ești sigur? îl întrebă pe Adam.

— Am văzut cu ochii mei, confirmă acesta. Era în camera chirurgilor, citea ziarul și bea o cafea, când a fost chemat în biroul Bătrânului. După câteva minute, a venit arătând groaznic și și-a golit dulapul și și-a luat totul într-o sacoșă. Adio, doctore Stanley Potter.

— Amin. Dar urmez eu.

Nu-și dădu seama că vorbise tare decât când văzu privirea lui Adam.

— Nu fi tâmpit, îi zise el tăios.

— Mai sunt două zile, omule. Comitetul Morții o să mă facă bucăți.

— Fără îndoială. Dar, amice, dacă voiau să te dea afară, n-ar mai fi așteptat nici o întrunire de comitet. Cu Potter n-au pierdut timpul, nu-i așa? Fiindcă era un ratangiu pe toată linia. Tu ești un stagiar care a făcut o greșeală. A murit o femeie și e o mare mizerie, dar, dacă i-ar da afară pe toți care au greșit, n-ar mai fi nici un doctor aici.

Spurgeon nu răspunse. Să-mi refuze specializarea, se gândi. Numai să mă lase să rămân stagiar.

Trebuia să facă mai departe medicină.

Avea nevoie de muzică, era un mod de a vedea în frumusețe, după urâțenia bolilor de la spital. Dar, cu toate că planurile i se năruiau, nu putea pretinde față de el însuși că voia să-și petreacă restul vieții cântând la pian.

Miercuri dimineața, nu mai era sigur. Ziua începu amenințător. Adam Silverstone stătea la pat cu temperatură, ultima victimă a gripei care-i transforma pe medici în pacienți. Spurgeon nu realizase că se bizuia atât de mult pe sprijinul tăcut al lui Adam.

— Pot să te ajut cu ceva? întrebă nefericit.

Adam gemu:

— Of, Doamne, du-te odată și termină cu asta.

Nu mâncă de dimineață. Afară ningea cu fulgi mari. Unii specialiști telefonară că nu vor putea veni și-i păru bine, până auzi că ședința se muta din amfiteatru în bibliotecă. În cerc restrâns, avea să fie și mai chinuitor.

La 9:50, i se transmise prin pager să meargă la biroul doctorului Kender și se supuse amorțit, gândindu-se că va fi concediat înainte de conferința mortalității: era săptămâna când se înlăturau neaveniții.

Când ajunse, la Kender erau doi oameni, care se prezentară: locotenent James Hartigan, de la biroul Narcotice și dl. Marshall Calfay, un farmacist din Dorchester.

— Dumneata ai scris astea, doctore Robinson? întrebă liniștit Kender.

Spurgeon răsfoi rețetele. Fiecare era scrisă pentru douăzeci și patru de tablete de sulfat de morfină, de un sfert, prescrise pentru nume care nu-i erau familiare: George Mosby, Samuel Parkes, Richard Meadows.

Toate erau semnate cu numele lui.

— Nu, domnule.

— Cum de poți fi sigur? întrebă locotenentul.

— În primul rând, până-mi termin stagiatura, am numai un drept limitat de a practica medicina, adică scriu rețete numai pentru farmacia spitalului, nu și pentru cele din afară. În al doilea rând, e numele meu, dar nu și semnătura mea. Fiecare doctor are un număr de înregistrare pentru narcotice, dar pe rețetele astea nu e numărul meu.

— Nu e cazul să te îngrijorezi, doctore Robinson, spuse Kender repede. Nu ești singurul doctor al cărui nume a fost folosit. Și nici ultimul. Bineînțeles, te rog să nu pomenești de asta nimănui.

Spurgeon dădu din cap.

— Ce v-a făcut să suspectați că rețetele nu sunt în regulă? îl întrebă Kender pe domnul Colfax.

Farmacistul zâmbi:

— La început, am observat că erau prea frumos scrise și completate fără abrevieri. Uitați-vă, de exemplu, *pro re nata*, asta se prescurtează „prn”.

— Ce înseamnă? întrebă Hartigan.

— O prescripție în latină, „se acordă în funcție de circumstanțe”, explică Spurgeon.

— Da. Uitați-vă la rețetele acestea, continuă Colfax. Sunt scrise toate la fel, de parcă ar fi fost copiate toate în aceeași zi.

— Totuși, a făcut o greșeală, zise Hartigan. Când dl. Colfax mi-a citit rețeta la telefon, am recunoscut imediat falsul. A folosit un număr de șase cifre și n-avem atâția doctori în Massachusetts.

— L-ați prins pe cel care le ridica? întrebă Kender.

Hartigan clătină din cap.

— I-am pus niște întrebări ultima dată, înainte de a suna la poliție, spuse Colfax. Probabil că l-am speriat. Sunt un detectiv jalnic, zâmbi el.

— Dimpotrivă, îl contrazise Hartigan. Nu sunt mulți farmaciști capabili să depisteze așa ceva. Î-l poți descrie pe client doctorului Robinson?

Colfax ezită:

— Era un negru…, spuse el stânjenit, privind în altă parte. Avea mustață. Mi-e teamă că nu-mi pot aminti altceva.

— Privighetoarea?

Hartigan zâmbi:

— Îmi dau sama că nu ți se oferă prea multe elemente, doctore.

Spurgeon își dădu seama că ar fi fost nedrept să dea numele Privighetoarei; existau mulți negri cu mustață care consumau droguri.

— Poate fi oricine.

— Mulți pun mâna pe rețete în alb, încuviință Hartigan. Muncitori de la tipografie, personal din spital, pacienții și familiile lor, când vă întoarceți cu spatele…

Dr. Kender se uită la ceas și-și împinse scaunul în spate:

— Mai e ceva, domnilor?

Vizitatorii se ridicară zâmbind.

— În cazul acesta, mi-e teamă că eu și dr. Robinson avem de participat la o conferință, conchise Kender.

La 10:30, Spurgeon stătea pe un scaun la masa lungă, cu tăblie lustruită, ronțăia fursecuri și sorbea cola, privind fix la tabloul de pe perete, reprezentându-l pe Marcello Malpighi, descoperitorul circulației capilare. I se părea că seamănă puțin cu doctorul Sack.

Cu toții se adunară și sosi și momentul să se ridice în picioare, la intrarea doctorului Longwood.

Meomartino prezentă un caz lung. Apoi încă unul. Nu *cazul.* Poate n-o să-l ridice, se rugă el. *Poate* n-o să fie destul timp, dar privind ceasul, văzu că era timp mai mult decât suficient. Stomacul i se contractă și crezu că va fi primul stagiar care o să vomite la o ședință cu șeful clinicii, pe masa cu prăjituri și pepsi.

Apoi Meomartino prezentă situația în toate amănuntele, pe care le cunoștea foarte bine. Numele, vârsta, datele accidentului de automobil, ziua când o văzuse în urgență, istoricul ei medical, radiografiile făcute și, Doamne, cele nefăcute, faptul că o trimisese pe răspunderea lui și ea plecase acasă…

— Ia stai un pic, simți el o înțepătură. Ce se petrece aici?

— Ticălos laș! Dar telefonul dat chirurgului-șef? Telefonul dat ție.

Dar Meomartino termina, relatând cum bătrâna ajunsese la spital pentru ultima oară, după deces.

Dr. Sack prezentă pe scurt rezultatul autopsiei.

Dr. Longwood se lăsă pe spate:

— Acesta e tipul cel mai regretabil de pierdere, spuse el. Și totuși, continuăm să pierdem astfel pacienți. De ce crezi că s-a întâmplat asta, dr. Robinson?

— Nu știu, domnule.

Ochii adânciți în orbite îl fixară. Zări, cu o tresărire de fascinație teribilă, că un tremur imperceptibil pusese stăpânire pe capul doctorului Longwood.

— Pentru că acest tip de caz cere recunoașterea unei leziuni pe care n-o întâlnim foarte des. O leziune corectabilă, dar care, necorectată, poate provoca moartea.

— Da, domnule doctor, spuse Spurgeon.

— Nu trebuie să-mi spună nimeni cât de grele sunt sarcinile și responsabilitățile personalului nostru. Acum mulți ani, am fost stagiar și rezident aici și apoi specialist invitat, înainte de a avea un post permanent în spital. Știu că unii pacienți sunt neglijați, fac complicații și vin la noi în asemenea număr, încât angajații unei instituții

particulare nici nu pot crede că facem față la un asemenea volum de muncă. Dar tocmai starea proastă a pacienților și timpul pe care ni-l cer ei ne solicită o atenție sporită. De aceea, orice stagiar trebuie să se pună la curent cu toate diagnosticele posibile și să se întrebe dacă a cerut toate radiografiile necesare.

— Dumneata ai fost preocupat de asta, doctore Robinson?

Tremurul i se accentuase.

— Da, domnule dr. Longwood, răspunse el pe un ton egal. Presupun că nu știam destule și de aceea n-am putut s-o ajut.

— Îți lipsește experiența, dădu dr. Longwood din cap. Iată de ce un stagiar nu trebuie să ia niciodată asupra lui să externeze un pacient din spital, chiar dacă pacientul se plânge insistent că este ținut să aștepte consultul unui doctor experimentat. N-a murit nici un pacient din așteptare. Responsabilitatea noastră este să-l protejăm de el însuși. Știi ce s-ar fi întâmplat dacă n-ai fi externat-o?

Căută ochii lui Meomartino, dar chirurgul era absorbit în citirea fișei.

— Ar fi în viață, zise el.

Se lăsă tăcerea și de data asta, îl privi și el pe Longwood. Ochii bătrânului doctor îl țintuiau, dar sclipirea lor metalică dispăruse și privirea i se concentra undeva în depărtare.

— Dr. Longwood? spuse Kender. Harland, îl cheamă el mai blând. Să punem la vot?

— Ce?

— Să punem la vot, Harland?

— Da, răspunse el.

— O moarte previzibilă, zise dr. Kender.

Dr. Longwood își umezi buzele uscate și se uită la dr. Sack.

— Previzibilă.

La dr. Parkhurst:

— Previzibilă.

Spurgeon încercă din nou să prindă privirea lui Meomartino, dar nu reuși. Probabil că a fost o omisiune neintenționată, se consolă el, studiind portretul lui Marcello Malpighi.

Când ajunse în camera lui Silverstone de la etajul șase, Adam fu cât pe ce să se urce pe pereți de mânie. Era

mânios pe el, descoperi Spurgeon uluit.

— Cum ai putut să-l lași pe Meomartino să scape cu așa ceva?

— Nu el mi-a spus s-o externez. E adevărat că l-am sunat la telefon, dar el nu mi-a spus nimic, omule. Doar m-a întrebat dacă am nevoie cu adevărat de el și eu i-am zis că mă descurc singur.

— Dar l-ai sunat, accentuă Adam. Era responsabilitatea lui să-ți spună să reții pacienta până la sosirea lui. Comitetul știa asta.

Spurgeon ridică din umeri.

— O să mă duc la Bătrân.

— Prefer să n-o faci. Arată așa de rău, încât nu știu dacă mai e capabil să țină în mână situația.

— Atunci du-te la Kender.

El clătină din cap.

— De ce nu?

— Pentru că în regulament scrie că stagiarii nu externează pacienți și eu am încălcat regulamentul. Pentru că Meomartino nu mi-a spus s-o trimit acasă. Pentru că, dacă era cazul să fac vreo plângere, trebuia s-o fac la conferință.

— Robinson, ești persoana cea mai stupidă cu care m-am întâlnit în viața mea, îl auzi pe Adam strigând după el când ieșea.

Meomartino se dovedise a fi un nemernic, își spuse, îndreptându-se nefericit spre lift. Și în coborârea chinuitor de înceată în cutia veche și scârțâitoare, se forță să-și învingă groaza și să recunoască adevăratul motiv pentru care nu menționase telefonul dat în fața comitetului.

— Era terifiat de toate fețele acelea albe.

Ziua continuă așa cum începuse.

Dezastruos.

El și Meyerson nu avură multe de făcut și se plictisiră unul de altul. De la 3:30 la 8:30 nu ridicară decât șase pacienți, dintre care patru foarte greu de dus, apoi, la 8:35, fură trimiși după doamna Thomas Catlett, o naștere așteptată. Dar Meyerson ieși de pe ruta autobuzului și se rătăci pe străduțe înguste, făcute pentru călăreți, nu pentru mașini. Până la urmă, trase în fața unui magazin de cărți, unde parcarea era interzisă.

— Unde te duci? întrebă agasat Spurgeon.

— Mi-e foame. Îmi iau un sandviș și o băutură și conduci tu cât mănânc. O.K.?

— Ar fi bine să te grăbești.

— Relaxează-te, e în regulă. Vrei ceva? O chiflă cu carne?

— Nu, mulțumesc.

— Pastramă? E moale.

— Maish, nu vreau să pierdem timp.

— Trebuie să mâncăm.

Spurgeon cedă și-i dădu un dolar:

— Cașcaval cu pâine albă. Cafea simplă.

Studie cărțile din vitrina librăriei, așteptându-l pe Maish, care nu mai apărea. Până la urmă, se dădu jos din salvare și se uită prin geamul de sticlă în magazinul de delicatese. Dincolo de o piramidă de cârnăciori din vitrină, îl văzu pe Meyerson stând la coadă și vorbind degajat cu doi taximetriști.

Spurgeon ciocăni la geam, ignoră sutele de ochi care se întoarseră deodată către el și-și arătă ceasul.

Maish ridică din umeri și indică tejgheaua. Dumnezeule, încă nu fusese servit.

Se întoarse și se plimbă pe stradă, trecând de cărți. Mai jos se întindea Chinatown, o junglă de fulgerări de neoane, închipuind palmieri și dragoni.

Se plimbă înapoi și stătu o vreme rezemat de mașină. Până la urmă nu mai putu suporta și intră în magazin.

— Ia un cec, îi zise omul de la intrare.

— Nu cumpăr.

— Îl dai înapoi când ieși.

Maish stătea la o masă cu taximetriștii și nu mai avea decât câteva firimituri în farfurie, Pe fundul sticlei mai avea un deget de bere.

— Du-te dracu, în salvare odată, zise Spurgeon.

Maish îi privi pe taximetriști, apoi ridică ochii:

— E nou la noi, explică el.

În salvare îi dădu lui Spurgeon o pungă de hârtie maron și douăzeci de cenți, restul.

— Mi-am zis să îmbuc înăuntru, se justifică el. Acum pot să conduc. Cunosc orașul. Mi-am zis că tu te-ai putea rătăci.

— Ar fi bine să o găsim pe femeia aia gravidă. Asta îmi *zic* eu.

— O să mai stea o zi jumate la maternitate după ce o ducem. Îți garantez.

Trecură prin Chinatown și reintrară pe ruta autobuzului.

— Mănâncă, îi porunci Maish, cu un ton de dădăceală evreiască.

Sandvișul părea de carton și-l zgârie pe gât, iar cafeaua, prea rece, îi făcu greață.

— Ai o fisă de douăzeci și cinci?

Era treaba șoferului să plătească taxele de drum – tocmai ajunseseră la un pod –, dar scoase moneda și i-o dădu, gândindu-se că va recupera banii mai târziu.

Străzile arătau toate la fel. Și casele semănau una cu alta. Maish conduse zece minute până recunoscu faptul că nu cunoștea clădirea și mai trecură cinci minute până renunțară să se descurce cu harta.

Găsiră casa numai după consultații îndelungi cu doi polițiști și o patrulă din marină. Era un bloc lung de la capătul unei străduțe înzăpezite. Familia Catlett locuia, desigur, la etajul trei. Apartamentul era întunecos și murdar, mirosind a secreții. Înăuntru erau copii speriați din somn și un bărbat posomorât și tăcut. Femeia arăta ca o vită, din cauza lipsurilor și a sarcinilor prea dese. O puseră pe targă și o ridicară, icnind la unison. Fata cea mai mare puse o sacoșă lângă mama ei.

— Cămașa de noapte și lucrurile mele, îi spuse femeia lui Spurgeon cu mândrie.

Porniră spre ușă, dar Spurgeon se opri, cu capătul tărgii în îndoitura genunchilor:

— Nu vreți să-i spuneți la revedere? îl întrebă pe soț.

— Pa.

— Pa, răspunse ea.

Era foarte grea. Manevrară targa pe scara veche, care trosnea și ieșiră din holul întunecat și mirositor.

— Atenție la gheață, îl avertiză Maish.

Când reușiră în sfârșit să o urce în ambulanță, mâinile și picioarele le tremurau de încordare.

Femeia răcni.

— Ce este? o întrebă Spurgeon.

Dură un minut până îi putu răspunde. Dar nu se uită la ceas.

— Am o durere.

— Ce fel de durere?

— Știți dumneavoastră.

— A fost prima?

— Nu, am mai avut, multe.

— Dă-i bătaie, Meyerson, zise el. Folosește-ți fluierașul.

Maish dădu imediat drumul la sirenă, cretin îngâmfat, și ieșiră de pe strada pustie, trecând de geamuri la care apăreau chipuri somnoroase.

El se așeză lângă ea și-și propti genunchii de tabla mașinii ca să-și țină genunchii nemișcați.

— M-apuc să scriu fișa! urlă el peste zgomotul sirenei. Care e numele dumitale complet, doamnă?

— Ce?

— Numele dumitale complet!

— Martha Hendricks Catlett. Hendricks e numele de fată, îi dictă ea răgușită.

El dădu din cap:

— Născută unde?

— Rochester.

— New York?

Ea încuviință din cap.

— Thomas e numele soțului. Inițiala?

— C. Charlie.

Fața i se contorsionă și zbieră, tăvălindu-se pe targă.

De data asta își privi ceasul: 9:42. Contracția dură aproape un minut.

— Unde s-a născut soțul?

— Choctaw, Alabama. Mincinos blestemat.

— De ce?

— Le spune copiilor că e pe jumătate indian.

El surâse. Începea să-i placă de ea.

— Unde lucrează?

— Șooomer! strigă ea, cu accente de durere.

El își privi din nou ceasul: 9:44. Două minute.

Două minute?

Nu știu să scot un copil, se gândi buimăcit.

Toată experiența lui se limita la cinci zile de practică obstetrică, făcute în urmă cu doi ani, în anul trei de facultate.

Fusese oare atent?

— Ai o ploscă, doctore?

— Nu poți să aștepți?

— Nu cred.

Asta era; venea copilul. Se aruncă spre Meyerson și-l atinse pe umăr:

— Trage pe dreapta.

— De ce?

— Vreau să-ți mai cumpăr un nenorocit de sandviș cu carne, răcni el.

Salvarea încetini și opri, sirena își încetă vaierul cu un zgomot ca de tuse. Fu deodată foarte liniște, cu excepția șuieratului pe asfalt al cauciucurilor de mașini din trafic.

Se uită afară și-i veni să leșine. Erau pe pod.

— Ai triunghiuri reflectorizante? îl întrebă pe Meyerson.

Acesta dădu din cap.

— Păi, pune-le afară, ca să nu dea nimeni peste noi.

— Vrei să mai fac și altceva?

— Freacă două bețe și fă focul. Fierbe apă. Roagă-te. Stai dracu, mai departe.

— Aaaah, făcu femeia.

Sub platforma tărgii erau un mic rezervor de oxigen, o mască și o trusă obstetrică. Le trase afară. Și începu să se concentreze. Cu siguranță, nu era la prima naștere.

— Câți copii ai, doamnă?

— Opt, scrâșni ea.

— Câți băieți? întrebă, deși nu-i păsa.

Era o multipară, deci erau șanse să dea copilul afară într-o clipă.

— Primii doi, băieți, restul, fete, zise ea, în timp ce el îi scotea pantofii.

Îi ridică picioarele și se propti de cele două bănci laterale, ca să micșoreze hemoragia.

Meyerson deschise ușa, lăsând să pătrundă zgomotul străzii.

— Doctore, ai mărunt? Mă duc să telefonez la spital.

Îi dădu o fisă.

— Trebuie să mai dau și alte telefoane.

Îi dădu un pumn de mărunțiș, îl împinse afară și blocă ușa pe dinăuntru. Femeia gemu.

— Îți dau ceva pentru durere, doamnă.

— Mă adormi?

— Nu. Te amețesc pe cinste.

Ea dădu din cap și el îi dădu o doză mică de sedativ, ca să nu greșească.

— Mă bucur, murmură.

— De ce?

— Că am un doctor de culoare. N-am avut niciodată unul.

Biata de tine, se gândi el. Orice moașă ar fi mai bună decât mine.

Deschise trusa obstetrică, destul de sumară. Conținea o sondă de drenaj, câteva hemostatice, foarfece și forceps. Îi ridică rochia, dezvelind coapsele ca niște trunchiuri de stejar și o pereche de chiloți de mătase cafenie, pe care începu să-i taie.

Ea începu să plângă.

— Sunt cadou de la a doua mea fiică.

— Îți cumpăr eu alții noi.

Stomacul arăta înfiorător, cu excrescențe de carne încreștită de prea multe nașteri, rezultatul singurei plăceri pe care și-o putea permite bărbatul ei negru, o plăcere mai ieftină decât filmele și băutura, abdomenul acesta ca un pepene unde-și lăsa sămânța.

Câtă mizerie, câtă mizerie.

Doctorul Robinson își punea o întrebare crucială: cum să scoată bebelușul gras al acestei femei grase printr-o deschizătură care – deși văzuse mai mici – era totuși destul de mică?

Prea mică. Realiză mohorât că era în situația de a pierde doi pacienți. Găsi o sticlă de dezinfectant și o vărsă peste vulvă și perineu, apoi se frecă și el pe mâini; asta era toată sterilizarea pe care o putea face.

Femeia sufla, pufnea și șuiera, încercând să se ușureze.

— Cum te simți, mămico?

Ea abia mormăi. Pe pantalonii lui albi se revărsă un lighean de lichid gălbui. Mușchii coapselor femeii erau înnodați, ținea ochii închiși. Un mic creștet chel apăru în deschizătură, prin părul genital neras al mamei.

După încă două contracții, capul ieșise. Spurgeon aspiră secrețiile din guriță, apoi observă că umerii ieșeau greu. Făcu o incizie mică. La următoarea contracție, o ajută cu mâinile și copilul țâșni în lume. Puse două cleme pe cordonul ombilical și tăie între ele, apoi se uită imediat la ceas; data nașterii trebuia înregistrată exact.

Ținea cu o mână gâtul și capul minuscul și cu cealaltă freca fundulețul catifelat al noului-născut. Muzicantule, pune întâmplarea asta pe note, își spuse. Știa că o asemenea muzică încă nu a fost scrisă. Fața

bebelușului se boți și acesta scoase un țipăt slab, slobozind în același timp un jet subțire de urină.

— Ai un fiu frumos, îi spuse femeii. Cum o să-l cheme?

— Cum te cheamă, doctore?

— Spurgeon Robinson. Vrei să-i pui numele după *mine*?

— La naiba, nu. Îi pun după tatăl lui. Voiam doar să știu cum te cheamă.

Începu să râdă și râdea încă atunci când Meyerson și un polițist bătură la ușa ambulanței.

— Ai nevoie de ajutor, doctore? întrebă polițistul.

— Totul e sub control, mulțumesc.

Abia atunci își dădu seama că mașinile așteptau după ei într-un convoi de jumătate de kilometru. Zgomotul claxoanelor era asurzitor.

Nașterea urma protocolul unei operații obișnuite, așa că-i puse pacientei o perfuzie, o acoperi cu o pătură și se decise să aștepte condiții mai bune ca să curețe placenta. Până atunci, copilul fusese ținut de polițist. Spurgeon i-l luă și-i spuse cu demnitate șoferului:

— Domnule Meyerson, du-ne, te rog, cât mai departe de locul ăsta afurisit.

Când ajunseră în curtea spitalului, primul reflector îl făcu să clipească de cum deschise ușa ambulanței.

— Ține copilul, doctore. Apropie-te de mamă, comandă operatorul.

Erau doi fotografi și trei reporteri. Două echipe de televiziune.

Ce naiba, se întrebă, apoi își aminti de tot mărunțișul pe care i-l ceruse Meyerson pentru telefoane. Privi împrejur sălbatic.

Maish tocmai dispărea pe ușa camerei de gardă, ca Iepurele de martie din *Alice în Țara Minunilor.*

Ajunse târziu în camera lui și-și scoase filtrul de spital, care mirosea puternic a sânge și a lichid amniotic. Lăsă apa de la duș să curgă și se așeză pe pat în chiloți. Nu se gândea la mare lucru, dar se simțea foarte bine.

Șampanie, îi veni o idee. O să facă duș și o să se schimbe și o să-și ia două sticle de șampanie foarte bună. Una o va bea cu Adam Silverstone. Pe cealaltă o va păstra pentru Dorothy.

Dorothy. Băgă două fise în telefonul din hol și formă numărul lui Dorothy.

Îi răspunse doamna Williams.

— Știi cât e ceasul? întrebă ea tăios când el o ceru pe Dorothy.

— Mda. Așa e viața doctorilor; ar fi bine să te obișnuiești cu asta, mamă.

— Spurgeon? zise Dorothy după o clipă. Ce s-a întâmplat la Conferință?

— Rămân stagiar.

— A fost îngrozitor?

— Mi-au frecat nasul ca la un cățeluș.

— Te simți bine?

— Bine. Sunt autoritatea cea mai mondială în materie de fracturi de odontoid.

Cu voce guturală, îi îndrugă despre femeia grasă și despre copilașul dulce și catifelat adus pe lume datorită faptului că dr. Robinson era un medic îndrăzneț și competent.

— Te iubesc, Spurgeon, zise ea distinct, dar foarte încet, și și-o imagină stând în bucătărie în cămașă de noapte și ținând receptorul cu mâna ei frumoasă, vegheată de mama ei.

— Ascultă, zise el tare, fără să-i pese dacă-l auzea cineva. Și eu te iubesc, chiar mai mult decât îți doresc trupul nubil și statuar. Și asta înseamnă foarte mult, să știi.

— Ești nebun, spuse ea, cu vocea de domnișoară profesoară.

— Aha. Dar când o să-ți semnezi actul de internare în respectabila clasă mijlocie, eu o să-ți pun ștampila.

I se păru că râdea, dar nu era sigur, fiindcă îi închise telefonul. Sărută cu foc receptorul telefonului în care se auzea tonul.

Capitolul 9

Harland Longwood

Pe măsură ce boala lui își urma cursul, Harland Longwood începu să se obișnuiască cu ea, așa cum te obișnuiești cu o haină urâtă și incomodă, pe care nu-ți permiți s-o arunci. Avea insomnii tot mai prelungite, ceea ce nu era o mare nenorocire, pentru că numai noaptea reușea să scrie câte ceva, când geamul era întunecat și zgomotele aproape nu se mai auzeau.

Scria repede, folosind un material acumulat chinuitor de-a lungul multor ani și revizuia și completa cu grijă fiecare capitol înainte de a trece la următorul. După ce termină trei capitole, știu că venise vremea unui test și după o cântărire atentă, le trimise copii la trei chirurgi eminenți, aflați suficient de departe de Boston pentru a fi sigur că nu știau de boala lui. Capitolul de chirurgie toracică merse la un profesor de la McGill, cel de hernie la spitalul Loma Linda din Los Angeles și cel de tehnici chirurgicale la Mayo Clinic din Minnesota.

Primind criticile specialiștilor, înțelese că iluzia lui nu fusese un simplu vis nebunesc.

Profesorul de la McGill vorbea călduros despre fragmentul pentru torace și cerea permisiunea de a-l publica într-o revistă editată de el. Chirurgul de la Mayo îl lăuda, dar îi atrăgea atenția asupra unui domeniu de interes corelat, a cărui studiere i-ar mai fi cerut lui Longwood încă trei săptămâni de muncă. Californianul, un pedant gelos cu care se certase ani de zile pe teme științifice, recunoștea fără voia lui valoarea materialului și adăuga trei corecturi formale, pe care Longwood nu le luă în seamă.

Scria cu stiloul, umplând foile liniate cu un scris înghesuit și ascuțit. Se întâmpla acum ca nevoia de somn să-l copleșească în timpul zilei, după ce termina un fragment și rămânea acasă, recunoscător că Bester Kender se pricepea atât de bine să-i prea atribuțiile.

Își permise să-i spună lui Elizabeth că scria o carte și fu înduioșat când ea se oferi să-i dactilografieze manuscrisul, bănuind că de fapt, voia să aibă grijă de el.

Două zile, ea se jucă la mașina de scris ca un copil și în a treia dimineață, după ce bătu douăzeci de minute, se ridică și-și potrivi îndelung pălăria în fața oglinzii.

— I-am promis Ednei Brewster că mă duc la cumpărături cu ea, unchiule Harland, zise și când el dădu din cap, îl sărută pe obraz.

După câteva zile, Bernice Lovett era bolnavă și trebuia să-i facă o vizită.

Apoi, Helen Parkinson o convinse să ajute comitetul de la Vincent Club să organizeze un spectacol.

Și alte și alte prietene o solicitau mereu, iar teancul filelor nedactilografiate creștea lângă mașina de scris.

Harland se întrebă cine era bărbatul.

Latin-americanul nu e destul de puternic ca s-o țină în frâu, se gândi el, găsind în sfârșit o justificare a antipatiei pe care o resimțea pentru Meomartino.

Ea stătea puțin la el, apoi pleca, menționând cu grijă numele prietenei cu care își petrecea ziua. Lui nu-i trebuiră multe zile ca să-și dea seama.

— Dacă sună soțul tău, așa să-i spun? o privi el.

Liz îi întoarse privirea și zâmbi:

— Nu spune lucruri pe care le-am regreta amândoi, unchiule Harland, spuse ea.

— Elizabeth, tu ai venit să mă ajuți. Vrei să stăm de vorbă cumva? Nu te pot ajuta și eu pe tine?

— Nu, replică ea.

El sună o agenție de secretariat și-și angajă o dactilografă cu jumătate de normă.

Orele cele mai rele erau cele din nopțile de dializă, când zăcea legat de mașina care-l ținea în viață, cu ace în vene, și tuburile se înroșeau de la sângele tras din el.

Mașina nu făcea zgomot, doar pleoscăia încetișor. Știa că era un produs magnific al colaborării omului cu tehnica, dar uneori, plescăitul i se părea un fel de râs batjocoritor, în surdină.

Când era eliberat, pleca repede și seara ieșea în oraș, ca un marinar în permisie, bea ceva la Ritz-Carlton, mânca la un restaurant scump, încălcându-și adesea dieta, căci simțea că absența sării din mâncare îl lipsește de savoarea vieții. Întotdeauna, își comanda mai multe pahare de coniac după cină. Nu fusese niciodată zgârcit, dar acum îl uluia pe Lonie, chelnerul lui, cu generozitatea bacșișurilor.

Măcinat de dorința de a termina cartea, lucra în fiecare noapte; scria repede, observându-se singur cu detașarea unui străin, și întrebându-se cu un amuzament ironic cine avea să câștige.

O dată sau de două ori, Elizabeth își lăsă băiețelul la el și Longwood se jucă pe dușumea cu nepotul lui, în timp ce soarele răzbătea prin ferestre. În strălucirea lui, se simțea de aceeași vârstă cu băiatul și era mulțumit să se joace cu mașinuțele aduse de Miguel, una roșie și una albastră, degetele grăsuțe ale copilului se împleteau cu cele osoase ale unchiului pe covor și pe sub masa din sufragerie. Uneori, după-amiezile, îl lua pe băiat la o plimbare adevărată cu mașina, de obicei scurtă, dar într-o zi se trezi gonind cu piciorul pe accelerator, în timp ce acul vitezometrului urca.

— Mergi prea repede, dragul meu, îi spuse Frances cu blândețe.

— Știu, surâse el.

Apoi auzi ceea ce i se păru a fi sirena unei ambulanțe, dar când motocicleta i se opri lângă portieră, își dădu seama că se înșelase.

Polițistul se uită la părul lui cărunt și la permisul de doctor.

— E o urgență, domnule doctor?

— Da, spuse el.

— Vreți să vă escortez?

— Nu, mulțumesc, refuză și polițistul salută și plecă.

Se uită în jur, dar Frances dispăruse înainte de a avea șansa s-o întrebe ce trebuia să facă în legătură cu Elizabeth. Băiețelul dormea pe bancheta mașinii, încolăcit ca un pisoiaș. Începu să tremure, dar se forță să pornească mașina și se întoarse acasă cu viteză mică, mergând pe banda din dreapta.

Și nu-l mai luă niciodată pe băiat cu el în mașină.

Canulele pentru transfuzii îi putreziră în carne. Îi mutară locul de incizie, până când avu piciorul plin de cicatrice. Toxinele i se acumulau în organism și într-o zi, începu să-l mănânce tot corpul. Se scărpină până la sânge, apoi zăcu în pat ghemuit, cu lacrimile șiroindu-i pe obraji.

În seara aceea se duse la dializă și când îi văzură urmele de pe piele, îi prescriseră benadryl și stelazină și doctorul Kender îi spuse că va trebui să facă dializare de trei ori pe săptămână, în loc de două. Fu programat lunea,

miercurea și vinerea la ora 9 dimineața, în loc de marți și joi noaptea. Asta însemna că nu putea lucra la spital în cele trei zile, chiar dacă se simțea bine. Le cerea în fiecare seară rapoarte telefonice lui Silverstone și Meomartino, dar renunță la orice încercare de a mai vizita saloanele.

Când era singur, i se întâmpla să plângă.

Odată, ridică privirea și o văzu pe Frances lângă pat.

— Nu poți să mă ajuți? o întrebă.

Ea îi zâmbi:

— Trebuie să te ajuți singur, Harland.

„Ce am fi putut face pentru omul acesta, domnilor?" se adresă Comitetului Morții.

Dar nici o voce nu se auzi.

Nu mai încercă să intre în vreo biserică, dar într-o noapte, când lucra la carte, avu certitudinea nouă că o va termina. Era o siguranță foarte puternică. Nu auzi muzică și nu văzu focuri de artificii, așa cum se întâmplă în filmele proaste, ci pur și simplu știu că avea promisiunea.

— Mulțumesc, Doamne, zise el.

În dimineața următoare, înainte de a intra la dializă, intră în rezerva doamnei Bergstrom. Ea părea adormită, dar peste puțin timp deschise ochii.

— Cum te simți? o întrebă.

— Nu prea bine, zâmbi ea. Dar dumneavoastră?

— Știi de mine? o întrebă cu interes.

— Suntem în aceeași barcă, răspunse ea. Sunteți doctorul bolnav, nu-i așa?

Deci știau și pacienții. Genul ăsta de informație se răspândește ca fulgerul în spital.

— Te pot ajuta cu ceva? întrebă.

Ea își linse buzele:

— Dr. Kender și oamenii lui au grijă de toate. Nu vă faceți griji, vă vor trata și pe dumneavoastră.

— Sunt sigur, zise el.

— Sunt minunați. E bine să poți avea încredere în cineva.

— Așa e, răspunse el.

Kender intră și-i spuse că-l așteptau. Plecară și pe coridor se întoarse spre colegul lui mai tânăr:

— Are o încredere teribilă în tine. Te crede infailibil.

— Se întâmplă și nu e rău. Ajută, zise Kender.

— Din păcate, eu am ghinionul de a-ți cunoaște limitele, adăugă el.

— Din păcate, admise Kender.

Longwood se întinse și asistenta îl conectă la mașina, care începu curând să pleoscăie batjocoritor. Se relaxă și închise ochii. Scărpinându-se încet, începu să-i povestească totul lui Dumnezeu, de la prima zi.

Capitolul 10

Rafael Meomartino

Când Meomartino ajunse acasă, Liz stătea pe canapeaua din sufragerie, cu pantofii pe covor, părul puțin ciufulit și cearcănele accentuate de oboseală. Întoarse capul și-i oferi obrazul ca s-o sărute.

— Cum a fost ziua? îl întrebă.

— Oribilă, zise el. Unde-i băiatul?

— În pat.

— Așa devreme.

— Nu-l scula. E frânt de oboseală, și eu la fel.

— Tăticule! strigă Miguel din camera lui.

Se duse și se așeză pe patul lui:

— Ce mai faci?

— Bine, zise băiatul.

Îi era frică de întuneric și țineau pe masă o veioză cu un bec mic, aprins permanent.

— Nu poți să dormi?

— Nu, răspunse copilul.

Luându-i mâna, Rafe văzu că era murdară.

— N-ai făcut baie?

Miguel clătină din cap și Rafe intră în baie și dădu drumul la apă caldă în cadă. Își luă fiul în brațe și-l dezbrăcă, apoi îl spălă cu multă blândețe. De obicei, Miguel pleoscăia și stropea, dar acum era adormit și stătu cuminte. Începea să crească prea repede, i se vedeau oasele și avea brațele și picioarele subțiri.

— O să fii mare, spuse Rafe.

— Ca tine.

Rafe dădu din cap. Îl șterse și-l îmbrăcă într-o pijama curată, apoi îl duse în camera lui.

— Fă un cort, ceru Miguel.

El ezită, era obosit și-i era foame.

— Te rog, zise băiatul.

Așa că se duse la birou și se întoarse de acolo cu un braț de cărți. Luă o pătură și o puse cu un capăt pe pat și altul pe masă, fixând-o cu un teanc de cărți. Apoi stinse lumina și se băgă în cort cu fiul lui. Covorul era mai

moale decât iarba. Băiețelul se cățără și se agăță cu brațele de el.

— Povestește-mi despre ploaie. Știi tu.

— Afară plouă foarte tare. Totul e rece și umed, începu Rafe ascultător.

— Și mai ce? căscă băiatul.

— În pădure, iepurașii și aricii tremură de frig și încearcă să se oploșească pe sub frunze, lângă pământul cald. Păsările și-au băgat capul sub aripă.

— Aha.

— Dar nouă ne e frig și umed?

— Nu, murmură băiatul.

— De ce?

— Avem cort.

— Asta este.

Îl sărută pe obrazul de copil și începu să-l mângâie pe spate, între omoplați. Nu trecu mult și-i auzi respirația egală și liniștită, semn că adormise. Se desprinse grijuliu, strânse cortul și-l puse pe Miguel la loc în pat.

Liz era tot pe canapeaua din sufragerie.

— Nu trebuia să faci asta, zise ea.

— Ce?

— Să-i faci baie. Îi făceam eu mâine dimineață.

— Nu mă deranjează să-i fac baie.

— Nu e neglijat. Am și eu defectele mele, dar sunt o mamă bună.

— Ce-avem de mâncare? întrebă el.

— Musaca în aluat. Trebuie să bag cratița în cuptor, să se încălzească.

— Stai acolo, zise el. O pun eu.

Așteptând să se încălzească mâncarea, se gândi că o băutură le-ar face bine la amândoi. Căută biterul în dulapul de la bucătărie și văzu sticla de whisky în spatele unei cutii mari de cereale. Când o atinse, era rece, asta însemnând că fusese în frigider până înainte de venirea lui.

Își spuse că vine o vreme când trebuie să privești lucrurile în față.

Puse sticla pe o tavă cu două pahare și o duse în sufragerie. Ea se uită la sticlă, dar nu zise nimic. El turnă băutura și i-o dădu.

— Putea fi și mai rece, zise ea, sorbind. Dar e foarte bună.

— Liz, începu el, de ce să ne prefacem? Vrei să bei? Bea pe față. Nu trebuie să ascunzi sticlele de mine.

— Ia-mă în brațe, spuse ea după o clipă. Te rog.

El se așează lângă ea și o ține în brațe.

— De ce ai băut?

— Mă ajută, îl privi ea.

— La ce?

— Să scap de frică.

— De ce?

— Tu nu mai ai nevoie de mine.

— Liz…

— E adevărat. Când ne-am cunoscut, aveai o nevoie teribilă de mine. Acum, te-ai făcut foarte puternic. Îți ești suficient ție însuți.

— Trebuie să fiu slab ca să am nevoie de tine?

— Da, spuse ea. O să stric totul, Rafe. Știu, totdeauna fac așa.

— E un nonsens, Liz. Nu-ți dai seama că e o prostie?

— Înainte, nu conta cu adevărat. După ce am încurcat lucrurile cu Bookstein și am divorțat, chiar am fost mai fericită. Dar nu suport să stric iarăși totul.

— N-o să stricăm nimic, zise el neajutorat.

— Cât ești acasă, totul e în regulă. Dar afurisitul de spital te cere înapoi după treizeci și șase de ore. La anul o să fie și mai rău.

El îi contură buzele cu degetul, dar ea își trase capul.

— Dacă te-ai putea culca în vreun fel cu spitalul, nu te-aș mai vedea niciodată.

— La anul o să fie mai bine, nu mai rău, promise el.

— Nu. Pe mătușa Frances mi-o amintesc întotdeauna așteptându-l pe unchiul să vină acasă. Nu-l vedea aproape deloc. Și-a abandonat clientela și s-a dus la spital numai după ce ea n-a mai fost. Când era prea târziu.

— Tu n-o să-ți petreci viața așteptându-mă. Îți promit.

Brațele ei i se încleștară pe trup. Ca să nu cadă de pe canapea, o ținea de la spate de locul unde i se îngroșau coapsele. După un timp, respirația ei deveni regulată și el se gândi că adormise la fel ca băiețelul. O dorea, dar nu se mișcă, pentru a nu tulbura aerul de intimitate. Ațipi și el, visând confuz că era mic și dormea în casa cea mare din Havana. Era un vis încâlcit, dar totuși incredibil de realist, era sigur de prezența mamei și a tatălui în patul lor de lemn sculptat și al lui Guillermo în camera de alături.

Fluieratul cuptorului îi trezi pe amândoi și soția sări repede să-l stingă înainte de a se scula copilul.

Meomartino rămase întins pe canapea.

Televiziunea transmitea știri și se uită la imagini cu un băiat vietnamez de treisprezece ani, adoptat de un regiment de infanterie american, împotriva voinței părinților. Soldații îi dăduseră țigări, bere și o pușcă și băiatul omorâse deja doi conaționali.

— Cum te-ai simțit omorând doi oameni? întreba reporterul.

— Bine. Erau răi, zicea băiatul, deși nu-i văzuse pe cei doi țărani decât înainte de a apăsa pe trăgaci.

Rafe închise televizorul.

— Nu știe nimic despre mine, îi trecu lui prin minte.

I se întâmpla să aibă vise de război. Coșmarurile începeau cu Golful Porcilor și Guillermo, dar sfârșeau cu Vietnamul. Fiind cetățean american naturalizat, fusese și el chemat sub arme la sfârșitul rezidențiatului. Mulți dintre tinerii doctori care fuseseră în spital în anul precedent plecaseră deja în Vietnam. Se auzise că unul murise și altul fusese rănit. Războiul ăsta nu-i respectă pe doctori, reflecta el posomorât. Chirurgii erau trimiși pe front în locul medicilor încorporați și spitalele din Saigon erau la fel de expuse ca posturile de prim ajutor.

Soția lui avea pe jumătate dreptate. Devenise mai puternic.

De acum accepta curajos faptul că era un laș.

Era un fapt neobișnuit. Biletul nu conținea decât o întrebare: *Eşti liber la prânz*? Era semnat Harland Longwood, fără antet. Dacă ar fi fost o întâlnire profesională, șeful clinicii și-ar fi pus titulatura sub nume. Însemna că era ceva legat de Liz. Singurul subiect personal pe care-l discuta cu unchiul ei era referitor la soția lui.

Se opri să-i spună secretarei Bătrânului că era liber la prânz. Luase masa singur cu dr. Longwood doar o dată, cu cinci zile înainte de nunta cu Liz. Se duseseră la barul bărbaților de la Locke-Ober și în decorul de nichel și mahon lustruit, doctorul Longwood încercase să-i sugereze că, deși Liz era oricum mult prea bună pentru un străin, avea totuși multe probleme, printre care alcoolul și sexul. Așa stând lucrurile, îl ruga pe doctorul Meomartino

să nu se mai vadă cu ea, spunând că astfel i-ar face o mare favoare.

Așa se căsătoriseră.

De data asta, Longwood îl duse la restaurantul de pe docul patru. Crabii erau fragezi și bine gătiți. Vinul era potrivit la vechime și temperatură. Îl ajută pe Rafe să treacă mai ușor prin conversația formală.

La cafea, pe care o bău singur, își pierdu răbdarea:

— Ce vă preocupă, domnule doctor?

Dr. Longwood luă o înghițitură mică de coniac:

— Sunt curios unde vei pleca la anul.

— Presupun că în practica particulară. Dacă, printr-un miracol, nu sunt luat în armată.

— Soția ta e o femeie cu probleme. Are nevoie de stabilitate, zise Longwood.

— Este de înțeles.

— Încă n-ai făcut un aranjament pentru anul viitor?

Rafe descoperi atunci motivul invitației la masă. Bătrânului îi era teamă să nu-i ducă pe Liz și pe băiat la capătul țării.

Se gândi cu milă că Longwood începuse să arate foarte bolnav. Se uită către fereastră, peste mesele aglomerate:

— Încă n-am făcut nici un aranjament, deși bănuiesc că e vremea să încep. Bostonul are prea mulți chirurgi și dacă mi-aș deschide un cabinet aici, aș avea o competiție foarte valoroasă. Aș putea încerca să mă asociez cu cineva. Știți pe cineva care are clientelă numeroasă și caută un ajutor?

— Sunt câțiva.

Bătrânul scoase un portțigaret din buzunarul interior, îl deschise și-i oferi un trabuc lui Rafe, dar acesta refuză. Dr. Longwood tăie vârful trabucului și îl lăsă pe Rafe să i-l aprindă, apoi pufăi și dădu din cap în semn de mulțumire.

— Ai un venit independent, deci nu ai nevoie de un salariu inițial mare. Corect?

Rafe dădu din cap.

— Te-ai gândit la o carieră universitară?

— Nu.

— Scoatem un post de chirurgie în septembrie.

— Îmi oferiți numirea?

— Nu, spuse precaut dr. Longwood. Vom mai discuta și cu alții. Cred că singurul tău concurent serios

va fi Adam Silverstone.

— E bun, zise cu reținere Meomartino.

— Are reputație bună, dar și tu ai. Dacă ai da concurs, desigur că nu voi influența alegerea comisiei. Cu toate acestea, cred că meritele tale îți asigură prima șansă.

Cu un amuzament interior amar, Rafe observă că Bătrânul îl lăuda cu aceeași lipsă de entuziasm cu care îl elogia el pe Adam.

— O slujbă universitară implică cercetare, spuse el. Silverstone a lucrat în laboratorul lui Kender. Eu m-am edificat mai demult că nu am aptitudini de cercetător.

— Nu trebuie neapărat să faci cercetare. Străduindu-se să obțină burse și laboratoare, facultățile de medicină și-au pierdut din vedere obiectivul principal: studenții. Acum am început să ne dăm seama de asta și profesorii buni vor fi tot mai căutați.

— În orice caz, mai e și serviciul militar, interveni Rafe.

— Cerem amânări pentru cadrele universitare, spuse dr. Longwood. Se reînnoiesc anual.

Ochii lui nu dezvăluiau nimic, dar Rafe avea sentimentul stânjenitor că bătrânul zâmbea în interiorul lui.

— Mă voi gândi la propunerea aceasta, zise el.

În următoarele două zile, încercă să-și spună că nu va concura pentru post.

Apoi urmă dimineața conferinței de mortalitate și stătu mut de rușine în timp de Longwood îl punea la zid pe Spurgeon Robinson, deși știa că ar fi putut împărți pedeapsa cu el dacă afirma că stagiarul îl sunase înainte de a externa femeia.

N-ar fi fost nevoie decât de o propoziție afirmativă simplă. După aceea, încercă să se convingă singur că nu vorbise pentru că dr. Longwood arăta rău și vrusese ca ședința să se termine mai repede.

Dar știa că tăcerea aceea fusese primul pas către a cere slujba.

În seara aceea se întâlni în lift cu Adam Silverstone.

— Văd că te-ai dat jos din pat. Te simți mai bine?

— N-o să mor.

— Poate că ar trebui să te mai odihnești. Virușii ăștia sunt păcătoși.

— Ascultă, știu că azi-dimineață l-ai lăsat pe Spurgeon Robinson să fie sac de box.

Meomartino îl privi, dar nu zise nimic.

— E foarte vulnerabil la astfel de săpuneli, zise Silverstone. De acum înainte, dacă-i mai faci ceva, voi considera că m-ai atacat personal.

— E o atitudine eroică, remarcă liniștit Meomartino.

— Pot să fac față situației.

— O să notez.

— Deviza mea este: „Nu te înfuria, întoarce serviciul”, îl anunță Adam, apoi ieși și se îndreptă spre bufet.

Rafe nu făcu nici un gest să-l urmeze. În loc de foame, își simțea sufletul năpădit de întuneric, ca mai demult. Avea nevoie de sprijinul familiei, își spuse; poate că, la știrea că va candida pentru un post universitar, Liz va avea o reacție care va înlătura urâțenia.

Îl sună pe Harry Lee și-l rugă să-i țină locul, deoarece se ducea să mănânce acasă.

Era o cerere neobișnuită și rezidentul o acceptă fără să reușească să-și ascundă surprinderea. Ar trebui s-o fac mai des, își spuse Rafe. Altfel, copilul nici n-o să-și mai cunoască tatăl.

Ora de vârf trecuse și traficul îi permise să înainteze ușor. Coti pe aleea dinainte de strada Charles și parcă în fața garajelor, pe carosabilul îngust. Urcând scările, se uită la ceas; era 7:42. Se gândi că are timp destul să ia un sandviș, să-și sărute băiatul și să-și îmbrățișeze nevasta. Apoi avea să revină la spital înainte să i se simtă lipsa.

— Liz? strigă el după ce deschise cu cheia lui.

— Nu e acasă.

Era bona copilului, al cărei nume îl uita mereu. Pe canapea, lângă ea, stătea un tânăr. Amândoi erau cam șifonați și se vedea că fuseseră deranjați. Pardon, *niños,* gândi el.

— Unde e?

— Ne-a spus că pleacă să cineze cu unchiul dumneaei, în caz că telefonați.

— Cu dr. Longwood?

— Da, domnule.

— Când?

— N-a spus, zise fata și se ridică. Domnule doctor, vi-l prezint pe prietenul meu, Paul.

El dădu din cap, întrebându-se dacă pentru copil era bine să fie îngrijit de o bonă cu iubit. Poate că băiatul voia să plece înainte să ajungă Liz acasă.

— Unde e Miguel?

— În pat. Tocmai a adormit.

Se duse în bucătărie, își scoase haina și o puse pe spătarul unui scaun, simțindu-se ca un intrus în propriul lui apartament, pe măsură ce conversația din camera cealaltă se transforma într-un schimb de șoapte și chicoteli înăbușite.

Găsi pâine, cam veche, și brânză și șuncă. Mai era și o sticlă de whisky pe jumătate goală și-și dădu seama că ea ar fi scos-o din frigider înainte de întoarcerea lui, anunțată a doua zi dimineața.

Își făcu sandvișuri și deschise o sticlă mică de bere și-și duse totul prin sufragerie în camera fiului lui, urmărit de privirile curioase ale celor doi tineri de pe canapea.

Miguel dormea cu un șarpe portocaliu de cârpe pe nume Irving. Perna era pe jos. Își puse farfuria și sticla pe masă, luă perna și o așeză în pat, apoi rămase privindu-și fiul, în lumina slabă a nopții. Să-i ia jucăria, care-i stătea pe față? Știa bine că nu era în pericol să se asfixieze, dar o luă oricum, fiindcă voia să privească fața aceea mică. Miguel se mișcă, dar nu se trezi. Avea păr negru și aspru, tuns după moda Beatles chiar și la doi ani, cu un breton lung într-o parte. Așa-i plăcea lui Liz, lui Rafe nu-i plăcea deloc. Unchiul lui Liz detesta tunsoarea băiatului chiar mai mult decât numele lui cu rezonanță străină, Miguel, pe care îl substituia cu mai acceptabilul Mike. Miguel avea urechi masculine, mari și urâte, care o întristau pe mama lui. În alte privințe era frumos, vânos, dar cu pielea albă a mamei lui și trăsăturile delicate și pasionale ale bunicii din partea tatălui. *Señora Mamacita.*

Sună telefonul. Ajunse la el înaintea bonei și-l recunoscu imediat pe Longwood, după modul precis cum articula cuvintele.

— Credeam că ești de gardă în seara asta.

— Am venit acasă să mănânc.

Longwood se interesă de mai mulți pacienți și Rafe îi raportă, știind amândoi că era imposibil ca șeful să-și asume vreo responsabilitate directă în clinică. Auzea în receptor zgomotele unui restaurant, voci, clinchete de pahare.

— Pot să-i spun bună seara lui Elizabeth? zise Longwood când Rafe termină.

— Nu e cu dumneavoastră?

— Vai de mine, trebuia să ne întâlnim?

— La cină.

Urmă un moment de tăcere, apoi bătrânul se strădui din greu:

— *Afurisita* de secretară. Fata aia mi-a dat pur și simplu agenda peste cap. Nici nu știu cum să-i explic lui Elizabeth. Vrei să-i transmiți scuzele mele?

Stânjeneala din vocea lui era netrucată, dar, dincolo de ea, Rafe simți dezgustat o urmă de simpatie.

— I le voi transmite.

Închise și se întoarse la farfuria lui. Începu să mestece și să înghită, gândindu-se la o mulțime de lucruri și privind cum pieptul lui Miguel se înalță și coboară în ritmul liniștit al respirației. În lumina slabă, asemănarea copilului cu *Señora* era deosebit de puternică.

După câteva minute, le lăsă apartamentul îndrăgostiților și se întoarse la spital.

A doua zi dimineața, dr. Kender și Lewis Chin o deschiseră pe doamna Bergstrom și îndepărtară bucățica de carne stricată care fusese rinichiul lui Peggy Weld. Nu avură nevoie de analiză anatomopatologică pentru a constata că organul fusese complet respins de corpul doamnei Bergstrom.

După aceea, se așezară la o cafea amară în camera chirurgilor.

— Și acum? întrebă Harry Lee?

Kender ridică din umeri.

— Nu ne mai rămâne decât să încercăm din nou, cu un alt rinichi.

— Va trebui să-i spunem sorei doamnei Bergstrom, zise Rafe.

— I-am spus deja, încuviință Kender.

Când ajunse în salonul lui Peggy Weld, Rafe o găsi împachetând.

— Părăsiți spitalul?

Ea dădu din cap. Avea ochii roșii, dar liniștiți.

— Dr. Kender a spus că nu mai e nevoie să stau.

— Unde plecați.

— La Lexington. Nu părăsesc Bostonul înainte ca sora mea să iasă din treaba asta. Într-un fel sau altul.

— Aș dori să ne întâlnim într-o seară, zise el.

— Ești însurat.

— De unde știi?

— Am întrebat.

El rămase fără replică.

— Presupun că ea nu te înțelege, zâmbi Peggy.

— Eu n-o înțeleg pe ea.

— Ei, asta nu e problema mea.

— Nu este. Îmi faci o favoare? o privi el.

Ea așteptă.

— Folosește mai puține farduri. Ai mult farmec. Îmi pare rău de rinichi, îmi pare rău dacă eu am fost cel care te-a convins să-l donezi.

— Și mie îmi pare rău. Dar dacă nu-l respingea, nu mi-ar părea. Așa că nu te simți vinovat, fiindcă îmi iau singură hotărârile. Chiar și cele legate de machiaj.

— Pot să te ajut cu ceva?

— Am aranjat aproape tot, clătină ea din cap, apoi îl bătu pe mână și zâmbi: Doctore, o fată cu un singur rinichi nu-și poate permite să iasă cu orice bărbat care vrea să-și facă de cap.

— Eu nu vreau să-mi fac de cap, zise el neconvingător. Mi-ar plăcea să te cunosc.

— N-avem nimic în comun.

Valiza se închise cu un zgomot definitiv.

Se duse în biroul lui și o sună pe Liz.

— Ce păcat că nu ne-am văzut aseară, spuse ea.

— Cum a fost la cină?

— Bine, dar ce prostie! Am încurcat datele. Nu aveam deloc întâlnire cu unchiul Harland.

— Știu, zise el. Și ce-ai făcut?

— Până la urmă am sunat-o pe Edna Brewster. Din fericire, Bill avea program la birou, așa că am mâncat amândouă la „Charles” și pe urmă am mai stat de vorbă la ei. Vii acasă?

— Da, spuse el.

— Te aștept cu Miguel.

Făcu ordine pe birou și se schimbă din costumul de spital. Apoi se așeză și căută numărul Ednei Brewster.

Era prietena lui Liz, nu a lui, dar îi făcu plăcere să-l audă.

— Mă gândeam să-i iau ceva special de Crăciun lui Liz, spuse el. Voi, fetelor, aveți tot ce vă trebuie.

— Eu sunt o pacoste când e vorba de dat sfaturi pentru cadouri, se plânse ea.

— Nu vreau sugestii. Ține doar minte ce discutați. Încearcă să afli dacă-și dorește ceva în mod deosebit.

Ea îi promise că va spiona și el îi mulțumi:

— Când o să vă mai vedem, măi, oamenilor?

— Liz spunea zilele trecute că nu v-a mai văzut de un car de vreme.

— De luni de zile. E îngrozitor, marșă ea. Parcă nu avem niciodată timp pentru prietenii adevărați. Hai să ne adunăm toți patru la un bridge. Spune-i lui Liz c-o sun eu.

Apoi chicoti:

— Știi ce, mai bine nu-i spune că am vorbit. Să rămână secretul nostru. S-a făcut?

— S-a făcut, spuse el.

Capitolul 11

Adam Silverstone

Adam se gândi că furia împotriva lui Meomartino îl sculase din pat, dar se întoarse la datorie. Mereu îi venea în minte, în momentele cele mai nepotrivite, felul cum Gaby Pender stătuse în soare, neîntinată, cu ochii închiși și auzea râsul ei timid și fragmentat, de parcă n-ar fi fost sigură că avea dreptul să râdă.

Încercă să și-o alunge din minte ocupându-se de altceva.

Dr. Longwood îi aduse la cunoștință că se scotea la concurs un post universitar și atunci înțelese tăcerea lui Meomartino. Îi spuse și lui Spurgeon, când stăteau în camera lui și beau bere răcită în zăpada de pe pervaz.

— O să iau postul, zise el. N-o să pună Meomartino mâna pe el.

Și înșfăcă gâtul sticlei de bere.

— Doar n-o faci pentru că ți-e antipatic, spuse Spurgeon. Nu poți să antipatizezi pe cineva atât de mult.

— Nu, asta-i doar o parte. Vreau slujba asta foarte mult.

— Se potrivește în Marele Plan Silverstone?

Adam zâmbi și dădu din cap.

— Slujba de prestigiu care duce direct la una bine plătită?

— Te-ai prins.

— Te iluzionezi singur, bătrâne. Știi ce e de fapt Marele Plan Silverstone?

— Ce? vru să afle Adam.

— Balegă de bou și de vacă.

Adam se mulțumi să zâmbească. Spurgeon clătină din cap:

— Doar nu crezi că te-ai gândit la toate, omule!

— La toate care pot fi gândite, ripostă Adam.

Unul dintre lucrurile la care se gândise fusese că scăparea lui Spurgeon în legătură cu fractura de odontoid era un semn că stagiarul avea nevoie de mai multe cunoștințe de anatomie. Când se oferi să lucreze cu el, Spurgeon acceptă imediat și dr. Sack le dădu voie să facă

disecții în laboratorul de anatomopatologie al facultății. Lucrau acolo de câteva ori pe săptămână; Spurgeon învăța repede și lui Adam îi prindea bine exercițiul.

Într-o seară, Sack intră la ei și-i salută din cap. Nu spuse aproape nimic, dar își trase un scaun și se așeză. Se întoarse peste două seri și, de data aceasta, când terminară, îl rugă pe Adam să vină la biroul lui.

— Ne-ar folosi un ajutor ocazional în departamentul de anatomopatologie al spitalului, spuse el. Vrei să ni-l dai?

N-ar fi fost plătit la fel de bine ca pentru gărzile din Woodborough, dar ar fi fost mai odihnit și nu și-ar mai fi dat programul peste cap.

— Da, domnule doctor, răspunse fără ezitare.

— Jerry Lobsenz a făcut treabă bună cu tine. Nu cumva te-am putea atrage la anul să te specializezi la noi?

Începea să primească oferte, semn că lupta i se apropia de sfârșit.

— Mi-e teamă că nu.

— Nu sunt bani destui?

— Asta e doar una din cauze. Nu vreau să fac acest gen de muncă tot timpul.

— Nu făcea parte din Marele Plan Silverstone.

Sack dădu din cap:

— Bun, cel puțin ești sincer. Dă-mi de știre dacă te răzgândești.

— Așa că acum nu mai trebuia să iasă deloc din zona spitalului. Bătrâna clădire cu ziduri de cărămidă roșie deveni universul lui. Orele de la anatomopatologie nu erau frecvente, nici neplăcute. Îi plăcea să lucreze singur în liniștea armonioasă a laboratorului alb, conștient că mulți ar fi fost blocați în mediul acela unde el se dovedea foarte eficient.

Timpul liber și-l împărțea între anatomopatologie și experiențele pe animale, ocazie de a învăța enorm de la Kender. Era șocat de diferența dintre cei doi mari profesori ai lui. Lobsenz fusese un evreu mic și introvertit, cu un ușor accent german care devenea sesizabil când era obosit. Și Kender…

Kender era Kender.

Dar poate că-și umplea prea mult timpul. Pentru prima dată în viață, dormea prost în mod regulat și avea un alt coșmar, cu săritul de la trambulină.

Întotdeauna, la începutul visului, se urca pe scară într-o lumină solară orbitoare. Era un vis plin de verosimil: simțea în mâini vibrația barei de oțel la fiecare bătaie a vântului. Vântul îl îngrijora. Urcându-se, se uita înspre capătul scării, care se îngusta ca un vârf de creion și ochii răniți de lumină îl dureau îngrozitor și trebuia să-i închidă. Nu se uita deloc în jos. Când ajungea pe trambulină, cu mușchii încordați și gura uscată, se uita la pământul aflat la douăzeci de metri dedesubt și la suprafața minusculă, deloc reconfortantă, a piscinei. Sărea de pe trambulină, își dădea capul pe spate, lipea brațele de corp și se răsucea sus, sus în aer, simțind cum vântul îl prinde și-i distruge echilibrul. Încerca să compenseze cu disperare devierea, știind foarte bine că era posibil să aterizeze în afara piscinei. O să aterizeze prost, se gândea năuc, suspendat grotesc în aer. O să se rănească și n-o să mai ajungă chirurg.

Dumnezeule!

Visul se termina întotdeauna pe la jumătatea drumului dintre trambulină și apă. Se trezea în întuneric și se gândea ca nu va mai face niciodată ceva atât de prostesc, că era deja chirurg și nu-l mai putea opri nimic.

De ce se repeta visul?

Nu găsi nici un motiv până când într-o seară, în laboratorul de anatomopatologie, închise ochii și inspirând adânc mirosul de formaldehidă, fu transportat în timp până în laboratorul lui Lobsenz, în perioada când avusese prima oară visul cu trambulina.

Era în anul trei de facultate, în perioada cea mai dificilă din punct de vedere financiar. Lăsase în urmă rușinea și dezgustul față de amanta lui mai bătrână. Munca la cărbuni îl ajutase să înfrunte frigul iernii, dar renunță la ea la începutul primăverii, pentru că adormea la cursuri și era pe punctul de a nu fi primit la două examene. Se obișnui atât de bine cu disperarea, încât ajunse s-o ignore. Avea deja datorii de șase mii de dolari. Era în urmă cu plata chiriei, dar proprietăreasa era dispusă să aștepte. Își eliminase prânzul din meniu și-i era foame ziua și era slăbit, dar de la începutul lui aprilie până la jumătatea lui mai făcu gărzi la spital și, cultivând asistentele, căpătă pe gratis din mâncarea de acolo.

În iunie se gândi să se angajeze într-o sală de operații, dar slujba, care cerea calificare medie, se plătea

prost și n-ar fi reușit să-i asigure supraviețuirea în ultimul an de facultate. Tocmai se hotărâse să se reîntoarcă la slujba de la hotelul din Poconos, când văzu în *Buletinul Philadelphiei* un anunț mic. Se căutau săritori profesioniști pentru un spectacol la ocean. Aveau deja trei nume de vedete, doi filipinezi și un mexican, dar căutau și cinci săritori și Adam fu angajat. Îl plăteau cu treizeci și cinci de dolari pe zi, șapte zile pe săptămână. Deși nu sărise niciodată de la o înălțime atât de mare, nu-i fu greu să învețe; unul dintre filipinezi îi arătă cum să-și tragă brațele înapoi imediat ce atingea suprafața bazinului și să-și strângă genunchii la piept, ca să alunece în apă destinzându-se până la fund ca un arc.

Prima oară, înălțimea îi provocă groază. Scara de oțel părea prea netedă, aproape alunecoasă, imposibil de apucat. Se cățără foarte încet, asigurându-se că avea o mână bine încleștată de bară înainte de a o desprinde pe cealaltă. Încerca să privească drept în sus, dar soarele puternic îl speria, fixându-l ca un ochi rău și aprins – se oprea și-și îndoia cotul, schițând cu degetele semnul de apărare împotriva deochi-ului, *scutta mal occhio*, ptiu, ptiu, ptiu – apoi continua cu hotărâre, concentrându-se asupra urcării până la trambulina pe care, în cele din urmă, o atingea. Când ajungea, era foarte dificil să dea drumul scării și să se întoarcă, dar o făcea.

Știa că era doar înălțimea a cinci etaje, dar i se părea că e mai mult; între el și apă nu se afla nimic. Stătea acolo și se uita la dreapta, unde faleza se sfârșea și țărmul făcea o cotitură bruscă și apoi la stânga, undeva jos și departe, unde se târau mașini minuscule pe un drum abia vizibil.

Bună ziua, Doamne.

— CÂND VREI, bubuia nerăbdătoare vocea lui Benson, directorul.

Și călca în gol. Săritura era foarte ușoară. Avea mult mai mult timp decât când o făcea de la trambulina de patru metri. Dar nu mai trebuise niciodată să rămână nemișcat în aer atâta timp. Începea scufundarea imediat ce atingea apa cu vârful picioarelor. Ajungea prea repede la fund și luneca într-o parte, pe fesa dreaptă, izbindu-se destul de tare. Se îndrepta și se așeza pe ciment, scoțând bule și zâmbind, apoi țâșnea spre suprafață.

Nimeni nu părea impresionat, dar, după două zile de practică, începu să participe la spectacole, de două ori pe

zi.

Celălalt angajat, pe care-l chema Jensen, se dovedi a fi un vorbitor minunat, fost sportiv în echipa universității Exeter. Studia literatura la Iowa și scria scenarii gratuit pentru un teatru din apropiere. Îl introduse pe Adam la o pensiune ieftină, unde noaptea șoarecii făceau o larmă înfiorătoare, dar saltelele erau bune. Vremea se îndreptase, la fel și starea nervilor lui. O fată cu sâni frumoși care evolua în baletul acvatic începu să-l mănânce din ochi și-și făcu planuri s-o strângă la piept. Discuta îndelung despre scriitori ca Eliot sau Pound cu Jensen și poate că aveau să devină prieteni. Sărea mecanic, gândindu-se cum avea să se poarte când va reveni la facultate și va fi un tip bogat.

Poveștile despre accidente păreau niște fabulații. Dar în a cincea zi, Jensen se scufundă prematur și aterizâ în piscină pe spate. Când ieși, era alb la față de durere, dar fu în stare să-și cheme singur un taxi până la spital. Nu mai reveni în spectacol. Adam dădu telefon și i se spuse că se simțea bine, dar fusese internat pentru supraveghere. Ziua următoare fu întunecată, dar fără ploaie, cu un vânt șuierător care zgâlțâia scara și trambulina. În vârf bat vânturile cel mai tare. Adam își făcu cele două sărituri fără incidente și a doua zi fu ușurat să vadă că strălucea soarele și vântul dispăruse. Seara, sări prima oară fără să stea pe gânduri. A doua oară, se cățără și stătu pe trambulină în lumina galbenă a reflectoarelor. Departe, pe mare, luminile unui trauler îi comunicau într-un fel misterios prezența lor și felinarele de pe faleză păreau niște bijuterii împrăștiate pe țărm.

— Prostule, își spuse singur.

Nu simțea o spaimă fizică. Dar știu deodată că nu avea să sară, pentru că banii câștigați n-ar fi compensat pericolul de a cădea și a fi afectat, poate de a nu mai putea practica medicina. Se întoarse și începu să coboare scara.

— Te simți bine? îl întrebă Benson de jos. Vrei să urce cineva să te ajute să cobori?

Murmurul mulțimii părea zumzetul unei muște. Se opri și făcu semn că nu avea nevoie de ajutor, dar asta îl obligă să se uite în jos și nu se mai simți atât de bine. Își continuă foarte atent coborârea. Ajunsese la jumătate când începură rânjetele și huiduielile; erau mulți tineri înfierbântați în public.

Când ajunse jos, Benson era furios:

— Ești bolnav, Silverstone?

— Nu.

— Atunci urcă naibii acolo. Toți se mai sperie câteodată. O să te aplaude cel mai mult dacă urci înapoi și sari.

— Nu.

— N-o să mai fii angajat niciodată ca săritor profesionist, evreu mic și gălbejit ce ești! O să mă ocup personal de asta!

— Vă mulțumesc foarte mult, spuse Adam, politicos și sincer.

A doua zi de dimineață luă autobuzul înapoi spre Philadelphia și se angajă ca asistent la chirurgie, ocazie cu care învăță foarte mult despre procedurile de desfășurare a operațiilor.

Cu trei săptămâni înainte de începerea facultății, citi un anunț în buletinul informativ:

Dacă vă interesează anatomia și aveți nevoie de bani, v-aș putea oferi o slujbă.

Depuneți cerere la biroul legistului.

Gerald M. Lobsenz,
Conferențiar
Districtul Philadelphia
Pennsylvania.

Morga era o clădire veche, de trei etaje și biroul legistului, o cameră de muzeu la etajul întâi, prăfuită și aglomerată. O negresă costelivă țăcănea la mașina de scris în spatele unui birou de stejar.

— Da?

— Îl caut pe domnul doctor Lobsenz.

Fără să se oprească din țăcănit, ea îi arătă un bărbat care stătea la un birou mai îndepărtat, în cămașă.

— Stai jos, zise el.

Trăgea dintr-un trabuc stins și scria într-un registru. Adam se așeză pe un scaun de lemn și privi în jur. Birourile, mesele și pervazurile erau ticsite de mormane de cărți și hârtii, unele îngălbenite. O plantă ornamentală se revărsa somptuoasă dintr-un container ieftin de plastic, colorat țipător. Lângă ea, un praf de frunze uscate și niște rădăcini chircindu-se zadarnic după niște apă, pe fundul

unei retorte. Pe un teanc de cărți stătea o sticlă de whisky, pe jumătate goală. Ferestrele cenușii nu aveau perdele.

— Care-i necazul?

Dr. Lobsenz avea ochi de un albastru spălăcit și o privire foarte directă. Era cărunt, prost bărbierit și se vedea că nu-și luase o cămașă curată de dimineață.

— V-am văzut anunțul la facultate. Vreau să mă angajez.

— Ești al cincilea, oftă dr. Lobsenz. Cum te cheamă?

Adam îi spuse.

— Am puțină treabă. Vrei să vii cu mine? O să stăm de vorbă cât lucrez.

— Da, domnule doctor, zise Adam, întrebându-se de ce rânjea negresa de la mașina de scris.

Dr. Lobsenz îl conduse la subsol, aflat cu vreo douăzeci de trepte mai jos, și unde era mult mai frig decât în restul clădirii.

Pe mese și tărgi erau cadavre, acoperite sau nu. Se opriră lângă trupul unui bătrân slab și emaciat, cu tălpi foarte murdare. Lobsenz îi arătă ochii cu trabucul stins:

— Vezi marginea albă a corneei? *Arcus Senilis.* Observi ce scobit e pieptul? Emfizem senil.

Apoi se întoarse spre Adam:

— O să ții minte lucrurile astea data viitoare când o să le vezi?

— Da.

— Hmm. Poate.

Se duse la un sertar de pe perete și-l trase, privind cadavrul dinăuntru:

— Moarte datorată focului. Cam 45 de ani. Vezi purpuriul? Are două cauze: frigul sau monoxidul de carbon din sânge. Unde e fum sau flacără galbenă, acolo e și monoxidul de carbon.

— Cum a murit?

— I-a luat foc casa. S-a dus după maică-sa. Din ea n-au mai rămas nici oasele.

Îl conduse la lift pe Adam și urcară în tăcere până la etajul trei.

— Te mai interesează slujba?

— Care e slujba?

— Să ai grijă de ei, făcu doctorul semn către subsol.

— În regulă, zise Adam.

— Și să asiști la autopsii. Ai văzut vreodată o autopsie.

— Nu.

Îl urmă pe Lobsenz într-o cameră cu pereții de faianță albă. Pe masa de disecții era o siluetă mică, o păpușă, crezu el, apoi își dădu seama că era un bebeluș de culoare, nu mai mare de un an.

— Au găsit-o moartă în leagăn. Nu se știe cauza. Mii de copii ne fac asta anual, mor misterios. Prostul de doctor de familie i-a făcut respirație gură la gură înainte de a abandona. Abia după o zi și-a dat seama că ar fi putut fi o boală contagioasă și a început să transpire. Hepatită, TBC, cine dracu' să știe? I-ar folosi nărodului dac-am afla ceva.

Își puse mănușile, își verifică flexibilitatea degetelor, apoi luă bisturiul și făcu o incizie de la fiecare umăr spre stern, apoi spre stomac.

— În Europa se face de la bărbie în linie dreaptă. Noi preferăm în Y.

Pielea vânătă fu îndepărtată cu ușurință. Dedesubt era un strat de grăsime galbenă, iar sub el, fibre albe.

— Ceea ce trebuie ținut minte, spuse Lobsenz, nu fără blândețe, e că asta nu e carne. Aceasta nu mai e o ființă umană. Ceea ce face o persoană dintr-un corp este viața, sufletul, scânteia divină. Sufletul s-a dus din colivia asta. A rămas doar carcasa, dintr-un fel de material fabricat de un meșter foarte eficient.

Pe măsură ce vorbea, mâinile lui înmănușate explorau, bisturiul tăia, lua mostre, o bucățică de ici, una de colo, o fărâmă din una sau din alta.

— Ficatul e frumos. Ai văzut vreodată unul mai bun? Hepatita l-ar umfla, poate ar avea și pete închise la culoare. Nici a tuberculoză nu seamănă. Norocos nărodul ăla de medic de familie.

Puse mostrele în borcane, pentru testare, apoi închise cadavrul și cusu incizia de pe piept.

— Nu m-a deranjat deloc, realiză Adam. Asta e tot?

Lobsenz îl conduse pe coridor către o altă sală de disecție, aproape un duplicat al celei dintâi.

— Când suntem presați, lucrăm în ambele săli, explică el.

Pe masă era o bătrână cu trupul uzat, flasc și fața ridată pe care, Doamne, se întipărise un zâmbet. Avea

brațele încrucișate pe piept. Lobsenz le desfăcu, icnind de efort:

— În cărți scrie că rigiditatea, *rigor mortis,* se instalează începând de la maxilar în jos, în progresie ordonată. Ascultă la mine, nu e niciodată așa.

Când fu deschisă, trebui să-și încleștеze tare fălcile – *rigor vitae* – și să respire cât mai rar, conștient că stomacul i se întorcea pe dos. Cine socotea că a fi bolnav e una din marile plăceri ale vieții? Samuel Butler. Eu nu m-aș distra așa, își spuse cu tărie în sinea lui.

În cele din urmă, Lobsenz cusu corpul.

Se întoarseră în biroul anatomopatologului și el îi oferi un whisky într-un pahar zgâriat pe care-l scoase dintr-un sertar. Pe eticheta sticlei scria: *Proba numărul doi – Elliot Johnson.* Băură fără gheață.

— În cinstea privatei, zise Lobsenz, luând o cheie dintr-un cui bătut în perete.

Când plecă, negresa cea slabă vorbi fără să-și ridice ochii:

— O să-ți ofere o cameră și șaptezeci și cinci pe lună. Să nu accepți mai puțin de o sută. O să-ți spună că mai are candidați, dar n-a avut decât unul, care a vomitat tot timpul autopsiei.

Clapele țăcăneau mai departe:

— E un tip grozav, dar mănâncă rahat, adăugă fata.

Dr. Lobsenz se întoarse, frecându-și mâinile.

— Ei, ce zici? Vrei slujba? Aici poți învăța mai multe despre corpul omenesc decât în patru facultăți. Te învăț pe măsură ce lucrăm.

— O.K., răspunse Adam.

— Avem aici o cameră bună pentru tine. Leafa e de șaptezeci și cinci de dolari pe lună.

— Vreau camera și o sută de dolari.

Zâmbetul lui Lobsenz se stinse. Se uită suspicios spre secretară, dar ea continua să bată la mașină.

— Mai am și alți candidați.

Poate din cauza băuturii, își simțea capul ușor și aerisit ca un balon:

— Domnule doctor, dacă nu capăt slujba, în două luni o să mor de foame. Altfel m-aș târgui mult mai rău.

Lobsenz se uită la el și deodată zâmbi:

— Vino'ncoa, Silverstone, fac cinste cu masa.

Camera de la etajul doi arăta ca un birou, dar avea o masă și un pat de campanie. Cearșafurile erau schimbate cât de des dorea; avea acces gratuit la spălătorie, un avantaj minunat pe care dr. Lobsenz nu-l menționase. Curățenia trupului este menită să arate respectul cuvenit lui Dumnezeu, scria Francis Bacon.

Nu avea îndatoriri grele în raport cu pregătirea lui. La început îl deranjară mirosurile și-i repugna scrâșnetul ferăstrăului pe oasele craniului. Dar Lobsenz îl învăța pe măsură ce lucra și era un profesor bun. În primul an de facultate, Adam împărțise cu alți șase studenți un cadavru „murat", botezat de ei Cora, pe care făceau cu toții disecții. Când ajunsese și el să lucreze, membrele și organele lui Cora erau ciopârțite și examinate dincolo de orice închipuire. Acum ținea ochii deschiși și asculta atent. Observându-i interesul, Lobsenz era flatat evident, dar bombănea că ar fi trebuit să fie plătit pentru lecții. În sinea lui, Adam îi dădea dreptate; avea parte de ore particulare de anatomie de cel mai înalt nivel.

La început, îi fu greu noaptea. Telefonul de servici era în camera lui. Antreprenorii sunau de la șapte la opt treizeci, încasând treizeci și cinci de dolari de la municipalitate de fiecare dată când îngropau fără ceremonie câte un corp, într-un sicriu de lemn sărăcăcios. Era prețul pe care-l obținea pentru două sărituri de la trambulină.

În prima noapte, se ocupă de antreprenori, își puse ceasul să sune, mai învăță două ore, apoi se culcă și visă că sărea de la trambulină.

Când se trezi, râse de el, singur. Era tipic pentru un prost ca el, se gândi: nu-i păsase deloc atunci și acum, în pat, tremura din cauza a ceea ce s-ar fi putut întâmpla.

În cea de-a doua noapte, vorbi cu antreprenorii, studie până la miezul nopții, apoi se culcă și rămase în întuneric, complet treaz.

Numără oi și când ajunse la cincizeci și șase, oile începură să se transforme în trupuri care pluteau. Începu să numere înapoi, de la o sută, și ajunse de două ori la unu, fără să fie deloc cuprins de somn, cu ochii larg deschiși în întuneric.

Se gândi la bunica lui, la felul cum îl legăna la pieptul ei, în bucătărie. *Fa nana, fa nana,* nani, nani, Adamo. Roagă-te sfântului Mihail, el va goni diavolul cu sabia lui.

Era o clădire mare. Se auzeau zgomote, vântul în fereastră, scrâșnește și scârțâieli, sunete ca niște clinchete, ritm de pași.

Clinchete?

Pași?

Ar fi trebuit să fie singur în clădire. Se sculă din pat și aprinse lumina, ca să-și găsească hainele. Nu-l îngrijorau fantomele; ca om de știință, bineînțeles, nu credea în supranatural. Dar ușa din față și intrarea salvărilor erau încuiate. Le încuiase chiar el. Prin urmare, cineva pătrunsese cu forța, pentru cine știe ce scopuri.

Ieși din cameră și porni să cutreiere camerele de disecție, apoi birourile de la primul și al doilea etaj. Nu găsi pe nimeni.

Până la urmă, coborî în frigul de la morgă, bâjbâind după întrerupător. Pe lespezile de afară erau patru corpuri, unul al bătrânei la a cărei autopsie asistase. Îi privi zâmbetul încremenit.

„Cine ai fost, bătrânico?”

Se îndreptă spre un chinez costeliv, probabil tuberculos.

„Ai murit departe de casă? Ai fii în armata roșie?”

Dar probabil că omul se născuse în Brooklyn. Era un prost să-și închipuie tot felul de lucruri. Se întoarse, stinse luminile, intră în camera lui și dădu drumul la radio. Se transmitea un minunat concert de Haydn.

Se gândi că-i auzise dansând și parcă-i vedea, bătrâna aplecându-se spre asiatic și ceilalți zgâindu-se din sertarele întredeschise, iar arlechinul stătea acolo în hainele lui sclipitoare, zâmbind și dând din cap în ritmul muzicii.

Clopoțeii de pe tichia lui sunau.

După puțin timp, ieși din nou din cameră și lăsă toate luminile aprinse. Încuie ușa de la morgă. Își puse ceasul să sune la șase, ca să poată să descuie și să stingă luminile înainte de a veni ceilalți, apoi se culcă și visă trambulina.

În noaptea următoare, nu mai aprinse luminile și nu mai visă. Apoi uită să încuie morga și visul reveni. Până la urmă, învățâ să recunoască ciocnetul țevilor și clinchetul geamurilor slăbite în rame și toate celelalte zgomote, perfect explicabile, și nu mai visă, dormind adânc și liniștit. Viața pe care o ducea i se părea una neremarcabilă. La două luni după angajare, o studentă cu

care se zbenguia în camera ei își îngropă fața în pieptul lui:

— Ai un miros al naibii de sexi.

— Și tu, păpușico, îi zise amuzat, fără să mărturisească faptul că mirosul acela era adierea persistentă a formolului.

Acum, lucrând în laboratorul de anatomopatologie al doctorului Sack, se obișnui din nou cu mirosul puternic al conservanților chimici și, în cele din urmă, nu mai visă. Nimeni nu se apropia de el atât de mult încât să simtă mirosul formolului. Se gândi să-i dea o întâlnire asistentei blonde, Anderson, dar nu ajunse niciodată s-o facă.

Încercase să-i telefoneze lui Gaby. Colega ei de cameră, Susan Haskell, îl informase rece că Gaby nu era în oraș.

Mai ales pentru doctorul Silverstone, indica tonul fetei.

Îi scrisese la cinci zile după ce veniseră de la Truro:

Gaby

E a nu știu câta oară când aflu că sunt un dezastru de prostie.

Te rog, accepți să vorbești cu mine sau să-mi răspunzi la aceste rânduri?

Totul e altfel când iubești pe cineva.

Adam

Dar scrisoarea rămase fără răspuns și ea nu era disponibilă când o căuta.

Iarna își intra în drepturi. Zăpada cădea și era înnegrită de noxele orașului, apoi cădea alta și se murdărea și aceea, iar rezultatul era un amestec de straturi cenușii și albe, răscolite de lopeți.

Într-o dimineață, în camera chirurgilor, Meomartino le spuse celor care beau cafea că-l luase pe fiul lui să-l vadă pe Santa Claus – Moș Crăciun.

— Ești om? îl întrebase Miguel.

Personajul bărbos încuviințase.

— Un om adevărat?

Altă încuviințare.

— Ai penis și de toate?

Chirurgii chiuiră și chiar și Adam zâmbi.

— Și ce-a zis moșul la asta? întrebă Lew Chin.

— N-a spus „Aho, aho!”, răspunse Meomartino.

Negustorii din Boston acordară toată atenția sărbătoririi. Vitrinele erau pline de lumini și tablouri animate și ghirlande verzi de plastic apărură în lifturile spitalului. Asistentele fredonau colinde și dr. Longwood era mai aspru ca niciodată, de parcă bucuria sărbătorii ar fi fost cel mai rău semn de slăbiciune la oamenii lui.

— Cred că Longwood coboară panta, îi zise Spurgeon lui Adam.

— Eu cred că e un om mare.

— Poate *a fost* un om mare. Dar acum nu mai poate practica pentru că e bolnav și se poartă de parcă ar fi încontinuu întruchiparea Comitetului Morții. Vede greșeli ale doctorilor de câte ori moare cineva. Îți dai seama de asta după palpitațiile pe care le are tot personalul în dimineața conferinței.

— Ei, plătim și noi ghinionul lui cu un stress suplimentar. E un preț mic dacă asta-l mai ține în picioare, spuse Adam.

La două ore după aceea, era cu Meomartino când Longwood telefonă să pună întrebări despre o apendicită operată de ei doi cu două zile mai devreme. Șeful nu era convins că operația fusese necesară și ordonă o prezentare de caz pentru a doua zi dimineața.

— Nu transpira, îi spuse scurt Adam lui Meomartino. Lamele de analize arată inflamație și o mulțime de leucocite. Operația a mers bine.

— Știu, zise Meomartino. Am luat ieri lamele acasă să le studiez la microscop. Aoleu!

— Ce e?

— Am uitat să le aduc înapoi.

— Eu ies din tură peste două ore. Cred că trebuie să mă duc să le iau, spuse Adam.

— Te duci? Ia mașina mea.

— Nu, mulțumesc, zise Adam.

Totuși, nu-l deranja să accepte favoruri de la Spurgeon și acesta-l duse cu mașina lui mătăhăloasă prin orașul cuprins de iarnă și de înserare. Meomartino le dăduse indicații, dar strada lui era mai mult o alee și mormanele de zăpadă o îngustau și mai tare.

— Nu pot să blochez strada cu autobuzul meu, zise Spurgeon. Te aștept aici.

— O.K.

Meomartino avea gusturi bune și bani ca să și le permită, se gândi invidios, apăsând soneria. Casa, în stil rustic, era o locuință încântătoare.

O fată în casă, suedeză, deschise ușa.

— Doamna Meomartino e acasă?

— Nu poate primi pe nimeni.

El explică în ce scop venise.

— În cazul acesta, poftiți, îl invită ea fără tragere de inimă.

El o urmă în casă și apoi în bucătărie, unde un băiețel stătea la masă și-și lua cina.

— Bună, zise el și zâmbi amintindu-și de povestea cu Moș Crăciun.

Copilul semăna bine cu Meomartino.

— Bună.

— Eu nu știu nimic despre nici o lamelă, spuse menajera arțăgoasă.

— Trebuie să fie lângă microscop. Le pot găsi eu.

— În birou, zise ea, arătându-i cu capul. Nu prima ușă, acolo e dormitorul; a doua.

Era o cameră frumoasă, cu un covor gros, persan și fotolii adânci, de piele. Pereții erau îmbrăcați în rafturi. Cele mai multe cărți erau de medicină, dar erau și câteva cărți istorice și biografii, un amestec de titluri în engleză și spaniolă. Nu avea decât puține volume de ficțiune, printre care și poezie modernă.

Poeziile trebuie să fie ale soției, se gândi el, aruncând o privire către ușa închisă dintre birou și dormitor.

Lamele erau chiar lângă microscop. Unele erau scoase din cutie și le puse la loc. Tocmai voia să plece când ușa dinspre dormitor se deschise.

Purta o pijama de-a soțului ei, care îi era prea largă. Avea părul ciufulit, era desculță și poate purta ochelari, căci își mijii comic ochii spre el. Efectul de ansamblu era cât se poate de atrăgător. Văzu că nu era genul de femeie care să țipe și să alerge după un halat.

— Bună, zise el. Nu sunt hoț, sunt Adam Silverstone.

— Silverstone. Ai vreo legătură cu familia Bookstein?

Era răgușită, dar el pricepu că atât registrul vocal cât și privirea mioapă se puteau datora faptului că băuse. Ea intră și rămase în picioare, legănându-se.

— Stai așa, zise el. Se întinse s-o susțină și se trezi că se lasă cu capul pe pieptul lui.

— N-am nici o legătură, spuse. Lucrez cu Rafe. Și-a uitat lamele astea.

Ea își dădu capul pe spate și-l privi, fără să-și dezlipească trupul de al lui:

— Mi-a vorbit de tine. Concurența.

— Da.

— Bietul Rafe, zise ea. Îmi pare bine.

Îl sărută cu gura caldă și amară de la gin.

— Și mie, asemenea, răspunse el politicos.

Apoi o sărută și ideea îi veni înainte de a termina sărutul. Privind-o, știu că era posibil să-l distrugă pe Meomartino într-un mod clasic și absurd, cu Spurgeon așteptându-l în mașină și servitoarea pe cale de a-i surprinde în orice moment.

Dintr-un alt colț al apartamentului, auzi râsul fericit al băiețelului.

În plus, doamna era beată.

— Scuză-mă, spuse.

Se desprinse, luă lamele și o lăsă în mijlocul camerei. Băiețelul terminase de mâncat și se uita la televizor.

Pa-pa, strigă el, fără să-și desprindă ochii de pe ecran.

Pa-pa, zise Adam.

După două zile, ea veni la spital.

Intrau toți în biroul lui Adam, venind de la vizită și primul lucru pe care-l văzu când deschise ușa fu blana de vizon aruncată pe spătarul scaunului lui. Purta un compleu negru, elegant și arăta tânără și desfrânată.

— Liz, zise Meomartino.

— Mi-au spus că te găsesc aici.

— Nu cred că mi-ai cunoscut colegii, începu Meomartino. Spurgeon Robinson.

— Bună, îi dădu Spurgeon mâna.

— Adam Silverstone.

Ea îi întinse mâna și el o luă de parcă ar fi fost fructul oprit:

— Îmi pare bine.

— Și mie, asemenea, răspunse ea.

Nu se putea uita la Meomartino. „*Încornorat, încornorat: grea vorbă pentru omul însurat*.”

Shakespeare. Murmură un „la revedere” în timp ce prezentările continuau, se întoarse în saloane și munci din greu, dar nu fu în stare să-și ia gândul de la femeia care i se oferise în pijamaua soțului ei.

Pe la jumătatea după-amiezii, fu chemat la telefon și știu cine era înainte de a vorbi.

— Bună, spuse ea.

— Ce mai faci? bolborosi el, cu palmele umede.

— Mi-e teamă că am uitat ceva în biroul tău.

— Ce anume.

— O mănușă de blană de ied, neagră.

— N-am văzut-o, îmi pare rău.

— Vai de mine! Dacă o vezi, mă anunți?

— Da, bineînțeles.

— Mulțumesc. La revedere.

— La revedere.

După cincisprezece minute, când intră în birou, se lăsă în patru labe și o văzu sub masă, acolo unde o aruncase ea, fără îndoială. O ridică și rămase o clipă cu obiectul de piele moale și scumpă între degete. Îl mirosi și parfumul o aduse lângă el.

Acum e trează, se gândi.

Căută numărul și o sună și ea îi răspunse imediat, de parcă aștepta.

— Am găsit-o, zise el.

— Ce?

— Mănușa.

— A, e bine, făcu ea. Apoi așteptă.

— Pot să i-o dau lui Rafe.

— E distrat. N-o să vină niciodată cu ea acasă.

— Mâine ies din tură. Pot să trec eu s-o las.

— Mă gândeam să ies la cumpărături.

— Și eu am de făcut niște cumpărături. Hai să ne întâlnim, îți dau mănușa și bem ceva.

— În regulă, zise ea. La două?

— Unde?

— Știi „The Parlor”? Nu-i departe de centrul comercial.

— Îl găsesc eu, zise el.

Ajunse mai devreme. Se așeză pe o bancă de piatră în patinoar și se uită până amorți, apoi se sculă și merse pe strada Boylston până la localul „The Parlor”. Noaptea probabil că veneau aici și băutori serioși, dar acum erau

doar studenți care mâncau mai târziu. Comandă și el o cafea.

Ea intră cu obrajii roșii de frig. El observă a doua oară că avea un gust excelent. Purta o haină neagră din postav, cu tiv din blană de castor și când o ajută s-o dezbrace, văzu o rochie bej tricotată, foarte simplă și o singură bijuterie, o broșă cu camee, care părea veche.

— Bei ceva? o întrebă.

— Ea se uită la cafeaua lui și clătină repede din cap?

— E prea devreme, nu-i așa?

— Da.

Ceru și ea o cafea și el i-o comandă, dar n-o mai vru când i se aduse.

— Facem o plimbare cu mașina? întrebă.

— N-am mașină.

— A, atunci hai să ne plimbăm.

Se îmbrăcară și ieșiră din local, pornind către piața Copley. N-o putea duce la Ritz sau la Plaza și în nici un loc asemănător, se gândi. Sigur ar fi dat peste cineva care o cunoștea. Era foarte frig și tremurau amândoi. El privi în jur disperat, după un taxi.

— Mi-e teamă că trebuie să merg la toaletă, zise ea. Te deranjează să aștepți?

Peste drum era hotelul Regent, de trei stele, și el îi zâmbi admirativ.

— Deloc, spuse.

Ceru o cameră cât stătu ea la toaletă. Recepționerul dădu din cap nepăsător când îl anunță că bagajul avea să le sosească mai târziu de la aeroportul Lugan. Când se întoarse, Adam o luă de cot și o conduse la lift. Nu vorbiră. Ea-și ținea capul sus și privea drept înainte. Intrară și el închise ușa camerei; apoi se întoarse și se priviră:

— Am uitat să aduc mănușa, zise el.

Mai târziu, ea adormi în camera supraîncălzită și el rămase în pat fumând. Când se trezi, ea îl găsi privind-o. Se întinse, îi luă țigara și o strivi grijulie în scrumiera de lângă pat, apoi se întoarse spre el și îndeplini actul din nou, în timp ce lumina de afară scădea. Pe la ora cinci, ea se dădu jos din pat și începu să se îmbrace.

— Trebuie să pleci?

— E aproape ora cinci.

— Putem să sunăm jos. Eu pot și să sar peste cină.

— Am un copil mic acasă, zise ea. Trebuie să mă îngrijesc să fie hrănit și culcat.

— Oh.

Ea se așeză pe pat și-l sărută:

— Așteaptă-mă aici, îi spuse. Mă întorc.

— Bine.

După ce ea plecă, încercă să doarmă, dar nu putea respira din cauza zăpușelii din cameră. Mirosea a fum de țigară și a parfumul ei. Deschise o fereastră, lăsând să pătrundă aerul polar, apoi coborî și înghiți un sandviș de care n-avea poftă și o cafea; ieși și se îndreptă spre Biblioteca Publică unde citi numere vechi din magazinul de sâmbătă.

La opt, când se întoarse, ea era deja în pat. Fereastra era încinsă și iar era prea cald. Lumina era stinsă, dar panoul cu numele hotelului clipea și arunca pe pereți umbre colorate, ca într-o pictură psihedelică. Îi adusese un sandviș cu salată de ou. Îl împărțiră la ora unsprezece și mirosul oului fiert se impregnă în atmosferă, amestecat cu celelalte arome tari care aveau să-i amintească de ziua aceea.

Adam fu singur de gardă la chirurgie în dimineața de Crăciun. Stătea întins pe o laviță tare ascultând sunetele singuratice ale filtrului de cafea, când sună telefonul.

Era Meomartino:

— Va trebui să faci o amputare după-amiază. Eu plec până atunci.

— O.K., spuse rece. Ce pacient?

— Stratton.

— Îl cunosc bine, zise, mai mult pentru el decât pentru Meomartino.

Cu o săptămână în urmă, încercaseră un by-pass arterial pentru a restabili circulația sângelui în piciorul domnului Stratton. Planul inițial fusese să grefeze artera cu o parte din vena safenă, pusă invers, astfel ca valvele să se deschidă în sensul fluxului arterial. Dar se dovedise că domnul Stratton avea niște vene proaste, cu un diametru de douăzeci de milimetri, de patru ori mai mic decât era de dorit. Tăiaseră placa de scleroză care bloca circulația și uniseră cele două părți ale arterei cu o grefă de plastic, care i-ar fi servit un an, cel mult doi, dar se dovedise ineficientă de la început. Piciorul se albise și amenința viața pacientului, așa că trebuia amputat.

— La ce oră vine?

— Nu știu. Încercăm să-i contactăm avocatul, să-l facem să semneze hârtiile. E căsătorit, dar doamna Stratton e într-o stare critică la spitalul Beth Israel, așa că nu poate semna. Cred că-l aduc imediat după ce găsim avocatul. Încercăm de aseară.

Adam închise telefonul, oftă, luă un filtru verde de pe masă și se duse la vestiar să se schimbe. Costumul apretat era comod și familiar. Luă cizme de plastic negru și le prinse de glezne cu bande elastice. Apoi, pregătit de acțiune, se întoarse la cartea lui, dar nu pentru mult timp.

Telefonul sună de la Urgențe.

— Trimitem un infarct mezenteric. Apucă-te de spălat. Dr. Kender a adunat o mulțime de privitori.

— Louise, strigă el, punând jos telefonul.

Asistenta își lăsă jos andrelele și-l privi:

— Crăciun fericit, îi ură ea.

Era îmbucurător să vezi cât de repede se puteau aduna atâția chirurgi talentați. Paisprezece oameni – asistente, chirurgi, anesteziști – umpleau sala și așa aglomerată de aparatura electronică. Pacientul era cărunt, nebărbierit și în comă. Părea a avea în jur de șaizeci de ani, era puternic, dar gras și cu o burtă moale. Cardiac cunoscut, tratat cu digitalină, fusese găsit de politie în comă, în apartamentul lui. Se presupunea că sângele fusese împiedicat să circule datorită digitalinei, dar nu se știa ce doză înghițise și nici când o luase.

Înainte de a-l trimite sus, i se puseseră perfuzii și un rezident anestezist îi ținea o mască de oxigen, să respire.

Adam îl urmări pe Spurgeon Robinson tamponând pieptul bolnavului.

— Hei, îi arătă Spurgeon.

Era un tatuaj. Se aplecară amândoi deasupra omului, cu un gest ridicol, ca de idolatri:

DOAMNE SFINTE, PRIMEȘTE-L PE ACEST OM ÎN CERURI…
ȘI-A AVUT PORȚIA DE IAD.

Ce fel de viață i-ar provoca unui om atâta disperare încât să-l facă să poarte un astfel de citat pe piele, ca o armură? Adam îl învăță pe de rost în timp ce Spurgeon îl ștergea cu vată. Nu recunoștea autorul, dacă exista vreunul.

Pacientului i se pusese deja un pacemaker[5]. Celelalte aparate fură trase lângă masă, un dispozitiv de măsurare a compoziției sângelui, un monitor care semnaliza ritmic și alarmant, ca un animal de metal și sticlă, iar liniile electrocardiogramei de pe ecran alergau, arătând zbaterea inimii.

Kender așteptă nerăbdător să se formeze câmpul steril, apoi veni lângă masă, luă bisturiul de la Louise și făcu repede incizia. Adam era pregătit să aspire și vasul de pe hol începu să horcăie pe măsură ce lichidul peritoneal al pacientului se scurgea în el.

Dintr-o singură privire, văzu peritonita și cangrena. Mâinile lui Kender se mișcau pe viscerele umflate și decolorate, mângâindu-le ca pe un șarpe bolnav.

— Sună-l acasă pe dr. Sack, îi spuse el unui student din anul patru. Spune-i că avem o burtă infectată până în colonul descendent. Roagă-l să vină cât mai repede la spital, cu tot echipamentul.

— Ce echipament?

— Știe el.

Îndrumați de Kender, injectară substanță de contrast ca să vadă ce se întâmplase cu circulația intestinală a pacientului și fu adusă înăuntru și o unitate portabilă de radiografie.

Adam observă că sângele din câmpul operator era foarte închis la culoare. Mușchii din brațele pacientului începură să zvâcnească.

— Se pare că sunt probleme cu oxigenul, zise.

— Ce face? îl întrebă Kender pe anestezist.

— Nu prea mai are deloc tensiune. Inima e ca dracu' de aritmică.

— Ce pH are?

— 6,9, controlă Spurgeon.

— Pregătiți bicarbonatul de sodiu, zise Kender. E gata să facă stop cardiac.

Semnalele de pe monitor înregistrau contracțiile muribunde ale mușchiului cardiac, din ce în ce mai rare, cu vârfuri tot mai mici, până când linia electrocardiogramei deveni dreaptă.

— Uite, spuse Spurgeon.

Kender începu să facă masaj cardiac cu podul palmei.

— Bicarbonat, ceru el.

Adam îl injectă într-o venă de la picior, apoi îl urmări pe dr. Kender.

Apasă.

Ridică.

Jos.

Sus.

Apăsarea regulată, cu brațele întinse, imaginea chirurgului legănându-se înainte și înapoi îi aminteau de… ce oare? Apoi o revăzu pe bunica lui italiancă frământând aluatul de pâine în bucătărie. Umbrele, perdelele decolorate, galben cu alb, crucifixul de pe poliță, *Il Giornale* pe mașina de cusut Singer și afurisitul de canar care ciripea mereu; acolo o vedea pe bunica frământând pâine, pe planșeta de lemn în crăpăturile căreia se aduna cocă uscată de macaroane. Brațele ei măslinii erau pline de făină și pe buzele siciliene stătea mereu gata să țâșnească un blestem la adresa tatălui lui.

Ce naiba, își spuse și-și întoarse gândurile către omul de pe masă.

— Epinefrină, ceru Kender.

Asistenta apucă flaconul și-l rupse. Adam trase hormonul cu siringa și-l injectă într-o altă venă a piciorului.

— Haide, mușchi blestemat, bați, spuse în gând.

Își ridică ochii către ceasul sălii, la fel de nemișcat ca și inima oprită. Nici un ceas nu funcționa în sălile de operații. O legendă de-a spitalului povestea că toate ceasurile fuseseră îngrijite ani de zile de un inginer din oraș și, când el ieșise la pensie, nu mai vruseseră să funcționeze.

— Cât a trecut? întrebă el.

Una din asistentele fără costum steril se uită repede la ceas:

— Patru minute și zece secunde.

Of, Doamne. Am încercat, omule, cine-oi fi tu, se gândi. Se uită la Kender, dorind să-și înceteze efortul. După patru minute fără sânge oxigenat, creierul nu mai era decât o conopidă chiar dacă ar fi fost readus la viață, trupul n-ar mai fi gândit, n-ar mai fi simțit niciodată; n-ar mai fi trăit cu adevărat.

Kender nu părea să fi auzit. Se legăna mai departe, lăsându-și podul palmei în jos și apoi ridicându-l.

Din nou.

Și din nou.

Și…

— Domnule, spuse Adam în cele din urmă.

— Ce e?

— Au trecut aproape cinci minute.

Lasă amărâtul să se ducă, ar fi vrut să adauge.

— Mai încearcă bicarbonat.

Îi făcu încă o injecție în venă. Dr. Kender porni la treabă, ca un soldat; nu obosim, nu ne pasă de bombe, să nu zici niciodată că mori.

Secundele treceau.

— Avem o bătaie, zise anestezistul.

— Mai dă-i un pic de adrenalină, zise Kender, de parcă i-ar fi spus să arunce o grenadă.

Adam ascultă, cu ochii lipsiți de expresie și gura posomorâtă ascunsă de mască.

Pe ecranul monitorului apăru o undă, apoi alta și luminița începu să clipească; vechiul ritm se reluă, mușchiul se contracta, se înviora, pulsa, bătea într-o mișcare pe care fusese gata s-o uite.

— S-a trezit, se gândi Adam.

Dr. Sack apăru cu două camere, una pentru probe și alta pentru filmat.

— Ține incizia largă, ordonă Kender.

Adam o făcu și camera porni, iar el, devenit actor, tresări.

Nu dură mult. După câteva momente, filmarea încetă și redeveniră chirurgi. Se uită cum scoteau ganglionul celiac și injectă substanțe care să combată spasmul muscular și să încerce să refacă circulația sângelui. Bineînțeles, intestinul nu era operabil. Închiseră abdomenul și el și Spurgeon dezinfectară operația. Pe măsură ce pielea se curăța, literele reapăreau încet:

DOAMNE SFINTE, PRIMEȘTE-L PE ACEST OM ÎN CERURI…
ȘI-A AVUT PORȚIA DE IAD.

— Vreau să fie tot timpul doi oameni lângă el, spunea Kender.

Adam îi ajută să pună pacientul pe targă, apoi își smulse masca de pe fața transpirată și privi cum, cu aparatul de respirat la maximum, leguma era scoasă din sală.

Pe vremuri, făcea și el tot posibilul pentru ca pacientul să supraviețuiască. Unele operații făceau viața mai ușoară, îi eliberau pe bolnavi de durere. Alteori, practica o chirurgie a disperării, deschidea carcasa umană și găsea o urâțenie care nu mai putea fi îndreptată și trebuia acoperită la loc cât mai repede. În momentele acelea se străduia cu disperare să se concentreze pentru a preveni o mare suferință, urmată de moarte.

Acesta fusese un astfel de moment; o simțea. După amiaza târziu fu adus domnul Stratton. Cu el veni cineva, probabil avocatul care trebuia să fie de acord cu operația. Omul purta un costum cafeniu, boțit; avea gulerul cămășii murdar și nodul de la cravată prea larg. Borul pătat de sudoare al pălăriei se potrivea cu fața lui obosită. Nu arăta deloc ca un avocat faimos și bogat. Rămase pe coridor, în fața sălii, vorbind liniștit cu dl. Stratton până când Adam îi ceru să plece și atunci se îndepărtă repede, încercând să nu arate că se simțea ușurat.

— Bună ziua, domnule Stratton, zise Adam. Vom avea grijă de dumneavoastră.

Omul închise ochii și dădu din cap.

Helena Manning, rezidenta de anul I, intră urmată de Spurgeon Robinson. Adam se hotărî s-o lase pe ea să amputeze. Era numai o soră de gardă și-l întrebă pe Spurgeon dacă nu voia să se joace de-a asistenta. În camera sterilă îl aștepta o altă noutate îmbucurătoare: pe robinetul de apă caldă curgea o apă rece ca gheața. Frecându-se energic, se spălară pe mâini timp de zece minute, învinețindu-se, apoi intrară pe ușile batante în sală, având grijă să nu se desterilizeze.

Asistenta era destul de nouă și mărturisi că avea emoții, pentru că era prima dată singură la sala de operații.

— Nu-i nimic, spuse el, reprimându-și nemulțumirea.

Se uită cum Spurgeon deschidea trusa de amputație și aranja instrumentele în șiruri ordonate, sub prosoape sterile, pentru a putea fi trase unul câte unul la nevoie. Rezidenta poziționă pacientul și începu rahianestezia.

Dl. Stratton gemu.

Helena Manning dezinfectă piciorul.

— Unde? o întrebă Adam.

Ea arătă cu degetul înmănușat traseul inciziei, mai jos de genunchi.

— În regulă. Tai astfel încât fâșiile anterioare să rămână lungi, iar cele posterioare, scurte. Ca să poată să meargă pe cicatrice după ce se vindecă. Dă-i drumul.

Spurgeon îi dădu cuțitul, apoi începu să-i paseze cleme lui Adam, ca să prindă sângerările. Lucrară până când avură vreo douăsprezece cleme, apoi se opriră să le scoată, după ce coseau vasele tăiate.

— Potrivește lumina, îi spuse Helena asistentei.

Asistenta se urcă pe un taburet și mișcă becul de deasupra mesei. Adam văzu cum un praf fin cobora de pe lampă pe câmpul operator. Ca și ceasurile, lămpile de la chirurgie erau relicve ale trecutului, amintind vechimea spitalului Suffolk County General. Încă de când venise din Georgia se întreba cât de serios puteau dezinfecta chirurgii operațiile, când orice ajustare a lămpii umplea masa de praf.

Observă că Helena tăia prea jos.

— Nu, îi zise, du-te mai sus. Dacă împingi *periosteumul*, se va reosifica și o să formeze un pinten.

Ea tăie din nou, mai sus, sporind cu câteva minute durata amputării. Instalația de aer condiționat șuiera. Monitorul își trimitea semnalul, bip-bip-bip. Adam simți că-l apucă moțăiala și se forță să se concentreze. Gândea în avans, anticipând nevoile chirurgului.

— Ne aduci alcool pur? îi ceru asistentei.

— Vai de mine, la ce trebuie? privi ea în jur cu disperare.

— Ca să injectăm în nerv.

— Aah.

Rezidenta localizase artera femurală și o lega.

Asistenta veni la timp cu alcool. Helena găsi nervul sciatic, tăie, legă și injectă alcool.

— Ne aduci ceara de oase? ceru Adam.

Confruntată cu o nouă problemă, asistenta porni în căutare.

Adam îi întinse Helenei ferăstrăul. În momentul acela, spre încântarea lui, doctorița deveni femeie. Nu știa cum se ține ferăstrăul. Apucându-l firav și foarte demn, începu să-l tragă peste os, cu lama vibrând.

— N-ai tăiat niciodată un picior de scaun în liceu, spuse el.

Ea îl fulgeră cu privirea, tăind hotărâtă, cu dinții încleștați.

Asistenta se întoarse.

— N-avem ceară de oase.

— Și cu ce ungeți suturile?

— Cu ulei.

— Fir-ar să fie, o să-i trebuiască ceară. Caută la ortopedie.

Fu sfârșitul relației amabile dintre ei, dar se duse și veni cu ceara în câteva minute.

— Și zici că nu e ceară? zâmbi el.

— Pe etaj nu era deloc.

— Mulțumesc foarte mult.

— Și-altădată, răspunse ea cu răceală.

Helena cusu frumos ciotul, se vedea că are experiență la croitorie.

— Domnule Stratton, zise anestezistul, gata. Treziți-vă Domnule Stratton!

Pacientul deschise ochii.

— Totul a mers minunat, îi spuse Adam. O să vă faceți bine.

Dl. Stratton se holbă la tavanul sălii, cu ochii umezi. Era Crăciun și el era un șofer de camion cu un singur picior și cu o soție atât de bolnavă, încât nici măcar o hârtie nu putuse semna.

Asistenta învelise piciorul în două cearșafuri. Adam se schimbă, îl luă, luă și raportul Helenei, apoi așteptă liftul. Anatomopatologia era la etajul patru. La etajul întâi, liftul se încărcă și zări o femeie de vârstă mijlocie, genul care alintă și dulăii, uitându-se la pachetul din brațele lui.

— Pot să-l mângâi pe mititel? întrebă ea, întinzând mâna spre capătul cearșafului.

— Nu, zise repede Adam, făcând un pas înapoi. Nu vreau să-l scol, adăugă.

— Copilul ăsta îl iau eu. Era un vers din Wordsworth. Tot timpul cât liftul urcă până la patru, mângâie ușor gamba domnului Stratton.

Nu avea nici o veste de la Gaby. O sunase din nou și fusese repezit de Susan Haskell, pe care ajunsese s-o urască.

Se simțea vinovat față de Liz Meomartino, dându-și seama că o folosise ca pe un premiu de bărbăție în competiție cu bărbatul ei, la fel cum o folosise cândva și pe grecoaica cea bogată.

N-o s-o mai caute, își promise. Era un episod rușinos, dar va rămâne de domeniul trecutului.

Și totuși, se gândea la ea. Fusese o mare surpriză pentru el. Nu era tipul obișnuit de femeie frivolă. Avea educație, ținută, gust, bani, era atât de încântător de senzuală…

— Alo? răspunse ea.

— Aici Adam, zise el, închizând ușa cabinei telefonice.

Jucară aceeași șaradă, întâlnindu-se la „Parlor” și mergând la hotel prin zăpada murdară. Ceru aceeași cameră.

— Stați mult, domnule? întrebă funcționarul.

— Numai o noapte.

— Voiam să vă avertizez, în caz că doreați să stați mai mult, că hotelul se va umple în trei-patru ore. O întâlnire a Legiunii naționale la Muzeul de Război, care e pe stradă cu noi.

Ușa toaletei se deschise și ea traversă holul spre el.

În după-amiaza aceea, ascultară din camera 314 cum militarii râdeau și strigau, trimițându-și mesaje tunătoare prin uși și spărgând sticlele goale.

— Ce culoare avea la început? întrebă el, mângâindu-i părul blond-pai.

— Negru, se încruntă ea.

— N-ar fi trebuit să-l schimbi.

— Te rog, își trase ea capul. Asta îmi spune și el, mereu.

— Asta nu înseamnă neapărat că e greșit. Ar trebui să-i lași culoarea naturală, spuse el blând. E singurul tău cusur.

— Mai am și altele, ripostă ea. Nu credeam c-o să mă mai cauți, adăugă după un timp.

Pe hol se tropăia cadențat. El fuma, uitându-se în tavan.

— Nu intenționam, ridică din umeri. Dar nu te puteam uita.

— Nici eu pe tine. Am cunoscut mulți bărbați. Te deranjează? Nu, și-i astupă gura cu degetele, să nu-mi răspunzi.

El îi sărută degetele.

— Ai fost vreodată în Mexic? îl întrebă ea.

— Nu.

— Când aveam cincisprezece ani, unchiul meu a participat la o reuniune medicală acolo și am fost și eu cu el.

— Zău?

— La Cuernavaca. În munți. Erau case văruite în culori vii. Clima era minunată, cu flori tot anul… O piață drăgălașă… Dacă nu mătură trotuarele până la prânz îi ia poliția.

— Nu era zăpadă, ghici el.

Afară ningea.

— Nu. E la distanță mică de Mexico City. Cincizeci de kilometri. Foarte internațional, ca la Paris. Spitale mari, viață socială. Un doctor nord-american talentat ar duce-o grozav acolo. Am destui bani ca să cumpăr orice cabinet ți-ar conveni.

— Ce tot spui? se îngrijoră el.

— Tu, eu și Miguel.

— Cine?

— Băiețelul meu.

— E o nebunie.

— Nu e. Doar nu te supără că iau copilul. Nu l-aș putea părăsi niciodată.

— Nu. Adică, nu trebuie să mă supere. E imposibil.

— Promite-mi că te vei gândi la asta.

— Uite, Liz…

— Te rog. Gândește-te doar.

Se răsuci și-l sărută, cu trupul ei ca o vară unde se juca, rouă de miere, mure, puf de piersică, mosc.

— O să-ți arăt palatul Cortez, spuse ea.

Duminică după-amiaza, Kender aduse din nou pacientul cu peritonită la sala de operație, îl deschise și constată că măsurile luate sâmbătă dimineața îi îmbunătățiseră evident circulația. Aveau destul țesut curățat de cangrenă pentru a putea face o rezecție; înlăturară cea mai mare parte a intestinului subțire și o porțiune din intestinul gros. Tot timpul, pacientul dormi somnul comei generalizate.

Luni dimineața, Adam află că omul mai făcuse de două ori stop cardiac. Se afla în terapie intensivă și Kender făcea tot posibilul pentru a-l menține – mecanic – în viață. Cel puțin doi doctori stăteau permanent cu el, supraveghindu-i semnele vitale, administrându-i

medicamente și oxigen, respirând pentru el, picurându-i în vene fluide binefăcătoare.

În după-amiaza aceea, Adam trecu prin camera chirurgilor și-l văzu pe Kender stând într-un colț pe un scaun, adormit sau doar nemișcat, cu ochii închiși. Își turnă o ceașcă de cafea, căutând să facă zgomot cât mai puțin.

— Vrei să-mi dai și mie una?

Adam i-o dădu superiorului, apoi își luă și el alta și băură tăcuți.

— Ce meserie caraghioasă, chirurgia asta a noastră, începu Kender. Ani de zile mi-am bătut capul în domeniul transplantului. La anul va fi o catedră liberă de chirurgie la facultate. Vor să-l ocupe un specialist în transplant, dar nu voi fi eu acela. Eu o să fiu șef de clinică.

— Regretați? întrebă Adam.

— Nu prea, făcu Kender o grimasă obosită.

— Dar învăț că dr. Longwood n-a avut o poziție ușoară. I-am preluat toate cazurile.

— Știu, zise Adam.

— Știi și rata mortalității în ultimele trei luni la cazurile mele combinate cu ale doctorului Longwood?

— Cred că e mare, altfel n-ați întreba. Cincizeci le sută?

— Zi mai bine sută la sută, îl corectă moale Kender.

Băgă mâna în buzunar și scoase un trabuc:

— De trei luni. E foarte mult, dacă n-ai nici un pacient care să supraviețuiască. Și au fost multe operații.

— Cum se poate?

— Păi, fir-ar să fie, pe-alea ușoare le luați voi, băieți. Într-un loc ca ăsta, șeful nu e chemat decât dacă bolnavul e deja cu un picior în groapă.

Adam înțelese pentru prima oară că așa era, Dumnezeule.

— Data viitoare o să vă cer ajutorul la o apendicită sau la o hernie.

— Ți-aș fi recunoscător, zâmbi Kender. Foarte.

Își aprinse trabucul și suflă fumul spre tavan:

— L-am pierdut pe tipul ăla cu intestinul infectat, zise el.

Compătimirea lui Adam începu să scadă:

— De fapt, l-am pierdut când a făcut primul stop cardiac de șase minute, n-ați zice așa, domnule?

— Nu, îl privi Kender. Nu, n-aș zice așa.

Se ridică și se îndreptă spre geam:

— Vezi mausoleul ăla de cărămidă roșie de peste drum?

— Laboratorul?

— A fost construit cu o groază de timp în urmă, înainte de războiul civil. Odată, în clădirea aia a disecat pisici Oliver Wendell Holmes.

Adam nu era impresionat.

— Eu și cu tine și cu Oliver Wendell Holmes nu suntem singurii care au muncit acolo. Mai de mult, dr. Longwood, dr. Sack și alții au dus în laborator câini cu măruntaiele infectate și, cu tratamentul pe care i l-am aplicat și noi omului în sala de operații, au reușit să salveze câteva exemplare.

— Acesta era un om, nu un câine, replică Adam.

— În ultimii doi ani, am avut șaisprezece pacienți similari. Au murit toți, dar fiecare a trăit mai mult decât cel dinaintea lui. Acesta a supraviețuit patruzeci și opt de ore. Experiențele noastre l-au ajutat. Am transformat o stare cangrenoasă inoperabilă într-o situație soluționabilă prin chirurgie. Cine știe, poate avem noroc și pacientul următor nu face stop cardiac.

Adam se uită la el. Simțea mai multe lucruri dintr-odată:

— Dar când vă spuneți: „Omul ăsta se duce, nu-l mai putem întoarce înapoi, să-l lăsăm să moară demn și liniștit.”?

— Orice doctor ia singur hotărâri cu privire la acest moment. Eu n-o spun niciodată.

— Niciodată?

— Fir-ar să fie, tinere prieten, izbucni Kender, privește numai câte s-au întâmplat la o aruncătură de băț de aici, chiar câte le țin minte cei care lucrează aici. În 1925, un doctor tânăr, Paul Dudley White, a început s-o trateze pe o fată de 15 ani din Brockton. După trei ani, fata era pe moarte din cauză că inima îi era sufocată de o membrană pieloasă care acoperea pericardul. El o internase deja de opt sau nouă ori la Massachusetts General Hospital, fusese consultată și tratată, dar nimeni n-o putuse ajuta. Așa că o trimisese acasă, știind că va muri dacă nu se găsea o cale de a îndepărta pericardul îngroșat. Tot considerând posibilitățile, a mai internat-o o dată pe Katherine, sperând că va apărea o soluție chirurgicală. Și iată că norocul a făcut ca tocmai atunci să

sosească la spital un tânăr chirurg. Edward Delos Churchill, proaspăt specializat în Europa în chirurgie toracică și care lucrase o perioadă în preajma marelui Ferdinand Sauerbruch din Berlin. Mai târziu, Churchill a devenit șeful clinicii de chirurgie de la Massachusetts General Hospital.

Bun… Dr. White s-a întâlnit cu el pe coridor și l-a convins s-o vadă pe Katherine. În Statele Unite, nimeni nu reușise să amelioreze o pericardită constrictivă cu medicamente sau cu bisturiul. Dar dr. White l-a rugat pe dr. Churchill să încerce și, fata murea, oricum, ridică din umeri Kender.

A operat-o. Și a trăit. Astăzi e bunică. Și în ultimii patruzeci de ani, o mulțime de oameni cu pericardită constrictivă au fost operați cu succes.

Adam nu zise nimic. Stătea doar și-și bea cafeaua.

— Mai vrei un caz? Dr. George Minot. Cercetător strălucit din Boston, gata să moară de diabet pe vremea când nu se descoperise nici un tratament al bolii. Cu puțin înainte de a se sfârși, a luat unul din primele preparate dintr-un hormon nou-nouț depistat de doi canadieni, dr. Frederick C. Banting și dr. Charles H. Best – era insulina. N-a murit. Și pentru că n-a murit, a ajuns să ia Premiul Nobel pentru descoperirea tratamentului anemiei pernicioase și nenumărați alți oameni au fost salvați.

Îi trase lui Adam o palmă peste genunchi și-i aruncă în față fum de trabuc:

Uite de ce nu fac concesii morții, fiule. De-asta prefer să lupt până la capăt, chiar dacă e urât și doare.

Adam clătină din cap neîncrezător:

— Mai sunt multe de spus împotriva prelungirii inutile a durerii și mizeriei, atunci când înfrângerea e evidentă.

Kender îl privi zâmbind:

— Ești tânăr. Ar fi interesant de văzut dacă-ți vei schimba opinia.

— Mă îndoiesc.

Kender îi suflă în față un nor gros de fum:

— Mai vedem noi.

În puterea nopții, alergând în trening, cu mănuși, fular și cizme polare pe zăpada proaspătă din jurul spitalului, dându-i ocol o dată și încă o dată până simți că aerul rece îi râcâie plămânii, știu că Spurgeon Robinson

avea dreptate: Marea Schemă Silverstone era un rahat. Liz Meomartino îi oferea pe tavă Marea Schemă Silverstone și el își dăduse seama imediat că nu era deloc ce dorea el. Aspirația lui era de a deveni, în douăzeci de ani, un amestec de Lobsenz, Sack, Kender și Longwood și transformarea aceasta nu avea să se împlinească în Cuernavaca sau aiurea, alături de Liz Meomartino.

Îi dădu telefon a doua zi și-i spuse cu menajamente ce hotărâse.

— Ești sigur?

— Da.

— Hai să ne întâlnim, Adam.

— Mai bine nu, Liz.

Știa că ea credea că-i va putea schimba hotărârea.

Rafe stă acasă deseară, dar eu o să ies. Nu vreau decât să-ți spun la revedere.

— La revedere, Liz. Noroc, zise el.

— Să fii acolo. Te rog.

Și închise.

Munci toată ziua ca un sclav emancipat, care-și dă interesul. Ieși din tură la șase, mâncă mult și cu poftă și lucră mai multe ore în laboratorul de experimente pe animale.

După ce ajunse la etajul șase, făcu duș și stătu în șort în pat și citi trei ziare, apoi se îmbrăcă în haine de oraș. Căuta o batistă curată când mâna îi atinse ceva în sertarul biroului; luă obiectul și-l întoarse pe toate părțile, de parcă nu mai văzuse în viața lui mănușa neagră din piele de ied.

Hotelul Regent era plin de militari cu neveste cu tot și fu nevoit să-și facă loc cu coatele prin hol.

— Ai biletele, Feli? zbieră o femeie grasă, într-o uniformă boțită a trupelor auxiliare.

— Sigur, răspunse soțul ei, lovindu-l pe Adam cu o nuielușă de paradă.

El sări într-o parte, stârnind râsul general, dar reuși să se înghesuie în lift.

Militarii erau peste tot; parcă-i intraseră și sub unghii.

Deschise ușa și când intră, primul lucru pe care-l văzu fu chipiul cu trese aurii și albastre de pe toaletă.

Adam se duse și luă în mână chipiul acela ridicol. Bărbatul din pat îl privea cu prudență. Nu luptase în

Vietnam sau în Coreea. Era prea bătrân, probabil veteran din cel de-al doilea război mondial. Nu știa de ce bătrânii soldați erau chiar mai accesibili decât bătrânii marinari.

Omul era, în mod evident, foarte speriat:

— Ce vrei? întrebă. Bani?

— Ieși afară.

Adam îi dădu chipiul și-i ținu ușa până când își trase pantalonii și o tuli recunoscător. Ea îl privi și văzu că băuse.

— Ai fi putut să mă salvezi, îi spuse.

— Nu sunt sigur că mă pot salva nici pe mine.

Adună ciorapii și-i puse în geanta ei, la un loc cu mănușa neagră.

— Pleacă, zise ea.

— Trebuie să te trimit acasă, Liz.

— E mult prea târziu, zâmbi ea. Le-am spus că mă ofer doar pentru țigări.

Avea slipul pe ea, dar cu rochia îi fu mai greu. Nu-l ajuta deloc și dură ceva timp până izbuti s-o îmbrace. Fermoarul se înțepeni pe la jumătate. Se luptă să-l închidă, dar era inutil, nu se mai trăgea deloc.

O să-l acopere haina, se gândi. Când îi puse pantofii, ea se clătină. O luă de talie și o conduse la ușă ca pe o pacientă.

Pe hol, generalii făceau abuz de bere și fanfaronadă.

— Nu, mulțumesc, refuză Adam un pahar, apăsând pe butonul liftului.

Coborâră în holul de la parter și-l văzu pe omul cu nuielușa de paradă pregătindu-se pentru un nou moment comic.

— Dacă te atingi cu aia de vreunul dintre noi, ți-o bag pe gât, îl avertiză.

Omul păru jignit:

— Îl auzi pe ticălosul ăla? o întrebă pe femeia cea grasă.

— Ți-am zis că oamenii de aici sunt reci, li se trage de la vreme, răspunse ea, în vreme ce Adam înainta cu povara lui. Sper că la anul o să țină întrunirea la Miami.

Afară cădea o ninsoare fină ca rumegușul. Nu îndrăzni s-o rezeme de clădire. Legănându-se și agățându-se unul de altul, rămaseră în stradă:

— Taxi! țipă el.

Mașinile treceau pe lângă ei, fură și câteva taxiuri printre ele.

— Taxi!

— M-ai dezamăgit, spuse ea.

— Nu te iubesc, articulă el. Îmi pare rău.

Avea deja părul îmbibat de fulgi; i se topeau pe gât și-i umezeau gulerul cămășii.

— Și în plus, nu înțeleg cum de tu îți închipui că mă iubești. Ne cunoaștem foarte puțin.

— Nu contează.

— Ba da, știi bine. Oamenii trebuie să se cunoască atunci când…, ce Dumnezeu! Taxi! țipă din nou.

— Mă refeream la dragoste. E o noțiune depășită. Îmi placi atât de mult!

— Doamne, îngăimă el.

Simțea că răgușește. În mod miraculos, un taxi opri, dar înainte de a se putea urca, un caporal gras sări înăuntru și trânti ușa. Mașina demară.

Un alt taxi apăru și opri la zece metri de ei, lăsând doi domni să coboare.

— Hai, o târî el. Să nu plece.

Strigă după mașină încercând să nu alunece prea tare. Cei doi domni coborâră și veneau spre el și văzu că unul era Meomartino și celălalt, dr. Longwood. Bătrânul n-ar trebui să iasă pe o vreme ca asta, se gândi el.

Se opriră pur și simplu și așteptară. Când ajunseră lângă ei, Meomartino îi privi țintă, dar nu zise nimic.

— Unde-ai fost? întrebă dr. Longwood. Te-am căutat peste tot. Unde ai găsit-o? îi aruncă el o privire lui Adam.

— Aici, zise Adam.

Deveni conștient că ea îl ținea de gât și el o sprijinea cu brațul în jurul taliei. Se desprinse și i-o lăsă lui Meomartino, care tăcea înmărmurit.

— Mulțumim mult, zise înțepat Longwood. Bună seara.

— Bună seara.

Soțul și unchiul o cărară până la taxi. Motorul porni, roțile din spate scrâșniră și mașina demară, stropindu-l cu zăpadă murdară pe pantaloni. Dar oricum erau uzi și nu-i păsă; însă își aminti de fermoarul ei stricat.

— Taxi, murmură cu jumătate de gură, lăsând să treacă pe lângă el un vehicul galben, deja ocupat.

În zilele următoare, suferind de o răceală puternică, se aștepta ca Longwood să-l trăsnească pe seducătorul nepoatei lui. Bătrânul avea posibilitatea de a-l distruge în

mai multe moduri. Dar, la două zile după dezastrul din fața hotelului, Meomartino îl opri pe coridor:

— Soția mea mi-a povestit că se simțea rău și ai avut amabilitatea să încerci să-i oprești un taxi.

Ochii lui îl provocau.

— Păi…

— A avut noroc că v-ați întâlnit. Vreau să-ți mulțumesc.

— N-am făcut nimic.

— Sunt sigur că nu va mai avea nevoie de ajutor altădată.

Meomartino îl salută din cap și plecă, într-un fel învingător. Adam nu-l urâse și nu-l respectase niciodată mai mult. Oare cum se va răzbuna? se întrebă.

Mânia lui Longwood nu se pogorî asupra lui. Adam muncea din greu și-și petrecea orele libere în spital, în cameră sau în laboratoarele de experiențe sau anatomopatologice. Avu multe operații, o apendicită, o vezică biliară, mai multe ulcere, încă o grefă de piele pentru domnul Grigio.

Doamna Bergstrom primi un nou rinichi de sărbători. În penultima noapte a lui decembrie, un viscol brusc de duminică acoperi orașul cu un strat gros de zăpadă. În orașul Cambridge, vecin cu Bostonul, fiul de șaisprezece ani al unui savant cunoscut, beat, fură o mașină și, ca să fugă de poliție, conduse cu viteză, intră într-un parapet de beton și muri pe loc. Părinții îndurerați rugară să nu li se facă numele public, dar donară corneele băiatului spitalului de profil din Massachusetts și rinichii, unul la Brigham și celălalt la Suffolk County.

Adam stătu cu Kender cântărind pe toate fețele doza de imunosupresiv pe care trebuiau să i-o administreze doamnei Bergstrom.

Kender hotărî să fie 130 mg de Imuran.

— Funcția renală e foarte redusă, se îndoi Adam. De ce să nu-i dăm doar 100 de miligrame?

— Data trecută i-am dat doar 90, spuse Kender, și a respins transplantul definitiv. Nu vreau să mai treacă încă o dată prin asta.

O operară după miezul nopții și când o scoaseră din sală, noul rinichi funcționa.

În noaptea Anului Nou, Adam era din nou în sală, scoțând splina unui șofer de camion care avusese „norocul” să se accidenteze în apropierea spitalului. Îl

aștepta pe Harry Lee, care avea să-l secondeze. Anestezistul Norm Pomerantz avea o treabă dificilă, pentru că omul se anesteziase deja cu alcool. Era foarte liniște în sală.

— La mulți ani, Adam, zise Lee.

— La mulți ani, Harry.

În seara următoare adormi cu schema făcută de Kender pentru medicamentele doamnei Bergstrom, după ce o citi de mai multe ori și nu descoperi nici o eroare. Visă camera 314 și femeia care i se oferea, devenind mai zveltă și mai tare și mai crudă, până când făcea dragoste cu Gaby în loc să se joace cu Liz Meomartino.

Când se trezi, râse de el însuși. Dar undeva înăuntrul lui, avea convingerea că bărbatul care se va lega de Gaby Pender nu trebuia să se teamă să-și trimită un coleg acasă să-i aducă niște lame de microscop.

Dar sigur, avea și ea alte probleme. Scăpase de tot de nebuna aia mică, se asigură pe el însuși.

După o oră, se duse la telefon. Se aștepta s-o audă pe Susan Haskell, dar îi răspunse chiar vocea ei.

— Gaby?

— Da.

— E Adam.

— O!

— Ce-ai mai făcut?

— Bine. Adică, o vreme n-am fost bine, dar acum sunt.

— Ești? întrebă el cu tristețe.

— Da.

— Eu nu sunt. La mulți ani, Gaby.

— La mulți ani, Adam.

— Gaby, eu…

— Adam…

Vorbiseră în același timp și tăcură amândoi.

— Trebuie să te văd, începu el.

— Când?

— Sunt de gardă la noapte. Uite, vino în parcarea spitalului la nouă. Dacă nu vin imediat, așteaptă-mă.

— Și ce te face să crezi c-o să alerg la primul fluierat? întrebă ea cu răceală. Și o să și aștept?

Se simți năpădit de spaimă, durere și de un mare regret.

— O, Adam, nici eu nu sunt bine, izbucni ea.

Plângea și râdea în același timp, era singura fată în stare să facă asta, din câte cunoștea el.

— Voi fi acolo, dragule. Dragă Adam.

Și închise.

Cartea a treia
Primăvara și Vara
Ciclu complet

Capitolul 12

Adam Silverstone

Adam vorbi îndelung cu Gaby, stând amândoi în Plymouth-ul albastru, cu încălzirea pornită, până când zăpada acoperi parbrizul și-i izolă complet de lumea din jur.

— E numai vina mea, spunea el. N-o să mai las să ni se întâmple așa ceva niciodată.

— Aproape că m-ai terminat. Nici să vorbesc cu un bărbat nu mai puteam.

El tăcu. Dar mai erau și alte fapte neplăcute de recunoscut:

— Tatăl meu e un alcoolic incurabil. Acum face față, dacă pot să mă exprim așa. Dar s-a mai prăbușit și i se va întâmpla din nou. Când va fi, o să am nevoie de toate economiile mele ca să-i port de grijă. Nu mă pot însura până nu voi fi în stare să câștig destul.

— Și când vei câștiga?

— La anul.

Nu va avea niciodată senzualitatea dezlănțuită a lui Liz, o știa, dar totuși o dorea mult mai mult. Îi era atât de dragă. Avusese grijă să n-o atingă și nu făcu nici acum nici o mișcare.

— Nu vreau să aștept până la anul, Adam, spuse ea apăsat.

Se gândi să vorbească poate cu un psihiatru din spital, dar apoi își aminti de un coleg de facultate, Gerry Thornton, care lucra la Centrul de Sănătate Mintală Massachusetts. Îi telefonă și sporovăiră cinci minute despre cunoștințele comune.

— M-ai sunat pentru ceva anume? îl întrebă Thornton în cele din urmă.

— De fapt, să știi că da, răspunse el. Am o prietenă foarte apropiată care are o problemă și mă gândeam c-ar fi bine s-o discute cu cineva de vârstă apropiată și pe deasupra și psihanalist.

— Mai am ani de zile până să-mi termin propriile mele analize, spuse Thornton scrupulos.

— Gerald, dacă ai programul încărcat, nu trebuie să fie săptămâna asta…

— Adam, îi reproșă Thornton, dacă veneam la tine cu apendicită acută, mă puneai să aștept până săptămâna viitoare? Ce-ar fi să ne vedem joi?

— La masă?

— Nu, mai bine la mine la birou, spuse Thornton.

— …așa că vezi, încheie el, mă îngrijorează faptul că legătura noastră i-ar putea face rău.

— Eu nu cunosc fata, bineînțeles. Dar cred că trebuie să spun că, dacă ea e atașată serios și tu doar îți bați joc, scuză-mi exprimarea…

— Nu e cazul, psihiatru freudian și șmecher ce ești. Dar vreau să știu cum ar afecta o relație de durată, fără asigurări legale, o personalitate ipohondră ca a ei.

— Hmm… Nu-i pot pune diagnosticul, așa cum tu nu poți consulta un pacient prin telefon.

Thornton se întinse după tutun și-și umplu pipa:

— Spui că părinții ei sunt divorțați?

Adam dădu din cap:

— S-a izolat de amândoi de multă vreme.

— Păi, bineînțeles, asta ar putea să fie cauza. Acum începem să învățăm despre boala imaginară. Unii doctori de familie au estimat că opt din zece pacienți care așteaptă la ușa lor suferă din motive psihosomatice. Suferința lor e la fel de reală ca a oricărui bolnav, dar se naște în minte, nu în trup.

Aprinse un chibrit și pufăi din pipă:

— Cunoști poemele lui Elizabeth Barrett Browning?

— O parte.

— Sunt niște versuri pe care le-a scris pentru câinele ei, Fulff.

— Mi se pare că-l chema Flush.

Thornton păru sâcâit:

— Ai dreptate, Flush.

Se duse la bibliotecă, scoase volumul și căută pagina:

— Uite aici:

„Despre tine vor şti cei de mâine:
Lâng' un pat a vegheat acest câine
Zi şi noapte, neîncetat,
Unde razele soarelui n-aveau loc,

În iatacul întunecat,
Lângă bolnavul trist și fără noroc.”

Toate indiciile arată că, timp de patruzeci de ani, ea a fost o ipohondră clasică. A ajuns până la invaliditate, trebuia să fie coborâtă și urcată pe scări în brațe. Pe urmă, Robert Browning s-a îndrăgostit întâi de poeziile ei, apoi de ea, și a venit ca o furtună în cetatea bătrânului Barrett din strada Wimpole și ipohondria s-a risipit în vânt – sau în patul nupțial, mai știi? I-a născut și un copil, deși era trecută de patruzeci de ani. Cum o cheamă pe iubita ta? întrebă el abrupt.

— Gaby. Gabrielle.

— Încântător nume. Și cum se simte Gabrielle în prezent?

— Acum e asimptomatică.

— A urmat vreo psihoterapie.

— Nu.

— Să știi că ajutăm zilnic persoane cu anxietăți.

— Ai vrea să discuți cu ea?

— Nu cred că ar fi bine, se încruntă Thornton. Cred că ar trebui s-o vadă un tip sclipitor de la Beth Israel care s-a specializat în ipohondrii. Dă-mi de știre dacă e de acord fata și programez o întâlnire.

Adam îi strânse mâna:

— Mulțumesc, Gerry.

— O să ajungi un înțelept, Gerald, se gândi el, părăsind biroul năpădit de fum. Apoi se amuză, ghicind că Thornton ar fi luat sarcasmul lui drept un transfer emoțional negativ.

Gaby se vedea des cu Dorothy. Se plăcuseră de la început una pe alta și de multe ori, când Adam și Spurgeon lucrau, cele două fete se întâlneau. Dorothy fu cea care o duse în cartierul Beacon Hill, unde găsi apartamentul.

— Sora mea stă aproape de aici, zise Dorothy. Sora mea, Janet.

— Să ne oprim s-o salutăm?

— Nu. Nu ne înțelegem.

Simți tulburarea lui Dorothy, dar nu puse nici o întrebare. La două zile după aceea, când îl duse pe Adam pe strada Beacon, entuziasmul o făcuse să uite cu totul incidentul.

— Unde mă duci? întrebă el.

— O să vezi.

Îi luă mâna și i-o băgă în mânșonul ei, conducându-l pe o străduță, la adăpost de vântul rece al iernii.

— Mai e mult? pufni el, suflând aburi pe gură.

— O să vezi, repetă ea.

Purta un hanorac roșu de schi și pantaloni albaștri strâmți, care se mulau pe formele cele mai încântătoare pe care le văzuse, așa cum îi descrisese, mângâindu-le, cu o seară înainte. Pe cap avea o căciuliță de lână albastră, cu un ciucure alb; trase de el ca s-o oprească după ce străbătuseră jumătate din cartier.

— Nu mă mișc, nu mai fac un pas până nu-mi spui unde mergem.

— Te rog. Adam. Aproape am ajuns.

— Jură-te pe ceva sexy.

— Pe a ta.

La jumătatea străzii Phillips, se opriră în fața unui bloc de patru etaje, cu pereții crăpați.

— Ai grijă la trepte, îl avertiză ea, arătându-i intrarea.

— Sinucidere curată, bombăni el.

Treptele de beton erau acoperite cu o gheață groasă și le urcară cu precauție. Ea scoase o cheie și deschise. Prin singura fereastră a încăperii pătrundea o lumină slabă.

— Așteaptă puțin, spuse ea și se repezi să aprindă cele trei becuri.

Era o cameră tip studio. Tapetul de pe pereți era de un maroniu prea închis pentru lumina slabă. Podeaua era din dale de gresie, unele crăpate. Mai era o canapea destul de nouă, fără îndoială extensibilă, un scaun tapițat cu prea multă umplutură și un alt scaun, salvat probabil dintr-o garnitură de mobilă de pai, pentru verandă.

Ea își scoase haina și-și mușcă degetul mare. Descoperise că era un gest caracteristic la ea când era încordată.

— Ei, ce crezi?

El îi luă mâna din gură:

— Despre ce să cred, ce?

— I-am, zis proprietăresei că pe la 10 îi spun dacă o închiriem.

— E o pivniță.

— Un subsol.

— Până și podeaua e murdară.

— O s-o frec și o s-o ceruiesc până o să sclipească.

— Gaby, vorbești serios? Nu e nici pe departe la fel de bună ca locuința ta din Cambridge.

— Pe lângă combinația asta de dormitor și sufragerie, mai e o baie și o chicinetă. Hai să te uiți.

— Doar n-o să-mi spui că lui Susan Haskell o să-i placă să trăiască aici mai mult decât dincolo.

— Susan Haskell n-o să stea aici.

— Nu? întrebă el după un moment de reflecție.

— Noi o să stăm. Tu și cu mine.

Se priviră în ochi.

— Șaptezeci și cinci de dolari pe lună. E un chilipir, Adam, zise ea.

— A, da, întări el. Asta da.

Și o luă în brațe:

— Gaby, ești sigură că vrei asta?

— Absolut. Numai dacă vrei și tu.

— O să zugrăvesc pereții, spuse el.

— Sunt urâți, dar poziția e excelentă. Stația e la vreo două sute de metri. E aproape de închisoare și proprietăreasa mi-a destăinuit că la trei minute de aici e casa unde a stat Jack Kennedy.

O sărută pe obraz și-l găsi umed.

— Mi se pare convenabil, spuse.

Nu avu prea mult de împachetat. Își scoase lucrurile din birou și le vârî în sacoșă. Pe umerașele din dulap avea puține haine și cărțile și le luă într-o sacoșă de hârtie. Camera arăta exact ca în seara când se mutase. Nu lăsa nici o parte din el în celula aceea.

Spurgeon era de gardă, așa că nu avu de la cine să-și ia la revedere.

Merseră la camera ei din Cambridge și Susan Haskell o ajută pe Gaby să-și împacheteze lucrurile, în timp ce el golea două rafturi de cărți în cutii de carton.

Susan era foarte supărată, dar îl tratată pe Adam cu o grijă glacială.

— Găleata de plastic e a mea, zise Gaby vinovată. Am cumpărat diverse accesorii, dar am uitat să iau o găleată. Pot s-o iau pe asta?

— Bineînțeles. Ia tot ce ai cumpărat tu, prostuțo.

— Ne vedem peste vreo două zile. Te sun eu, promise Gaby.

Tăcură amândoi în mașină, cât traversară podul Harvard spre partea dreaptă a râului Boston. Cerul era cenușiu și se posomorâră amândoi, dar, când ajunseră pe strada Phillips, energia necesară descărcării bagajelor le readuse buna dispoziție.

El se balansă periculos pe treptele înghețate, dar reuși să nu cadă. Până aduse el toate cutiile, ea curăță dulapul și acoperi rafturile cu hârtie de băcănie.

— Numai ăsta e, îi zise. Ții să-ți pun lucrurile într-un sertar anume?

— Unde vrei, răspunse el, dintr-odată bucuros. Eu trebuie să curăț treptele alea de gheață.

— Grozav, îl lăudă ea, făcându-l să se simtă mândru că e un gospodar atât de responsabil.

Când veni în casă, înghețat, dar fericit că triumfase asupra forțelor naturii, ea nu-l lăsă să se dezbrace:

— Avem nevoie de cearșafuri.

Așa că se duse la un magazin, unde fu pus în fața dilemei: albe sau colorate, cu chenar sau fără. Până la urmă, se aruncă și cumpără patru, bej cu chenar.

Când deschise ușa, o găsi în patru labe, frecând podeaua.

— Mergi pe lângă perete, iubitule, ți-am lăsat o fâșie pe unde să calci.

Așa că navigă în jurul camerei:

— Pot să mai fac și eu ceva?

— Păi, dușumelele de la WC și de la chicinetă încă nu le-am spălat, spuse ea. Poți să freci acolo, până lustruiesc eu aici.

— E absolut necesar? întrebă el, cam slăbit.

— Nu putem să trăim aici decât după ce facem curat, se arătă ea șocată.

Așa că lua găleata de plastic, aruncă apa murdară și o înlocui și se lăsă și el în patru labe și frecă. Cele două podele păreau mai mari când te uitai de jos, dar munci cântând.

Când termină, afară era întuneric și le era foame la amândoi. Ea rămase să lustruiască și el deși era transpirat și avea plumb în picioare, se lăsă dus de gravitație până la rotiseria de peste drum de închisoare. Comandă sandvișuri și beri și avu sentimentul că omul de la tejghea era convins că mâncarea era pentru un prizonier.

După ce mâncară, vru să se apuce de debara, dar ea îi puse să spele rafturile din chicinetă, în timp ce ea curăța

dulăpioarele și stinghiile din baie.

De data asta, nu mai cântă. Spre sfârșit, munceau amândoi mecanic, mohorâți. Ea termină prima și cât făcu duș, el stătu în scaunul de pai, prea obosit ca să mai facă altceva în afară de respirat. Ea ieși în halat și intră și el, dar stropii fini de apă începură să se răcească și se săpuni repede, înainte de a îngheța de tot.

Ea desfăcuse patul și stătea întinsă într-o cămașă de noapte albastră, citind o revistă și însemnând rețetele care-i plăceau.

— E o lumină grozavă. Îți distrugi ochii, zise el.

— De ce n-o stingi?

Stinse lumina și se împiedică de pantofii ei pe întuneric. Se întinse lângă ea, înăbușindu-și un geamăt, din cauză că mușchii îl dureau și-i înțepeniseră și tocmai se întorsese spre ea când o femeie țipă undeva, un strigăt prelung și înspăimântat, urmat de o bufnitură, undeva dincolo de ușa lor.

— Dumnezeule!

El sări din pat:

— Ce-ai făcut cu geanta mea?

— E-n dulap.

Fugi și i-o dădu și el își vârî picioarele goale în pantofi și mâinile în halat și fugi afară. Era foarte frig și nu vedea nimic. De undeva de sus femeia, țipă din nou. Urcă scările spre etajele superioare și când ajunse în holul principal, ușa apartamentului unu se deschise și o femeie se uită afară:

— Ce doriți?

— Am auzit ceva. Nu știți de unde venea?

— Eu n-am auzit nimic. Cine sunteți?

— Dr. Silverstone. Tocmai ne-am mutat jos.

— Vai, mă bucur să vă cunosc.

Ușa se deschise, dezvăluind un corp scurt și îndesat, un chip rotund și șifonat, cu păr încărunțit și o umbră de mustață deasupra gurii.

— Eu sunt doamna Walters, proprietăreasa. Soția dumitale e o femeie încântătoare.

— Mulțumesc, spuse el și femeia de sus țipă din nou.

— Asta, spuse el.

— A, e doar Bertha Krol, explică femeia.

— Bertha Krol…

— Da. Nu vă deranjați. Peste puțin timp o să se oprească.

Se uită la el, cum stătea acolo cu gleznele goale, în pijama, cu halatul vechi și geanta în mână, și umerii începură să i se scuture.

— Bună seara, spuse el înțepat.

Pe drumul de întoarcere, auzi o nouă bufnitură și o sacoșă cu gunoaie se sparse în mijlocul străzii. Uluit, observă, în lumina felinarelor, resturile primei sacoșe pe care o auziseră căzând. Ridică privirea și apucă să vadă un cap trăgându-se înapoi de la o fereastră.

— E oribil! strigă el. Încetează, Bertha Krol!

O cutie de bere îi șuieră pe lângă urechi și zdrăngăni pe caldarâm.

Gaby îl aștepta pe scaun, speriată:

— Ce-a fost? întrebă.

— Doar Bertha Krol. Proprietăreasa zice c-o să se oprească repede.

Puse geanta cu medicamente la loc în dulap și stinse lumina. Își scoase halatul și se băgară înapoi în pat.

— Adam?

— Da.

— Sunt epuizată, mărturisi ea cu o voce mică.

— Și eu, recunoscu el ușurat. Sunt amorțit și mă doare spatele.

— Mâine iau o alifie și te frec, spuse ea.

— Mmm… Noapte bună, Gaby.

— Noapte bună, Adam, iubitule.

Femeia de sus urlă. O altă cutie de bere zdrăngăni pe trotuarul înghețat. Ea se cutremură ușor și el se întoarse și o îmbrățișă.

După un timp, o simți scuturându-se cam la fel ca proprietăreasa și nu știu dacă era tristețe sau veselie.

— Ce s-a întâmplat? o întrebă cu blândețe.

— Sunt așa de *obosită.* Și mă tot gândesc: „Uite cum ajunge o femeie căzută.”

Râse cu ea, deși îl dureau mușchii.

O talpă mică și rece îi căută piciorul. Femeia de sus – oare era beată sau dementă? – nu mai țipa. Din când în când, o mașină trecea, curățind gunoiul de pe asfalt și acoperind pereții cu umbre mișcătoare. Mâna ei i se lăsă pe coapsă, caldă și ușoară. Dormea și descoperi că sforăia, dar decise că zgomotul îi plăcea, era ca

gunguritul porumbeilor în ulmi seculari sau ca zumzetul albinelor. Deja îi plăcea foarte mult.

Se sculară devreme, în ciuda durerilor de oase și mușchi și făcură dragoste sub păturile groase, în camera înghețată. Apoi, pentru că n-aveau mâncare, se îmbrăcară și coborâră pe strada acoperită în timpul nopții cu zăpadă albă și moale, până la o cofetărie de pe strada Charles.

Ea îl conduse până la stație și-l sărută pentru cele treizeci și șase de ore cât aveau să fie despărțiți și pe fețele lor se citea cât de încântați erau de toată povestea; dar nici unul n-o spuse, poate din superstiție.

Gaby făcu niște cumpărături, încercând să fie cât mai frugală, pentru că știa complexele lui și nu voia să risipească banii cu nepăsarea ei obișnuită.

Dar când văzu avocado coapte, nu rezistă și cumpără două. Apoi cumpără destul cât să umple dulapul din bucătărie, deși erau numai două persoane și până la urmă, se alese cu cinci sacoșe. Se gândi să se ducă acasă să ia mașina, apoi se hotărî să întrebe dacă nu putea împrumuta unul din cărucioarele pentru cumpărături. Era împotriva regulamentului, dar directorul magazinului fu copleșit de faptul că se gândise să-l întrebe. O și ajută să încarce pachetele. Soluția păru bună până când începu să urce strada. Roțile de oțel nu aveau destulă frecare în contactul cu zăpada; alunecau în toate părțile, și ea la fel.

— O fată de culoare, cu promoroacă în păr, apăru din senin și-o salvă:

— Împinge pe o parte și eu o să-mping pe cealaltă, zise ea.

— Mulțumesc, răsuflă Gaby.

Împreună, reușiră să ajungă pe strada Phillips.

— Mi-ai salvat viața! Nu intri să bei un ceai?

— Mulțumesc, zise fata.

Duseră bagajele și intrară și-și lăsară hainele pe canapea. Fata purta blugi decolorați și o helancă veche. Avea pometii ridicați și o piele catifelată, încântătoare. Părea de vreo șaptesprezece ani.

— Cum te cheamă? o întrebă.

— A, scuză-mă. Sunt Gabrielle…

Se opri, neștiind dacă să zică Pender sau Silverstone. Fata nu păru să observe:

— E foarte frumos.

— Pe tine cum te cheamă?

— Janet.

Gaby se ridicase pe vârfuri, întinzându-se după ceainic:

— Nu cumva Janet a lui Dorothy?

— Am o soră pe care-o cheamă Dorothy!

— Suntem prietene!

— Zău? făcu fata, cam fără chef.

Gaby prepară primul ceai în chicinetă și desfăcu un pachet de fursecuri și băură și mâncară stând de vorbă. Janet locuia pe strada Joy, din apropiere.

— Din cauza numelui străzii[6], ne-am mutat acolo. În casa asta mare și uriașă.

— Vorbești de parcă ar fi enormă, râse Gaby.

— Este.

— Câte camere are?

— N-am numărat. Optsprezece, douăzeci. Avem nevoie de spațiu. Trăiesc într-o familie neobișnuit de mare.

— Câți sunteți?

— Depinde, ridică ea din umeri. Uneori, unii pleacă și vin alții să stea. Nu știu câți avem acum. Sunt destui.

— Aha, înțelese Gaby.

— Merge destul de bine, zise Janet, luând un fursec. Fiecare face treaba lui.

— Ce fel de treabă.

— Ei, știi tu. Postere, flori, sandale, Orice.

— Tu ce faci?

— Sap. Sunt săpătoare. Mă duc și aduc mâncare.

— De unde?

— De peste tot, din piețe, din brutării… Ne dau mărfuri stricate, legume și altele. Ai fi surprinsă dacă ai vedea ce bunătăți rămân după ce înlături partea stricată. Și oamenii de aici ne cunosc și ne dau câte ceva. Mai avem încă cinci săpători în familie. Ne descurcăm bine.

— Așa, îngăimă Gaby.

Luă ceștile și farfuriile și le puse în chiuvetă.

— Ar trebui să dau înapoi cărucior, zise ea.

— Îl duc eu. Oricum mă duc acolo.

— A, nu, zău…

— N-ai încredere c-o să-l duc?

— Ba da, bineînțeles.

— În regulă, atunci îl duc.

Gaby se duse în chicinetă și puse un borcan de unt de alune, două de gem, o pâine și-cine știe de ce? – unul

din cele două avocado, într-o sacoșă.

— Aș vrea să-ți dau astea, spuse, rușinată fără motiv.

Janet ridică indiferentă din umeri:

— Ai multe cărți, zise ea, arătându-i stivele de pe jos. Cutiile de portocale sunt bune de rafturi. Le vopsim în culori diferite.

Îi făcu semn cu mâna și plecă. Apartamentul rămase liniștit și pustiu. Gaby știa că trebuie să se ducă din nou după unt de alune, gem și pâine. Tăie două bucăți de bandă adezivă și bătu pe ele la mașină – pe una GABRIELLE PENDER și pe una DR. ADAM R. SILVERSTONE și le lipi pe amândouă afară, deasupra cutiei poștale ruginite.

Înlocui la piață produsele pe care i le dăduse săpătoarei și, dintr-un impuls, ceru și primi șase lăzi de portocale. Își umplu Plymouth-ul și pe drumul spre casă, se opri la o fierărie și cumpără două pensule, vopsea și email alb, negru și galben-auriu.

Restul zilei fu dedicat proiectului. Întinse pe jos ziare și munci cu meticulozitate și încontinuu, vopsind cele șase lăzi cu trei culori și dorindu-și să iasă bine, ca să-i facă o surpriză lui Adam. După ce termină, spălă pensulele și le puse sub chiuvetă, făcu duș și-și puse pijamaua.

Nu-i plăcuse aranjamentul făcut în grabă în dulap și acum goli din nou sertarele și le umplu amestecat, ciorapii ei lângă șosetele lui, chiloții lângă șorturile lui și sub bluze, cutiuța cu miraculoasele pilule care o ajutaseră să ajungă în situația de acum.

Învăță până la zece, apoi încuie ușa, puse lanțul, luă o pastilă, stinse lumina și se băgă în pat.

Cel mai singuratic lucru e să zaci pe întuneric, își spuse după un timp.

În apartament se simțea mirosul de vopsea. Doamna Krol mai țipă de trei ori, dar nu puse suflet și nici nu mai aruncă nimic pe geam. Dinspre spitalul Massachusetts General se auzi o sirenă de ambulanță și se simți aproape de Adam. Mașinile care treceau pe stradă trimiteau umbre gonind pe pereți.

Era pe cale să adipească, dar cineva bătu la ușă. Sări din pat și o crăpă puțin, lăsând lanțul.

— Cine e?

— M-a trimis Janet.

În lumina felinarului văzu un bărbat, nu, un băiat. Un băiat foarte înalt, cu părul lung și blond.

— Ce vrei?

— Ți-a trimis ceva.

— Și-i întinse o boccea informă.

— Poți s-o lași? Nu sunt îmbrăcată.

— În regulă, zise el vesel.

Lăsă bocceaua jos și forma ca de urs se îndepărtă. Ea-și puse halatul, aprinse toate luminile, așteptă până-și adună curajul, apoi scoase lanțul, înșfăcă bocceaua, trânti ușa, o încuie și se așeză pe pat, cu inima duduind. Era un buchet mare de flori de hârtie, înfășurat într-un ziar vechi. Erau flori mari, cu nuanțe de negru, galben și auriu; se asortau.

Se întoarse în pat și stătu cu lumina aprinsă, admirând camera. În cele din urmă, încetă să mai audă pași și bătăi imaginare la ușă și adormi, simțind pentru prima oară că era acasă.

Capitolul 13

Rafael Meomartino

Când era mic, Meomartino îl însoțise adesea pe Leo, factotum-ul familiei, la Sf. Rafael, o mică bisericuță văruită înconjurată din toate părțile de plantațiile de trestie ale tatălui său și primise împărtășania de la părintele Ignacio, un preot-lucrător cu respirație mirositoare, căruia îi mărturisea regulat păcatele lui de început de adolescență, primind apoi îndemnuri indulgente la penitență.

Am avut gânduri rele, părinte.
Cinci Ave Maria și cinci mătănii, fiule.
Am abuzat de trupul meu, părinte.
Cinci Ave Maria și cinci mătănii, fiule.
Luptă împotriva ispitelor cărnii.

La căsătorii și înmormântări, familia mergea la catedrala impunătoare din Havana, dar în ocaziile obișnuite, Rafe se simțea bine în bisericuța albă construită de echipele de lucrători ale tatălui lui în chiar ziua când el se născuse. Îngenunchind în întuneric în fața statuii de ipsos a sfântului lui patron, se căia, apoi îl ruga pe arhanghel să-l ajute împotriva unui profesor tiranic, să învețe latina sau să se păzească de Guillermo.

Acum, cu spatele la soția adormită pe care o iubise cu disperare rece în urmă cu o oră, se gândi la sfântul Rafael și-și dori cu ardoare să aibă din nou doisprezece ani.

Nu mai crezuse din timpul facultății. Nu se mai spovedise de mult, trecuseră ani de când nu mai stătuse de vorbă cu un preot.

Sfinte Rafael, se rugă în întuneric.

Arată-mi cum pot s-o ajut.

Ajută-mă să înțeleg unde am ratat, de ce nu e împlinită și se duce la alți bărbați.

Silverstone. El era mai bun decât acela, și ca bărbat și ca doctor și totuși Silverstone îi amenința existența din ambele direcții.

Zâmbi plat, amintindu-și cât de șocat fusese Longwood văzându-o pe Liz cu Silverstone; se convinsese probabil că existau lucruri mai rele decât un cubanez în familie. Din seara aceea, bătrânul se purtase aproape prietenos cu el, de parcă știa că nepoata lui e foarte dificilă.

Acum, Longwood îl solicita tot mai mult, vrând să fie sigur că cel care va lua postul va fi el, nu Silverstone.

Meomartino își rumega îndoiala de sine.

Sfinte Rafael, nu sunt destul de bărbat? Sunt doctor, știu că în clipa când terminăm unul cu altul e satisfăcută.

Arată-mi ce trebuie să fac. Îți promit că mă voi spovedi și împărtăși și voi deveni din nou un bun catolic.

În camera întunecată nu se auzea decât respirația ei profundă.

Își aminti că deși îngenunchease în fața statuii, era slab la latină și era mereu învinețit de bătăile lui Guillermo, până crescu destul de mare pentru a-și învinge fratele.

Sfântul Rafael nu-l ajutase nici atunci.

Dimineața, cu pleoapele grele, se duse la spital și munci ca să depășească orele mici. Când conduse prima vizită era deja foarte prost dispus și nu se simțea mai bine când ajunseră la James Roche, un domn de șaizeci și nouă de ani cu un cancer de colon avansat, programat pentru operație în dimineața următoare.

Meomartino prezentă liniștit cazul, în timp ce asistentele se foiau prin salon și infirmierele treceau cu diverse recipiente. Cei mai mulți doctori cunoșteau deja cazul și se pregăti să pună câteva întrebări didactice. Dar se opri la jumătatea propoziției.

— Cristoase! Nu pot să cred.

Dl. Roche își lua masa de prânz. Pe farfuria lui se afla o mâncare de cartofi cu fasole verde și carne de pui.

— Dr. Robinson, de ce mănâncă omul acesta cea ce mănâncă.

— N-am idee, zise Spurgeon. I-am scris chiar eu în foaie să i se schimbe regimul alimentar.

— Te rog să-mi dai foaia.

Văzu într-adevăr, prescripția trecută acolo cu scrisul frumos și controlat al lui Robinson, dar mânia nu i se potoli.

— Domnule Roche, ce-ați mâncat la micul dejun? întrebă el.

— Ca de obicei. Suc, un ou, cereale. Și un pahar cu lapte.

— Ștergeți-i numele din programul de chirurgie de mâine dimineață, zise Meomartino. Puneți-l poimâine, fir-ar să fie!

— A, și pâine prăjită, își aminti pacientul.

Meomartino se uită la subalternii lui:

— Vă dați seama ce se întâmpla dacă deschideam colonul cu atâtea reziduuri solide acolo? Vă imaginați cum e să încerci să oprești sângerările într-o asemenea mizerie? Credeți-mă, nici nu vă puteți închipui dacă n-ați văzut așa ceva.

— Doctore, spuse neliniștit bolnavul, să nu mai mănânc acum?

— Terminați-vă puiul, răspunse Meomartino. De mâine dimineață o să treceți la regimul de lichide, cum ar fi trebuit de azi. Dacă vi se aduce mâine ceva solid de mâncare, nu mâncați. Trimiteți după mine, clar?

Omul dădu din cap.

În mod misterios, nici o infirmieră nu știa cine-i adusese domnului Roche micul dejun și prânzul.

După douăzeci de minute, Meomartino se așeză la biroul lui. Scrise o plângere împotriva infirmierei neidentificate și o semnă cu o iscălitură nervoasă.

În după-amiaza aceea primi un telefon de la Longwood.

— Nu sunt deloc mulțumit de autorizațiile de autopsie pe care le-ai trimis.

— Am făcut tot ce am putut ca să le obțin.

— Chirurgii de la alte secții au obținut de două ori mai multe autorizații decât tine.

— Poate că au murit mai mulți la ei.

— Chiar în secția ta, anul acesta, un chirurg a obținut mai multe autorizații decât tine.

Nu trebuia să-l întrebe pe Longwood cine era chirurgul respectiv:

— Mă voi strădui mai mult, spuse.

După câteva minute, Harry Lee veni în biroul lui.

— Tocmai mi s-a frecat ridichea, Harry. Dr. Longwood vrea mai multe autorizații de autopsie de la

mine. O să-i frec și eu pe toți doctorii care lucrează la vreunul din cazurile mele.

— Numai că n-am căzut în genunchi la familii de câte ori am pierdut un pacient, spuse rezidentul chinez. Știi asta. Dacă au fost de acord, au semnat autorizația. Dacă au motive personale serioase împotrivă…

Nu mai încheie fraza, ridicând din umeri.

— Longwood mi-a atras atenția că Adam Silverstone a venit cu mai multe autorizații decât mine.

— N-am realizat că sunteți în competiție, îl privi Lee curios.

— Dă-ți seama acum.

— Îmi dau. Știi cum se obțin autorizații în unele secții?

Rafe așteptă.

— Îi sperie pe membrii familiei, zicându-le că s-ar putea să sufere toți de o maladie periculoasă și că doctorul care face autopsia nu vrea decât să descopere boala și să-i salveze pe supraviețuitori.

— E dezgustător.

— Sunt de acord. Vrei să facem și noi așa?

— Nu, faceți doar ce puteți, îi zâmbi Rafe. Câte autorizații am dat luna trecută?

— Niciuna, răspunse Lee.

— Fir-ar să fie. Despre asta e vorba.

— Nu prea puteam obține autorizații de autopsie, spuse Lee cu blândețe.

— Și de ce naiba nu?

— Pentru că luna trecută n-am pierdut nici un pacient de pe secție.

— N-o să-mi cer scuze, gândi Rafe.

— Asta înseamnă că vă datorez o petrecere.

— Tu sau Silverstone, aprobă Lee.

— O dau eu, zise Meomartino. Am casă.

— Am auzit că și Adam are o locuință, îl informă Lee. Cel puțin, nu mai stă în spital. Deci acolo se duce Liz, gândi înlemnit Meomartino.

Lee zâmbi:

— *Une nécessite d'amour,* probabil. Peste tot se fac astfel de aranjamente.

Meomartino realiză enervat că râcâia din nou cu unghiile îngerii de pe capacul ceasului de buzunar.

— Poți să dai vestea, încheie el. Petrecerea se face la mine.

Liz fu încântată:

— Ador petrecerile! Eu sunt tipul de amfitrioană care ți-ar obține slujba unchiului Harland după ce se retrage, exclamă ea, încolăcindu-și picioarele lungi și apucându-se imediat de liste de provizii, aperitive, sofale, flori, ajutoare…

Dintr-odată, fu conștient și stânjenit de faptul că majoritatea colegilor lui nu-și permiteau petreceri cu revărsări de flori și servitori stilați.

— Hai s-o facem simplă, propuse el.

Se mulțumiră cu un barman și cu Helga, femeia care îi ajuta regulat la menaj.

— Liz… Ți-aș fi recunoscător dacă…

— N-o să beau nimic.

— Nici chiar așa. Doar să nu exagerezi.

— Nimic. Dă-mi voie, vreau să-ți dovedesc că pot, zise ea.

Armistițiul cu moartea nu se mai prelungi. Vineri, cu o zi înainte de petrecere, Melanie Bergstrom făcu pneumonie. Confruntat cu temperatura ridicată și plămânii infectați, Kender îi administră antibiotice.

Peggy Weld stătu lângă patul surorii ei, ținând-o de mână. Găsi pretexte să intre în salon, dar pe Peggy n-o interesă. Avea ochii ațintiți pe fața surorii ei. O singură dată le auzi vorbind.

— Ține-te tare, puișor, spunea Peggy.

Melanie își linse buzele uscate din cauza respirației anevoioase:

— O să ai grijă de ei?

Șuieratul oxigenului o acoperea.

— Ce spui?

— De Ted și fete.

— Ascultă, mârâi Peggy, ți-am făcut corvezile toată viața. Tu o să ai grijă de ei.

— A, Peg, zâmbi Melanie.

— N-o să te dai bătută pentru chestia asta!

Dar muri dimineața următoare, la terapie intensivă.

O descoperi micuța asistentă blondă, Joan Anderson. Era calmă și lucidă, dar, după ce-i raportă lui Meomartino, începu să tremure.

— Trimite-o acasă, îi spuse el d-rei Fultz.

Dar sora-șefă văzuse sute de tinere devenind brusc conștiente de fenomenul morții. O puse pe dra Anderson să aibă grijă toată ziua de pacienții cei mai nesuferiți din salon, care se plângeau și reclamau tot timpul.

Meomartino o așteptă pe Peggy Weld, care intră grăbită în spital.

— Bună, zise el.

— Bună dimineața. Știi cum se simte sora mea?

— Stai jos un pic, să vorbim.

— S-a întâmplat, nu-i așa? vorbi ea liniștită.

— Da, răspunse el.

— Biata Mellie.

Se întoarse și se îndepărtă.

— Peg, o chemă el, dar ea clătină din cap și ieși din spital.

După mai multe ore veni să ia lucrurile surorii ei. Era palidă, dar cu ochii uscați, lucru care-l îngrijoră. Avea sentimentul că era genul de femeie care așteaptă să fie complet singură, chiar dacă trebuie să treacă mai multe săptămâni pentru asta, și apoi se isterizează.

— Te simți bine? o întrebă.

— Da. M-am plimbat.

Se așezară amândoi.

— Merita mai mult de la viață, spuse ea. Chiar merita. Ar fi trebuit s-o cunoști când era sănătoasă.

— Îmi pare rău că n-am cunoscut-o. Ce-ai de gând să faci acum? o întrebă cu blândețe.

Ea ridică din umeri:

— Singurul lucru la care mă pricep. După… toate… o să-mi sun impresarul și o să-i spun că mă întorc la treabă.

— E bine, constată el ușurat.

Ea se uită curioasă:

— Cum adică?

— Îmi pare rău. Am auzit fără să vreau o discuție…

Ea îl privi cu tristețe:

— Sora mea nu avea simț practic. Cumnatul meu n-o să mă primească cu brațele deschise. I se pare că sunt o femeie pierdută. Drept să spun, am ajuns să nu-l mai pot suferi pe ticălosul ăla îngâmfat.

Se ridică și-i întinse mâna:

— La revedere, Rafe Meomartino, rosti cu un regret neascuns.

Îi luă mâna și se gândi la felul ciudat cum se încrucișau cărările oamenilor în viață și la ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi întâlnit-o pe femeia asta înainte ca Liz să adăpostească de ploaie un străin.

— La revedere, Peggy Weld, îi dădu el drumul.

După amiază, în absența doctorului Longwood, ținură conferința de mortalitate, prezidată de dr. Kender. Se discută numai cazul Melanie Bergstrom.

Dr. Kender puse problema pe față, atribuind moartea sensibilității la infecție, provocate de administrarea unei doze prea mari de imunosupresiv.

— Dr. Silverstone a sugerat 100 mg, zise el. Eu am hotărât să i se dea 130 mg.

— După părerea dumitale, dacă i-ai fi dat doar 100 mg, după cum a sugerat dr. Silverstone, ar mai fi dezvoltat pneumonia? întrebă dr. Sack.

— Probabil că nu, răspunse Kender. Dar sunt destul de sigur că, la 100 mg, ar fi respins transplantul. Dr. Silverstone a desfășurat studii pe animale și vă poate spune că nu e o simplă problemă de repartiție a X unități de medicament la Y kilograme de corp. Sunt incluși și alți factori – metabolismul pacientului, rezistența inimii, rezistența înnăscută la boală – și fără îndoială și alții, pe care încă nu-i cunoaștem.

— Ce deduceți de aici, doctore? întrebă dr. Sack.

Kender ridică din umeri:

— Injectând caii cu lichid limfatic din cadavre se obține o substanță, *Serum Anti-Limfocitar*, pe scurt SAL. Au existat rapoarte preliminare că e foarte eficient în cazuri ca acesta. Cred că vom începe imediat studiile pe animale.

— Dr. Kender, interveni Miriam Parkhurst. Când aveți de gând să-i dați un rinichi lui Harland Longwood?

— Căutăm un donator, răspunse Kender. Are grupa de sânge B negativ. Și așa, donatorii sunt rari, iar dacă se complică și cu o grupă de sânge rară…

Și clătină din cap.

— E o dificultate teribilă, întări Joel Sack. Din o sută de donatori, nici măcar doi în medie nu au B-negativ.

— Ați anunțat celelalte spitale ce fel de donator căutăm? întrebă Miriam.

Kender dădu din cap:

— Trebuie să vă mai spun ceva. Suntem capabili să susținem condiția fizică, a doctorului Longwood prin dializă, dar, din punct de vedere emoțional, nu e adaptat la acest tratament. Nu-l putem ține prea mult la dializă, din motive psihiatrice.

— Aici voiam să ajung, susținu Miriam Parkhurst. Trebuie să facem ceva. Unii dintre noi îl cunoaștem ca om și ca mare chirurg și ca prieten de ani de zile.

— Dr. Parkhurst, zise Kender cu blândețe, facem tot posibilul. Nu putem face însă imposibilul.

Și, hotărât să restabilească atmosfera profesională a întâlnirii, se întoarse spre Joel Sack:

— S-a completat certificatul post-mortem al lui Bergstrom?

— N-am primit autorizație de autopsie, clătină dr. Sack din cap.

— Am vorbit cu dl. Bergstrom, spuse Adam Silverstone. Refuză să dea autorizația.

— Credeți că e o decizie definitivă? se încruntă Kender.

— Da, domnule, spuse Silverstone.

— Aș dori să încerc să-i schimb opinia, zise deodată Meomartino.

Toți se uitară la el.

— În cazul în care dr. Silverstone nu are obiecții.

— Bineînțeles că nu. Nu cred că poți să-l faci să semneze hârtia aia, dar, dacă vrei să încerci…

— Nu strică încă o încercare, aprobă Kender, rotindu-și apoi privirea prin sală. Până nu avem rezultatul autopsiei, nu are sens să votăm în cazul acesta. Dar este evident că, în stadiul actual al cunoștințelor noastre despre acest fenomen, moartea a fost inevitabilă.

Făcu pauză, așteptând replici, apoi, simțind încuviințarea generală, declară întâlnirea încheiată.

Meomartino formă numărul din biroul lui.

— Alo? zise Ted Bergstrom.

— Domnul Bergstrom? Aici dr. Meomartino, de la spital.

— Ce doriți? întrebă Bergstrom cu o voce în care Meomartino simți furia subterană a rudei rămase în viață față de doctorii perdanți.

— Să vorbim despre autopsie, răspunse el.

— Am fost clar când am vorbit cu celălalt doctor. Am trecut prin destule. Cu moartea ei, se vor încheia.

— Mai este ceva ce aș dori să vă menționez.

— Dați-i drumul.

— Aveți două fiice.

— Și ce-i cu asta?

— Nu credem că sunt în pericol. Nu avem nici o dovadă pentru a afirma că sunt predispuse ereditar la insuficiență renală.

— O, Dumnezeule, făcu Bergstrom.

— Sunt sigur că autopsia va arăta că nu avem nici un motiv de îngrijorare, spuse Meomartino.

La celălalt capăt al firului fu tăcere, apoi se auzi un geamăt ca de animal suferind.

— Trimit pe cineva cu o autorizație. Nu trebuie decât s-o semnați, domnule Bergstrom.

Meomartino ascultă un timp care i se păru foarte lung sunetul îndurerat, apoi puse încet receptorul în furcă.

În aceeași seară, auzind soneria, deschise ușa chiar el.

— Bună doctore, zise Maish Meyerson.

Meomartino îl conduse pe șoferul ambulanței înăuntru și i-l prezentă lui Liz. Ea fusese de dimineață la coafor și-l surprinsese sosind de acolo cu părul negru.

— Îți place? îl întrebase, aproape cu sfială, după aceea îmi va crește în culoarea mea naturală și nici n-o să se observe.

— Foarte frumos.

Îl înspăimânta un pic, o făcea să pară și mai îndepărtată, o străină. Dar o îndemna să redevină brunetă de multă vreme și era fericit că o făcuse pentru el, poate era un semn bun.

Meyerson alese un cocktail cu whisky. Ridicară paharele unul spre altul.

— Nu beți nimic, doamnă Meomartino?

— Nu, mulțumesc.

Ciocniră și dădură paharele peste cap.

Soneria se auzi din nou și pe fața lui Liz se citi ușurarea, dar doar pentru o clipă. De data asta era Helen Fultz. O lăsă pe Helga să-i ia haina și veni cu ei în sufragerie, dar nu vru să bea decât suc de roșii. Stătură toți patru jos, privindu-se și încercând să converseze, apoi fură salvați de sunetul repetat al soneriei. Camera se

umplu de musafiri și toți stăteau în grupuri, făcând zgomotul obișnuit la o petrecere. Se pomeni întrebându-se dacă Peggy Weld avusese deja ocazia să plângă, apoi, ca gazdă, începu să facă turul invitaților.

Doctorii însurați veniră cu nevestele.

Mike Schneider, despre a cărui căsnicie știau toți că e pe butuci, le prezentă o roșcată dolofană drept vara lui din Cleveland, Ohio.

Jack Moylan era cu Joan Anderson, asistenta cea tânără. Meomartino observă că ochii fetei erau puțin prea strălucitori, dar părea să fi depășit cu bine trauma psihică recentă.

— Nu m-am îmbătat niciodată, Rafe, zise ea. Pot să schimb lucrurile astă-seară?

— Te rog, o invită el.

Schimbarea e cuvântul cheie. Jos cu instituțiile conservatoare, declamă Moylan, conducând-o spre bar.

Harry Lee, pe care nimeni nu-l mai văzuse cu o fată, era cu Alice Tayakawa, anestezista.

Spurgeon Robinson, însoțit de o zeiță neagră căreia i-l prezentă rece pe Meomartino, venise cu Adam Silverstone și o blondă micuță și bronzată. Meomartino privi cum drumul li se încrucișa cu cel al gazdei.

— Îmi pare bine, zise soția lui, privind-o curioasă.

— Îmi pare bine.

Și cele două femei își zâmbiră.

La 10:30, Meyerson o convinse pe Helen Fultz să treacă pe suc de portocale, pentru că acesta conținea vitamina C. Harry Lee și Alice Tayakawa stăteau într-un colț, discutând aprins despre afectarea ficatului și anumite tipuri de anestezie.

— Mai ia unul, îi spunea Jack Moylan lui Joan Anderson, în timp ce ea se legăna destul de tare pe picioare, permițându-le lui Moylan și Mike Schneider s-o studieze clinic.

— Pelvis îngust, observă Moylan.

— Stăpânii și Johnson ar trebui să facă o lucrare despre receptivitatea la penis a tinerelor surori, ulterioară experienței inițiale cu moartea, zise Schneider, în timp ce fata era prea beată ca să-i mai ia în seamă.

— Pot să vă ofer ceva? o întrebă Meyerson pe Liz Meomartino.

— Nu, mulțumesc, zâmbi ea.

— …și i-am suturat despicătura din deltoid, spunea Spurgeon. Și i-am spus, „Așadar, ai luat-o pe coajă.” și ea a spus: „Nu, domnule, m-am rănit.”

Toți începură să spună anecdote despre doctori și pacienți și felul cum își descriu pacienții boala.

— Te întorci la Formosa? îl întrebă Alice Takayawa pe Harry Lee.

— Când îmi termin stagiul.

— Cum e acolo?

El ridică din umeri:

— În multe privințe, se țin încă de vechile obiceiuri. Bărbații respectabili și femeile necăsătorite nu s-ar aduna niciodată ca la petrecerea asta…

Alice Takayawa se încruntă:

— Ești o persoană foarte serioasă, zise ea.

El ridică din nou din umeri.

— Aș vrea să te întreb ceva, vorbi ea pe un ton formal și timid.

— Da?

— E adevărat ce se spune despre băieții chinezi?

El o privi uluit. Apoi clipi și, fără să creadă că era posibil, se pomeni surâzându-i.

Părul ei vopsit era un eșec, gândi abătută Elizabeth Meomartino. Blond, nu s-ar fi comparat cu auriul decolorat de soare al micuței Pender și acum, luciul părului fetei de culoare scotea în evidență artificialitatea culorii ei. Îi aruncă o privire înciudată lui Dorothy Williams, apoi observă că Adam Silverstone și Gaby Pender dansau îmbrățișați. Gaby zâmbi la ceva ce-i spuse el și-i atinse obrazul cu buzele.

— Cred că voi lua un martini foarte mic, îi zise Liz lui Meyerson.

— E așa de cald aici, se plânse Joan Anderson.

— Îți mai aduc un pahar, o consolă Moylan.

— Sunt ametită, șopti ea.

— Hai în altă cameră, unde e mai mult aer.

Ținându-se de mână, intrară într-o bucătărie și din ea, într-un dormitor.

În pat dormea un băiețel.

— Unde să ne ducem? șopti ea.

El o sărută fără zgomot și porniră pe coridor, apoi găsiră dormitorul principal.

— Cred că ar trebui să te întinzi, zise Moylan, închizând ușa.

— Sunt haine pe pat.

— N-o să le facem nimic.

Se întinseră între haine și gura lui îi căută obrazul, buzele, gâtul.

— Trebuie să faci așa? întrebă ea după un timp.

El nu se obosi să răspundă.

— Trebuie, zise ea ca prin vis.

— Jack, strigă după o clipă. Jack!

— Da, Joannie, răspunse Moylan, beat de succes.

— Jack…

— Doar n-o să stricăm lucrurile grăbindu-ne, vru el s-o potolească.

— Jack, nu înțelegi. Îmi vine să vărs, zise ea.

Și o făcu. Pe haina lui, constată Moylan cu oroare.

— Sunt mulți japonezi la Formosa? întrebă Alice Takayawa, strângându-l de mână pe Harry Lee.

Rafe intră în camera lui Miguel și-i aranjă pătura în jurul umerilor mici și ascuțiți. Se așeză pe pat și-și privi copilul. Din sufragerie răzbătea zgomotul petrecerii, muzică, râsete, voci și clinchet de pahare.

Cineva intră în bucătărie. Auzi zgomotul gheții puse în pahare, apoi turnatul băuturii.

— Ești singur acolo?

Era voce lui Liz.

— Da. Făceam rost de ultima băutură.

Spurgeon Robinson, îl recunoscu Meomartino.

— Ești prea drăguț ca să stai singur.

— Mulțumesc.

— Ești… mare, nu-i așa?

O auzi șoptindu-i încă ceva.

— Toată lumea știe că noi, tipii de culoare suntem talentați. La asta și la bătut ritmul.

Vocea bărbatului devenise impersonală.

— Eu nu știu să bat ritmul.

— Doamnă Meomartino, eu am o fată mai dulce și mai frumoasă într-un ținut mai verde și mai curat.

Se lăsă tăcerea, apoi ea întrebă:

— Unde, în Africa?

Meomartino intră în bucătărie:

— Ai găsit ce-ți trebuie, Spurgeon?

— Absolut tot, mulțumesc.

Și Robinson plecă repede cu băuturile.

Meomartino se uită în ochii ei:

— Ți se pare că m-ai ajutat să devin șeful clinicii?

Mai târziu, după plecarea oaspeților, nu putu să se culce lângă ea. Își luă o pernă și o pătură și se întinse pe canapea, printre paharele cu resturi de whisky și în mirosul de fum stătut. Pe jumătate adormit, îi văzu trupul, minunatele ei coapse albe acoperite de mai multe trupuri bărbătești, de diferite culori, unele de străini și altele pe care le recunoștea ușor.

În vis, o ucise, dar știa că n-o putea face, așa cum nu se putea smulge din casa aceea.

Dacă ar fi drogată, pledă pentru sine, aș părăsi-o?

Se trezi de-a binelea.

Sfinte Rafael, șopti în întuneric.

Se gândi toată noaptea și a doua zi, sună de la spital la un număr din cartea de telefon.

— Aici dl. Kittredge, răspunse o voce neutră.

— Mă numesc Meomartino. V-aș ruga să obțineți niște informații pentru mine.

— Doriți să ne întâlnim undeva sau veniți la mine la birou?

— Nu putem discuta acum?

— Nu acceptăm clienți prin telefon.

— Eu… nu voi putea veni la biroul dvs. decât în jur de ora șapte.

— E perfect, răspunse vocea.

Așa că-l rugă din nou pe Harry Lee să-i țină locul în pauza de cină și se duse la adresa din cartea de telefon, care se dovedi a fi o clădire veche de pe strada Washington, unde-și aveau sediul o mulțime de firme de bijuterii. Birourile arătau banal, ar fi putut aparține unei agenții de asigurări. Dl. Kittredge avea în jur de patruzeci de ani și era îmbrăcat clasic. Purta un inel masonic și nu părea deloc genul care să stea cu picioarele pe birou.

— O problemă domestică? întrebă el.

— Soția mea.

— Aveți o fotografie?

Scoase una din portofel: o poză făcută la scurt timp după nașterea lui Miguel, de care era mândru; Liz râdea cu capul lăsat pe-o parte, jocul de lumini și umbre o favoriza.

Dl. Kittredge îi aruncă o privire:

— Doriți să divorțați, domnule doctor?

— Nu. Adică, depinde de ce descoperi, zise el obosit, acceptând pentru prima oară înfrângerea.

— Vă întreb ca să știu dacă trebuie să fac rapoarte scrise, explică dl. Kittredge.

— Ah.

— Știți că nu se mai cer probe de dormitor și alte lucruri absurde, nu-i așa?

— Cunosc foarte puțin în domeniul ăsta, zise rigid Meomartino.

— Legea cere acum numai dovada că adulterul s-a comis cu o anumită ocazie, într-un loc și la o dată specificate. Asta vor arăta rapoartele mele.

— Înțeleg, spuse Rafe.

— Nu se percepe taxă suplimentară pentru rapoarte scrise.

— Cred că e nevoie doar de rapoarte orale, se decise el. Cel puțin pe moment.

— Cunoașteți câteva nume de prieteni ai soției?

— E necesar?

— Nu, dar s-ar putea să mă ajute, spuse cu răbdare dl. Kittredge.

Îi era rău, simțea că-l strâng pereții:

— Adam Silverstone, cred. E doctor la spital.

Kittredge scrise pe un carnet:

— Onorariul meu este de zece dolari pe oră, zece dolari pe zi pentru închirierea unei mașini și zece cenți pe mila parcursă. Avansul minim este de două sute de dolari.

De asta nu acceptă clienții prin telefon, își spuse Meomartino.

— Acceptați un cec?

— Desigur, domnule, răspunse Kittredge politicos.

Helen Fultz îl aștepta când ajunse la spital. După petrecere arăta din nou o femeie roasă de griji, care îmbătrânea.

O femeie obosită, realiză el, privind persoana, și nu uniforma.

— Aș dori foarte mult să vă dau asta înapoi, domnule doctor.

Luă hârtia și văzu că era plângerea lui împotriva infirmierei care-i dăduse mâncare solidă domnului Roche cu o zi înainte de operație.

— Ce dorești să fac cu ea?

— Sper că o rupeți în bucăți.

— De ce?

— Pentru că știu cine e fata care a adus mâncarea și pot rezolva lucrurile în felul meu, spuse ea.

— Merită o mustrare, zise Meomartino. Omul ăla suferise destul. Cu operația, îi puteam ușura ultimele zile. Din cauza uneia căreia i-a fost lene să citească indicațiile doctorului, i s-a prelungit chinul cu două zile.

Dra Fultz dădu din cap:

— După standardele mele, nici n-aș considera-o infirmieră, E o vacă.

— Atunci de ce o aperi?

— E criză de infirmiere și trebuie să ținem fiecare vacă pe care-o avem. Dacă ia mustrare, o să plece și o să găsească altă slujbă în jumătate de oră.

El se uită la hârtia din mână.

— Au fost seri când am stat singură în salon, continuă ea liniștită. Până acum am avut noroc. N-am fost prinși nepregătiți de o urgență. Să nu ne batem joc de noroc. Vaca are două mâini și două picioare. Datorită ei, vor putea lucra și infirmierele bune.

El rupse hârtia și o aruncă în coșul de gunoi.

— Mulțumesc, spuse Helen Fultz. De acum înainte, mă voi asigura că citește indicațiile înainte de a aduce masa.

Și-i zâmbi.

— Cum ar merge secția asta fără tine, Helen? se minună el.

— Ca de obicei, răspunse ea.

— Te obosești mult prea mult. Nu mai ai șaisprezece ani.

— Nu sunteți prea galant azi, domnule doctor.

— Câți ani ai? Serios.

— Ce importanță are?

Era prea aproape de vârsta de pensionare ca să-i convină să vorbească despre asta, înțelese el.

— Arăți cam obosită, îi spuse cu blândețe.

Ea făcu o grimasă:

— Vârsta nu are nici o legătură. Cred că am un început de ulcer.

O văzu din nou, nu ca pe sora-șefă, ci ca pe o pacientă vârstnică.

— De ce crezi asta?

— Am îngrijit destule ulcere și cunosc simptomele. Nu mai pot mânca orice. Și am o mică sângerare rectală.

— Treci în cabinet, zise el.

— Nu.

— Ascultă, dacă dr. Longwood ar fi fost mai prudent, azi ar fi un om sănătos. Faptul că ești asistentă nu înseamnă că pe tine nu trebuie să te îngrijești. În cabinet. E un ordin.

O urmă surâzând, conștient că o înfuriase.

Fu o pacientă dificilă, dar consultația nu-l surprinse. Era hipertensivă, avea 19 cu 9:

— Ai dureri în piept? o întrebă, ascultându-i inima.

— Am un suflu sistolic de ani de zile, răspunse ea cu acreală. După cum ați spus, nu mai am șaisprezece ani.

În timpul examinării rectale, pe care ea o îndură într-o tăcere ofensată, constată că avea hemoroizi, ceea ce explica sângerarea.

— Ce credeți? întrebă ea, îmbrăcată din nou și cu demnitatea restabilită.

— Cred că ești un diagnostician destul de bun, zise el. Bănuiesc că e un ulcer duodenal. Dar te voi programa la gastroscopie.

— Atâta deranj…

Clătină din cap, incapabilă să-i mulțumească, dar îi zâmbi:

— M-am simțit bine aseară, domnule doctor. Aveți o soție frumoasă.

— Da, îngăimă el.

Și, pentru prima dată de la aflarea veștii morții lui Guillermo, simți în spatele pleoapelor o înțepătură sărată. O ignoră până îi trecu, așa cum treceau toate.

Capitolul 14

Spurgeon Robinson

Când Adam se mută în apartamentul din cartierul Beacon Hill, Spurgeon rămase singur cuc la etajul șase și începu să cânte tot mai mult la chitară. În camera pustie, muzica lui se lovea de pereți, reflectându-i sufletul ca o oglindă distorsionată. Era îndrăgostit până peste cap și ar fi trebuit să fie euforic. Dar cânta cu o bucurie disperată, de parcă în realitate ar fi fost trist, atât de trist încât nu suporta să se gândească la asta.

Ceea ce se întâmpla în jurul lui îl împiedica să fie senin.

Într-o dimineață, uitându-se la un copil, Moylan îl întrebă:

— Poți să-mi spui cum e posibil așa ceva?

Pe chipul lui, Spurgeon citi fascinația pe care o încearcă studenții la medicină privind fetușii anormali în manuale. Copilul era de culoare și era greu să-i ghicești vârsta din cauza malnutriției, care-i topise și ultimul strop de grăsime, lăsându-i fața încreștită ca a unui bătrân. Mușchii îi erau atrofiați și membrele subțiri ca bețele de chibrit accentuau burta mică și gogonată.

— E posibil, zise Spurgeon, în orice loc în care un copil nu primește hrană destulă.

— Bine, dar aici? Înțeleg în cocioaba unui țăran din Mississippi, dar aici?

— Ce știi tu, omule?

— La naiba, știi și tu. În orașul ăsta…

Nu mai continuă, clătină din cap și plecară mai departe.

Spurgeon n-avea unde să se refugieze. După ce-și termina tura, aproape împotriva voinței lui, lua expresul până la stația Dudley și mergea, trecea de clubul *Ace High* fără să intre, umblând aiurea până nu mai vedea nici o față albă, doar obraze de culoare, în nuanțe diferite.

Se pomeni retrăind crâmpeie de copilărie, recunoștea imagini, mirosuri și sunete, casele dărăpănate, gunoaiele de pe străzi, țipetele sălbatice ale copiilor, o fereastră

crăpată cu un ghiveci înduioșător pe pervaz, făcut dintr-o cutie de conserve.

Oare ce se alesese de dolofana Fay Hartnett, de Petey și Ted Simpson, de Tommy Albu și Grasu McKenna?

Dacă ar fi avut puterea să-și revadă tovarășii din copilărie, așa cum erau ei astăzi, ar fi dorit s-o facă?

Știa că nu.

Probabil erau morți sau și mai rău: târfe, pești, traficanți, reziduuri umane cu caziere la poliție, cu siguranță prinși în capcana drogurilor.

Un băiețel cu părul creț țâșni de după colț și se răsuci ca un titirez să-l evite, frecându-se totuși de el și înjurând scurt și batjocoritor. Se uită după el cu un zâmbet trist.

Oricât de repede ai fugi, fiule, se gândi, dacă nu întâlnești și tu un Calvin J. Priest ești o muscă prinsă în catran, în umbra tăvălugului. Calculând șansele de scăpare ale unui copil, privi în jur înviorat, dându-și seama cât de miraculoasă fusese soarta lui.

Când se întoarse la spital, își controlă corespondența și nu găsi decât un catalog de produse farmaceutice, pe care-l răsfoi în timp ce urca cu liftul.

În fața camerei lui era așteptat de un bărbat scund și roșu la față. Purta pălărie și un palton negru cu guler de catifea.

— Dr. Robinson?

— Da.

Omul îi întinse un plic:

— Pentru dumneavoastră.

— Tocmai mi-am ridicat corespondența.

— Serviciul special, chicoti omul.

Spurgeon luă plicul, observând că nu avea nici un timbru. Căută o monedă, dar omul se întoarse să plece:

— Nu sunt comisionar, spuse el. Sunt adjunct de șerif.

— Adjunct de șerif?

Spurgeon intră, se așeză pe pat și desfăcu plicul.

PREFECTURA MASSACHUSETTS SUFFOLK:
CURTEA SUPERIOARĂ
DE JUSTIȚIE

Către Spurgeon Robinson din Boston, ținutul Suffolk. Din partea lui Arthur Donnelly din Boston, ținutul Suffolk, care a intentat acțiune juridică pentru prejudiciu pe data de 21 februarie, 1968, transferată la tribunalul din Boston pe douăzeci mai, 1968, cu reclamarea daunelor în valoare de 200.000 dolari, după cum urmează:

PREJUDICIU ȘI/SAU PRACTICARE FRAUDULOASĂ

așa cum va apărea în declarația Curții, care va fi completată dacă respectiva acțiune intentată se va judeca. Prin urmare:

Vă somăm, dacă intenționați să vă apărați de acuzațiile aduse în termenele stabilite de lege, să prezentați o înștiințare scrisă și un răspuns scris sau alte declarații admise la biroul grefierului tribunalului, caz în care vi se va înapoia răspunsul și se va lua act că vă apărați conform legii.

Prin urmare, nu desconsiderați această somație. Bunurile dumneavoastră vor constitui asigurarea că puteți plăti eventualele daune.

Martor, R. Harold Montano, Boston, 21 septembrie, 1967.

Homer P. Riley
Grefier.

Primul lucru fu să-i telefoneze unchiului Calvin, încercând să-i povestească totul cu calm, fără să se cruțe și fără să uite amănunte importante.

— Lasă totul în seama mea, zise Calvin.

— Nu vreau să procedez așa.

— Eu mă ocup de asigurări. Cunosc oamenii din domeniu. Mă pot îngriji să se rezolve totul fără scandal.

— Nu, vreau să rezolv singur.

— Atunci de ce m-ai sunat?

— Of, Doamne, Calvin, nici acum nu înțelegi? Vreau un sfat. Nu voiam să faci tu, ci doar să mă asculți și să-mi spui cum să acționez.

— Compania de asigurări trebuie să aibă un avocat bun la Boston. Ia imediat legătura cu el. De ce fonduri dispui?

— Destule, Am 20000 de dolari, mai mult decât aproape toți tipii de pe-aici.

Acum își dădu seama că luase atâția bani la insistența lui Calvin, ca să aibă acoperire în caz că i se contesta dreptul de practică.

— O.K. Mai ai nevoie de ceva?

Simțea din vocea lui că se simțise respins.

— Nu am nevoie de nimic. Ce face mama?

— Roe-Ellen e bine, își îmblânzi unchiul Calvin vocea. Diminețile și le petrece în magazinul de lângă clădirea Națiunilor Unite. Se distrează vânzând jucării unor copilași albi din cartier.

— Să nu-i pomenești nimic.

— Bine. Ai grijă, băiete.

— La revedere, Calvin.

Închise întrebându-se de ce se simțea totuși atât de deprimat.

După patru zile, familia îi veni la Boston.

— Calvin are afaceri, îi spuse Roe-Ellen când îi telefonă la spital. S-a gândit că ar fi o ocazie bună să-mi vizitez fiul.

— Îmi pare rău că n-am venit mai des pe acasă, mamă…

— Păi, dacă nu vine muntele la Mahomed…

Stăteau la Ritz-Carlton.

— Poți lua masa cu noi?

— Da, sigur.

— La șapte?

El făcu niște calcule fulger:

— La opt ar fi mai bine. Aș vrea să vin cu cineva.

— Da?

— Cu o fată.

— Vai, Spurgeon, scumpule! Ce frumos!

Ei, gândi el resemnat:

— Dacă mă gândesc bine, aș vrea să vin cu trei persoane.

— Trei fete? întrebă ea cu speranță.

— Are o mamă și un tată.

— Minunat.

Din singurul cuvânt rostit de ea simți prudența și reținerea.

Dar când Roe-Ellen o văzu pe Dorothy, Spurgeon îi remarcă ușurarea și știu că mamei lui îi fusese teamă că s-a încurcat cu vreo fată albă. O privire, cu părul ei scurt și rochia simplă de mătase cafenie, și o plăcură imediat. Îi plăcură și pe părinții ei. Cuplul Williams nu mai fusese niciodată la un local ca Ritz-ul, dar aveau demnitate și erau oameni simpli, ca și Roe-Ellen și Calvin. La desert,

erau deja prieteni și new-yorkezii promiseră că vor veni în vizită data viitoare când ajungeau la Boston.

— Mai treci pe la noi la întoarcere? îl întrebă Calvin, când el se pregătea s-o ducă pe Dorothy și pe părinții ei acasă.

— Nu vă culcați?

— Mama ta, dădu Calvin din cap. Eu mai lucrez la niște hârtii.

— Atunci vin, zise Spurgeon.

Când ciocăni la ușă, Calvin veni imediat cu un deget pe buze:

— A adormit, șopti el.

Ar fi putut să treacă în sufragerie, dar se duseră peste drum, în grădina de vară.

Aerul rece de afară îi obligă să-și întoarcă gulerele hainelor, dar găsiră o bancă luminată lângă un rond de zambile, cu fața spre bulevard.

— E o fată drăguță, începu Calvin.

— Și mie mi se pare, zâmbi Spurgeon.

— Mama ta și-a făcut griji din cauza ta.

— Îmi pare rău. Anul de stagiatură e greu. N-am avut prea mult timp liber.

— Ai putea să-i mai dai telefon din când în când.

— O să sun mai des, promise el.

Calvin dădu din cap:

— Ce parc frumos! Lacul ăla are pește?

— Nu știu. Vara sunt bărci cu lebede albe, mari, pictate pe ele.

— Te-ai întâlnit cu avocatul?

— Da. A zis să nu-mi fac griji. A spus că o punere în discuție a dreptului de practică e o rutină pentru doctorii tineri, de parcă n-ai fi om decât după ce ai fost trântit pe jos.

— Și tu ce i-ai spus? îl privi Calvin.

— Că am văzut trânteli destul de urâte și unele erau datorate unor oameni de nimic.

Calvin zâmbi:

— Te aperi singur.

— Mulțumesc.

— Dar mă gândesc la mine, continuă Calvin. De ce mă respingi mereu, Spurgeon?

De pe bulevard se auzeau voci și râsete, portiere închise cu zgomot.

— E clubul Playboy, spuse Spurgeon. Tot felul de femeiuști fâșnețe, cu pretenții până-n gât.

— Am fost și eu la unul la New York, clătină Calvin din cap. Oricum, mulțumesc pentru definiție.

— E greu să mă exprim, zise Spurgeon.

— Poate că de data asta ai făcut-o; nu te-aș putea iubi mai mult nici dacă aș fi tatăl tău natural. Știi asta.

Spurgeon dădu din cap.

— Nu mi-ai cerut niciodată nimic. Nici măcar când erai copil.

— Îmi dădeai totdeauna înainte de a cere, mai ții minte ce spuneau ai noștri că albii ne taie fuduliile?

Calvin se uită la el și dădu din cap.

— Păi, cam asta e.

— Îți tai fuduliile? articulă slab Calvin.

— Nu, nu asta vreau să spun. Deloc. Uite, tu mi-ai salvat viața. Oriunde mă aflu, văd asta. Mi-ai salvat viața.

— Nu sunt salvamar. Vreau să fiu tatăl tău.

— Atunci ascultă-mă și încearcă să mă înțelegi. Tu ești deosebit. Ar fi ușor să te las să faci totul pentru mine, mereu. Ca și cum m-aș îneca.

Calvin îl privi din nou:

— Da. Înțeleg.

— Lasă-mă să fiu bărbat, Calvin. Nu mă mai ajuta.

Calvin nu-și lua privirea de la el:

— O s-o suni la telefon pe mama ta? O să vii acasă când o să ai ocazia?

Spurgeon zâmbi și dădu din cap.

— Și dacă ai nevoie vreodată, cu adevărat, o să-mi ceri ajutorul? Ca tatălui tău?

— Îți promit.

— Ce-ai fi făcut dacă n-aș fi fost pe placul lor? îl întrebă Dorothy, la câteva zile după ce Roe-Ellen și Calvin plecaseră înapoi la New-York.

— Nu s-a întâmplat.

— Dar dacă?

— Știi tu, zise el.

Fără să fie nevoie de prea multe cuvinte, se crease între ei o interdependență de care erau tot mai conștienți și tocmai de aceea îi venea greu s-o trateze în continuare ca pe o adolescentă, mai ales pentru că petreceau mult timp cu Adam și Gaby și relația lor carnală atât de evidentă îl făcea să se simtă stânjenit.

În după-amiezile liniștite, cutreierau toți patru cartierul Beacon Hill, minunându-se de ce descopereau. Admirau regularitatea stelată a clădirilor din scuarul Louisburg, macadamul lucios din perioada anterioară contractelor electorale de asfaltare, cutiile de cafea din magazinul din spatele primăriei, felinarele vechi și frumos menținute de pe strada Revedere, care aminteau de secolul 18. Pe de altă parte, zona unde locuiau ei era populată de muncitori și mulți bărboși și ciudați căzeau de acord că era locul cel mai atrăgător, mai plin de viață și mai pitoresc din cartier.

Într-o dimineață, pe burniță, căutară toți patru adresa pe care i-o dezvăluise proprietăreasa lui Gaby și găsiră casa destul de modestă unde locuise Kennedy, extraordinarul președinte al Statelor Unite. Privind clădirea, se întrebară ce s-ar fi întâmplat dacă tânărului de atunci i s-ar fi permis să ajungă matur și înțelept.

Dorothy se întoarse brusc și fugi.

Alergă după ea și o ajunse pe treptele primăriei. Îi sărută fața udă de lacrimi.

— Poate că guvernatorul se uită la noi pe una din ferestre, zise ea.

— Hai să-i dăm ce să vadă, spuse el și o trase aproape, sărutând-o lung.

— Iartă-mă, răsuflă ea.

— Nu-i nimic. A fost un om mare.

— Nu, nu înțelegi, spuse ea. Nu plâng după Kennedy… e doar pentru că m-ai făcut așa de fericită și te iubesc mult și Gaby și Adam sunt atât de frumoși și potriviți și știu că perfecțiunea asta n-o să dureze mult pentru nici unul dintre noi.

— O să dureze, o contrazise el.

— Dar se va schimba. Nimic nu rămâne la fel.

Deasupra buzei de sus avea boabe de lacrimi și i le șterse cu degetul, așa cum îi șterse sarea în prima zi, la plajă.

— Vreau ca lucrurile să se schimbe între noi, mărturisi el.

— Bietul Spurgeon. Pentru tine e oribil?

— O să supraviețuiesc. Dar aștept cu disperare să se schimbe lucrurile.

— Ia-mă de nevastă, zise ea.

— Nu pot, până nu termin stagiatura, în iulie.

Ea se uită la acoperișul primăverii, aurit în ploaie:

— Atunci putem folosi din când în când apartamentul de pe strada Phillips. Am vorbit deja cu Gaby.

Îi luă capul în palme:

— Pot să le iau un câine și noi să-i vizităm cât plimbă câinele.

Ea zâmbi:

— Pot să-l plimbe de două ori.

— I-am putea spune Bim-bam câinelui, zise el.

— Of, Spurgeon, izbucni ea din nou în plâns.

— Nu, mulțumesc, își lăsă el obrazul pe părul ei. Ne căsătorim în iulie.

După un timp, o luă de mână și se întoarseră la Gaby și Adam. Nu vorbiră nimic, dar nimeni nu deschise vorba despre schimbarea remarcabilă care intervenise în viața celor doi.

A doua zi o duse cu mașina în ghetoul negrilor. Coborâră și se plimbară pe străzi, în tăcere. Ploaia se oprise și soarele lumina crud asfaltul.

— De ce m-ai adus aici? întrebă ea într-un târziu.

— Nu știu, zise el. Vin aici din când în când.

— Nu-mi place. Te rog, du-mă de aici.

— O.K.

Se întoarseră și porniră spre mașină. Niște băieți jucau baseball, fără să le pese de iarnă.

— Ho, Charlie, strigă cel de la bătaie. N-ai făină de Jim Lonborg. Ai fundul prea prăjit.

— Dă-i, țipă Charlie, aruncând sălbatic.

— Degeaba, n-ai făină nici de Jim Wygatt.

Conduse mașina afară din ghetou fără nici un ocol.

— N-aș suporta să cresc un copil în locul ăla, zise ea.

El fredona fragmente de melodii vesele:

— Nu numai săracii stau acolo, ci și mulți meseriași. Ei reușesc să-și crească și copiii.

— Mai bine n-aș avea copii.

— Nu-ți mai bate capul atunci, spuse el iritat. Nu va trebui să-ți crești copiii într-un loc ca ăla.

— Odată mi-ai promis o insulă și flori în păr.

— Se va face, zise el.

— De ce nu ne-am duce cu adevărat?

— Unde? Pe o insulă pustie?

— În Hawaii.

O privi, convins că nu vorbea serios.

— Acolo nu există probleme rasiale. E locul unde aș vrea să-mi cresc copiii.

— Nepoții tăi ar avea ochii oblici.

— I-aș adora. La nas ar semăna cu tine.

— Ar fi bine, că dacă nu…

— Zău, Spurgeon, reluă ea după un timp.

Acum vedea că vorbise serios. Deja se familiariza cu ideea, îi căuta defectele.

— Mai am de făcut trei ani de rezidențiat, spuse.

— N-am putea merge după ce-ți termini rezidențiatul? Aș munci și după nuntă, am face economii și peste un an sau doi am merge acolo într-o excursie, să vedem, să facem planuri…

Era foarte entuziasmată, privea deja în viitor.

— Poate că ar merge, zise el prudent, prins în bucuria ei.

Când ajunseră la ea acasă, descoperi că cineva îi furase ventilul de la roata stângă din spate. Tot drumul până la spital cântă cât îl țineau plămânii.

Capitolul 15

Adam Silverstone

Adam fu încântat de rafturile din lăzi de portocale. Inspirat, cumpără vopsea albă și, înainte ca durerile din mușchi să-i cedeze, căpătă altele noi, zugrăvind pereții. Dar culoarea albă deschidea camera, o schimba complet. Gaby cumpără de pe strada Newbury două reproduceri ieftine, o țărancă ținând în brațe un copil și un desen abstract cu globuri și cuburi care se potriveau cu florile de hârtie.

Păstră o sămânță de avocado, o înțepă cu scobitori și o puse într-un pahar de apă – așa cum citise într-o revistă – apoi aștepta nerăbdătoare. Trei săptămâni nu se întâmplă nimic, însă tocmai când se hotărâse s-o arunce, încolți, un șerpișor verzui deschis ce se transformă într-o frunză verde lucioasă pe care o plantă în pământ negru, cumpărat cu punga de la supermarket. Apoi planta de avocado își adăugă încă două frunze strălucitoare, în soarele firav de pe pervaz.

Apartamentul de la subsol deveni o parte din viața lor, nu l-ar fi schimbat nici pentru Casa Albă. Făceau des dragoste și se simțeau bine, cunoscându-se tot mai mult unul pe celălalt. Ea se simțea liberă și puternică, o pionieră. Știa că erau primii și singurii îndrăgostiți din lume, cu toate că Adam încerca s-o convingă că nu inventaseră ei păcatul originar.

Pentru prima dată de când ținea minte, nu se mai gândea la trupul ei. Singura presiune pe care o simțea se datora anticoncepționalelor, care-i dădeau uneori o stare de rău dimineața. Dar Adam o asigură că senzația va dispărea.

Era mândră de felul cum își aranjaseră casa și ar fi invitat pe toată lumea, dar se simțea în largul ei numai cu Dorothy și Spurgeon. Susan Haskell veni odată la prânz și era nefericită și stânjenită, așteptând în mod evident dezvăluiri suculente despre bădărănia lui Adam și Gaby știu că n-o s-o mai invite. Dar descoperi că ajunsese cunoscută pentru vecinii de pe strada Joy. Janet Williams trecea din când în când, dar nu atât de des ca să

deranjeze. De câteva ori veni și cu alt săpător, băiatul blond care adusese florile de hârtie. Îl chema Carl, era blând și politicos, și știa multe lucruri despre muzică și artă. Altă dată veni cu Ralph, un tip cu barba jumulită și care nu părea să fi făcut baie prea recent. Acesta era distant și arogant, dar Janet nu părea să observe. Îl trata la fel cum o trata pe Gaby sau pe Carl. După fiecare vizită, săpătorii plecau cu o mică parte din bugetul ei de băcănie.

Inevitabil, sosiră într-o seară când Dorothy și Spurgeon erau acolo.

— Bună, zise Janet.

— Bună seara, spuse Dorothy, așteptă până se făcură prezentările, apoi adăugă: Nu vrei să știi ce fac mama și tata și Midge?

— Ce face Midge?

— Bine.

— Ce fac mama și tata?

— Bine.

— Grozav, spuse Janet.

Cu toții fură politicoși. Adam le oferi băuturi, îi tratâ cu alune, participă la discuții. Dar Spurgeon pomeni ceva de alegerile generale.

Ralph se încruntă și clipi. Își urcase picioarele pe scaun și stătea acolo ca pe un tron, privindu-i de sus.

— Dacă ne-ar asculta pe noi, zise el, lumea le-ar întoarce spatele și ticăloșii n-ar avea pe nimeni să-i guverneze. Degeaba vă spunem, nu vreți să ascultați.

— Doar nu crezi că asta e o soluție, spuse cu blândețe Spurgeon.

— Nu-mi spune mie ce să cred, omule. Eu cred că toată lumea ar trebui s-o ia razna prin păduri, să se bucure și să facă chestia aia.

— Ce s-ar întâmpla dacă toată lumea s-ar „bucura”?

— Dar acum ce se întâmplă, e lumea mai bună cu voi, ăia drepții?

— Aveți nevoie de ăștia treji ca să existați, zise Adam. Fără noi, n-ați putea face nimic. Noi vă dăm de mâncare, amice, vă facem hainele și casele. Noi punem cărbuni în instalații ca să vă încălziți și vă facem bine când paradiți organismele grozave pe care vi le-a dat Dumnezeu.

Apoi îl privi pe Ralph cu un zâmbet:

— Oricum, dacă am deveni ca voi, ați vrea să fim altfel. Nu suportați să fiți ca restul lumii.

— Borș, omule.

— Atunci de ce dracu' stai acolo așa, ca un guru, care privește lumea de sus?

— Așa-mi place mie să stau. Nu fac rău nimănui.

— Îmi faci rău mie și lui Gaby, zise Adam. Ne strici scaunul.

— Nu mă lua cu chestii de-astea, replică Ralph. Aș putea să te contrazic. Ești un motan agresiv, nu-i așa? Probabil că ai fi fost măcelar, înfigând cuțite în vaci și vărsându-ți furia pe ele în loc de oameni, dacă părinții tăi n-ar fi avut bani să te dea la facultate. Te-ai gândit vreodată la asta?

Adam și Gaby fură incapabili să-și explice de ce-i apucă râsul sau să se stăpânească.

Janet nu mai veni niciodată seara, dar se mai oprea dimineața, singură, să bea câte o cafea. Odată stătea pe canapea când lui Gaby îi veni rău. Când se întoarse, albă la față și scuzându-se, Janet o privi cu o expresie de Mona Lisa:

— Ești gravidă?

— Nu.

— Eu sunt.

Gaby o privi uluită și vorbi cu precauție:

— Ești sigură, Janet?

— Aha.

— Ce-ai de gând să faci?

— O să-l crească familia.

— Ca pe Midge?

Fata o privi rece:

— Familia mea adevărată, de aici, de pe strada Joy. Toți or să fie părinți. O să fie nemaipomenit.

Discuția o urmări. Oare Carl era tatăl? Sau Ralph? Sau și mai înspăimântător: Janet știa cine era tatăl?

Era însă sigură de un lucru: fata avea nevoie imediat de îngrijire medicală. Când vorbi cu Adam, el clătină din cap și închise ochii:

— Fir-ar să fie. Cineva n-a știut cum să se joace.

— Nu noi suntem în situația de a-i judeca.

— Nu vezi nici o diferență între ei și noi? întrebă el.

— Ba da, Adam, sigur că da. Dar n-o să mai am somn dacă nu facem ceva pentru proasta aia mică. Să-i spun lui Dorothy?

— Nu, nu încă. Dacă vine la spital, o să am grijă să fie consultată și să ia vitamine și restul.

Îl sărută și așteptă următoarea vizită a lui Janet, dar fata nu reveni. După șase zile, urcând strada în pantă cu o sacoșă de cumpărături, îl văzu pe Ralph venind din sens opus.

— Bună. Ce face Janet? întrebă ea.

El avea ochii lucioși:

— Puștoaica? O îngrijește familia.

Se îndepărtă cu pas inegal.

După două zile, îl văzu pe Carl împărțind postere și-l întrebă și pe el.

— Nu mai stă cu noi.

— Unde e?

— Cred că în Milwaukee.

— Milwaukee? articulă Gaby.

— A venit motanul ăsta și-a luat-o cu el.

— Ai adresa ei?

— Mi-am scris-o pe undeva acasă.

— Nu mi-o dai și mie? Aș vrea să-i scriu.

— Sigur. O să ți-o dau.

Dar nu i-o dădu.

Îi lipseau vizitele de dimineață. Era sigură că doamnei Walters, proprietăreasa, i-ar fi plăcut să vină la ea și să bârfească, dar nu-i plăcea persoana și o evita. Deveni fascinată de o altă locatară a blocului, o femeie micuță și cocoșată care ieșea cu un șal pe cap odată la câteva zile și se întorcea întotdeauna cu o singură plasă de hârtie. Avea fața concentrată, cu trăsăturile adunate, ca pentru a înfrunta o lume ostilă. Biata de ea, gândi Gaby, arată ca o vrăjitoare din alte timpuri, și știu imediat cine era.

Într-o dimineață, deschise ușa și o chemă:

— Doamnă Krol.

Bertha Krol tremură când îi atinse cotul.

— Sunt vecina dvs. Gabrielle Pender. Nu doriți o ceașcă de ceai?

Ochii speriați scrutară strada căutând o scăpare:

— Nu, șopti ea.

Gaby o lăsă în pace.

Ploua mult, era o primăvară umedă. Greața provocată de anticoncepționale îi dispăru. Pământul se rotea și zilele deveneau mai lungi și mai calde; ploile dese umpleau crăpăturile străzii și provocau mici cascade în burlane. La spital, Adam asistă la mai multe operații

toracice și fu cuprins de febra chirurgiei cardiovasculare. Noaptea, după ce stingeau lumina, îi povestea cum își strecura mănușa prin incizie și simțea sub materialul cauciucat zvâcnetul inimii vii.

— Și cum era senzația? întrebă ea.

— Ca atunci când te ating pe tine.

Adam nu le mai punea nume câinilor. Una era să intre în laborator și să afle de la Kazandjian că procedura experimentală nr. 37 eșuase și alta să audă că murise o ființă pe nume Fetița sau Max sau Grivei sau Floricica. Se străduia să ignore limbile canine care voiau să-i sărute mâinile și să se concentreze în schimb asupra războaielor microcosmice purtate între antigene și anticorpii animalelor.

După ce luni în șir îl lăsase să lucreze singur, Kender începu să vină pe la laborator și să-l urmărească îndeaproape.

— Cred că se apropie bătălia pentru postul universitar, îi spuse lui Gaby într-o seară, când ea se ungea cu lapte de corp sub lampa cu ultraviolete.

— Poate că nu din cauza asta, zise ea întorcându-se pe burtă și dându-i flaconul. Poate că-l interesează foarte mult experimentele.

— Totdeauna l-au interesat, dar pe mine nu mă observa, spuse Adam.

Mâna unsă cu cremă făcea un zgomot ușor plescăit în timp ce freca locul lui favorit, unde se forma o scobitură între spate și fese. Îi respira mirosul cărnii calde, date cu cremă și când ajunse la îndoitura genunchiului, niciunul nu mai putu suporta. A doua zi simțea arsura ultravioletelor sub gulerul cămășii.

După două seri, când Kender îi ceru să explice o procedură pe care o descrisese detaliat în registrul de observație, Adam fu sigur.

Relată oral experimentul; apoi se uită la chirurgul mai bătrân și-i zâmbi.

— Din punctul meu de vedere, tu iei, zise Kender.

— Cum crezi că mă voi descurca în comparație cu ceilalți? întrebă el, riscând pentru că simțea că era un moment când candoarea putea fi admisă.

Kender își scoase un trabuc:

— E greu de dat pronosticuri. Pot să-ți spun un lucru: e un domeniu restrâns. Nu te iau în considerare decât pe tine și pe încă unul. Bănuiesc că știi cine e.

— Sunt aproape sigur că știu.

— Aveți amândoi multe în favoarea voastră.

— Când voi fi înștiințat?

Kender clătină din cap:

— Nu așa se procedează. Nu e înștiințat decât doctorul care primește numirea. Celălalt candidat află când se serbează victoria. Nu i se spune niciodată de ce nu a fost ales sau cine a votat împotriva lui. Ăsta e sistemul, ridică el din umeri. Cel puțin, candidatul respins se poate consola cu ideea că poate vreunui ticălos cu prejudecăți nu i-au plăcut ochii lui sau culoarea de cravată pe care a ales-o.

— Posibilitatea asta face și ea parte din sistem?

Kender pufăi. Vârful trabucului se aprinse ca un neon și într-o clipă, laboratorul se îmbâcsi de fum.

— Bănuiesc că s-a mai întâmplat, admise el.

În aceeași seară, dr. Longwood veni la laborator și Adam se oțeli nervos pentru un nou examen și o altă evaluare.

Dar bătrânul nu-i ceru decât să consulte registrul în legătură cu testele cu *Ser Anti-Limfocite*.

Se așeză și citi, arătând ca propria lui caricatură tragică. Mâna din poală îi tremura și Adam fu silit să se uite în altă parte. Poate că simți, pentru că începu să se joace cu brelocul de chei, cheile scoțând un clinchet ușor ca… ce?

Clopoțeii Arlechinului, se gândi Adam.

— Ții caii aici, în clădire? întrebă dr. Longwood.

— Nu, domnule, spuse Adam. Animalele sunt ale spitalului, dar sunt ținute la laboratoarele biologice de stat. Colectăm ganglioni limfatici de la cadavre umane, le preparăm și le trimitem la laboratoarele de stat, unde caii sunt injectați pentru a produce serul.

Dr. Longwood bătu cu degetul în coperta caietului:

— Ați obținut ceva rezultate.

Adam dădu din cap:

— Serul întârzie mecanismul de respingere. Când îl folosim, putem administra Imuranul în doze mai mari, protejând astfel animalul de infecții.

Longwood dădu din cap, părând edificat:

— Îți place să lucrezi pe animale?

— Cred că mă ajută să fiu un chirurg mai bun.

— Așa este.

Adam simți deodată forța ochilor lui.

— Unde te vei duce la anul, când ne părăsești?

Îl lovi întrebarea, căci însemna că Longwood decisese împotriva lui. Dar apoi se liniști, amintindu-și că părerea lui Kender era diferită.

— Încă nu știu.

— Decide-te asupra zonei și dă-mi de știre. O să te ajut să-ți găsești ceva.

— Mulțumesc, reuși să îngaime Adam.

— Aș dori să citești ceva, continuă Longwood, scoțând o cutie din servietă. Este manuscrisul unei cărți de chirurgie generală, Cam două treimi din el.

Adam dădu din cap:

— Veți avea opinia mea de rezident-șef.

— Unii chirurgi specialiști din țară au citit deja anumite porțiuni. Vreau să văd ce efect are asupra unui om care a terminat de curând facultatea.

— Sunt onorat.

— Încă ceva, îl țintuiră ochii din nou. Vreau ca nimeni din personal să nu afle despre asta. Nu-mi pot rupe din orele de lucru datorită stării mele de sănătate. Nu am timp.

Doamne, gândi, ce să-i răspund la asta? Dar nu fu nevoie să spună nimic, căci Longwood dădu din cap și se ridică cu greu de pe scaun.

— Noapte bună, domnule, zise Adam.

Bătrânul nu păru să-l audă.

Făcu rețete pentru animale, le înregistră semnele vitale și aduse la zi registrul de observație. Termină foarte târziu și fu tentat să amâne citirea manuscrisului, dar știu că dacă nu începea cât mai putea, s-ar putea să nu-l mai citească deloc. Sună și-i spuse centralistei că era în laborator.

Apoi se așeză la vechiul birou de stejar și scoase manuscrisul din cutie. Cafeaua bolborosea în filtru, clădirea scârțâia, unii câini din cuști încercau să prindă muște, alții gemeau sau schelălăiau, urmărind în vis iepuri sau cățele care-i făcuseră altădată să alerge cu colții dezgoliți. Zgomotele îi treziră pe ceilalți și lătratul deveni aproape general.

— Gata, zise el. Potoliți-vă, totul e în ordine. Culcați-vă.

Era absurd, vorbea cu ei ca și cum ar fi fost pacienți Umani, receptivi la tonul alinător.

Dar îl ascultară.

Își turnă o cafea fierbinte, se așeză din nou, sorbi cu grijă și începu să citească.

Cele mai multe capitole îl umplură de venerație. Stilul era curgător și înșelător de accesibil, genul de discurs științific limpede care rezultă dintr-o muncă uriașă. Longwood distilase o viață de experiență chirurgicală de prima calitate și nu ezitase să apeleze și la numele unor șefi de școală anteriori. După ce citise o sută de pagini sună telefonul și Adam fu cuprins de regret la gândul că va fi chemat de acolo. Din fericire, era Spurgeon și-i cerea un sfat care putea fi dat prin telefon. Se întoarse nerăbdător la manuscris.

Citi toată noaptea. Când termină și ultimele trei capitole, zorii se arătau cenușii prin fereastră.

Se gândi că poate era obosit. Se frecă la ochi, încălzi cafeaua și mai bău o ceașcă și reciti încet cele trei capitole.

Parcă ar fi fost scrise de altă persoană.

Chiar și experiența lui limitată, putea să vadă niște greșeli flagrante. Scrisul era încâlcit, încâlcite erau și frazele și greu de urmărit. Conținutul prezenta goluri mari de informație.

Mai citi încă o dată paginile și înțelese înverșunarea posomorâtă, avu în față involuția unei mari capacități intelectuale.

Dezintegrarea unei minți, realiză el zguduit.

Încercă să atipească, dar nu reuși. Plecă din laborator și fu primul client la localul lui Maxie. Apoi se întoarse la laborator și puse cu grijă manuscrisul la loc în cutie.

După trei ore, când sosi Kender, îl aștepta:

— Cred că ar trebui să citești ceva, îi spuse.

În seara următoare, în pat cu Gaby, îi spuse că Longwood demisionase după-amiază din funcția de șef al clinicii.

— Bietul om, oftă ea. Nu se poate face nimic?

— Sunt șanse infime să găsim un donator cu o grupă de sânge așa de rară. Poate fi susținut de dializă, dar Kender afirmă că mașinăria i-a distrus psihicul.

Stăteau amândoi unul lângă altul, într-un ocean de întuneric, sub un cer negru.

— Nici eu nu cred că aș sta mult la mașină dacă aș fi, zise ea.

— Dacă ai fi ce? moțăi el.

— Condamnată.

El dormea.

După un timp, ea îl râcâi cu unghiile de la picioare și-l trezi. Se întoarse spre ea și strigătele ei se răspândiră ca niște valuri sonore în oceanul de întuneric din jur. Apoi ea își lăsă capul pe pieptul lui, adormit din nou, și ascultă bătaia inimii lui.

Viață, îi spunea la ureche.

Viață.

Viață…

Capitolul 16

Spurgeon Robinson

Era negru, copleșit și înlăcrimat, o priveliște destul de obișnuită în spital; totuși, Spurgeon se opri lângă el.

— Te simți bine?

— L-au omorât de tot.

— Îmi pare rău, zise el blând, întrebându-se dacă fusese fiu sau frate, accident sau crimă.

La început nu înțelese numele.

— L-au terminat, pe șeful nostru, Regele.[7].

— Martin Luther King? îngăimă el.

Albii ăștia or să ne facă felul la toți, până la urmă.

Bătrânul negru continuă să se legene. Spurgeon îl urî pentru că inventase așa ceva.

Dar era adevărat. În curând se anunță știrea la radio și televiziune.

Lui Spurgeon îi veni si lui să plângă.

— Doamne, îmi pare rău, zise Adam.

Îi spuseră și alții cuvinte de regret similare și îi luă puțin timp până înțelese că îl consolau cum îi consola el pe pacienți, cu credința că suferința lui îi lăsa neatinși. Nu se mânie decât mai târziu din cauza asta.

Nu-și putu permite să fie șocat. Dr. Kender convocă tot personalul spitalului. Suffolk County General se confruntase cu un conflict rasial în anul precedent și atunci fusese nepregătit. Acum se mobiliză personalul în saloane și se pregătiră toate sălile de operații. Fiecare ambulanță fu dotată cu tărgi și materiale suplimentare.

— Vreau un doctor în plus în fiecare mașină, spuse Kender. Dacă se dezlănțuie iadul, nu vreau să veniți cu un singur pacient când puteți să luați doi-trei.

Se întoarse spre Meomartino și Adam Silverstone:

— Unul din voi să stea aici, la camera de gardă. Celălalt se poate duce pe salvări.

— Unde vrei? îl întrebă Meomartino pe Adam.

Silverstone ridică din umeri, tocmai când Moylan intră să-i anunțe că radioul poliției captase împușcături de pe acoperișuri.

— Atunci stau eu în camera de gardă, spuse Meomartino.

Adam stabili echipele de salvare și se urcă în mașina lui Meyerson, cu Spurgeon. Prima chemare fu o alarmă falsă: o coliziune între trei mașini, cu doi pasageri răniți ușor.

— V-ați găsit tocmai acum, îi spuse Meyerson unuia dintre ei, în timp ce-l cărau spre ambulanță.

Dar când se întoarseră la spital, găsiră liniște. Anunțurile de împușcături nu fuseseră reale. Forțele polițienești erau mobilizate, dar nu se întâmplase nimic.

A doua oară fură chemați în cartierul Charlestown, să ia o fată care călcase pe cioburi.

Dar a treia oară merseră în ghetou, într-un bar unde se trăsese.

— Eu nu intru acolo, zise Meyerson.

— De ce nu? întrebă Spurgeon.

— N-am salariu chiar așa de mare. Lasă-i pe ticăloși să se omoare între ei.

— Jos fundul din mașină, ordonă Spurgeon.

— Cum vrei, interveni Adam împăciuitor. Dacă nu mergi, n-o să mai urci la volan deloc. O să mă ocup eu.

Meyerson le aruncă o privire încolțită.

— Cercetașilor.

Deschise ușa și porni agale prin parcare. Spurgeon se gândi că poate va trece de ambulanță, dar șoferul, deschise portiera și se urcă la volan.

Spurgeon îl lăsă pe Adam să stea la mijloc.

Pe bulevardul Blue Hill, cele mai multe magazine aveau obloanele trase. Cele cu vitrinele luminate aveau inscripții pictate în grabă cu vopsea: Frate, proprietar negru sau altele asemănătoare. Trecură pe lângă un magazin de băuturi jefuit, ca un stârv devastat de furnici. Copiii ieșeau prin găurile unde fuseseră geamuri, cu sticle de băutură în brațe.

Lui Spurgeon i se rupea inima de mila lor. Jeliți, le spuse el în gând. Nu știți nici să jeliți?

Nu departe de acolo întâlniră prima coloană de oameni, umplând o stradă întreagă, ca o turmă de vite, împingându-se și legănându-se. Prin geamurile mașinii se auzea un vuiet batjocoritor, insulte strigăte, nerușinare de carnaval.

— N-o să trecem pe aici, zise Meyerson și claxonă.

— Mai bine întoarcem și-i ocolim, zise Adam.

— Dar zidul de oameni se închisese deja în spatele lor.

— Mai aveți și alte idei? întrebă Meyerson.

— Nu.

— Cercetașilor!

Sub un felinar, un grup de oameni începură să zgâlțâie o mașină parcată, de culoare neagră. Era un Buick, un model greu, dar nu dură mult până fu răsturnată și dată la o parte din drum.

Meyerson apăsă cu piciorul declanșatorul sirenei.

— Ăla! strigă cineva.

Alte voci preluară strigătul și în curând fură înconjurați. Mâini începură să bată în flancurile de metal ale ambulanței.

Meyerson închise geamul dinspre el:

— O să ne omoare.

Mașina începu să se legene.

Spurgeon deschise portiera cu umărul, răsturnând pe cineva. Ieși și se cățără pe capotă, așezându-se cu spatele la cei doi dinăuntru.

— Sunt un frate, începu el.

— Și ei ce sunt – veri? întrebă cineva și izbucniră râsete.

— Suntem doctori și ne ducem să luăm un rănit. Are nevoie de noi și voi ne țineți din drum.

— E frate? întrebă o voce.

— La naiba, sigur că da.

— Lăsați-i! Lăsați-i! Doctorii ajută un frate! Auzea cuvintele rostogolindu-se prin mulțime.

Stătea pe capotă, gândindu-se la ce-i folosiseră cei nouă ani de educație superioară. Meyerson aprinse farurile. Porni foarte încet și oamenii se dădură la o parte, ca apele din fața lui Moise.

În curând trecură. Meyerson se asigură, mergând vreo doi kilometri înainte de a-i da voie lui Spurgeon să se urce înapoi în salvare.

Găsiră barul. Rănitul zăcea cu fața în jos, cu pantalonii îmbibați în sânge închegat. Nu se vedea nici un agresor, pe jos nu era nici o armă. Cei aflați la fața locului spuseră că nu știau nimic.

Spurgeon tăie pantalonii și șortul:

— Glonțul a trecut prin punctul gluteal maxim, zise el după o clipă.

— Ești sigur că nu-i acolo? întrebă Adam.

Atinse rana cu vârful degetului și omul gemu. Îl puseră pe targă cu fața în jos.

— E grav? îndrăzni el.

— Nu, îl liniști Spurgeon.

— Ai fost împușcat în fund, zise Meyerson, apucând cu un icnet marginea tărgii.

În ambulanță, Adam îl conectă la oxigen și Spurgeon se așeză lângă Meyerson. Maish nu declanșă sirena. Curând, Spurgeon își dădu seama că se apropiau de „zona de frontieră", un cartier cu tulburări, unde populația de culoare ocupa străzile locuite de albi.

— Ia-o pe drumul celălalt, îi zise lui Meyerson.

— E cel mai scurt drum de ieșire din ghetou, ripostă acesta.

Smuci volanul și dădu colțul, apoi se propti cu piciorul în frână:

— Ce dracu? exclamă el.

O mașină cu portiera deschisă bloca strada îngustă. Trotuarul era, la rândul lui, ocupat de doi adolescenți, unul negru și unul alb, angajați într-o luptă.

Meyerson claxonă, apoi porni sirena. Nepăsători la altceva în afară de dușmanul direct, cei doi se băteau. Se izbeau cu pumnii cu toată forța de care erau în stare. Nu-și puteau da seama de când începuseră. Băiatul alb avea un ochi închis. Negrul suspina nervos și-i curgea sânge din nas.

Meyerson oftă:

— Trebuie să-i despărțim pe ticăloșii ăștia ca să avem loc.

Coborâră toți trei din mașină.

— Nu vă lăsați pocniți, avertiză Meyerson.

— Hai acum, zise Adam, când băieții se încleștară unul de altul.

Fu surprinzător de ușor. Opuseră rezistență doar din mândrie; era evident că își doreau amândoi să se sfârșească. Spurgeon ținea la spate brațul băiatului alb:

— E mașina ta? îl întrebă, arătându-i automobilul care bloca strada.

— A lui, clătină băiatul.

Spurgeon privi spre celălalt combatant și văzu că Adam îi ținea brațele, dar Meyerson îl înșfăcase de părul

negru și cârlionțat ca al lui Dorothy.

— Nu-i nevoie să-l ții așa, zise el tăios.

Băiatul alb scânci. Privind în jos, își văzu degetele lui negre învinețindu-i carnea albă. Uluit, îi dădu drumul și băiatul se îndepărtă ca un animal eliberat, bățos și cu o nonșalanță de paradă.

Negrul își ambală motorul sfidător, în timp ce se urcau în salvare.

Se simți din nou un singur suflet cu bătrânul care plângea la spital.

— Am arătat cu cine ținem, îi zise el lui Adam.

— Ce vrei să spui?

— Eu n-am știut cum să-l înhață mai repede pe puștiul alb, în timp ce voi amândoi v-ați repezit la negru.

— Nu fi un tâmpit paranoic, îl certă Adam.

Pe drumul de întoarcere, rănitul mai gemu de câteva ori, dar nimeni nu rosti nici un cuvânt.

La camera de gardă se aflau trei polițiști loviți cu pietre, dar nu era nici un alt semn de violență. Fură trimiși înapoi în ghetou să ia un tâmplar care-și tăiase mâna în fierăstrăul automat, încercând să bareze vitrina magazinului cu șipci de lemn. Apoi luară un om care făcuse un atac de cord în zona gării. La 9 și 20 plecară din nou, să acorde ajutor unui individ care căzuse de pe scară în timp ce-și zugrăvea tavanul.

Apoi fură chemați la un șantier de construcții de la periferia sudică. Lângă o băltoacă mare îi aștepta un băiat cam de vârsta celor doi bătăuși, dar mult mai slab și îmbrăcat cu o vestă albă și murdară.

— Pe aici, domnilor, le indică el. Vă duc eu. Pare lovit rău.

— Să luăm targa? întrebă Spurgeon.

— La ce etaj e? strigă Adam.

— La patru.

— Aveți lift?

— E stricat.

— La dracu, făcu Meyerson.

— Stai aici, îi zise Adam, luându-și trusa. N-o să cărăm targa acolo dacă n-avem nevoie de ea. Eu și dr. Robinson o să-l consultăm. Dacă avem nevoie de targă, o să coboare unul din noi să te ajute s-o duci.

Locul era deocamdată un conglomerat de cuburi de beton. A doua clădire fusese terminată de curând, dar

căpătase deja un aer de mahala. Intrarea era acoperită de graffiti și desene anatomice abia vizibile în întuneric, deoarece becurile fuseseră șterpelite sau sparte.

La etajul doi, întunericul duhnea a gunoaie și a ceva și mai infect.

Spurgeon îl simți pe Adam ținându-și respirația.

— Ce apartament? întrebă el.

— Haideți după mine.

La un etaj de deasupra, cineva asculta muzică ritmată ca tropăitul unei herghelii de cai sălbatici. La etajul patru, zgomotul crescuse mult și băiatul se opri chiar în fața ușii de unde se auzea muzica. Bătu insistent până când cineva dinăuntru opri casetofonul.

— Deschideți. Eu sunt.

— Au venit?

— Aha. Doi doctori.

Ușa se deschise, băiatul intrând primul urmat de Adam. Spurgeon porni și auzi avertismentul:

— FUGI, SPUR! IA…

Dar era deja înăuntru și ușa se trântise în spatele lui. Camera era luminată de un singur bec. Erau patru oameni – ba nu, cinci, își dădu seama când încă unul se desprinse din umbră – trei albi și doi de culoare, fără a-l socoti pe băiat. Nu-l recunoscu decât pe unul, un negru suplu cu mustață subțire, ținând în mână un cuțit de bucătărie care fusese ascuțit până devenise subțire ca o lamă de ras.

— Bună, Privighetoareo, zise el.

Negrul îi zâmbi:

— Intră, doctore.

Înaintară cu fața la cei cinci.

— Nu știam că o să vii tu, pletosule. Nu te neliniști. Nu vreau decât geanta prietenului tău.

— Ce pierdere, remarcă Spurgeon. Un tip care cântă așa de bine la pian…

Privighetoarea ridică din umeri, dar surâse flatat:

— Avem vreo două puicuțe în stare proastă. Au nevoie de ceva repede. Fiindcă veni vorba, nu mi-ar strica nici mie ceva.

— Dă-le geanta, Adam, zise Spurgeon.

Dar Adam se mișcă spre fereastră.

— Nu fă vreo prostie, spuse Spurgeon. Dă-le geanta aia afurisită. Nu sare nimeni așa de bine, exclamă el

speriat, văzând că Adam privea spre groapa plină cu apă de jos.

Cineva râse.

— E o mocirlă, domnule, îi informă băiatul.

Privighetoarea se apropie și-i luă geanta lui Adam:

— Ați terminat cu prostiile? se interesă el binevoitor. Găsește tu ce trebuie, doctore, îi dădu el geanta lui Spurgeon.

Scoase o sticluță de Ipecac și le-o întinse. Privighetoarea o deschise, vârî degetul și gustă, apoi scuipă.

— Ce e aia? întrebă cineva.

— Ceva care să ne facă rău.

Se uită la Spurgeon fără să mai zâmbească și începu să se apropie.

Adam dădea deja în toate părțile. Spurgeon încercă să plaseze un pumn, dar nu avea deloc experiență și curând, brațele lui erau ținute de alții și pumni negri se mișcau către el. Fu cuprins de un sentiment de deja vu, parcă avea din nou paisprezece ani și se rostogolea pe asfalt cu Tommy Albu și Grasu McKenna, sortit să fie victimă. Cel care juca acum rolul lui Grasu făcea treabă bună, constată el când primi un ghiont în stomac și i se tăie răsuflarea. Ceva îi explodă într-o parte a capului și după asta nu mai simți aproape nimic. Văzu ca prin vis un om aplecându-se și răsturnând conținutul trusei medicale.

— Ai luat-o, puiule? auzi vocea lui Privighetoarea.

Apoi cineva dădu drumul la casetofon și caii sălbatici începură să alerge peste tot, inclusiv peste el.

Își reveni de două ori.

Prima oară când deschise ochii, îl văzu pe Meyerson.

— Nu știu, zicea Maish. E tot mai greu să faci rost de rețete în alb. S-ar putea să le urce prețul. Șase dolari rețeta nu-i prea scump.

— Nu ne târguim, spunea Privighetoarea. Numai să vedem marfa, omule. Adu-ne-o.

— Stricați tot dacă-i prăjiți pe ăștia doi, avertiza Meyerson.

— Nu le duce grija, rostea o voce disprețuitoare.

Ar fi vrut să știe cum vor evolua lucrurile, dar, spre marele lui regret, camera se umplu din nou de ceață.

A doua oară când deschise ochii văzu fața mare și urâtă a unui irlandez.

— Tuciuriul se face bine, spunea el.

— Și ăstălalt. Dar cred că se simte jignit.

Se ridică în capul oaselor și vomită vlăguit și văzu că în apartament erau doi ofițeri de poliție.

— Ești bine, Adam? întrebă, cu capul vâjâind.

— Aha. Dar tu?

— O să supraviețuiesc.

Privighetoarea și prietenii lui fuseseră deja duși la secție.

— Cine v-a chemat? îi întrebă Adam pe polițiști.

Tipul care zicea că e șofer. Mi-a spus că a pus cheile salvării sub scaun.

Polițiștii îi conduseră la spital. În hol, Spurgeon se întoarse să le mulțumească. Dar cuvintele care-i ieșiră pe gură îl uluiră la fel de mult ca și pe ei.

— Să nu mă mai faceți „tuciuriu", ticăloșilor.

Dormi mult și se trezi țeapăn și îndurerat, cu sentimentul că uitase ceva.

Revolta din stradă.

Dar află de la radio că tulburările nu luaseră proporții în nici un oraș și nu se trăseseră focuri. Arseseră câteva magazine și altele fuseseră prădate. Primarul Bostonului, la televiziune. Și oamenii care ar fi incendiat orașul se uitau acum la televizor. Liderii ceilalți vorbeau și ei la întruniri, încercând să calmeze spiritele.

Stătu sub duș aproape o oră și se ștergea cu prosopul printre vânătăi când sună telefonul.

Poliția îl ridicase pe Meyerson. I se fixase o cauțiune de două sute de dolari și avea nevoie de zece la sută, adică de douăzeci.

— Vin acum, zise Spurgeon.

La cartierul general al poliției, plăti și luă chitanța.

— Arăți obosit, îi spuse lui Maish când se întâlniră.

— Au niște saltele mizerabile.

Era o dimineață primăvăratică și aerul însorit avea mireasmă de lămâie, dar merseră într-o tăcere stânjenitoare până trecură de Park Square.

— Mulțumim că ai chemat poliția, spuse Spurgeon.

Meyerson ridică din umeri:

— N-am făcut-o pentru voi, băieți. Dacă vă omorau, urmam eu la rând.

La asta nu se gândise.

— O să-ți primești banii, continuă Maish.

— Nu-i nici o grabă.

— Am niște bani ascunși în cameră. Când am venit aseară să-i pun și pe ăia, m-au ridicat.

— N-o să plătești și restul cauțiunii, nu-i așa? vru să afle Spurgeon.

— Ei, nu fac eu așa ceva, dar o să mai aștept un timp.

— Ce mai filosof, spuse Spurgeon cu tristețe.

Meyerson îi aruncă o privire:

— Sunt un sclav și știu asta. Dacă erai un negru adevărat, nu vorbeai așa.

Se opriră la o traversare și un profet bărbos și desculț se apropie de ei și-i anunță că nu va mânca nimic dacă nu-i vor da un dolar.

— Mori de foame, boule, îl repezi Meyerson și omul plecă senin.

— Nu știi ce înseamnă să-ți dorești niște lucruri așa de mult, încât ai face orice să le ai, zise Meyerson. Ești un negru alb, de-asta nu-i înțelegi pe cioroi. Asta te face la fel de rău ca ceilalți, cărora nu le pasă de nimeni. Sau poate ești și mai rău.

Se întoarse și se îndreptă spre coborârea de metrou.

— Nu sunt așa, se asigură Spurgeon mai mult pe sine.

— Nimeni nu e așa.

— NU SUNT TOȚI CA TINE, MEYERSON! strigă el. AUZI?

Dar Maish dispăruse deja pe scara rulantă.

O bătrână cu păr albastru-argintiu îi aruncă o privire dură, anglo-saxonă:

— Hippie, îl admonestă ea.

Împotriva voinței lui, se duse în ghetou.

Vântul bătea din sud și înainte de a ajunge, simți în mașină mirosul de ars. Nu stătuseră chiar toți oamenii să se uite la televizor.

Conducea foarte încet.

Vitrinele baricadate arătau înduioșător de fragile la lumina zilei. Unele fuseseră sparte. Un grilaj de metal fusese desprins din balamale. Magazinul era devastat și inscripția FRATE fusese tăiată cu vopsea și alături cineva scrisese: MINȚI.

Primul foc îl văzu nu departe de clubul *Ace High*. Era o pensiune, incendiată probabil de unul care se săturase de șobolani și de șicane.

Apoi văzu vreo șase pompieri luptându-se inutil cu focul care distrusese o clădire. Nu mai rămase din ea decât fundația de cărămidă înnegrită.

Parcă mașina și se dădu jos.

— Ce a fost aici? îl întrebă pe un pompier.

Omul îl privi rece, dar nu răspunse. Unul de-al lui Maish, se gândi.

— Un magazin de mobilă, îi spuse alt pompier.

— Mulțumesc.

Se lăsă pe vine și se uită la ruina fumegândă, iar după o vreme se ridică și se îndepărtă.

Toate erau la fel, magazine la rând, baricadate împotriva iureșului. Cele neprotejate erau goale. Unul avea o inscripție care-l făcu să zâmbească: POST DE PRIM-AJUTOR. Ușa nu era încuiată și intră. Zâmbetul îi dispăru. Nu era o glumă. Într-o cutie de carton erau fețe și bandaje departe de a fi aseptice, tăiate probabil din șorțurile femeilor la indicația unui general ad-hoc, probabil vreun veteran din Vietnam, dornic să se remarce.

Se întrebă dacă aveau antibiotice, donatori de sânge sau personal calificat și ghici cu tristețe că nu aveau decât magazine goale, arme ascunse și sentimentul că așteptaseră destul.

Locul unde se afla era spațios, aflat chiar în centrul ghetoului.

Își aminti de Gertrude Soames, prostituata cu părul vopsit în roșu. Avea cancer hepatic și se externase din spital pentru că nu avea încredere în albi, în ochii lor nepăsători și mâinile care o apăsau și o răsuceau.

Se gândi la Thomas Catlett Jr., al cărui funduleț negru fusese scos în lume de el, în salvarea parcată pe pod. Avea deja opt frați și surori și probabil că tatăl lui, șomer, implantase deja a zecea sămânță în pântecul flasc al nevestei lui, pentru că orgasmul e gratuit și nu-i învățase nimeni cum să facă dragoste fără să facă și copii.

Se întrebă dacă declasații și drogații ca Privighetoarea aveau vreo speranță de ajutor din partea cuiva.

Pe podeaua murdară căzuse o bucată de cretă și se amuză desenând acolo o sală de așteptare lângă ușă, un

fișier, un cabinet și o sală de urgențe, un colț pentru radiografie lângă toaleta plină de pânze de păianjen.

Apoi se lăsă din nou pe vine, privind atent liniile albe de pe suprafața murdară.

În după amiaza aceea, stătu la chirurgie până zări un farmacist pe care-l cunoștea. Îl chema Horowitz, era un om amabil și știa bine că tinerii stagiari vor deveni curând clienți importanți. Se așezară amândoi la o cafea la Maxie și Spurgeon vorbi:

— Nu e prea nebunesc. Frank Lahey și-a fondat clinica în 1923 cu o singură asistentă.

Se încruntă și începu să calculeze pe un șervețel.

— Ți-aș putea da câte ceva pe gratis, spuse farmacistul, pentru că sponsorizăm astfel de acțiuni, medicamente, bandaje; ceva echipament ai putea procura la mâna a doua. N-ai nevoie de radiologie, îi poți trimite la spital.

— Ba nu, *am* nevoie, zise Spurgeon. Ideea e să aibă în cartier o clinică unde să vină cu deplină încredere, să fie *a lor*. Oamenii ăștia au emfizeme, tuberculoză, probleme cu plămânii, trăiesc doar în zona cea mai poluată a orașului. Trebuie să am radiologie.

— O.K., ridică din umeri Horowitz. Poți să-ți mobilezi sala cu piese vechi. Scaune pliante, chestii de-astea.

— Sigur.

— Ai nevoie de o masă de consultații, instrumentar chirurgical și sterilizator, lămpi, electrocardiograf; vreo două stetoscoape, un otoscop, un microscop și un oftalmoscop. Cameră obscură și echipament adecvat. Și vor fi probabil niște mărunțișuri la care nu m-am gândit.

— Cât?

Horowitz ridică din nou din umeri.

— Greu de spus. Nu poți găsi toate astea la mâna a doua.

— Lasă prețurile de mâna a doua. Oamenii ăștia n-au avut niciodată ceva de calitate. Bine, scaune vechi, dar aparatură nouă.

Farmacistul mai adună ceva, apoi lăsă pixul:

— Nouă mii, zise el.

— Hm…

— Și după ce deschizi, va trebui să te menții. Unii pacienți au asigurare medicală, dar majoritatea nu au. Unii o să-ți plătească puțin.

— Plus chiria și facturile de electricitate, adăugă Spurgeon. Crezi că două'șpe mii ajung să trec de primul an?

— Mi se pare rezonabil, spuse Horowitz. Dă-mi de știre dacă te pot ajuta cu ceva.

— Mda, mulțumesc.

— Mai bău o ceașcă de cafea, apoi încă una. Plăti și-i ceru fise lui Maxie. Avea crampe de emoție când formă numărul. Trecu bine de toate fortărețele până ajunse la ultima, secretara cu voce glacială care-l proteja pe Calvin Priest de muritori.

— Domnul Priest e cu cineva, dr. Robinson, spuse ea, cu un ton dezaprobator ca întotdeauna. E foarte important?

— Păi, nu, zise el și imediat se simți dezgustat. De fapt este, este important. Vreți să-i spuneți că-l caută fiul lui și are nevoie de ajutor?

— Desigur, domnule. Așteptați sau să-l rog pe domnul Priest să vă sune?

— Aștept, spuse el.

A doua zi o duse pe Dorothy să vadă locul. Între timp, trecuse o noapte în care se luptase cu îndoielile și inventase mulți balauri, dintre care unii nu cedau în fața rațiunii. Strada și magazinul arătau mai urât decât își amintea.

Cineva luase restul de cretă și pictase pe trotuar mai multe cupluri în diverse poziții, o orgie pe asfalt. Artistul lăsase creta acolo și acum, două fetițe, ignorând complet desenele, jucau cu asiduitate șotron. Locul era mai strâmt și mai murdar decât în mintea lui.

Ea îl ascultă și se uită la desenul de pe jos.

— Pare ceva de durată, spuse.

— Păi, mda.

— N-ai putea să-l faci repede, e clar, continuă ea.

Urmă o tăcere în care se priviră gânditori amândoi și el știu că își lua la revedere de la Hawaii și de la nepoții fără griji, cu ochii oblici.

— Îți promisesem flori exotice, zise vinovat.

— Ah, Spurgeon, izbucni ea. Nici n-aș ști cum să numesc…

Apoi râse și râse și el, iubind-o nebunește.

— Ți-e frică? întrebă ea.

— Mda. Dar ție?

— Sunt îngrozită.

Veni în brațele lui și el își îngropă obrazul în cârlionții ei negri. Cele două fetițe de pe trotuar se uitau la ei prin geam.

După ce o sărută, împrumută o mătură de la *Ace High* și ea îi mătură podeaua. În timp ce el curăța păienjenii de pe pereți, ea-și zdrențui batista ștergând figurile de pe asfalt și le dădu fetițelor o lecție de artă. Când Spur ieși la soare, trotuarul era acoperit cu flori desenate, un câmp de crini.

Capitolul 17

Adam Silverstone

În luna aprilie, organismul lui Gaby începu să semene cu un ceas care rămânea în urmă. Gâfâia mai mult când urca strada, nu mai era atât de dornică de dragoste, se deprinsese să doarmă după-amiaza. Cu un an înainte, și-ar fi pierdut cumpătul și ar fi alergat la doctor. Acum își spuse cu fermitate că depășise starea, nu mai era o ipohondră.

Credea că iarna o obosise și acum era cuprinsă de astenie de primăvară. Nu-i spuse nimic lui Adam și nici psihiatrului tânăr și drăguț de la Beth Israel, cu care se întâlnea o dată pe săptămână. Acesta o pusese să-i povestească despre căsnicia părinților ei, din când în când îi punea o întrebare, cu o voce adormită, aproape indiferentă. Uneori, îi trebuiau săptămâni ca să găsească răspunsul și o durea incredibil, ca și cum ar fi descoperit în interiorul ei cicatrici despre a căror existență nu știuse. Începu să-și urască părinții mai puțin și să-i fie milă de ei. Lipsi de câteva ori de la facultate și se duse în parc, încercând să ia din razele blânde ale soarelui căldura și puterea de care avea nevoie, ca și mugurii și plantele încolțite. Copăcelul ei de avocado începu să se îngălbenească și se îngrijoră și cumpără îngrășăminte. Făcând patul, se lovi la șold și-și făcu o vânătaie mare, care nu dispăru, deși se frecă imediat cu cremă.

— Te simți bine? o întrebă Adam într-o dimineață.

— M-am plâns eu de ceva?

— Nu.

— Sigur că mă simt bine. Dar tu?

— N-am dus-o niciodată mai bine.

— Așa, dragul meu, spuse ea cu mândrie.

Dar când trebuia să-i vină ciclul și nu-i veni, știu ce o deranja și încremeni.

Afurisita de pilulă nu-și făcuse efectul și erau prinși în capcană.

Cu toate că se simțea în permanență obosită, își pierdu somnul și dimineața – simptomele reîncepeau – sună la policlinica studențească și-și făcu o programare.

Pe doctor îl chema Williams. Era cărunt și avea două trabucuri vârâte în buzunarul de la piept. Semăna mai mult cu un tată decât… al ei, se gândi ea. Așa că, atunci când fu întrebată de ce suferea, reuși să-i spună cu destul calm că bănuia că e însărcinată.

Doctorul practicase nouăsprezece ani la un colegiu și înainte ocupase cabinetul unui liceu particular de fete. De-a lungul unui sfert de secol nu-și pierduse compasiunea pentru tinerele însărcinate, dar se obișnuise cu problema lor.

— O să vedem, zise el.

Amestecă o picătură din urina ei cu o picătură de antiser și două de antigen și compoziția se coagulă pe o lamă de sticlă, sub ochii lor, în mai puțin de două minute; după asta, îi spuse că nu era pe cale să devină mamă.

— Dar ciclul? obiectă ea.

— Uneori mai întârzie, ca trenurile. Așteaptă puțin și o să revină.

Ea zâmbi ușurată și se pregăti să plece, dar doctorul ridică mâna:

— Unde fugi?

— Mă simt așa de prost, domnule doctor, spuse ea. Sunt una din idioatele la care medicii se referă cu blândețe în termenii „pacientă anxioasă”. Credeam că am terminat cu asta, dar văd că tot mă mai sperii de umbre.

Dr. Williams șovăi. O mai consultase de câteva ori și știa că spunea adevărul; dosarul ei era plin de boli imaginare, începând din primul an de liceu.

— Mai spune-mi cum te-ai simțit în ultima vreme, o îndemnă el. Dacă tot ești aici, vom face niște analize.

— Bun, i se adresă ea după o oră. Mă pot duce la psihiatru să-i mărturisesc că am luat-o razna din nou?

— Nu, zise el. Te simți obosită pentru că ești anemică.

Simți un fior prostesc de triumf, pentru că se adeverea că nu era o nevropată.

— Și ce să fac, să mănânc specialități de ficat?

— Vreau să mai facem o probă, îi întinse el o ploscă.

— Să mă dezbrac?

— Te rog.

Asistenta fu chemată și simți deasupra fesei stângi un tampon rece cu spirt și apoi o înțepătură de ac.

— Asta-i tot? întrebă.

— Încă nu, spuse el și asistenta chicoti. Ți-am făcut o injecție cu novocainã.

— De ce? Doare?

— O să-ți iau un pic de măduvă. E cam neplăcut.

Începu și ea făcu ochii mari.

— Au!

— Puișor, stai cuminte, îi lipi el un leucoplast. Vino peste o oră, adăugă imperturbabil.

Hoinări prin magazine, dar nu văzu nimic pe placul ei. Până la urmă, cumpără o felicitare pentru ziua mamei ei.

Când se întoarse la policlinică, dr. Williams era ocupat să completeze niște fișe.

— Bună, o salută el. Voi aranja să faci niște transfuzii.

— Transfuzii?

— Ai o anemie care se numește aplastică. Știi ce înseamnă?

Gaby își încleștă mâinile în poală:

— Nu.

— Măduva din oasele tale nu mai produce destule globule roșii, s-a lenevit, nu se știe din ce cauză. De aceea ai nevoie de transfuzii.

Ea se gândi puțin:

— Dar dacă nu mai produc globule roșii…

— Trebuie să ți le asigurăm prin transfuzii.

Limba i se împleticea ciudat.

— E o boală mortală?

— Uneori, răspunse el.

— Cât timp trăiește o persoană în situația mea?

— A…, ani de zile.

— Câți ani?

— Nu pot face asemenea predicții. Ne vom strădui să te ajutăm să treci de primele trei până la șase luni, după acea totul se limpezește.

— Cei care mor… se întâmplă în primele șase luni?

El o privi iritat:

— Trebuie să vezi partea pozitivă. Foarte mulți oameni se refac complet după anemii aplastice. De ce n-ai fi unui dintre ei?

— Care e procentul de însănătoșire? întrebă ea, conștientă că-i îngreuna situația, dar nepăsându-i deloc.

— Zece la sută.
— Bine.
Doamne sfinte, rosti în gând.

Se întoarse în apartamentul lor și stătu cu lumina stinsă, deși afară se întuneca.

Nu veni nimeni și nu sună telefonul. După un timp, observă că fâșia de lumină care cădea pe avocado în fiecare după-amiază dispăruse. Privi planta îngălbenită și se gândi s-o ude mai mult și să-i pună îngrășăminte, apoi decise s-o lase așa. De asta se usca, gândi ea; îl udase prea mult și probabil că rădăcinile de la fundul vasului putreziseră.

După încă o vreme, o văzu pe doamna Krol apropiindu-se de scara de la intrare; înșfăcă ghiveciul și fugi după ea:

— Poftim, îi spuse.

Bertha Krol o privi.

— Ai grijă de el. Poate o să crească pentru tine. Pune-l la soare. Înțelegi?

Bertha Krol nu schiță nici un semn de acceptare sau de refuz. Se holbă până când Gaby se întoarse în apartamentul ei.

Se așeză pe canapea, întrebându-se de ce dăduse planta.

Deodată înțelese că, deși sperase să suporte noaptea, până la venirea de a doua zi a lui Adam, el n-avea s-o mai găsească acolo.

Își împachetă doar hainele. După ce închise valiza, scrise repede un bilet, temându-se că, dacă amâna, n-avea să mai fie în stare să scrie deloc. Îl puse pe canapea și-l fixă cu vasul de flori de hârtie, ca să-l vadă imediat.

Nici nu-și dădu seama că ieșise din oraș. Când se uită pe geamul mașinii, văzu că era pe șoseaua 128, îndreptându-se spre nord, spre New-Hampshire. Oare își căuta tatăl? Nu, mulțumesc, își spuse. Trecu pe banda opusă și porni către sud, apăsând tare pedala acceleratorului. Nici un polițist nu apăru s-o umilească, în timp ce-și transforma Plymouth-ul în proiectil, privind din când în când parapetele de beton de pe marginile șoselei.

Le vedeai în ziare și la televizor, încremenite, cu rămășițe de vehicule zdrobite și oameni în preajma lor. Dar știa că viața ei fusese destinată să se scurgă încetul cu

încetul, nu să dispară fulgerător, dintr-o izbitură. Știa că nu va răsuci volanul spre peretele de beton.

Mai târziu, conducând cu aceeași viteză nebună, se căi că-i dăduse planta doamnei Krol. Aproape sigur, Bertha Krol se va îmbăta, va zbiera și va arunca ghiveciul pe fereastră. Pământul fertil cumpărat de la supermarket se va amesteca pe asfalt cu gunoaiele Berthei și planta nu va ajunge niciodată un copăcel de avocado.

Găsind ușa încuiată, ciocăni, apoi mormăi surprins văzând că nu fusese luat înăuntru nici ziarul de dimineață. Apartamentul era întunecat, dar văzu imediat biletul sub vasul de flori.

Adam,

Dacă aș spune că m-am distrat, ne-aș insulta pe amândoi. Voi păstra cu drag amintirea toată viața mea. Dar ne-am înțeles că putem să sfârșim oricând, dacă unul dintre noi vrea să plece. Și mi-e teamă că trebuie să plec neapărat. Voiam de mai multă vreme să terminăm, dar n-am avut curajul să ți-o spun în față. Nu mă judeca prea aspru. Gândește-te uneori la mine. Să ai o viață minunată, dragă domnule doctor.

Gaby.

Se așeză pe canapea și reciti biletul, apoi îi telefonă psihiatrului de la Beth Israel, care nu-i putu spune nimic.

Văzu ce puține lucruri luase. Își lăsase și cărțile. Televizorul, pick-up-ul. Lampa de ultraviolete. Totul. Numai hainele ei și valiza lipseau.

O sună pe Susan Haskell și o întrebă dacă Gaby era la ea.

— Nu.

— Dacă ai vreo veste, mă anunți?

— Nu cred, se auzi după o pauză.

— Cum adică?

— Te-a părăsit, nu-i așa? spuse ea triumfătoare. Altfel nu mi-ai da telefon. Dacă vine pe la mine, nu vei afla.

Îi închise telefonul, dar nu conta. Gaby nu fusese acolo. Se mai gândi puțin și apoi luă din nou telefonul și sună la universitate.

O rugă pe operatoare să-i dea legătura cu policlinica.

Împrumută mașina lui Spurgeon și porni, temându-se de ce avea să găsească, trecând de ieșirea din oraș, apăsă acceleratorul, conducând ca ea. Sezonul era abia la început și șoseaua era aproape liberă. În Truro, depăși la limită un autobuz și vină pe drumul pietruit care ducea la plajă, rugându-se.

Ajungând la capătul aleii, văzu Plymouth-ul ei albastru parcat în fața ușii.

Baraca era încuiată și pustie. Urcă poteca până la stâncă. Văzu plaja în toată lungimea, cu nisipul alb răscolit de vânt. Nu se zărea nici o siluetă.

Oare era acolo, sub valurile cu creste de spumă? Își goni gândul din minte.

Se întoarse către căsuță și o văzu mergând încet pe faleză, la câteva sute de metri în fața lui. Epuizat de ușurare, alergă s-o prindă. Ea simți că venea cineva și se întoarse.

— Bună.

— Bună, Adam.

Începu să meargă spre baracă și el își potrivi pasul după al ei. Mai târziu, aveau să se coacă mure pe acolo. Frunzele pe care le striveau sub picioare umpleau aerul de aromă de mure.

— Of, Adam, de ce a trebuit să vii? Trebuia să terminăm repede și ușor…

— Hai să intrăm și să stăm de vorbă.

— Nu vreau să intru.

— Atunci urcă în mașină. Facem o plimbare.

Îi ținu portiera deschisă și se urcă el la volan. Conduse o vreme fără să vorbească, spre șosea.

— Am vorbit cu dr. Williams, începu.

— O!

— Vreau să-ți spun câteva lucruri. Și vreau să mă asculți bine.

Dar nu știu să mai continue, fiindcă nu mai fusese îndrăgostit de o pacientă. Descoperi din nou că, atunci când iubești, diferența e enormă, atât în pat, cât și în fața amenințării morții. Doamne, se rugă în panică, de acum înainte îmi voi trata fiecare pacient ca și cum l-aș iubi, dar învață-mă ce să spun acum.

Ea se uita pe fereastra mașinii.

— Dacă ai ști că pot muri într-un accident de mașină, ți-ai refuza timpul prețios pe care-l mai ai de trăit cu mine?

Și lui i se păru un ton nepotrivit, protector, nu așa ar fi vrut să-i vorbească. Văzu că avea ochii strălucitori, dar nu voia să plângă.

— Dr. Williams mi-a spus că ai încercat să-l obligi să dea un pronostic. În cazul tău, ai putea foarte bine să ai viața înainte. S-ar putea să mai trăim amândoi încă cincizeci de ani.

— Sau unul, Adam? Sau nici unul?

— Sau unul. Așa e. Poate nu mai ai decât un an de trăit, zise el tranșant. Dar fir-ar să fie, Gaby, nu înțelegi ce înseamnă asta? Trăim într-o epocă minunată. Deja s-a făcut transplantul de inimă, de rinichi, de cornee… De plămâni și de ficat, în ultima vreme. Acum se lucrează la o mașinărie mititică, având funcțiile inimii. Pentru un pacient de azi, fiecare săptămână e o durată lungă, pentru că undeva, o echipă face progrese în cercetarea tuturor problemelor medicale imaginabile.

— Inclusiv anemia aplastică?

— Inclusiv anemia aplastică și guturaiul banal. Nu înțelegi? exclamă el disperat. Medicina înseamnă de fapt speranță. Abia anul ăsta am învățat adevărul.

Ea clătină din cap:

— Nu folosește la nimic, Adam, îi spuse încet. Ce fel de căsnicie am avea cu asta atârnându-ne deasupra capetelor? Nu numai tu, dar și eu.

— Oricum ne atârnă multe deasupra capetelor. O afurisită de bombă poate exploda mâine. Aș putea muri la anul din zece motive diferite. Nu există garanții. Trebuie să-ți trăiești viața când poți, s-o iei în mâini și să-i storci și ultimul strop de nectar.

Ea nu răspunse.

— Ai nevoie de tărie pentru asta. Dar poate tu preferi soluția lui Ralphie. O ștergi, așa e mai ușor.

Nu mai avea alte argumente. Era epuizat și se simțea inutil; conducea în tăcere, neștiind cum s-o facă să înțeleagă.

După un timp, văzură în față un stol de pescărușI, rotindu-se și țipând și aruncându-se spre pământ în picaj, ca șoimii. Pe marginea șoselei erau multe mașini parcate.

— Ce e asta? întrebă el.

— Unde suntem, la Brewster? Cred că la bancurile de heringi, răspunse ea.

Parcă și coborâră, îndreptându-se spre marginea apei. El nu mai văzuse niciodată așa ceva. Suprafața

oceanului devenise aproape solidă din cauza îngrămădirii de spinări argintii, sub care irizau trupurile verzui-argintii, unduindu-și grațios înotătoarele și cozile despicate, într-un ritm lent, așteptând – ce oare?

— Ce sunt ăștia? întrebă din nou.

— Femele. Bunicul mă lua aici în fiecare primăvară.

Pescărușii se înfruptau țipând din heringi și oamenii îi prindeau cu nemiluita, cu plasele. Niște copii își azvârleau peștii vii unii altora.

De îndată ce în apă se forma un gol, era umplut de trupurile heringilor care înotau încet, venind din larg.

— De unde vin? întrebă el.

— Poate din New Brunswick, ridică ea din umeri. Sau din Nova Scoția. Vin să-și depună icrele în apa limpede în care s-au născut.

— Gândește-te câți dușmani au avut de înfruntat, se minună el. Balene ucigașe, rechini, toți peștii mai mari.

Ea dădu din cap, completând:

— Țipari, pescăruși. Oameni.

O porni în susul curentului. El o urmă și văzu de ce peștii de la suprafață nu se mișcau; pentru a ajunge acolo, făcuseră un efort uriaș de a urca scara din trupuri de pești care ocupaseră locul înainte.

— Eu și bunicul alegeam un pește și urcam cu el până sus, spuse ea.

— De ce n-o facem și acum? zise el. Alege.

— Bine. Ăla.

Arătă o femelă de vreo treizeci de centimetri. O urmăriră cum urcă, aparent cu ușurință, șase nivele ale scării formate din grupurile semenelor ei:

— Ai ales o câștigătoare, zise el.

Poate că remarca fu de rău augur; curentul se dovedi prea puternic și heringul-femelă fu târât din nou spre larg.

A doua oară reuși, deși scara se înălțase.

— Oare de ce luptă atât doar ca să-și depună icrele? se miră el.

— Presupun că e vorba de conservarea speciei.

O urmăreau și li se părea că se menține acolo datorită voinței lor, deși energia izvora toată din corpul suplu și argintiu. Când termină, se odihni aproape nemișcată; doar branhiile și aripioarele laterale se unduiau încet.

— Hai, o rugă Gaby.

— Nu te lăsa.

— Hai, biata de tine.

— Aș vrea s-o ajut, zise el.

— Las-o în pace.

Un pescăruș trecu pe lângă ei, vânând.

— N-o s-o iei! strigă Gaby, gonind pasărea. N-o s-o iei, ticălosule!

Și începu să plângă.

Pescărușul se înălță cu un țipăt indignat și zbură spre o pradă mai ușoară. Femela simți primejdia și se îndepărtă spre ape sigure.

Gaby plângea în continuare. El o strânse în brațe.

— Adam, spuse ea de la pieptul lui, vreau să nasc un copil.

— De ce n-o faci?

— Mă lași?

— Hai să ne căsătorim chiar azi. Acum.

— Și tatăl tău?

— Avem viețile noastre. Până când o să pot avea grijă de toți, el o să se descurce singur. Ar fi trebuit să mă gândesc mai demult la asta.

O sărută. Un alt hering urcă la suprafață dintr-un salt, ca un atlet.

Ea râdea și plângea din nou în același timp:

— Habar n-ai, îi zise. Trebuie să aștepți trei zile ca să te căsătorești.

— Avem timp destul, zâmbi el, mulțumindu-i lui Dumnezeu și bancurilor de pești.

Marți dimineața, din nou acasă, ea coborî strada și ajunse pe podul Fredler. La malul râului scoase din geantă flaconul de medicamente și azvârli falsele calmante în adâncul apei. Nu reuși să le arunce prea departe, dar se așeză mulțumită pe o bancă gândindu-se cum vor călători pilulele în aval, mirosite din când în când de pești sau răsturnate de vreo broscuță curioasă. Poate le va găsi cineva chiar în golful Boston, printre stele de mare și scoici, oase albite de pești și dopuri de Coca-Cola și le va pune într-o colecție a viitorului pe toate, ca pe relicve ale secolului douăzeci.

În după-amiaza aceea, de parcă ar fi știut de cadourile de nuntă. Bertha Krol bătu la ușă și-i înapoie planta, la fel de tăcută cum o primise. N-o aruncase pe fereastră. Frunzele erau din nou verzi, deși nu reușiseră să afle cum o udase. Cu bere, se gândi Adam.

Se căsătoriră marți dimineața, cu Spurgeon și Dorothy ca martori. Când se întoarseră de la primărie, primul lucru pe care-l făcu Gaby fu să smulgă numele ei de fată de pe cutia poștală. Fâșia decolorată care rămase pe cutie făcu să se bucure tot timpul cât mai locuiră pe strada Phillips.

La scurtă vreme după aceea, într-o seară când Adam lucra în laborator, Kender intră să bea o cafea.

— Îți amintești discuția pe care am avut-o, despre menținerea în viață a unui pacient cu o boală terminală?

— Da, țin minte perfect, zise Kender.

— Aș vrea să știi că mi-am schimbat părerea.

Ochii lui Kender sclipiră cu interes și dădu din cap, dar nu întrebă ce-l determinase să gândească astfel. Își băură cafeaua într-o tăcere prietenoasă. Adam se abținu să-l întrebe despre slujba de la facultate, deși acum nu numai că o dorea, dar și avea nevoie disperată să fie în mediul în care, alături de cei mai buni decât el, putea lupta cu toate forțele, pentru ea.

Capitolul 18

Rafael Meomartino

*M*eomartino avea senzația că, într-un fel subtil, pe care nu-l înțelegea, atomii vieții lui se rearanjau după un model necunoscut. Se întâlni cu detectivul particular la etajul doi al unei pizzerii de pe strada Washington și-și discutară problemele la o masă cu pește sărat și vin stafidit.

Kittredge observase că Elizabeth Meomartino intrase de mai multe ori într-un bloc din Cambridge.

— Dar nu știți dacă s-a întâlnit cu cineva?

— Am urmărit-o doar până la bloc, zise Kittredge. Am așteptat afară, ea a intrat. De două ori am luat liftul cu ea, ca un locatar. E o clădire respectabilă, cu oameni salariați, cu venituri medii.

— Cât stă acolo?

— Depinde.

— Știți la ce apartament merge?

— Încă n-am aflat. Dar coboară întotdeauna la etajul patru.

— E un indiciu, zise Meomartino.

— Nu neapărat, explică răbdător Kittredge. Ar putea urca pe scări până la cinci sau la alt etaj.

— Știe c-o urmăriți?

— Nu. Sunt absolut sigur.

— Bun, să presupunem că merge le etajul patru, spuse el dezgustat, începând să-l disprețuiască pe detectiv. Doar nu are antrenamentul unui spion internațional.

— Desigur, încuviință Kittredge și-și scoase carnetul. Să vă citesc numele locatarilor care locuiesc acolo, să vedem dacă recunoașteți vreunul.

Meomartino aștepta încordat.

— Harold Gilmartin.

— Nu.

— Peter D. Cohen. Domnul și doamna.

— Ziceți mai departe.

— În apartamentul de alături stau două celibatare, Hilda Conway și Marcia Nieuhaus.

Clătină din cap, ușor indignat.

— V. Stephen Samourian.

— Nu.

— Mai rămâne doar unul. Ralph Baker.

— Nu, spuse el, deprimat că ajunsese să facă așa ceva. Kittredge ridică din umeri, scoase o listă bătută la mașină din buzunar și i-o întinse lui Meomartino:

— Astea sunt numele celorlalți locatari din clădire.

Fu ca și cum ar fi citit o pagină din cartea de telefon.

— Nu, repetă el.

— Unul din cei de la etajul patru, Samourian, e doctor.

— Nu contează. E prima oară când îi aud numele.

După o pauză, adăugă:

— Nu există și posibilitatea ca ea să se ducă acolo complet inofensiv, la dentist, de exemplu?

— De două ori, când erați de gardă la spital, s-a întors acasă la vremea cinei și apoi a petrecut restul serii în această clădire.

— Ah.

— Doriți rapoarte scrise? întrebă Kittredge.

— Nu mă grăbi, îl repezi el.

Și îi scrise detectivului un cec de o sută șaptezeci și opt de dolari, fiecare trăsătură de stilou cerându-i un efort tot mai mare.

În seara aceea, Helen Fultz veni la el, pe la ora unsprezece.

— Dr. Meomartino, i se adresă ea.

O văzu palidă și asudată, părând ușor șocată.

— Ce este, Helen?

— Mi-e teamă că sângerez cam mult.

O puse să se întindă, cu picioarele mai sus decât capul.

— Ai făcut analizele alea?

— Da, în clinica noastră, răspunse ea.

Ceru o rezervă de sânge și toate analizele ei. Radiografia nu dezvăluise nici un ulcer, avea în schimb un mic anevrism aortic, o umflătură infimă în trunchiul principal al vasului care urca din ventriculul stâng al inimii. Doctorii consideraseră că anevrismul era prea mic pentru a produce sângerarea și că aceasta se datora probabil unui ulcer nedepistat la radiografie. Îi recomandaseră să țină un regim ușor.

Îi examină abdomenul cu toată competența lui și știu că diagnosticul era greșit.

Ceru sfatul unui chirurg superior, dar Miriam Parkhurst nu răspundea la telefon și află că plecase să dea consultații la un spital din Cambridge. Îl sună pe Lewis Chin, dar și el era plecat la New York. Știa că dr. Kender participa la o conferință despre transplant, în Cleveland, unde dorea să-și găsească un succesor. Alt superior nu mai era disponibil.

Silverstone era în spital.

Îl chemă prin pager și o examinară împreună. Îi ghidă mâna lui Adam până la anevrism:

— Cât de mare zici că e?

Silverstone îți țuguie buzele a fluierat:

— Cel puțin nouă centimetri, cred.

Veni sângele și Silverstone îi fixă transfuzia, în timp ce el o sună din nou pe Miriam Parkhurst, reușind s-o găsească. Trebuiră s-o cheme din sala de operații și era agasată că irosise cele patru minute de spălat pe mâini, dar se liniști când află despre Helen Fultz:

— Doamne, femeia asta era asistentă și când eram stagiară, zise ea.

— Ar fi bine să ajungeți cât de repede puteți, o îndemnă el. Anevrismul se poate rupe oricând.

— Va trebui ca dumneata și doctorul Silverstone să vă apucați să-l reparați singuri.

— Nu veniți?

— Nu pot. Am aici o urgență, un pacient de-al meu cu ulcer hemoragic mare. Vin la voi imediat cum termin aici.

Îi mulțumi, sună la sala de operații și le spuse că veneau cu un anevrism, apoi telefonă rapid pentru un consult medical și un anestezist.

Când o anunță, Helen Fultz zâmbi:

— Dumneavoastră și dr. Silverstone?

— Da.

— Puteam să cad și pe mâini mai rele, zise ea.

După ce-și dezinfectară mâinile, îl așteptară pe Norman Pomerantz să facă anestezia cu o încetineală chinuitoare, apoi Meomartino putu începe. Făcu o incizie mediană lungă, clampând vasele sângerânde. Silverstone cosea după el.

Secționă cu grijă peritoneul și, ajunși în abdomen, văzură anevrismul, o umflătură mare pulsând pe partea stângă a aortei.

— Uite copilașul, murmură Silverstone.

Prin pereții anevrismului se scurgea sânge în intestin.

— Hai să-l scoatem, zise Rafe.

Și se aplecară amândoi deasupra arterei lui Helen Fultz.

Miriam Parkhurst năvăli în sală după ce Silverstone o dusese pe Helen la reanimare. Îl ascultă pe Meomartino, încercând să nu-i arate că era încântată:

— Sunt bucuroasă că am putut ajuta un membru al personalului. Ați folosit suturi de retenție?

— Da, răspunse el. Cum a fost urgența dumneavoastră?

Ea îi zâmbi.

— Am avut amândoi o seară bună.

— Mă bucur.

— Rafe, ce se va întâmpla cu Harland Longwood?

— Nu știu, spuse el.

— Îl iubesc pe bătrân, articulă ea obosită și plecă, salutându-l cu mâna.

Meomartino se așeză în micul birou de lângă sală, ascultând conversația molcomă a infirmierelor care făceau curățenie.

Erau singurele voci care se auzeau.

Închise ochii. Era zdrobit și transpirat, dar se simțea aproape ca după coit, eliberat, împlinit, calificat ca, printr-un act de iubire, să ocupe un loc pe pământ. Îi trecu prin minte că Liz avea dreptate când spunea că spitalul avea asupra lui mai multă putere decât o amantă.

Ce clișeu învechit, gândi amuzat.

Deschise ochii ca să nu se mai gândească, fiindcă se simțea stânjenit. Își luă boneta verde de pe cap și o lăsă să cadă pe podea. Pe masă era un magnetofon; luă microfonul, se lăsă pe spate și-și puse picioarele, încă încălțate în cizme sterile de cauciuc, pe masă, lângă aparat.

Apăsă butonul de înregistrare și începu să dicteze un raport operator.

Ploua. Plouă și ziua următoare și seara, ploaia aceea pe care cultivatorii din Noua Anglie o privesc bucuroși, apoi începe să-i sperie și să-i supere când își văd brazdele inundate. Noaptea, se întinse în pat și ascultă ploaia și ea intră ca o lumină în cameră, în halatul ei galben.

— Ce s-a-ntâmplat? Ești supărat pe mine? îl întrebă.

— Nu, spuse el.

— Rafe, dacă nu mă schimb, voi pieri.

— Când ai hotărât asta? o întrebă, nu lipsit de înțelegere.

— Nu te învinuiesc că mă urăști.

— Nu te urăsc, Liz.

— Dacă am putea da timpul înapoi și evita toate greșelile…

— Ar fi frumos, nu-i așa?

Afară, ploaia începu să răpăie cu ritm de tobe.

— Mi-a crescut părul la loc. Culoarea naturală.

— E moale și frumos, o mângâie el.

— Ai fost așa bun cu mine. Îmi pare rău pentru tot, Rafe.

— Șșș.

Se întoarse și-o luă în brațe.

— Ți-aduci aminte prima noapte ploioasă?

— Da, zise el.

— Vreau să mă prefac, șopti ea. Mă lași?

— Ce?

— Că ești iar băiat tânăr și eu o fată și n-am… niciodată.

— Zău, Liz.

— Te rog, te rog, să ne prefacem că nu știm niciunul nimic.

Așa că se jucară ca niște copii și el trăi din nou o imitație de descoperire și teamă.

— *Amoroso*, îi spuse ea la sfârșit. *Delicioso, magico, marido.*

Erau cuvintele de dragoste pe care le învățase de la el în prima săptămână de la căsătorie.

El râse, iar ea se întoarse cu spatele și plânse amarnic. El se sculă și ieși pe terasă, în ploaie, rupse dintr-un ghiveci cu gălbenele un boboc de floare și se întoarse și i-l puse pe buric.

— E ud și rece, se plânse ea, dar îl acceptă și se opri din plâns.

— Mă ierți? îl întrebă. Mă lași să încerc s-o iau de la început?

— Te iubesc, răspunse el.

— Dar mă ierți.

— Culcă-te.

— Spune da.

— Da, zise el fericit, gândindu-se somnoros că-l va suna pe Kittredge și-i va spune că nu mai are nevoie de serviciile lui.

Adormi ținând-o de mână și se trezi dimineața. Ea se răsucise în timpul nopții, strivind floarea, și petalele portocalii se împrăștiaseră pe cearșaf. Dormea dusă, cu picioarele depărtate și părul negru ciufulit.

Se îmbrăcă fără s-o trezească și plecă la spital, un om nou într-o zi nouă.

Telefonă la prânz, dar nu-i răspunse nimeni. După-amiaza fu prea ocupat. Dr. Kender se întorsese de la Cleveland cu doi oaspeți, profesorii Powers și Rogerson, cu care făcură vizita, îndelung și formal.

La șase telefonă din nou. De data asta, când nu răspunse nimeni, îl rugă pe Lee să-i țină locul și luă mașina.

— Liz! strigă, intrând în casă.

— Nu era nimeni. Trecu prin sufragerie, bucătărie și birou. În dormitorul lor, văzu câteva sertare de la șifonier trase și golite. Rochiile ei dispăruseră din debara.

Bijuteriile.

Pălăriile, hainele, geamantanele.

— Miguel? rosti încet, dar fiul lui nu-i răspunse, plecase odată cu mama lui.

Se duse până la apartamentului lui Longwood și fu primit de o femeie căruntă, necunoscută.

— Este doamna Snyder, o prietenă veche, i-o prezentă Longwood. Marjorie, dr. Meomartino.

— Elizabeth a plecat, spuse Rafe.

— Știu, replică Longwood calm.

— Știți unde?

— Cu alt bărbat. Asta-i tot ce mi-a spus. Și-a luat la revedere de la mine azi dimineață. Mi-a promis că va scrie.

Și-l privi cu dispreț pe Meomartino.

Rafe clătină din cap. Nu mai avea nimic de spus. Se întoarse să plece, dar doamna Snyder îl urmă în hol.

— Nevasta dumitale mi-a dat telefon înainte de a pleca, începu ea.

— Da?

— De aceea am venit. Mi-a spus că Harland trebuie să meargă la spital, pentru un tratament cu nu știu ce mașină.

Dădu din cap, privind fața îngrijorată a femeii în vârstă, deși nu înțelegea ce voia să-i spună.

— Nu vrea să se ducă, încheie ea.

— Și ce-mi pasă, gândi el supărat.

— Refuză hotărât, întări ea. Cred că e foarte bolnav. Uneori crede că sunt Frances. Ce să fac? îl privi ea în ochi.

Lasă-l să moară, zise el în gând. Nu știi că nevasta l-a părăsit, că n-are copii?

— Sunați-l pe dr. Kender la spital, o sfătui el. Și femeia rămase în hol, uitându-se după el.

În dimineața următoare, fu anunțat că un anume domn Samourian dorea să-l vadă.

— Cine?

— Domnul Samourian.

Aha, gândi el, amintindu-și lista lui Kittredge de chiriași de le etajul patru.

— Cobor imediat.

Fu o dezamăgire, era un om trecut de patruzeci de ani, cu ochii neliniștiți ca ai unui câine, începând să chelească și cu o mustață aproape căruntă, era de necrezut că viața lui fusese stricată de acest individ scund și umil.

— Dl. Samourian?

— Da. Dr. Meomartino?

Își strânseră mâinile cântărindu-se. Era ora zece și câteva minute, probabil că localul lui Maxie era deja prea aglomerat, așa că-l conduse spre o cameră de consultații.

— Putem vorbi aici.

— Vin în legătură cu Elizabeth, începu Samourian, după ce se așezară.

— Știu, zise Rafe. Am pus un detectiv să vă urmărească.

Bărbatul dădu din cap:

— Înțeleg.

— Ce planuri aveți?

— Ea și băiatul sunt pe Coasta de vest. Voi merge și eu acolo.

— Mi s-a spus că ești doctor, zise Rafe.

Samourian zâmbi:

— Doctor în filozofie. Predau la Massachusetts Institute of Technology, dar din septembrie sunt transferat la Stanford. Vrea să ceară imediat divorțul. Sperăm că nu vă veți opune.

— Îl vreau pe fiul meu, articulă cu greutate Rafe.

Până în clipa aceea, nu-și dăduse seama cât de mult îl dorea.

— Și ea îl vrea. În general, instanțele de divorț consideră că e mai bine ca mamele să păstreze copiii.

— Poate că de data asta nu va fi așa. Dacă încearcă să-l țină departe de mine, voi deschide și eu un dosar. Am dovezi destule. Rapoarte scrise, completă posomorât, zicându-și că singurul câștigător era Kittredge.

— Să ne gândim la binele copilului.

— De multă vreme țin seama de asta, spuse Rafe. Am încercat să salvez căsnicia noastră ca să nu-i stric și lui viața.

Samourian oftă.

— Eu încerc doar să ușurez cât mai mult lucrurile pentru ea. E foarte finuță, nu va supraviețui unei bătălii. Boala unchiului ei a afectat-o foarte mult, așa cum știți, desigur. Îl iubește cu adevărat.

— În cazul acesta, și-a ales un moment ciudat să plece, zise Rafe.

Celălalt ridică din umeri:

— Oamenii își arată dragostea în feluri stranii. Nu putea sta, să-l vadă suferind. Am înțeles că nu sunt prea mari speranțe, îl privi el pe Meomartino.

— Nu.

— Când va muri, mi-e teamă că-mi va fi foarte greu să-i mențin echilibrul.

Meomartino îl studie:

— Mi-e teamă că-ți va fi, zise el. Nu știam că o cunoști așa de bine.

Samourian zâmbi:

— O cunosc pe Beth, spuse el încet.

— Beth?

— Așa îi spun eu. Un nume nou, o viață nouă.

Rafe dădu din cap:

— Un singur lucru tulbură tabloul ăsta, zise el. Băiețelul ei e tot ăla vechi și-i al meu.

— Da, încuviință Samourian. Lucrurile astea cer timp. Avocații și judecătorii nu se grăbesc. Îți dau

cuvântul meu că până se hotărăște totul, Miguel va avea un cămin bun. De îndată ce ne stabilim în Palo Alto, îți trimit adresa.

— Mulțumesc, spuse Rafe, căruia îi era cu neputință să-l urască. De la ce vine V? întrebă el, când se ridicară în picioare.

— V?

— Din V. Stephen.

— A, zâmbi Samourian. De la VASKEN, un nume vechi de familie.

Ieșiră împreună în stradă și-și strânseră mâinile, clipind din cauza soarelui puternic.

— Noroc, Vasken, spuse el. Fii atent la tinerii grădinari mexicani.

Samourian se uită la el ca la un nebun.

În după-amiaza acea, în prezența profesorilor din Cleveland, se ținu o ședință despre complicațiile chirurgicale ale săptămânii. Rafe abia ascultă ritmul vocilor, crescând și scăzând. Se gândea la multe, dar deodată își dădu seama că se discuta despre Longwood.

— …mi-e teamă că a ajuns la capătul liniei, spunea dr. Kender. Mașina îl mai poate susține, dar refuză dializa și de data asta e serios. Îl așteaptă uremia și apoi moartea.

— Nu putem lăsa să se întâmple așa ceva, interveni Miriam Parkhurst.

Sack mormăi:

— Miriam, ar fi frumos dacă am putea opta în astfel de chestiuni. Din nefericire, nu putem. Îi putem oferi unui pacient soluția dializei, dar nu-l putem forța s-o accepte.

— Harland Longwood nu e doar un pacient, spuse ea.

— Este pacient, întări Sack, refuzând ca întotdeauna emoțiile. De acum, trebuie să-l considerăm numai pacient. Nici mai mult, nici mai puțin. Pentru el, asta-i cea mai bună atitudine.

Doctorița Parkhurst nu voia să-l privească pe Sack:

— Dincolo de ceea ce Harland a făcut pentru chirurgie și pentru fiecare dintre noi, continuă ea, mai este un motiv pentru care nu-i putem permite să se poarte așa. Unii dintre noi au citit manuscrisul cărții la care lucrează. Este o contribuție autentică la dezvoltarea științei chirurgiei și va avea o influență importantă asupra noii generații.

— Dr. Parkhurst, o atenționă Kender.

— Nu viețile oamenilor din camera asta vor avea de suferit dacă-l lăsăm să moară.

Avea dreptate, se trezi Meomartino.

Ea se uita la cei doi vizitatori din Cleveland:

— Sunteți urologi, le zise. Ne puteți sugera ceva?

Doctorul, pe nume Rogerson, se înclină spre ea:

— Trebuie să așteptați să găsiți un donator cu B-negativ.

— Nu putem, izbucni ea. Nu ați ascultat până acum?

— Miriam, spuse blând dr. Kender. Trebuie să accepți situația. Nu avem un cadavru cu B-negativ. Și nu-l putem salva pe Harland Longwood fără un donator cu B-negativ.

— Eu am B-negativ, zise Meomartino.

Discutaseră prea mult despre probabilitatea că-și va reduce speranța de viață:

— Am rinichi de cal, îi încurajă. Unul o să-mi fie suficient.

Kender și Miriam Parkhurst vorbiseră cu el în particular, oferindu-i posibilitatea de a da înapoi onorabil.

— Ești sigur? îl întrebă Kender a treia oară. De obicei, donatorul e o rudă.

— E unchiul meu prin nevastă, zise Meomartino. Kender pufni și Rafe zâmbi. Discutaseră mult și știa că se epuizaseră toate argumentele. Aveau conștiințele împăcate și abia așteptau să primească rinichiul.

— Un donator viu e mult mai bun decât un cadavru, recunoscu în fine Kender. Va trebui să vă facem analize la amândoi. Să nu-ți faci griji în privința operației, îl privi el pe Rafe. N-am pierdut niciodată un donator viu.

— Nu-mi fac griji, zise Rafe. Dar pun o condiție: să nu afle niciodată de unde a primit rinichiul.

— Îi voi spune că donatorul nu vrea publicitate, acceptă Kender.

— Dar dacă nu acceptă? întrebă Miriam.

— Repetați discursul despre cât de genială va fi cartea lui, spuse Meomartino. Va accepta.

— De data asta vom folosi *Ser Anti-Limfocite*, adăugă Kender. Adam Silverstone a determinat cantitățile necesare.

Singurul obstacol fu trecut când, la analiza mostrelor de țesuturi, el și Bătrânul fură găsiți compatibili. Într-un timp înfricoșător de scurt, stătea pe spate în sala de

operații 3, părându-i-se ciudat să se afle pe masă și să fie anesteziat cu profesionalism de Norman Pomerantz.

— Rafe, îi zise Pomerantz și sunetele îi bubuiră în urechi. Rafe, mă auzi?

— Bineînțeles că te aud, încercă să-i răspundă.

Îi văzu pe Kender și pe Silverstone apropiindu-se de masă.

— Taie bine, dușmane, spuse în gând.

Și, mulțumit să-i lase pe alții să opereze, închise ochii și adormi.

Convalescența se derula lent, ca un vis. Absența lui Liz începu să fie remarcată și oamenii înțeleseră că mariajul lor se sfârșise.

Primi o mulțime de vizite, care se împuținară cu timpul. Miriam Parkhurst îl sărută și-i aduse un coș mult prea mare cu fructe. În fiecare zi, câteva banane se mai înnegreau, iar piersicile și portocalele prindeau mucegai, emanând mirosuri care-l obligară să arunce tot, în afară de mere.

Rinichiul lui funcționa minunat în corpul Bătrânului. Nu voia să întrebe, dar toți îl informau prompt despre progresele lui Harland Longwood.

Televizorul îi oferi un refugiu temporar. Odată, citea programul TV când Joan Anderson intră în rezerva lui cu apă de la gheață.

— Meciul de azi se dă și la televizor sau e doar la radio? întrebă el.

— Se dă la televizor. Ați auzit de Adam Silverstone?

— Ce-i cu el?

— A fost numit la facultate.

— Nu, nu știam.

— Asistent de chirurgie.

— Bravo. Pe ce canal e meciul?

— Cinci.

— Mi-l prinzi și mie? Ești o fată bună, o lăudă el.

Stătea ore în șir întins în pat și se gândea. Într-o după-amiază văzu un anunț în ziarul *Massachusetts Physician* și-l citi cu interes crescând, pe măsură ce ideea îi încolțea în minte.

În ziua când se externă, luă un taxi și participă la un interviu cu un reprezentant al Agenției SUA pentru Dezvoltarea Relațiilor Internaționale. Rezultatul fu că

semnă un contract de angajare pentru optsprezece luni, ca chirurg civil.

Pe drumul către casa goală, se opri la un bijutier și cumpără o cutie de catifea roșie, asemănătoare cu cea în care păstra tatăl lui ceasul când era el mic. Ajunse și se așeză la birou, încercând pe o foaie mai multe începuturi, de la *Dragă fiule,* până la *Dragă Miguel* și ajungând în final la:

Dragul meu fiu Miguel,

Pentru început, îți mulțumesc că mi-ai dat bucuria de a iubi pe cineva, mai mult decât am trăit-o vreodată. Deși ești un copil, mi-ai arătat în firea ta doar trăsăturile bune ale familiei și nici una din slăbiciunile pe care, din păcate, le vei descoperi curând în lume și în părinții tăi.

Dacă vei primi vreodată această scrisoare, când vei fi destul de mare ca să înțelegi, înseamnă că nu m-am întors din călătoria în care pornesc acum; pentru că, dacă mă întorc, voi răsturna lumea ca să obțin custodie legală asupra ta și, chiar dacă nu voi reuși, ne vom vedea foarte des.

Totuși, s-ar putea să ajungi să citești această scrisoare. Aș vrea ca aceste cuvinte să te ajute, să fie esența a ceea ce un tată dă fiului lui în viață, să-ți ofere o învățătură care să-ți ușureze durerea neprețuită a existenței. Din păcate, nu sunt în stare să-ți ofer așa ceva, nu te pot sfătui decât să-ți trăiești viața încercând să provoci cât mai puțin rău. Străduiește-te să faci sau să repari înainte de a muri un lucru care, fără tine, n-ar fi existat sau s-ar fi distrus.

Cât despre mine, am învățat doar că, atunci când te temi de ceva, trebuie să înfrunți teama și să te îndrepți hotărât spre lucrul de care ți-e frică. Recunosc că, pentru un om neînarmat aflat în fața unui tigru flămând, acesta poate părea un sfat îndoielnic. Eu plec în Vietnam să înfrunt tigrul și să descopăr ce zestre morală am primit, ca om și ca bărbat.

Ceasul care însoțește această scrisoare a aparținut celui mai vârstnic fiu din familia noastră și a fost dat din generație în generație. Mă rog să fie transmis mai departe, prin tine, încă multor generații viitoare. Mai lustruiește îngerii de pe capac și unge mecanismul uneori. Să fii bun cu mama ta, care te iubește și va avea nevoie de dragostea și sprijinul tău. Amintește-ți din ce familie provii și nu uita că tatăl tău așteaptă numai lucruri bune de la tine.

Cu cea mai mare dragoste,
Rafael Meomartino.

Împachetă ceasul cu grijă, umplând cutia cu hârtie ca să-l protejeze. Apoi îi scrise o scurtă notă explicativă lui Samourian.

După ce termină, aruncă o privire camerei elegante, gândindu-se s-o închirieze, poate…

Apoi îl sună pe Ted Bergstrom în Lexington și primi, deși i se răspunse rezervat, un număr de telefon din Los Angeles. Dădu imediat telefonul, deși uitase că între cele două orașe era un decalaj de trei ore.

Abia la zece seara primi legătura.

— Alo, Peg? începu el. Aici Rafe Meomartino. Ce mai faci?… Bine… Eu sunt bine, da. Am divorțat, de fapt sunt pe cale chiar acum… Da. Bine… Știi ce, peste două săptămâni trec prin California și m-aș bucura să te văd… Vrei? Minunat. Ascultă, ți-amintești că mi-ai spus odată că nu avem nimic în comun? E cel mai greșit lucru pe care…

Capitolul 19

Adam Silverstone

Perspectiva de a fi tată îndreptase toată atenția anatomică a lui Adam către stomac.

— Hai în parc, să ne uităm la oameni, îi spuse el într-o dimineață soției, mângâindu-i pântecul.

Trecuseră trei luni și se rotunjise puțin, dar el știa. Ea spunea că e balonată, dar el nu se înșela. Graviditatea o transformase într-o femeie ca o miniatură de Rubens, îngreunându-i șoldurile și dând abdomenului o formă elipsoidală, mult prea frumoasă pentru a se datora unei balonări. Mâna lui adoratoare nu simțea deocamdată decât pielea netedă, dar vedea cu mintea, dincolo de straturile de țesuturi, micuța ființă plutind în lichidul amniotic, la început ca un pește, dar apoi dezvoltându-și membrele și organele.

— Nu vreau în parc, zise ea.

— De ce nu?

— Du-te tu. Plimbă-te și uită-te la fete și până te întorci, eu pregătesc masa.

Așa că se ridică din pat, se spălă, se îmbrăcă și porni în susul străzii, în minunata dimineață de vară. Parcul din Boston devenise anul acesta locul de adunare al tinerilor hippie, unii autentici și unii doar de ocazie, dar era amuzant să-i privești pe toți. Bărbații erau mult mai puțin interesanți decât femeile, dar nu din motive estetice, își spuse el virtuos. Ei erau conformiști în non-conformismul lor, etalând cam aceleași haine și însemne masculine. Femeile dovedeau mult mai multă imaginație, își zise, încercând să nu se holbeze la o roșcată învelită într-o pătură cenușie, cu inscripția *US Navy* pe spate, mergând grațios în picioarele goale și fluturându-și pana prinsă de banda de pe frunte. Făcu înconjurul parcului, dar nici măcar cea mai atrăgătoare hippie nu-l făcu să regrete că era însurat.

În zilele acelea, se gândea adesea cu recunoștință la ce aveau ei doi. Odată cu trecerea timpului, creșteau și șansele ei.

Când aflaseră că fusese numit la facultate, se simțiseră o clipă bogați. Una din colegele lui Gaby voia să cedeze un apartament la etajul întâi pe bulevardul Commonwealth, mult mai frumos decât subsolul lor, mai mare și cu o curte în jurul clădirii, împodobită cu o magnolie bătrână. Dar se hotărâseră să nu-l ia. Se vor muta până la urmă, pentru că, desigur, copilul s-ar dezvolta mai bine într-un spațiu cu iarbă și aer mai curat. Aveau însă și căsuța de pe plaja din Truro, unde puteau merge oricând și voiau să păstreze ceea ce împărțeau în prima lor casă. Gaby era hotărâtă să pună lunar deoparte banii pe care i-ar fi cheltuit în celălalt apartament și să strângă astfel suma necesară pentru lucrurile copilului.

Cât despre el, găsise pretextul de care avea nevoie ca să renunțe la fumat. În loc să se simtă vinovat că, fiind doctor, se intoxica fumând, punea din când în când prețul unui pachet de țigări într-o cutie de seringi, plănuind să cumpere un cărucior englezesc, ca acela pe care el și Gaby le admiraseră în parc. Gaby era în evidența doctorului Irving Gerstein, șeful clinicii de obstetrică și ginecologie din spital, care era nu numai cel mai bun obstetrician pe care-l cunoștea Adam, dar și foarte amabil cu viitorii tați. Într-o zi, Adam stătea cu el la Bufetul spitalului, discutând despre pelvisul îngust al lui Gaby, în timp ce el bea cafea și Gerstein mânca o felie de pepene verde. Luând între degetul mare și arătător o sămânță neagră și alunecoasă, Gerstein o făcu să sară în aer:

— La fel de ușor o să se nască și copilul tău, zise el.

Acum, revenind acasă, Adam se simțea mulțumit și înfometat. Mâncă ouă cu șuncă, grapefruit și chifle, dar ea, deși îl servi, era curios de reținută.

— S-a întâmplat ceva? o întrebă, sorbind din a doua ceașcă de ceai.

— N-am vrut să-ți stric masa, dragul meu.

Avort, gândi el înlemnit.

— E tatăl tău, Adam, îi spuse ea.

Vru să vină cu el, dar el insistă să rămână. Cheltui majoritatea banilor de cărucior pe biletul de avion pentru Pittsburgh. Fumul care polua altădată orașul dispăruse datorită dezvoltării tehnologiei și aerul era acum la fel de curat ca în Massachusetts. Nu era nimic schimbat; traficul era la fel de aglomerat ca la Boston; taxiul îl lăsă în fața unui spital asemănător cu al lui; la etajul trei, își găsi tatăl

într-un pat de stat, arătând la fel ca declasații pe care dr. Silverstone îi vedea în fiecare zi în saloanele lui.

Era sub influența sedativelor, deoarece făcuse *delirium tremens*, și nu se trezi multă vreme. Adam își aduse un scaun lângă pat și privi chipul tras, cu paloarea accentuată de un icter grăitor. Trăsăturile, observă înfiorat, erau exact ca ale lui.

Ce pierdere de resurse, se gândi. Un om poate face atâtea, sau poate da cu piciorul la tot. Și totuși, unele epave umane erau dăruite cu viață lungă, fără s-o merite, iar alții…

Se gândi la Gaby, dorindu-și să aibă puterea de a smulge boala dintr-un corp, trimițând-o în altul.

Închise ochii rușinat și ascultă zgomotele din salon, un geamăt, un chicotit dement, respirații grele, suspine. Veni o asistentă și o rugă să-l cheme pe rezident.

— Dr. Simpson face vizita mai târziu, spuse ea. Sunteți rude? îl arătă pe bolnav cu bărbia.

— Da.

— Când l-au adus, era foarte preocupat de niște lucruri pe care le-a lăsat acasă. Știți ceva de asta?

Lucruri? Ce proprietăți de valoare putea avea el?

— Nu știu nimic, zise Adam. Aveți adresa lui?

N-o avea, dar după un sfert de oră se întoarse cu o bucățică de hârtie.

Era ceva cu care să-și umple timpul. Coborî și luă un taxi și nu fu surprins să descopere că adresa era o pensiune de trei etaje, cu fațada de cărămidă veche.

Vorbi prin ușa abia crăpată cu proprietăreasa. Aceasta, deși era trecut de prânz, purta un halat vechi maroniu și avea părul pus pe bigudiuri. Întrebă de camera domnului Silberstein.

— Nu stă nimeni cu numele ăsta aici, zise ea.

— E tatăl meu. Nu-l cunoașteți?

— N-am spus asta. A fost administrator aici până acum câteva zile.

— Am venit să-i iau lucrurile.

Erau numai zdrențe. Le-am ars; mâine vine alt administrator.

— Ah, se întoarse el să plece.

— Îmi datora opt dolari, adăugă ea și-l privi cum își scoate portofelul și numără bancnotele.

— Era un moșneag bețiv, strigă apoi prin crăpătura ușii, după ce înhățase banii.

Când se întoarse la spital, îl găsi pe tatăl lui conștient.

— Bună, zise el.

— Adam?

— Da. Cum te simți?

Ochii albaștri injectați încercară să se concentreze, gura zâmbi și Myron Silberstein își drese vocea:

— Cum ar trebui să mă simt?

— Bine.

— Stai mult?

— Nu. Revin curând, dar trebuie să plec fiindcă deseară am ultima gardă de rezident-șef.

— Ai ajuns om mare?

— Nu încă, zâmbi cu amărăciune Adam.

— Câștigi bani cu grămada?

— Nu prea, tată.

— E-n regulă, zise Myron cu greutate. Eu am tot ce-mi trebuie.

Realiză dezgustat că tatăl lui credea că-și ascundea situația financiară ca să nu-l ajute.

— Am fost să-ți iau lucrurile, am încercat adică, spuse el nesigur.

— Nu le-ai luat? întrebă tatăl lui.

— Ce aveai de preț?

— Niște lucruri vechi.

— Le-a ars proprietăreasa.

Myron dădu din cap.

— Ce fel de lucruri? insistă curios Adam.

— O scripcă și o *siddur.*

— O ce?

— *Siddur.* Carte de rugăciuni ebraice.

— Te rogi?

Ideea i se părea cumva fantastică.

— Am găsit-o la reduceri, ridică Myron din umeri. Tu mergi la biserică?

— Nu.

— Te-am păcălit cu asta.

Nu era o laudă, știu Adam; era afirmația unui om care nu avea nimic de câștigat mințind. Da, m-ai înșelat în atâtea feluri, gândi. Ar fi vrut să-i spună că va înlocui lucrurile arse, dar văzu că delirul reîncepea. Tatăl lui se cutremura ca bătut de vânt, silueta lui firavă se încovoia de durere, iar gura i se deschise într-un strigăt mut.

— Soră! chemă el, recunoscător că Gaby nu asista la o astfel de scenă.

O ajută să administreze sedativul; furtuna trecu repede și în curând, bolnavul adormi din nou.

Mai rămase o vreme privindu-l pe bătrânul acesta care răcnise după o vioară și o carte veche de rugăciuni. Într-un târziu, observă că mâinile nu-i erau destul de curate. Avea grăsime sau ceva similar în crăpăturile palmelor și infirmierele nu se osteniseră s-o curețe complet. Își luă apă caldă și tifon și-i muie mâinile, frecându-le apoi ușor până se curățară. Ștergându-i mâna dreaptă, o examină curios, observând zgârieturile și unghiile rupte, bătăturile, felul cum degetele lungi și fine altădată se îngroșaseră și se chirciseră. În ciuda tuturor împrejurărilor, se gândi, mâna aceasta nu-l lovise niciodată. Împotriva voinței lui, își aminti degetele acestea mângâindu-i părul sau frecându-l tare pe ceafă, cu iubire și neliniște.

Tăticul lui.

Se asigură că dormea și apoi îi atinse cu buzele mâna umedă.

Când intră în casa din Boston, își găsi soția în patru labe, vopsind un leagăn pe care nu-l mai văzuse.

Ea se ridică și-l sărută:

— Cum se simte?

— Nu prea bine. De unde a apărut ăsta?

— Doamna Kender m-a sunat de dimineață să mă roage s-o ajut la magazinul de binefacere. Când am ajuns acolo, s-a repezit la mine cu ăsta. Salteluța am aruncat-o, dar în rest e bun.

— Cât de rău e? îl întrebă după ce se așezară.

El îi spuse ce scria în fișa pe care i-o arătase rezidentul. Un ficat cirotic, anemie, *delirium tremens* datorat malnutriției și lipsei de somn.

— Și ce pot face pentru un pacient în starea lui?

— Nu-i pot da drumul, încă o perioadă de băutură l-ar omorî, clătină el din cap. Singura lui șansă e psihoterapia intensivă. Spitalele de stat au specialiști buni, dar sunt prea ocupați. Probabil nu va primi asistență de la ei.

— N-ar fi trebuit să facem copilul, zise ea.

— N-are nici o legătură.

— Dacă n-am fi fost căsătoriți…

— N-ar fi contat. Nu i-ar veni rândul la stat decât peste un an și jumătate și într-o instituție particulară ar costa peste patruzeci de dolari pe zi. Nici ca asistent universitar nu câștig atât de mult.

Se lăsă pe spate și o privi:

— E frumos leagănul, zise obosit.

— E doar primul strat. Îl mai vopsești tu o dată?

— Sigur.

— Și-o să cumpărăm niște zornăitoare.

El se ridică, își luă o cămașă și un costum de spital curat și intră în baie să facă duș și să se schimbe. O auzi formând un număr de telefon și-i auzi inflexiunile vocii, în timp ce dădea drumul la apă.

Când reveni în sufragerie, înnodându-și cravata, ea îl aștepta.

— Există vreun spital particular bun pe aici? întrebă.

— N-are rost să discutăm.

— Ba da, spuse ea. Tocmai am vândut casa din Truro.

El lăsă cravata.

— Contramandează.

— Era agentul imobiliar din Provincetown, zise ea calmă. Mi-a dat un preț foarte bun. Douăzeci și patru de mii. Spune că va câștiga un comision de numai trei mii de dolari și-l cred.

— Spune-i că ai avut o discuție cu soțul tău și te-ai hotărât să nu mai vinzi.

— Nu, ripostă ea.

— Știu ce înseamnă pentru tine plaja aceea. Vrei s-o vadă și copiii tăi.

— Să-i lăsăm să-și găsească singuri cuiburile.

— Gaby, nu se poate.

Ea îl înțelegea foarte bine:

— Nu te întrețin, Adam. Sunt soția ta. Ai învățat să-mi dai, dar să iei de la mine e mai greu, nu-i așa?

Îl luă de mână și-l trase spre ea. El își puse capul pe sânii ei; jerseul studențesc pe care-l purta mirosea a vopsea, a sudoare și a corpul pe care-l cunoștea atât de bine.

Uitându-se în jos, văzu pe piciorul ei desculț o pată neregulată de vopsea, pe care o îndepărtă cu unghia. Doamne, o iubesc, se gândi uimit. Pielea i se albea. Renunțase la lampa cu ultraviolete când rămăsese

însărcinată și acum, la venirea verii, ea devenea tot mai palidă pe măsură ce alți oameni se bronzau.

Îi atinse stomacul cald și rotund:

— Nu sunt prea strâmți blugii ăștia?

— Încă nu. Dar n-o să-i mai pot purta multă vreme, zise ea, cu un pic de ciudă.

— Te rog, Doamne, zise el în gând. Lasă-mă să-i dau și să iau de la ea încă multă vreme.

— Știu că nu va fi la fel, dar într-o zi o să-ți cumpăr alt teren acolo.

— Fără promisiuni, îl mângâie ea, simțind prima oară nevoia să-l dădăcească. Doare ca dracu' să crești mare, nu-i așa, dragul meu?

Ajunse la spital cu o mică întârziere, dar era o seară liniștită și-și petrecu prima oră în biroul lui. Avea fișele și rapoartele pentru gardă deja completate. Își mai făcu niște însemnări la ultimele cazuri și deodată realiză că maldărul de hârtii cuprindea ultimele douăsprezece luni din viața lui.

După ușă stăteau trei cutii mari de carton pe care le cerșise de la supermarket și le folosi ca să-și pună cărțile și revistele de pe rafturi. Fu apoi confruntat cu misiunea de a-și goli biroul, dificilă, deoarece fiecare sertar era o dovadă a tendinței lui de a îngrămădi lucrurile. Era greu să decidă ce să păstreze și la ce să renunțe, dar adoptă o poziție radicală și coșul de gunoi se umplu. Ultimul lucru pe care-l scoase dintr-un sertar fu o piatră albă, mică și netedă, pe care i-o făcuse cadou un pacient când se lăsase de fumat. Se numea piatră de stres și trebuia s-o lustruiești când demonul tutunului te ataca din nou. Era sigur că nu ajuta, dar îi plăcea piatra, era un semn al rezistenței materiei peste veacuri. Acum avea chiar un efect contrar; văzând-o, fu cuprins de nevoia de a-și aprinde o țigară.

Se hotărî să iasă puțin la aer, cât mai avea ocazia. Afară, în curtea salvărilor, Brady, bărbatul înalt și slab care-l înlocuise pe Meyerson, își mângâia mașina cu o piele de căprioară.

— Bună seara, dom' doctor, salută el.

— Bună seara.

Se lăsa întunericul și stând acolo, văzu cum se aprindeau felinarele și, îndată, cohorte de fluturi de noapte porneau să danseze în jurul luminii. Din apropiere se auzea un răpăit de puști de la un film de război difuzat

la televizor și se gândi cu vinovăție că Meomartino se îndrepta acum spre un loc asiatic, cu nume ca Ben Soi, Nha Hoa sau Da Nang.

— Mai avem patru zile până la patru iulie, spuse șoferul de ambulanță. E ziua națională și uite ce dau ticăloșii ăștia la televizor.

Adam dădu din cap. O să fie mulți pacienți la urgență, din cauza vacanței, gândi el în treacăt.

— Hey, zise Spurgeon Robinson ieșind din spital.

— Ce știi tu, Spur, zise Adam.

— Știu că nu mai am multe drumuri de făcut cu salvarea asta afurisită, replică Spurgeon.

— Un rezident nou-nouț.

— Păi, mda. Dar trebuie să-ți spun ceva în legătură cu asta. Între stagiatură și rezidențiat, am părăsit clinica.

Vestea îl zgudui; investise multă încredere în Spurgeon.

— Unde pleci?

— La obstetrică. L-am rugat ieri pe Gerstein și, din fericire, are un loc pentru mine. Kender mi-a dat și binecuvântarea de adio.

— De ce? Ești sigur că asta vrei?

— Nu pot fără asta. Trebuie să învăț și altceva în afară de chirurgie generală.

— De exemplu? întrebă Adam, gata de contraargumentare.

— De exemplu, tot ce se poate învăța despre contracepție. Și despre embrion.

— De ce?

— Omule, la nivelul fetusului se întâmplă toate porcăriile. Dacă mamele sunt subnutrite, creierul fetusului nu se dezvoltă suficient pentru a permite mai târziu asimilarea unei educații serioase. De-aia se înmulțesc tăietorii de lemne și sacagiii. Am hotărât să mă ocup de asta, așa că trebuie s-o iau de la sursă.

Adam dădu din cap, recunoscând că era logic.

— Dorothy a găsit un apartament pentru noi, continuă Spurgeon.

— E frumos?

— Nu e rău. Nu e scump și e lângă clinica din ghetou. O să dăm o petrecere mare de inaugurare pe trei august. Notează-ți data.

— Venim, cu condiția să nu se întâmple ceva care să mă rețină aici. Știi tu.

— Sigur, zise Spurgeon.

Radioul salvării începu să pârâie.

— Pentru noi, dr. Robinson, spuse Brady.

Spurgeon se urcă în ambulanță.

— Știi ce mi-a trecut acum prin cap? își arătă el dinții de la geam. S-ar putea să asist la nașterea bebelușului tău.

— În cazul ăsta, să fluieri Bach, zise Adam. Îi place lui Gaby.

— Eu nu *fluier* Bach, se arătă Spurgeon îndurerat.

— Poate, dacă-l rogi pe Gerstein, te lasă să bagi un pian acolo, strigă Adam, iar ambulanța porni în râsetele lor.

Era prea obosit și prea mulțumit ca să se miște. O să-i lipsească munca alături de Spurgeon Robinson, știa asta. Când lucrurile se complică într-un mare spital universitar, rezidenții din secții diferite pot la fel de bine să fie și pe continente diferite. O să se mai vadă din când în când, dar nu va fi același lucru; se aflau la sfârșitul unei perioade bune.

Și pentru fiecare dintre ei; începea o altă perioadă care avea să fie foarte bună, era sigur de asta.

Mâine aveau să vină noii stagiari și rezidenți. Domnia Bătrânului luase sfârșit, dar a lui Kender abia începea și era sigur că va fi la fel de bun, de dur și de exigent, inclusiv la conferințele de mortalitate. Mâine, tot personalul va fi acolo și, de data asta, el va fi de-al casei. Îi va învăța chirurgie pe tineri până în septembrie, când începeau cursurile universitare.

Freca în mâini piatra stresului în curtea pustie și se gândea la prima lecție pe care o va preda; era foarte importantă și ea avea să-l lege de oameni ca Lobsenz și Kender și Longwood. Își aminti jenat că-i promisese lui Gaby reușite enorme în medicină, soluții la anemia aplastică, malnutriția și răceala banală. Totuși, simțea că, prin tinerii doctori cu ale căror vieți se va intersecta, va fi aproape de realizări uriașe. N-o mințise, se gândi și se întoarse și intră în clădire.

În biroul golit, se așeză cu capul pe masă și moțăi dulce câteva minute.

După un timp, tresări și se trezi. Se auzeau focuri de artificii, deși erau interzise de lege din cauza războiului din Vietnam. Prin geamul deschis se auzi sirena ambulanței, dar nici artificiile, nici sirena nu-l treziseră.

Pagerul din poala lui sună din nou. Telefonă și află că una din pacientele lui Miriam Parkhurst cerea sedative peste rețetă.

— Vorbiți cu dr. Moylan s-o consulte, zise el, curios de reticent, simțind că nu vrea să părăsească biroul și știind că stagiarul era de gardă.

Puse telefonul jos și se lăsă pe spătarul scaunului. Cărțile erau în cutiile de carton, fișele încuiate în dulap și rafturile zgâriate, de metal, erau goale. Biroul era exact așa cum îl găsise, până la pata de cafea de pe perete.

Pagerul zumzăi din nou. De data asta, era chemat pentru un consult chirurgical.

— Vin imediat, spuse.

Mai aruncă în jur o ultimă privire. Ridică de pe jos un ghemotoc de hârtie și-l azvârli în coșul plin, apoi deschise sertarul din mijloc și lăsă să cadă în el piatra stresului, cadou pentru Harry Lee, care prelua funcția de rezident-șef a doua zi.

Pagerul îl chemă din nou, în timp ce-și întindea brațele, dezmorțindu-se. Se gândi că va asocia întotdeauna camera asta cu sunetul pagerului, mai pătrunzător decât sirenele și pocnetul artificiilor, chiar decât, cu voia Domnului, clinchetul batjocoritor al zurgălăilor Arlechinului.

Degetele îi făcură involuntar semnul coarnelor și surâse închizând ușa. *Scutta mal occhio,* ptiu, ptiu, ptiu, spuse în gând, acceptând ajutorul bunicii lui în lupta cu dușmanul nevăzut, spre care se îndreptă neînfricat, dus de același lift masiv și greoi spre camera de gardă.

La Spitalul General din Suffolk, trei tineri strălucițI, dornici de a servi viața și de a-i alina pe cei bolnavi, ambițioși și perfecționiști, se văd nevoiți să înfrunte Comitetul Morții. Comitetul Morții este un tribunal ad-hoc teribil, organizat în spital cu scopul de a-i pune pe doctori să se judece unii pe alții și să hotărască vinovatul în cazul când moartea unui pacient putea fi prevenită.

De-a lungul unui an memorabil, bogat în iubire, spaimă, slăbiciuni și victorii, tinerii doctori trebuie să facă față dramelor și bucuriilor vieții de spital. În cele din urmă, fiecare trebuie să-și stăpânească tumultul interior și să se concentreze asupra lucrurilor pe care le face cel mai bine.

La Spitalul General din Suffolk, trei tineri străluciți, dornici de a servi viața și de a-i alina pe cei bolnavi, ambițioși și perfecționiști, se văd nevoiți să înfrunte Comitetul Morții. Comitetul Morții este un tribunal ad hoc teribil, organizat în spital cu scopul de a-i pune pe doctori să se judece unii pe alții și să hotărască vinovatul în cazul când moartea unui pacient putea fi prevenită.

De-a lungul unui an memorabil, bogat în iubire, spaimă, slăbiciuni și victorii, tinerii doctori trebuie să facă față dramelor și bucuriilor vieții de spital. În cele din urmă, fiecare trebuie să-și stăpânească tumultul interior și să se concentreze asupra lucrurilor pe care le face cel mai bine.

virtual-project.eu

ISBN 973-9139-83-2

Vivaldi

[1] Bunică, it.

[2] Electroencefalogramă.

[3] Mad = nebun

[4] M.D. = „medical doctor”, titlu atestând absolvirea Facultății de Medicină

[5] stimulator cardiac

[6] Joy = bucurie

[7] King (engl.) = Rege

Table of Contents

- În loc de prefață
- Prolog
- Cartea Întâi Vara
  - Capitolul 1
  - Capitolul 2
  - Capitolul 3
  - Capitolul 4
- Cartea a doua Toamna și Iarna
  - Capitolul 5
  - Capitolul 6
  - Capitolul 7
  - Capitolul 8
  - Capitolul 9
  - Capitolul 10
  - Capitolul 11
- Cartea a treia Primăvara și Vara Ciclu complet
  - Capitolul 12
  - Capitolul 13
  - Capitolul 14
  - Capitolul 15
  - Capitolul 16
  - Capitolul 17
  - Capitolul 18
  - Capitolul 19

Table of Contents

În loc de prefață 6
Prolog 8
Cartea Întâi Vara 23
Capitolul 1 24
Capitolul 2 39
Capitolul 3 66
Capitolul 4 75
Cartea a doua Toamna și Iarna 100
Capitolul 5 101
Capitolul 6 128
Capitolul 7 147
Capitolul 8 169
Capitolul 9 190
Capitolul 10 195
Capitolul 11 206
Cartea a treia Primăvara și Vara Ciclu complet 242
Capitolul 12 243
Capitolul 13 255
Capitolul 14 271
Capitolul 15 280
Capitolul 16 289
Capitolul 17 302
Capitolul 18 312
Capitolul 19 325